

वीज निर्मिती - पिढ्यान् पिढ्यांसाठी

१२ वा वार्षिक अहवाल
२०१६-२०१७

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित

वार्षिक अहवाल
२०१६-२०१७

वार्षिक अहवाल २०१६-२०१७

अनुक्रमणिका

तपशील	पृष्ठ क्रमांक
संचालक मंडळ (वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत)	०१
संचालक मंडळाचा अहवाल.....	०२
महानियंत्रक व महालेखा परिक्षण अहवाल	४०
लेखा परिक्षकांचा अहवाल (स्वायत्त)	४८
ताळेबंद (स्वायत्त)	६१
नफा-तोटा विवरण (स्वायत्त)	६२
रोकड प्रवाह विवरण (स्वायत्त)	६३
समभागातील बदलाचे पत्रक (स्वायत्त).....	६४
वित्तीय विवरण पत्रातील अनुसूची (स्वायत्त)	६५
लेखा परिक्षकांचा अहवाल (एकत्रित)	१२०
ताळेबंद (एकत्रित).....	१३५
नफा-तोटा विवरण (एकत्रित)	१३६
रोकड प्रवाह विवरण (एकत्रित)	१३७
समभागातील बदलाचे पत्रक (एकत्रित).....	१३८
वित्तीय विवरण पत्रातील अनुसूची (एकत्रित)	१३९
दिर्घ मुदतीचे कर्जे	१८३
अल्प मुदतीचे कर्जे	१९१
प्रकल्प वैशिष्ट्ये	१९३

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित

संचालक मंडळ

(०१.०४.२०१६ पासून वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत)

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक	श्री. बिपीन श्रीमाळी (०५.०१.२०१५ पासून)
संचालक	श्री. मुकेश खुल्लर (०४.०२.२०१५ ते ०७.०५.२०१६) श्री. अरविंद सिंग (२२.०२.२०१७ पासून)
संचालक (मायनिंग)	श्री. श्याम वर्धने (१४.०९.२०१६ पासून)
संचालक (संचलन)	श्री. विजय सिंग (२८.०८.२०१३ ते २८.०८.२०१६) श्री. सी. एस. थोटवे (१९.०९.२०१६ पासून)
संचालक (वित्त)	श्री. जे. के. श्रीनिवासन (२६.०५.२०१४ ते ११.०८.२०१७) श्री. एस. जे. आंबेरकर (११.०८.२०१७ पासून)
संचालक(प्रकल्प)	श्री. सी. एस. थोटवे (२८.०८.२०१३ ते २८.०८.२०१६) श्री. वि. एम. जयदेव (१९.०९.२०१६ पासून)
संचालक	श्रीमती. इरावती दानी (२६.०६.२०१४ ते ३१.०५.२०१७)
संचालक	श्री. विश्वास पाठक (२१.०७.२०१५ पासून)

संचालकांचा अहवाल

प्रति मा. सदस्य,

आपल्या महानिर्मिती कंपनीच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचा १२ वा वार्षिक अहवाल आणि लेखापरिक्षण केलेले वार्षिक लेखे सादर करताना आपल्या संचालकांना आनंद होत आहे.

वित्तीय निष्कर्ष (स्वायत्त)

(रक्कम ₹ कोटीत)

	२०१६-१७	२०१५-१६
उत्पन्न		
वीज विक्रीपासून महसूल (निव्वळ)	१८१६४	१९२९३
इतर उत्पन्न	२००	१७३
एकूण उत्पन्न	१८३६४	१९४६६
खर्च		
वापरलेल्या साहित्याचा खर्च	११०२३	११३१८
इतर खर्च	२०१८	१९३९
कर्मचारी खर्च	१२३९	१२१६
घसारा / कर्जफेडीची तरतूद	२१०७	१६३४
वित्तीय खर्च	२९०७	२००२
करपूर्व नफा	(९३०)	१३५७
कर (निव्वळ)	(३४२)	२२
निव्वळ करोत्तर नफा	(५८८)	१३३५
व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुनर्मापन	(५८)	(५४)
इतर सर्वकष उत्पन्नावरील कर खर्च	१८	१८
कालावधीतील एकूण सर्वकष उत्पन्न, कराची निव्वळ	(६२८)	१२९९

भारतीय लेखा मानकांची प्रयोज्यता

कंपनी व्यवहार मंत्रालयाची अधिसूचना क्र. जी. एस. आर. १११ (इ) यामध्ये कंपन्यांकरिता (भारतीय लेखा मानके) नियमावली २०१५ विनिर्दिष्ट करण्यात आली आहे. त्यामुळे महानिर्मिती कंपनीतील उपनिर्दिष्ट नियमावलीच्या परिशिष्टात विनिर्देशित केल्यानुसार कंपनीची वित्तीय विवरणपत्रके दि. ०१-०४-२०१६ पासून भारतीय लेखा मानकानुसार तयार करणे बंधनकारक आहे. तसेच या नियमावलीनुसार कंपन्यांनी दि. ३१-०३-२०१६ रोजी संपलेल्या कालावधीसाठी तुलनात्मक आकडेवारी तयार करणे सुद्धा बंधनकारक आहे. याचा विचार करून कंपन्यांचे (भारतीय लेखा मानक) नियमावली २०१५ शी सुसंगत होतील अशी वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्यात आली आहेत.

अ) वित्तीय कामगिरी

आढाव्याच्या वर्षात वीज विक्रीचे उत्पन्न ५.८५ टक्क्याने कमी झाले ते ₹ १९२९३ वरून ₹ १८१६४ कोटी असे कमी झाले. वीज विक्रीचा महसूल कमी होण्याचे कारण म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने मागील वर्षासाठी नकारात्मक समायोजने करण्याचा आदेश दिला.

या कालावधीत इतर उत्पन्नात १५.६० टक्के म्हणजे ₹ २७ कोटी वाढ झाली त्यामुळे एकूण उत्पन्नात सर्वंकष ५.६६ टक्के घट झाली. वापरलेल्या मालाचा खर्च ₹ ११३१८ कोटी वरून ₹ ११०२३ कोटी असा कमी झाला. ही घट होण्याचे प्रमुख कारण म्हणजे वायू खरेदीचा खर्च ₹ २४४ कोटीने आणि कोळसा हाताळणीचा खर्च ₹ ४७ कोटीने कमी झाले. वित्तीय खर्च ₹ ४५.२० टक्क्याने वाढला. ती ₹ २००२ कोटी वरून २९०७ कोटी झाला. याचे प्रमुख कारण कोराडी, चंद्रपूर आणि परळी येथे नव्याने कार्यान्वीत झालेल्या युनिट्स मुळे व्याजाचा भाराचा पूर्णपणे आघात झाला. कर्मचारी खर्चात सीमान्त वाढ झाली. तो ₹ १२१६ कोटी वरून १२३९ कोटी (₹ १.८९ टक्के) झाला. कोराडी, चंद्रपूर व परळी येथील नवीन युनिट्स कार्यान्वीत केल्याने त्यांच्या घसाऱ्याचा पूर्ण प्रभाव पडून घसारा / कर्जफेड तरतुदी यामध्ये २८.९५ टक्के वाढ झाली. इतर खर्चात ₹ १९३९ कोटी वरून ₹ २०१८ कोटी अशी वाढ झाली. परिणामी करपूर्व तोटा ₹ ९३० कोटी झाला. मागील वर्षी ₹ १३५७ कोटी नफा होता. (भारतीय लेखा मानकांनुसार पुन्हा निवेदन केले आहे.) आयकर तरतूद केल्यानंतर एकूण तोटा ₹ ६२८ कोटी आहे. मागील वर्षाचा नफा ₹ १२९९ कोटी होता. (भारतीय लेखा मानकांनुसार पुन्हा निवेदन केले आहे.)

ब) प्रवर्तनातील कामगिरी

दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी आपल्या कंपनीची एकूण स्थापित क्षमता १३८१७ मे. वॅ. झाली आहे. खालील युनिट्स वाणिज्यिक कार्यासाठी योग्य झाल्याचे घोषित करण्यात आले.

- १) चंद्रपूर युनिट ८ (५०० मे. वॅ.) - ०४.०६.२०१६
 - २) चंद्रपूर युनिट ९ (५०० मे. वॅ.) - २४.११.२०१६
 - ३) कोराडी युनिट ९ (६६० मे. वॅ.) - २२.११.२०१६
 - ४) कोराडी युनिट १० (६६० मे. वॅ.) - १७.०१.२०१७
 - ५) परळी युनिट ८ (२५० मे. वॅ.) - १९.११.२०१६
- वर्ष २०१६-१७ मध्ये कोळश्यावर चालणाऱ्या कारखान्यांची सरासरी उपलब्धता अंक ६४.०२ टक्के होता. मागील वर्षी तो ७०.१२ टक्के होता.
 - संयंत्र भार अंक ५२.७४ टक्के होता. मागील वर्षी ५६.०२ टक्के होता.
 - नियोजित आणि सक्तीचे बंद ठेवण्याचे प्रमाण वर्ष २०१६-१७ मध्ये अनुक्रमे १२.६९ टक्के आणि ७.१९ टक्के होते. २०१५-१६ मध्ये ते अनुक्रमे ५.६७ टक्के व ७.३० टक्के होते.
 - बाह्य कारणास्तव कारखाने बंद ठेवण्याचे प्रमाण १६.१० टक्के होते. (महावितरणचे शून्य वेळापत्रक, इको-शटडाऊन आणि पाणी टंचाई)

परळी युनिट्स पाणी टंचाईमुळे खालील कालावधीत चालू ठेवता आले नाहीत.

- अ) परळी युनिट-६ - ०१.०४.२०१६ ते २२.०९.२०१६
- ब) परळी युनिट-७ - ०१.०४.२०१६ ते २२.०९.२०१६

खालील युनिट्स इकोनॉमिक शट डाऊन म्हणून महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाच्या आदेशानुसार बंद ठेवावे लागले.

- अ) परळी युनिट-४ - ०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७
- ब) परळी युनिट-५ - ०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७

खालील युनिटचे निम्नलिखित कालावधीत नुतनीकरण व आधुनिकीकरण याचेही काम चालू होते.

- अ) कोराडी युनिट-६ - ०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७

खालील युनिटचे कार्यान्वयन बंद करून ते निवृत्त करण्यात आले.

अ) कोराडी युनिट-५ दि. ०२-०३-२०१६ पासून

वायू आधारित कारखान्यांची / संयंत्रांची सरासरी उपलब्धता ९३.७७ टक्के आणि संयंत्र भार अंक ५५.९७ टक्के होती. याचे कारण वायू कमी मिळणे.

इतर प्रवर्तनातील कामगिरी अंक खालीलप्रमाणे आहेत.

- चालू वर्षी कोळसा प्राप्ती ७४.९५ टक्के झाला. मागील वर्षी ८०.६० टक्के होता.
- चालू वर्षी विशिष्ट कोळसा वापर ०.७३९ केजी / केडब्ल्यू एच होता. मागील वर्षी ०.८१३ केजी / के डब्ल्यू एच होता.
- चालू वर्षी बॉयलर ट्यूब गळतीची टक्केवारी २.२९ टक्के होती. मागील वर्षी २.१३ टक्के होती.
- चालू वर्षी विशिष्ट तेल वापर १.१५ एम एल / के डब्ल्यू एच होता. मागील वर्षी ०.८९ एम एल / के डब्ल्यू एच होता.
- साह्यकारी वीज वापर ८.३५ टक्के होता. मागील वर्षी ९.११ टक्के होता.
- चालू वर्षी जाळलेल्या कोळश्याचे ठोक कॅलरी ग्रॅफीक मूल्य ३३७३ केकॅल / केजी.
- चालू वर्षी हिटरेट २५०४ के कॅल / के डब्ल्यू एच होते.
- चालू वर्षी वहन हानी १.०६ टक्के होती. मागील वर्षी ०.९३ टक्के होती.

वर्ष २०१६-१७ मधील महानिर्मितीची ठळक वैशिष्ट्ये

- नाशिक औ. वि. केंद्राने महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचे सर्व कामगिरीचे मापदंड पूर्ण केले.
- पारस युनिट -४ (२५० मे.वॅ.) याचा संयंत्र भार अंक सर्वात जास्त - ८६.५० टक्के होता.
- विशिष्ट कोळसा वापर सर्वात कमी केला - ०.७३९ केजी / केडब्ल्यू एच
- यावर्षी साह्यकारी वीज वापर सर्वात कमी - ८.३५ टक्के केला.
- हिटरेट सर्वात कमी - २५०४ के कॅल / केडब्ल्यू एच होती.
- महानिर्मितीच्या औष्णिक वीज निर्मिती युनिट्सचा संयंत्र भार घटक

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
सी इ ए नुसार संयंत्र भार अंक (टक्केवारी)	५६.०२	५२.७४
बंद युनिट्स वगळता संयंत्र भार अंक (पीएलएफ) (पाणी टंचाई, इको. / राखीव शटडाऊन) आणि बँकींग डाऊन समाविष्ट	७६.७२	८०.१३

लाभांश

चालू वर्षी आपल्या कंपनीला ₹ ६२८ कोटी तोटा झाला आहे. यापूर्वी वर्षानुवर्षे सातत्याने कंपनी प्रवर्तनातून महसूलाचे अधिक्य निर्माण करीत होती. याला चालू वर्षाचा अपवाद आहे. कारण महावितरण कडून विज विक्रीचे पैसे अनिमितपणे व अपूरे मिळतात. त्यामुळे रोख रकमेचे अधिक्य निर्माण करणे अवघड झालेले आहे.

कंपनीच्या प्रचंड भांडवली खर्चाच्या योजना असून त्यासाठी समभागातील निधीची गरज आहे. यामुळे आपल्या संचालकांनी निर्णय घेतला आहे की; जर काही रोख रकमेची निर्मिती झाली तर तो निधी कंपनीच्या चालू असलेल्या विस्ताराच्या योजना आणि भविष्यातील भांडवली खर्चाच्या योजना यामध्ये पुन्हा वापरण्यात यावा. म्हणून आपल्या संचालकांनी आढावा वर्षात कोणत्याही लाभांशाची शिफारस केलेली नाही.

नवीन क्षमता वाढ

महाराष्ट्र राज्याची वाढती विजेची मागणी पूर्ण करण्यासाठी महानिर्मिती विविध औष्णिक विद्युत निर्मिती प्रकल्प अंमलात आणत आहे. वर्ष २०१६-१७ मध्ये पूर्ण केलेले विविध प्रकल्पांचे वाणिज्यिक प्रवर्तन सुरु होण्याच्या तारखा (सीओडी) आणि भविष्यातील प्रकल्पांची स्थिती खालील प्रमाणे आहे :

अ) पूर्ण झालेल्या प्रकल्पांच्या वाणिज्यिक प्रवर्तनाच्या तारखा (३२३० मे. वॅ.)

वर्ष २०१६-१७ मध्ये खालील युनीट्सचे वाणिज्यिक प्रवर्तन (सीओडी) सुरु होण्याच्या तारखा दिल्या आहेत :

१. चंद्रपूर औ. वि. केंद्र युनीट ८ (५०० मे. वॅ.) : ०४.०६.२०१६
२. परळी औ. वि. केंद्र युनीट ८ (२५० मे. वॅ.) : १९.११.२०१६
३. कोराडी औ. वि. केंद्र युनीट ९ (६६० मे. वॅ.) : २२.११.२०१६
४. चंद्रपूर औ. वि. केंद्र युनीट ९ (५०० मे. वॅ.) : २४.११.२०१६
५. कोराडी औ. वि. केंद्र युनीट १० (६६० मे. वॅ.) : १७.०१.२०१७

ब) चालू असलेले प्रकल्प - निरंक

क) भविष्यातील प्रकल्प - २१२० मे. वॅ. :

१. भुसावळ औ. वि. केंद्र युनीट - ६ (१×६६० मे. वॅ.)

- या प्रकल्पासाठी जमीन संपादित केली आहे.
- पाणी : हातनूर धरण, सुधगाव बंधारा आणि ओझरखेडा धरण येथून पाणी उपलब्ध होऊ शकेल.
- या प्रकल्पाला केंद्रिय पर्यावरण व वन मंत्रालयाची परवानगी दि. २७.११.२०१२ रोजी मिळाली आहे.
- वीज खरेदी करार : महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांनी महानिर्मिती आणि महावितरण यांच्यातील वीज खरेदी कराराच्या मंजूरीचा आदेश दिला आहे.
- निविदेसाठी इ. पी. सी. तत्वावर बोली दि. १३.०१.२०१४ रोजी सादर झाल्या. किमतीच्या बोली ०७.०४.२०१५ रोजी उघडण्यात आल्या.
- क्रमांक एल-१ चे बोलीदार मे. बी. एच. इ. एल. असून महानिर्मितीच्या विनंतीनुसार त्यांच्या बोलीची वैधता ३१.११.२०१७ पर्यंत वाढविण्यात आली.
- महानिर्मितीच्या संचालक मंडळाने मे. बी. एच. इ. एल. यांना आदेश देण्यास मंजूरी दिली असून पुढील कामे प्रगतीपथावर आहेत.

वरील प्रकल्पाला महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय क्र. प्रॉजेक्ट्स - २०१० प्र. क्र. ३ / ऊर्जा-४ दि. ०५.१०.२०१० नुसार मंजूरी दिली आहे

२. टाटा व महानिर्मिती कंपनी यांच्यातील संयुक्त साहसी कोळसा आधारित प्रकल्प (जेव्ही) : १३२० मे. वॅ. क्षमतेचा (२×६६० मे. वॅ.) हा प्रकल्प महाराष्ट्रात डेरांड येथे उभारण्यात येईल (महाराष्ट्राचा वाटा वगळून ६६० मे. वॅ.)

- डेरांड येथील २×६६० मे. वॅ. क्षमतेच्या कोळसा आधारित औष्णिक वीज निर्मिती प्रकल्पासाठी मे. टाटा पॉवर कंपनी लि. सोबत संयुक्त साहस प्रकल्प स्थापन करण्याचा प्रस्ताव आहे.
- या संयुक्त साहस प्रकल्पासंबंधीच्या विविध बाबींना अंतिम स्वरूप देण्यासाठी महानिर्मिती व मे टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड ची संयुक्त कार्यकारी समितीची रचना केली आहे. या कामात प्रकल्पाचे वित्तीय स्वरूपही समाविष्ट आहे.

- सदर संयुक्त कार्यकारी समिती या प्रकल्पासाठी वित्तीय वर्ष २०२१-२२ मध्ये अपेक्षित दरपत्रकाचे समन्वेषण करीत आहे. त्याकरिता देशातील आणि आयात केलेल्या कोळशाची विविध प्रकारची मिश्रणे करण्याबाबत विचार केला जात आहे. त्यानुसार या प्रकल्पातील विजेचा बदलणारा खर्च मेरीट ऑर्डर डिस्पॅच (एमओडी) मध्ये मांडता येईल. त्यामुळे या प्रकल्पातील विजेचे एमओडी प्रमाणे सकारात्मकरित्या व खात्रीने प्रेषण करता येईल.
- याविषयी झालेली संयुक्त चर्चा आणि परस्पर संमतीची गृहिते यांच्या आधारे, आता मे. टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेडने परिवर्तनशील खर्चाचे स्वरूप सादर केले आहे. त्यात इंधनाच्या शक्यताही अजमावल्या आहेत. महानिर्मिती त्यावर विचार करीत आहे.

३. उमरेड पीट हेड औ. वि. केंद्र प्रकल्प (१×८०० मे. वॅ.)

- संचालक मंडळाच्या दि. २२.०३.२०१७ रोजी झालेल्या बैठकीत मंडळाने या प्रकल्पाला तत्त्वतः मान्यता दिली. तसेच या प्रकल्पाबद्दलच्या शक्यतेचा पूर्व अभ्यास करणे, शक्यतेबाबत अहवाल देणे आणि मे. डब्ल्यू सी एल यांचेकडून जमीन व पाणी यांच्या उपलब्धतेबद्दल हमी मिळविणे या तपशीलवार प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) सादर करणे या कामांसाठी सल्लागार नियुक्त करण्यास मान्यता दिली.
- त्यानंतर निवड केलेल्या सल्लागाराला शक्यता पूर्व अभ्यास, शक्यता अहवाल आणि डी पी आर यासाठी १५.०६.२०१७ रोजी स्वीकारपत्र (एलओए) देण्यात आले. सदर सल्लागाराने सादर केलेल्या प्रकल्प शक्यता अहवाल अंदाज घेणे व मूल्यांकन करण्याची प्रक्रिया महानिर्मिती कंपनीमध्ये चालू आहे.

कोराडी युनीट - ६ चे नुतनीकरण व आधुनिकीकरणाची कार्यवाही

महानिर्मिती कंपनीने कोराडी येथील युनीट - ६ च्या नुतनीकरण व आधुनिकीकरणाचे काम सुरु केले तसेच त्याची अंमलबजावणी ऑगस्ट २०१५ पासून सुरु झाली ते जानेवारी २०१८ मध्ये पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. या कामाला जागतिक बँकेने निधी दिला आहे.

चंद्रपूर महा औष्णिक वीज केंद्रात पाईप कन्व्हेयर योजना

चंद्रपूर महा औष्णिक वीज केंद्र परिसर व त्या भोवतीचे क्षेत्र येथील पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी महानिर्मितीने कोळशाची वाहतूक पाईप कन्व्हेयर्सने करावयाचा पर्याय निवडला आहे. चंद्रपूर औ. वि. केंद्र आणि त्याच्या चहूकडे असलेल्या खाणी दरम्यान ही यंत्रणा उभारली जाईल.

त्याची संक्षिप्त माहिती अशी :

- एकूण लांबी ६.१ कि. मी.
- क्षमता : ५०० टी पी एच
- मे. थेत्सेन्कृप यांना स्वीकारपत्र दि. १४.०२.२०१७ रोजी दिले.
- कंत्राटाची किंमत : १७३.७७ कोटी
- कामाची मुदत : १५ महिने
- कोळसा वाहतूक भाटाडी कोळसा खाण पासून पद्मापूर येथील विद्यमान वॅगन लोडिंग स्टेशन पर्यंत
- खाणीची योजना :

अनु. क्र.	खाणीचे नाव	उत्पादन क्षमता	खाणीचे आयुष्य
१	भाटाडी ओ सी एम (विद्यमान)	०.९७५ एमएमटीपीए	१४ वर्षे
२	भाटाडी विस्तार (प्रस्तावित)	१.२५० एमएमटीपीए	३० वर्षे
	एकूण	२.२२५ एमएमटीपीए	

पाईप कन्वेयर योजना - कोराडी व खापरखेडा येथे

कोराडी आणि खापरखेडा औ. वि. केंद्राचा परिसर व त्याच्या सर्व बाजूचे क्षेत्र यांच्या पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी महानिर्मितीने कोळश्याच्या वाहतूकीसाठी पाईप कन्वेयर्सचा पर्याय निवडला आहे. कोराडी व खापरखेडा यांच्या चहूबाजूला असलेल्या खाणी तरम्यान ही यंत्रणा उभारली जाईल.

त्याची संक्षिप्त माहिती खालीलप्रमाणे :

- एकूण लांबी : १६.१ कि. मी.
- क्षमता : १२०० टी पी एच
- एकूण अंदाजे खर्च : ₹ ५१६ कोटी
- ए पी सी कंत्राटाचा अंदाजे खर्च : ₹ ४३९.१४ कोटी
- काम पूर्ण करण्याची मुदत : २१ महिने
- कोळसा वाहतूक गोंडेगाव, मानेगाव आणि शिनगोरी कोळसा खाणी ते खापरखेडा आणि कोराडी औ. वि. केंद्रापर्यंत होईल
- खाणीची योजना :

अनु. क्र.	खाणीचे नाव	उत्पादन क्षमता	खाणीचे आयुष्य
१	इंदर (युजी ते ओ सी)	१.२० एमएमटीपीए	२१ वर्षे
२	काम्पटी डीप	२.०० एमएमटीपीए	१३ वर्षे
३	गोंडेगाव	२.५० एमएमटीपीए	१२ वर्षे
४	भांडेगाव ओ सी	१.०० एमएमटीपीए	१९ वर्षे
५	सिनगोरी	०.८५ एमएमटीपीए	१६ वर्षे
	एकूण	७.५५ एमएमटीपीए	

कोराडी औ. वि. केंद्रातील युनीट क्र.१० (३×६६० मे. वॅ.) यासाठी एफ जी डी प्रणाली

- महानिर्मितीच्या संचालक मंडळाने मंडळ ठराव क्र. २०१६/२०१३, एम एस पी जी सी एल-१५८/१५८.१३ दि. ०२.०६.२०१६ नुसार कोराडी युनीट क्र. १० साठी एफ जीडी प्रणाली स्थापित व कार्यान्वित करण्यास तत्त्वतः मान्यता दिली आहे.
- तसेच महानिर्मितीच्या मंडळाचे कंपनीच्या खालील विविध औष्णिक वीजननिर्मिती केंद्रातील एफ जी डी प्रणालीची स्थापना व कार्यान्वयन करण्यासाठी कृती आराखड्याची अमलबजावणी करण्यास तत्त्वतः मान्यता दिली आहे.

अनु. क्र.	युनिटचे नाव	युनिट क्र.	मे. वॅ.
१	चंद्रपूर २×५०० मे. वॅ.	८ व ९	१०००
२	चंद्रपूर २×५०० मे. वॅ.	५, ६ व ७	१५००
३	भुसावळ २×५०० मे. वॅ.	४ व ५	१०००
४	पारस २×२५० मे. वॅ.	३ व ४	५००
५	परळी ३×२५० मे. वॅ.	६, ७ व ८	७५०
६	खापरखेडा १×५०० मे. वॅ.	५	५००
७	कोराडी ६६० मे. वॅ.	८, ९	१३२
	एकूण औ. वि. केंद्रातील युनिट्सची (संख्या १५)		६७५० मे. वॅ.

सौर विजेची निर्मिती

- महानिर्मितीने स्थापन केलेले विद्यमान सौर वीज प्रकल्प :

अनु. क्र.	प्रकल्पाच्या जागा	क्षमता (मे. वॅ.)	सी ओ डी	अपेक्षित वीजनिर्मिती प्रती वर्ष - व. ल. यू. मध्ये	सीओडी नंतर मार्च २०१५ पर्यंत निर्मिती व. ल. यू. मध्ये
१	तालुका व जिल्हा चंद्रपूर	१	०९.०४.२०१०	०१.५८३	९६.७००
२	तालुका व जिल्हा चंद्रपूर	२	१२.०२.२०१२	०३.४००	१५.१८८
३	तालुका व जिल्हा चंद्रपूर	२	१८.१०.२०११	०२.९४९	१३.७००
४	शिवाजीनगर तालुका साक्री, जिल्हा धुळे	५०	२९.०३.२०१३	८३.०००	३२९.८५०
५	शिवाजीनगर तालुका साक्री, जिल्हा धुळे	७५	२९.०३.२०१३	१२५.५००	४८९.४८०
६	शिरसूफळ तालुका बारामती, जिल्हा पुणे	३६	१९.१२.२०१४	५९.८००	१५२.६९०
७	शिरसूफळ तालुका बारामती, जिल्हा पुणे	१४	३१.०३.२०१५	२३.०००	४८.२९०

- महाराष्ट्र शासनाचे धोरण

महाराष्ट्र शासनाने आर-इ पॉलिसी २०१५ या नावे नवीकरण योग्य ऊर्जा धोरण प्रसिद्ध केले आहे. या धोरणात सौर वीजेच्या ७५०० मे. वॅ. क्षमतेचे प्रकल्प विकसित केले जातील. त्यापैकी एकूण २५०० मे. वॅ. सौर वीज प्रकल्प महानिर्मिती कंपनी सार्वजनिक खाजगी भागीदारातून विकसित करील आणि नवीकरण निर्मिती बंधन (आरजीओ) पूर्ण करील. उर्वरित ५००० मे. वॅ. क्षमतेचे प्रकल्प अन्य विकासक उभारतील.

महानिर्मिती मार्फत सौर वीज प्रकल्पाचे लक्ष्य सार्व जनिक-खाजगी भागीदाराच्या पद्धतीद्वारे पूर्ण करणार असून त्यातील दहा टक्के प्रकल्प जल संसाधन विभाग किंवा स्वारस्य असणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्था यांची कालवे, तलाव, पाणीसाठा इत्यादी ठिकाणी सुरु करण्यात येतील. त्याच्या करारात प्रकल्प स्थापना, महसूलाचा वाटा, व्यवस्थापन इत्यादी बाबी असतील.

• **कार्यपद्धतीचे अंतिमीकरण**

महानिर्मितीच्या संचालक मंडळाने २५०० मे. वॅ. क्षमतेच्या कार्यवाहीच्या पद्धतीस मंजूरी दिली आहे. विविध प्रकारची कार्यवाही व क्षमता याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

कार्यपद्धती	क्षमता मे. वॅ.	तपशील
स्पर्धात्मक बोली	१०००	महानिर्मिती राज्य शासनाकडून जमिन मिळविल आणि खाजगी उद्योजकांना भाड्याने देईल. जमीनीच्या खर्चाच्या आधारे योग्य महसूल वाटप करण्यासाठी समभागात रुपांतर करण्याचा विचार होईल.
शेती फिडर आधारित प्रकल्प	२५०	या योजनेच्या नमून्यावर नंतर निर्णय घेण्यात येईल.
इ. पी. सी.	५००	महानिर्मिती तिच्या जमिनीवर इपीसी पद्धतीचे प्रकल्प करील.
नवीन शोधक	२५०	नव्या तांत्रिक ज्ञानाधिष्ठित प्रकल्प राज्य शासनाचे सिंचन आणि अन्य विभागामार्फत सुरु होतील.
सौर उद्यान	५००	दोंडायचा येथे हा प्रकल्प केंद्रिय सौर उद्यान योजनेतर्गत उभारण्यात येईल. स्पर्धात्मक बोलीतून खाजगी विकासकांना बोलीची संधी देण्यात येईल.

म. रा. वि. मं. सुत्रधारी कंपनीने या पद्धतीस मान्यता दिली.

• **मा. मुख्यमंत्री सौर कृषि फिडर योजना :**

तपशील :-

मा. मुख्यमंत्री सौर ऊर्जा फिडर योजना दि. १४ जून २०१५ अंतर्गत बाबी खालीलप्रमाणे :

१. शेती ग्राहकांना कमी खर्चाची वीज उपलब्ध
 २. दिवसा वीज उपलब्ध
 ३. औद्योगिक व वाणिज्य ग्राहकांच्या क्रॉस सबसिडीत घट करणे.
- महानिर्मिती कंपनी या योजनेतर्गत राळेगण सिद्धी (जि. अहमदनगर) आणि कोलंबी (जि. यवतमाळ) येथील प्रायोगिक तत्वावर सार्वजनिक खाजगी भागीदारीच्या पद्धतीद्वारे प्रकल्प उभारण्यासाठी मेडा आणि महावितरण यांची मदत घेईल.
 - ११ केव्ही ते १३२ केव्ही क्षमतेच्या वीज उपकेंद्राच्या भोवतीच्या ५-१० किमी परिसरात शासकीय / खाजगी जमिनीवर हे प्रकल्प असतील. तेथील कृषि फिडर (अलग केलेले) यांच्या क्षमतेनुसार सौर वीज प्रकल्पाचे अंतिमीकरण होईल.
 - राज्य शासन / प्राधिकरणे यांची सर्व शुल्के / आकार / उपकर यातून प्रकल्पांना माफी मिळेल.

• **१५०० मे. वॅ. कृषि फिडर :**

महानिर्मितीने महाराष्ट्रातील विविध जागी १५०० मे. वॅ. क्षमतेची कृषि फिडर स्थापन करण्याचे योजिले आहे.

➤ संबंधित उपयोगी संस्थांची जबाबदारी

१. महानिर्मिती :

अ. महानिर्मिती जमीन व पायाभूत सोयींचा विकास करील.

ब. महानिर्मिती संबंधित सौर वीज विकासकासोबत २५ वर्षासाठी वीज खरेदी करार करील.

२. महावितरण :
 - अ. महावितरण वीज बाहेर काढण्याची सुविधा पुरविल.
३. मेडा :
 - अ. मेडा या प्रकल्पाची नोंदणी आणि पायाभूत सोयीसाठी मदत करील.
४. सौर प्रकल्प विकासक (एसआरपी) :
 - अ. सदर विकासक प्रकल्प उभारील. व २५ वर्षासाठी संचालन व सुव्यवस्था पाहतील.

● **प्रायोगिक तत्वावर प्रकल्प :**

- कोलांबी व राळेगण सिद्धी येथील कृषि फिडर प्रकल्पांसाठी प्रायोगिक तत्वावर प्रकल्पाची निविदा सूचना १९.०५.२०१७ रोजी प्रसिद्ध झाली.
- राळेगण सिद्धीच्या उलटीबोटी मध्ये ₹ २.९४ / के डब्ल्यू एच अशी किंमत मिळाली. विकासकास उद्देशपत्र देण्यात आले.
- कोळांबीच्या उलट बोलीमध्ये ₹ २.९७ / के डब्ल्यू एच अशी किंमत मिळाली. विकासकास उद्देशपत्र देण्यात आले.
- वरील जागेवर स्थापत्य कामे प्रगतीपथावर आहे.

● **इ. पी. सी. पद्धती अंतर्गत खालील सौर प्रकल्पांचा प्रस्ताव आहे :**

● **५०० मे. वॅ. इ पी सी :**

- **५० मे. वॅ. कोंडगाव (नॉन - डी सी आर) :**
 - कोंडगाव (जि. उस्मानाबाद) येथे ५० मे. वॅ. एसी क्रिस्टलाईन एस पी व्ही टेक्नॉलॉजी ग्रिड इंटरअॅक्टिव्ह सोलर पी व्ही पॉवर प्लांट
- **२५ मे. वॅ. साक्री (डी सी आर)**
 - साक्री (जि. धुळे) येथे २५ मे. वॅ. एसी क्रिस्टलाईन एस पी व्ही टेक्नॉलॉजी ग्रिड इंटरअॅक्टिव्ह सोलर पी व्ही पॉवर प्लांट

● **२५ मे. वॅ. नवकल्पक प्रकल्प :**

- जल संसाधन विभागाच्या कालवे, तलाव, पाणीसाठा इत्यादी ठिकाणी २५० मे. वॅ. क्षमतेचे नवकल्पक सौर वीज प्रकल्प उभारण्यासाठी (डी पी आर) विकास अहवाल तयार करण्यासाठी सल्लागार संस्थेला उद्देशपत्र आणि बोली प्रक्रीयासाठी दि. ०३.१२.२०१६ रोजी पत्रे देण्यात आली.
- महाराष्ट्रात २५० मे. वॅ. क्षमतेचे नवे कल्पक सौर वीज प्रकल्प सुरु करण्याबाबत मास्टर प्लॅन, डी पी आर तयार करण्यासाठी सल्लागारांना २०.०७.२०१७ रोजी कार्यादेश देण्यात आले.
- या प्रकल्पासाठी ओळखलेल्या प्रस्तावित जागा व मे. वॅ. मध्ये क्षमता खालील प्रमाणे :

अनु. क्र.	जागेचे वर्णन	सौर प्रकल्पाची अंदाजे क्षमता (मे.वॅ.)
१	भातसा जलाशय	०७
२	घाटघर (निम्न) जलाशय	२८
३	घाटघर (वरचा) जलाशय	

४	वैतरणा जलाशय, वैतरणा कालवे (एल बी सी व आर बी सी)	१४९
५	आलवंडी जलाशय	
६	धामणी जलाशय	२९१
	एकूण	४७५

- **नागपूर मेट्रो कन्सल्टन्सी :**
सौर विजेच्या नवकल्पक प्रकल्पांतर्गत नागपूर मेट्रो प्रकल्पांच्या जागेवर सौर वीज प्रकल्प स्थापन करण्याचे ठरविले आहे. यासाठी महानिर्मितीने खालील कामे केली आहेत :-
 - सल्लागार सेवा देण्यासाठी मे. बी. आर. आर. रिन्यूएबल एनर्जी, सल्लागार, यांना पत्र दिले.
 - प्रस्तावित सौर प्रकल्पाची क्षमता १६ मे. वॅ. ठरविण्यात आली.
- **१००० मे. वॅ. सार्वजनिक खाजगी भागीदारी**
सार्वजनिक खाजगी भागीदारी पद्धती अंतर्गत केलेली कामे खालीलप्रमाणे :
 - १००० मे. वॅ. सार्वजनिक खाजगी पद्धतीने सौर वीज प्रकल्पासाठी ५०८४.१८ हेक्टर जमीन ओळखण्यात आली.
 - सल्लागाराने जागेच्या मूल्यामापनाचे अहवाल सादर केले.
 - **उद्धरण सिंचन योजना :**
 १. **टेंबू जि. सातारा**
अ. ६० मे. वॅ. क्षमतेचा सौर वीज प्रकल्प हाती घेण्यात आला आहे.
ब. त्याची निविदा दि. १२.०८.२०१७ रोजी प्रसिद्ध झाली. अंतिम तारीख २६.०९.२०१७ होती. दोन बोली मिळाल्या.
 २. **मोर जि. जलगांव**
अ. ६५ मे. वॅ. सौर वीज प्रकल्पाच्या डीआरपी हा डब्ल्यू आर डी ना सादर केला आणि १३.१०.२०१७ रोजी निविदा प्रसिद्ध केली.
 ३. **बेंबळा आणि निम्न वर्धा**
अ. अभिप्राय सर्वेक्षण सल्लागारांनी केले आहे.
ब. १५ मे. वॅ. बेंबळा (जि. यवतमाळ) आणि निम्न वर्धा (जि. वर्धा) येथे स्थापित होऊ शकतात.
क. डी पी आर अहवाल तयार करण्यासाठी सल्लागारास पत्र दिले. बोली प्रक्रिया चालू आहे.
 ४. **ताकारी आणि म्हैसाळ**
अ. जमीन ओळखून काढण्याचे काम चालू आहे. त्यानुसार डी पी आर तयार केले जातील. टेंभू प्रकल्पाप्रमाणे त्याच्या निविदा प्रसारित केल्या जातील.
 - महानिर्मिती वरील प्रकल्पासाठी 'अंमलबजावणी करणारी संस्था' म्हणून काम करील.

नव्या प्रकल्पांचा वित्त पुरवठा

सर्व नियोजित क्षमता वाढ कार्यक्रमात कर्ज व समभाग याचा ८०:२० अशा गुणोत्तरात निधी पुरवला जाईल. आपली कंपनी उपलब्ध रोकडेत्या मर्यादेत, विस्तार प्रकल्पाचे समभाग योगदानाच्या भागासाठी उपयोग करील. प्रकल्पाच्या एकूण खर्चापेक्षा ८० टक्के निधी वित्तीय संस्था व

बँकांमार्फत दिला जाईल. उर्वरित २० टक्के समभागाच्या निधी म्हणून महाराष्ट्र शासनाकडून मिळेल.

इंधन सुरक्षा

अ) कोळसा पुरवठा करार :

महानिर्मितीने कोळसा पुरवठा कंपन्यांशी इंधन पुरवठा करार केले आहेत. कोळसा कंपन्या आणि औ. वि. केंद्रे यांच्या जोडणीची वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मधील माहिती खालील तक्त्यात दिली आहे. (आकडेवारी एम एम टी पी ए मध्ये)

औ. वि. केंद्र	डब्ल्यू सी एल	एम एल सी	एस इ सी एल	एस सी सी एल	इंधन पुरवठा करारातील संख्या
भुसावळ	४.४५१	०	२.३१२	०	६.७६३
चंद्रपूर	११.८९०	०	०.९१०	०	१२.८००
खापरखेडा	१.४३२	३.८७९	२.००१	०	७.३१२
कोराडी	०.५००	१.१००	१.८५१	०	३.४५१
नाशिक	२.३५४	०	०.७२४	०	३.०७८
पारस	२.५०३	०	०	०	२.५०३
परळी	३.४१९		०	२.२६०	५.६७९
एकूण	२६.५४९	४.९७९	७.७९८	२.२६०	४१.५८६

ब) ब्रीज लिंकेज संख्या :

वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मध्ये डब्ल्यूसीएल आणि एस सी सी एल यांच्यातील ब्रीज लिंकेज खालील प्रमाणे होते.

वीज केंद्र	डब्ल्यू सी एल (जी८-जी१०) एम एम टी मध्ये	एस सी सी एल (जी-९) एम एम टी मध्ये	वित्तीय वर्ष २०१६-१७ साली एकूण
कोराडी ३×६६० मे. वॅ. (८०%- डब्ल्यू सी सी एलचा २०% - एस सी सी एल	४.७७५	०.६५०	५.४२५
चंद्रपूर (२×५०० मे. वॅ.)	३.३२८	०.०००	३.३२८
परळी (१×२५० मे. वॅ.)	०.०००	०.४३३	०.४३३
एकूण	८.१०३	१.०८३	९.१८६

क) वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान महानिर्मिती औ. वि. केंद्राचा कोळसा पुरवठा खालीलप्रमाणे :

कोळसा कंपनी	ऑर्डर बुकींग प्रोग्रॅम (एम एम टी मध्ये)	प्राप्ती (एम एम टी मध्ये)	प्रत्यक्ष टक्केवारी
डब्ल्यू सी एल	२७.१२४	२०.०३४	७३.८६
एम सी एल	०.१२०	०.३०२	२५१.७९
एस इ सी एल	६.५९७	४.५२५	६८.५९
एस सी सी एल	५.४३६	४.४५७	८१.९९
एकूण	३९.२७७	२९.३१८	७४.६४

आयात कोळसा (२०१६-१७) :

- महानिर्मितीने पुरवठ्याचे दोन वेगवेगळे आदेश नोंदले होते. सागरी मार्गाने होणाऱ्या विक्रीसाठी (एचएसएस) आणि देशांतर्गत वाहतूक हाताळणीसाठी (आय एच टी) यानुसार भुसावळ औ. वि. केंद्राच्या (युनिट ४ व ५) साठी ४४०० ते ४८०० के कॅल / केजी चा जी सी व्ही (एआरबी) चा आयात केलेला १.११ एम एम टी कोळसा यासाठी हे आदेश होते. आयात कोळशाच्या कंत्राटामुळे (ऑगस्ट - २०१६ पर्यंत) ०.३८७५ एम एम टी कोळसा मिळाला. दरम्यान मा. सदस्य (नियोजन) सीईए, यांनी त्यांचे पत्र दि. २६.०९.२०१७, यातून कळविले की, देशातील अंतर्गत कोळशाची उपलब्धता सुधारली आहे. त्यामुळे प्राधिकरणाने आयातीची २०१६-१७ ची लक्ष्ये दिली नाहीत.

क) वायू आधारित प्रकल्पांना वायूचा पुरवठा :

महानिर्मितीच्या उरण येथील जी टी पी एस वीज निर्मिती केंद्राची स्थापित क्षमता ६७२ मे. वॅ. आहे. महानिर्मितीने मे. जी ए आय एल सोबत ३१.१२.२०१५ रोजी नैसर्गिक वायूची विक्री, वाहतूक व पाठवणी यासाठी दीर्घ मुदतीचा करार केला आहे. कराराची दैनंदिन कंत्राटी संख्या सरकारी मंजूरीत दराने ३.५ एम एम एस सी एम डी इतकी आहे. याशिवाय महानिर्मितीने मे. आर आय एल (आणि इतर) यांचे सोबतजी उरणसाठी के. जी - डी - ६ नॅचरल गॅस, सरकारी दराने १.२ एम एम एस सी एम डी घेण्याची व्यवस्था केली होती. मात्र या केजी - डी-६ नॅचरल गॅस (आरआयएल गॅस) याचा पुरवठा मार्च २०१३ पासून पूर्णपणे थांबला आहे.

मागील ३ वर्षात उरण केंद्राला मिळणारा वायूचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

वित्तीय वर्ष	सरासरी एपीएम वायू प्राप्ती (एमएमएससीएमडी)	सरासरी नॉन एपीएम वायू प्राप्ती (एमएमएससीएमडी)	सरासरी एकूण वायू प्राप्ती (एमएमएससीएमडी)
२०१४-१५	१.५५	०.७३	२.२८
२०१५-१६	१.५३	०.४४	१.९७
२०१६-१७	१.८०	०.४०	२.२०

भारत सरकारच्या पेट्रोलियम व नैसर्गिक वायू मंत्रालयाने देशाच्या अंतर्गत नैसर्गिक वायू किंमतीत खालीलप्रमाणे सुधारणा केली आहे.

३.०६ यु एस डी / एम एम बी टी यू - जीसीव्ही तत्वावर (०१.०४.२०१६ ते ३०.०९.२०१६ या मुदतीत)

२.५० यु एस डी / एम एम बी टी यू - जीसीव्ही तत्वावर (०१.१०.२०१६ ते ३१.०३.२०१७ या मुदतीत)

याशिवाय देशातील वायूची उपलब्धता कमी असल्याने महानिर्मितीने पर्यायी स्रोतांकडून वायू मिळण्याची शक्यता अजमावली. आणि त्याप्रमाणे एक स्पॉट गॅस सेल (एसजीएसए) करार दि. १८.०१.२०१७ मे जी ए आय एल यांचे सोबत उरणसाठी स्पॉट गॅस (नॅचरल गॅस गॅसीफाईड लिक्वीफाईड नॅचरल गॅस आरएलएमजी) केला. यामुळे देशातील वायू पुरवठ्यात तुटवडा झाला तर स्पॉट गॅस (आरएलएमजी) घेऊन आणि वित्तीय बाबी विचारात घेऊन इष्टतम वीज निर्मिती करता येईल.

अशा प्रकारे वायू पुरवठ्यात जोपर्यंत सुधारणा होत नाही; तोपर्यंत वायूची टंचाई सुमारे १.२ एम एम एस सी एम डी इतकी असेल.

क) धुतलेला कोळसा : मे. डब्ल्यू सी एल सोबत संयुक्त साहस उपक्रम :

महानिर्मितीच्या संचालक मंडळाने मे. डब्ल्यू सी एल च्या प्रभाव क्षेत्रात संयुक्त साहस कंपनी स्थापन करण्यास तत्त्वतः मान्यता दिली आहे. मे डब्ल्यू सी एल सोबत करावयाच्या सामंजस्य कराराचे अंतिमकरणाची प्रक्रीया चालू आहे.

ड) कोळसा स्थानांतरणाने कोळसा खर्चाचे सुसूत्रीकरण :**कोळसा स्थानांतरण :**

कोळसा मंत्रालय / कोल इंडिया लिमिटेड यांनी ५.०४१ एम एम टी एम सी एल कोळसा हलविण्यास मान्यता दिल्यानंतर डब्ल्यू सी एल सोबत कोळसा जोडणीसाठी महानिर्मिती डब्ल्यू सी एल सोबतच्या इंधन पुरवठा कराराच्या दुरुस्त्यावर दि. १४.०३.२०१७ रोजी पुढील औ. वि. केंद्रातून चंद्रपूर (१.५२५ एम एम टी), भुसावळ (१.९७५ एम एम टी) आणि पारस (१.०२८ एम एम टी) समान संख्येने कोळसा हलविण्यासाठी सहा केलेल्या. कोळश्याच्या अदलाबदलीमुळे वाहतूक खर्च कमी होईल.

वार्षिक विवरणपत्राचा उतारा

अधिनियमाचे कलम ९२ चे उपकलम (३) यातील तरतुदीनुसार वार्षिक विवरणपत्राचा उतारा प्रपत्र एम जी टी -९ यात दिली असून तो या अहवालाचे 'परिशिष्ट - १' येथे संलग्न केला आहे.

मंडळ बैठकांची संख्या

वर्ष २०१६-१७ मध्ये कंपनीने संचालक मंडळाच्या ११ बैठका घेतल्या.

संचालक मंडळाच्या नियुक्तीचे धोरण

कंपनीची संचालकांची नियुक्ती (स्वतंत्र संचालकासह) मराविम सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड तर्फे केली जाते. कार्यात्मक संचालकांच्या नियुक्तीसाठी पात्रता व निकष याचा तपशील कंपनीच्या संस्थापन नियमावलीत दिली आहे.

कलम १८६ अंतर्गत कर्जे, हमी व गुंतवणूकीची माहिती

महानिर्मिती कंपनी ही पायाभूत सुविधांच्या व्यवसायात कार्यरत असल्याने कंपनी अधिनियम २०१३ यातील कलम १८६ मधील कर्जे, हमी व प्रतिभूती देणे आदि तरतूदी लागू नाहीत. गुंतवणूकीची माहिती स्वायत्त वि:विवरणपत्राच्या टिपा ९ मध्ये दिली आहे.

संबंधितांसोबत केलेल्या करारांची माहिती

महानिर्मितीने निर्माण केलेली संपूर्ण वीज महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि. या एकमेव कंपनीत विकण्यात येते. महावितरण कंपनी ही मराविम सूत्रधारी कंपनीची एक उपकंपनी आहे. या वीज विक्रीचे दर विद्युत अधिनियम २००३ च्या तरतुदीनुसार महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग निश्चित करते.

वित्तीय वर्ष समाप्ती आणि वित्तीय अहवालाची तारीख या दरम्यान वित्तीय स्थितीवर परिणाम करणारे काही प्रत्यक्ष बदल झाले असल्यास त्याची माहिती

वित्तीय वर्ष समाप्ती व अहवालाची तारीख या मधल्या काळात वित्तीय स्थितीवर परिणाम करतील असे कोणतेही मोठे प्रत्यक्ष बदल किंवा वचनबद्ध होणे असे प्रसंग घडलेले नाहीत.

मानव संसाधन व्यवस्थापन

कर्मचारी वृंद हे कोणत्याही संस्थेची सर्वात मौल्यवान मत्ता असते. म्हणून त्यांची सर्जनशीलता, नवे उन्मेष आणि उत्कृष्ट कामगिरी पार पडण्याची उमेद आदी गुणांना प्रोत्साहन देण्यासाठी अनुकूल वातावरण आवश्यक असते. महानिर्मिती कंपनीने कर्मचाऱ्यांची पात्रता वाढविण्याकडे लक्ष केंद्रीत केले आहे. सक्षम, प्रशिक्षित व अष्टपैलू अभ्यासू कर्मचारी हे महानिर्मितीचे मोठे भांडवल आहे. असे कर्मचारी त्यांच्या जबाबदाऱ्यांची आव्हाने पार पाडू शकतात. आपली कंपनी संघटनात्मक उत्कृष्टता साध्य करण्यासाठी मानवी संसाधनाचा उपयोग करते व कर्मचारी व्यक्तींना प्रथम प्राधान्य हा दृष्टीकोन बाळगते. कर्मचाऱ्यांच्या सामर्थ्याने कंपनी व्यवसायाच्या योजना पूर्ण करेल.

औद्योगिक संबंध

या वर्षभरात कंपनीने आपल्या कर्मचाऱ्यांशी संबंध स्नेहाचे व सुसंवादाचे ठेवले आहेत. कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या कार्यक्षेत्रात काम करण्यास प्रोत्साहने देण्यात आली. त्यांचे कल्याणाचे काम केले. कर्मचाऱ्यांच्या प्रतिनिधिसाठी कार्यशाळा घेतल्या. त्यात व्यवसायातील बदलते वातावरण कंपनीपुढील संधी, धोके व आव्हाने याविषयी जाणीव करून दिली. कंपनीतील औद्योगिक संबंध सलोख्याचे सुसंवादी आणि परस्पर विश्वासाचे होते.

संचालक मंडळातील बदल

श्री. मुकेश खुल्लर, माजी प्रधान सचिव (ऊर्जा) महाराष्ट्र शासन हे दि. ०७.०५.२०१६ पासून कंपनीचे संचालक नाहीत. श्री. विजय सिंह हे संचालक (संचलन) या पदावर नाहीत. श्री. सी. एस. थोटवे यांची दि. १९.०९.२०१६ रोजी संचालक (संचलन) या पदावर नियुक्ती झाली. श्री. व्ही. एम. जयदेव यांना संचालक (प्रकल्प) या पदावर १९.०९.२०१६ रोजी नियुक्त करण्यात आले. श्री. अरविंद सिंह (प्रधान सचिव) उर्जा, महाराष्ट्र शासन त्यांची दि. २२.०२.२०१७ रोजी कंपनीचे संचालक पदी नियुक्ती झाली. श्रीमती इरावती दानी या दि. ३१.०५.२०१७ पासून कंपनीच्या संचालक नाहीत.

लेखा परिक्षण समिती

महानिर्मितीच्या लेखा परिक्षण समितीत सर्वश्री विश्वास पाठक (अध्यक्ष), श्री. सी. एस. थोटवे आणि श्रीमती इरावती दानी या सदस्यांचा समावेश होता. लेखापरिक्षण समिती वर्ष २०१६-१७ मध्ये एकूण सात बैठका झाल्या.

कंपनीची सामाजिक जबाबदारी

महानिर्मिती कंपनीचे कंपनीची सामाजिक जबाबदारी (सीएसआर) यासाठी समितीची रचना केली आहे. या समितीमधे श्री. बिपीन श्रीमाळी (अध्यक्ष) असून श्री. सी. एस. थोटवे, श्री. व्ही. एम. जयदेव, श्री. जे. के. श्रीनिवासन आणि श्रीमती इरावती दानी हे सदस्य आहेत. या समितीने व मंडळाने कंपनीच्या सामाजिक जबाबदारीच्या धोरणास मान्यता दिली. या धोरणात पुढील ध्येये व उद्दिष्टे आहेत.

१. प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती (पीएपीएस) यांची सामाजिक - आर्थिक स्थिती सुधारणे
२. कायमस्वरूपी सुधारणांसाठीच्या संधी पुढील क्षेत्रात पुरविणे - उत्पन्नाची निर्मिती, आरोग्य, शिक्षण, पाणी व वीज, स्वच्छता, संवाद व इतर क्षेत्रे.
३. प्रकल्प ग्रस्तांच्या सामुदायिक विकासासाठी व व्यापक दृष्टीकोन बाळगणे आणि अशा क्षेत्रात प्रकल्पग्रस्तांना किमान त्यांची पूर्वीची जीवनशैली पुन्हा प्राप्त होईल याची हमी घेणे.
४. सामुदायिक विकासाची कामे पारदर्शक व सहभागाच्या पद्धतीने अमलात आणणे
५. स्थानिक लोक प्रतिनिधींच्या सहभागाने व सल्याने समितीच्या कामाचे आयोजन करण्याची हमी घेणे आणि प्रकल्पग्रस्त क्षेत्रे व वीज केंद्राचा परिसर यात सी एस आर कार्यासाठी संस्थात्मक स्वरूपाची यंत्रणा तयार करणे.

कंपनीच्या सामाजिक जबाबदारीच्या कार्याचा तपशीलवार अहवाल 'परिशिष्ट - २' यामधे जोडला आहे.

संचालकांच्या जबाबदारीचे निवेदन

कंपनी अधिनियमाचे २०१३ चे कलम १३४ (३) (सी) नुसार संचालकांच्या जबाबदारीचे निवेदन यास येथे पुढील बाबींची निश्चिती देण्यात येते.

१. लागू होणाऱ्या लेखा मानकांचे अनुसरण करण्यात आले आहे. जर काही प्रत्यक्ष विचलन झाले असेल तर, यासंबंधी योग्य स्पष्टीकरणे दिली आहेत.
२. निवडलेली लेखा धोरणे सातत्याने अमलात आणली आहेत. आणि दि. ३१.०३.२०१७ रोजीची कंपनीच्या स्थितीचे रास्त व योग्य दर्शन घडावे यासाठी न्यायबुद्धीने व सुज्ञतेने निर्णय घेण्यात आले व अंदाज करण्यात आले.

३. कंपनीच्या मत्तांचे संरक्षण करणे तसेच लबाडी व अनियमितता रोखणे यासाठी कंपनी अधिनियम २०१३ मध्ये ज्या तरतुदी केल्या आहेत. त्यानुसार लेखांचे अभिलेखांचे जतन करण्यासाठी महानिर्मिती कंपनीच्या संचालकांनी योग्य प्रकारे आणि पुरेशी काळजी घेतली आहे.
४. “महानिर्मिती” ही सतत कार्यस्त असलेली संस्था आहे या तत्वांच्या आधारे वार्षिक लेखे तयार करण्यात आलेले आहेत.
५. कंपनीला लागू होणारे सर्व कायद्यातील तरतुदीचे अनुपालन करण्याची हमी मिळावी या दृष्टीने योग्य कार्य पद्धतीची रचना, संचालकांनी केलेली आहे. आणही कार्यपद्धती पुरेशी असून प्रभावी पणे कार्यरत आहे.

ऊर्जा संवर्धन, तंत्रज्ञानाचा वापर आणि परदेशी चलनातील मिळकत व खर्च

कंपनी अधिनियम २०१३ मधील कलम १३४ (एम) – ज्याचे सहवाच कंपनी (लेखे) नियमावली १९८८ यातील नियम क्र. ८ (३) या सोबत होते. त्यानुसार “ऊर्जा, संवर्धन, तंत्रज्ञान स्वीकार आणि परदेशी चलनातील मिळकत व खर्च” या संबंधीची आवश्यक असलेली माहिती, या अहवालाचा भाग असलेले, ‘परिशिष्ट – ३’ यामध्ये दिलेली आहे.

सांविधिक लेखा परिक्षक यांची निरीक्षणे / अभिप्राय यांची उत्तरे

सांविधिक लेखा परिक्षक यांनी त्यांच्या लेखापरिक्षण अहवालात लिहिलेली निरीक्षणे व अभिप्राय यांना कंपनीने दिलेली उत्तरे या अहवालाचे ‘परिशिष्ट – ४’ यामध्ये जोडली आहेत.

मुदतीची ठेवी

अहवालाच्या वर्षात कंपनीने जनतेकडून कोणत्याही मुदतीच्या ठेवी मागविल्या नाहीत / स्वीकारल्या नाहीत.

खर्च लेखापरिक्षक

महानिर्मिती कंपनीने दि. ३१.०३.२०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी कंपनीचे “खर्च लेखा परिक्षक” म्हणून मेसर्स व्ही. जे. तलाठी अँड कंपनी, कॉस्ट अकाउंटंट यांची नेमणूक केली आहे. ही नेमणूक भारत सरकारच्या कंपनी व्यवहार मंत्रालयाच्या मान्यतेच्या अधीन आहेत.

सांविधिक लेखापरिक्षक

भारताचे लेखा नियंत्रक आणि महालेखा परिक्षक यांनी मेसर्स बोरकर मझूमदार अँड कंपनी मुंबई, मेसर्स उमेद जैन अँड कंपनी मुंबई, आणि मेसर्स एम. पी. चितळे अँड कंपनी मुंबई, यांची वित्तीय वर्ष २०१६-१७ या वर्षासाठी संयुक्त सांविधिक लेखा परिक्षक म्हणून नेमणूक केलेली आहे.

बाह्य कंपनी सेक्रेटरी कृत परिक्षण

महानिर्मिती कंपनीच्या संचालक मंडळाने वित्तीय वर्ष २०१६-१७ साठी स्वतंत्र कंपनीचे सेक्रेटरी यांचेकडून परिक्षण करण्यासाठी मेसर्स ए. वाय. साठे अँड कंपनी या कंपनी सेक्रेटरी (सी/२०२, कोहीनूर अपार्टमेंट्स, दुसरा माळा, एन. सी. केळकर मार्ग, कबूतरखान्या जवळ, दादर (पश्चिम), मुंबई-४०० ०२८ यांची) नियुक्ती केली आहे. त्यांचा अहवाल **परिशिष्ट-५** यामध्ये आहे.

बाह्य कंपनी सेक्रेटरी कृत निरीक्षणांना व्यवस्थापनाची उत्तरे

सेक्रेटरीयल ऑडीट रिपोर्ट यातील निरीक्षणांना उत्तरे खालीलप्रमाणे आहेत :

कंपनी संस्थापन नियमावलीतील परिच्छेद ७५ व ७७ यातील तरतुदीनुसार कंपनीच्या संचालक मंडळावर संचालकांची नियुक्ती मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड तर्फे केली जाते. म्हणून स्वतंत्र संचालकांच्या नियुक्ती बाबतचे संदर्भ मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेडकडे पाठविण्यात आलेले आहेत.

ऋणनिर्देश

महानिर्मिती कंपनीला आपल्या कार्यामध्ये विविध केंद्रीय व राज्य शासनाची मंत्रालय / विभाग / संस्था यांचे तसेच वित्तीय संस्था आणि बँका, सांविधिक लेखा परिक्षक, खर्च लेखा परिक्षक, भारताचे लेखा नियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक, नवी दिल्ली तसेच महालेखापाल (वाणिज्य) मुंबई, केंद्रीय / राज्य विद्युत नियामक, प्राधिकारी सेक्रेटरीयल ऑडिटर्स, अपीलासाठीची न्यायाधिकरणे आणि कंपनीचे भागधारक यांनी जी मदत व सहकार्य केले त्याबद्दल संचालक त्यांची कृतज्ञतापूर्वक प्रशंसा व धन्यवाद नोंदवित आहेत. तसे कंपनीच्या सर्व कर्मचाऱ्यांनी तळमळीने व समर्पित वृत्तीने त्याचे कार्य केले त्याबद्दल मंडळ त्यांची प्रशंसा करीत असून ती येथे नोंदवित आहे.

संचालक मंडळाच्या वतीने

दिनांक : ०८ डिसेंबर २०१७

स्थळ : मुंबई

(बिपीन श्रीमाळी)

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

संचालकांचे अहवालाचे परिशिष्ट क्र. १

फॉर्म नं. एम. जी. टी. - १

वार्षिक विवरणाचा सारांश

३१.०३.२०१७ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षाची स्थिती

(कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १२ (३) आणि कंपनी (व्यवस्थापन व प्रशासन) नियमावली २०१४ यातील नियम १२ (१) याला अनुसरून)

१. नोंदणी व अन्य तपशील :

१)	सी आय एन	यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८
२)	नोंदणीची तारीख	३१.०५.२००५
३)	कंपनीचे नाव	महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित
४)	कंपनीची श्रेणी / उपश्रेणी	शासकीय कंपनी
५)	नोंदणीकृत कार्यालयाचा पत्ता व संपर्क तपशील	प्रकाशगड, प्रा. अनंत काणेकर मार्ग, वान्द्रे (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५१
६)	कंपनी यादीवरील (लिस्टेड) आहे का? होय / नाही	नाही
७)	रजिस्टर व ट्रान्सफर एजंटचे नाव पत्ता, जर असल्यास	लागू नाही

२. कंपनीचे प्रमुख उद्योग कार्य : कंपनीच्या उलाढालीमध्ये १० टक्के किंवा त्याहून जास्त योगदान देणाऱ्या सर्व औद्योगिक व्यवहाराची माहिती देणे.

अनु. क्र.	मुख्य उत्पादित / सेवांची नावे	वस्तू व वर्णन उत्पादित / सेवा यांचा एन आय सी कोड	कंपनीच्या एकूण उलाढालीत टक्केवारी
१	वीज निर्मिती	लागू नाही	१०० टक्के

३. सूत्रधारी, उपकंपन्या व सहयोगी कंपन्यांचा तपशील :

अनु. क्र.	कंपनीचे नाव व पत्ता	सी आय एन / जी एल एन	सूत्रधारी / उपकंपनी / सहयोगी	शेअर्सची टक्केवारी	लागू होणारा विभाग
१	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४९	सूत्रधारी	१००	२(८७)
२	महागुज कोलायरीज लिमिटेड	यु१०१०२एमएच२००६एसजीसी१६५३२७	उपकंपनी	६०	२(८७)
३	धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड	यु४०१०८एमएच २००७एसजीसी१६८८३६	उपकंपनी	१००	२(८७)
४	महाराष्ट्र ऑयल मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड	यु४०१०५एमएच२००७एसजीसी१७३४३३	उपकंपनी	१००	२(८७)

४. शेअर धोरणेचे स्वरूप (समभाग भांडवलाची विभागणी एकूण समभागाची टक्केवारी)

(१) श्रेणी निहाय भाग धारणा

भाग धारकांची श्रेणी	वर्षाच्या आरंभी धारण केलेल्या भागांची संख्या				वर्षाच्या अखेरीस धारण केलेल्या भागांची संख्या				वर्षभरातील बदलाची टक्केवारी
	डीमॅट	प्रत्यक्ष	एकूण	एकूण भागांची टक्केवारी	डीमॅट	प्रत्यक्ष	एकूण	एकूण भागांची टक्केवारी	
अ. प्रवर्तक									
१) भारतीय									
अ) व्यक्ती/ एच. यु. एफ	०	०	०	०	०	०	०	०	
ब) केंद्र सरकार	०	०	०	०	०	०	०	०	
क) राज्य शासन	०	०	०	०	०	०	०	०	
ड) संस्था कंपनी	०	२४०९८३५६७८८	२४०९८३५६७८८	१००	०	२४८५४३३६७८८	२४८५४३३६७८८	१००	
इ) बँका / वित्तसंस्था	०	०	०	०	०	०	०	०	
फ) इतर	०	०	०	०	०	०	०	०	
उपबेरीज (अ) (१)	०	२४०९८३५६७८८	२४०९८३५६७८८	१००	०	२४८५४३३६७८८	२४८५४३३६७८८	१००	३.१३
२) परदेशी									
अ) अनिवासी भार- तीय व्यक्तीगत	०	०	०	०	०	०	०	०	
ब) इतर व्यक्ती	०	०	०	०	०	०	०	०	
क) संस्था, कंपन्या	०	०	०	०	०	०	०	०	
ड) बँका / वित्तसंस्था	०	०	०	०	०	०	०	०	
इ) इतर	०	०	०	०	०	०	०	०	
उपबेरीज (अ) (२)	०	०	०	०	०	०	०	०	
एकूण प्रवर्तकांची भागधारणा (अ) = (अ)(१)+(अ)(२)	०	२४०९८३५६७८८	२४०९८३५६७८८	१००	०	२४८५४३३६७८८	२४८५४३३६७८८	१००	३.१३
ब. सार्वजनिक भागधारणा									
१. संस्था									लागू नाही
अ) म्युचुअल फंड	०	०	०	०	०	०	०	०	
ब) बँका / वित्तसंस्था	०	०	०	०	०	०	०	०	
क) केंद्र सरकार	०	०	०	०	०	०	०	०	
ड) राज्य शासन	०	०	०	०	०	०	०	०	
इ) साहसी भांडवल निधी	०	०	०	०	०	०	०	०	
फ) विमा कंपन्या	०	०	०	०	०	०	०	०	
ग) वित्तीय संस्थाकडून	०	०	०	०	०	०	०	०	

ह) परदेशी साहसी भांडवल	०	०	०	०	०	०	०	०	
ज) इतर (स्पष्ट करा)	०	०	०	०	०	०	०	०	
उपबेरीज (ब) (१)	०	०	०	०	०	०	०	०	
२. संस्था व्यतिरिक्त									
अ) महामंडळ	०	०	०	०	०	०	०	०	
१. भारतीय	०	०	०	०	०	०	०	०	
२. परदेशी	०	०	०	०	०	०	०	०	
ब) व्यक्तिगत									
१) व्यक्तिगत भाग- धारक नाममात्र ₹ १ लाखापर्यंत भाग भांडवल धारण	०	०	०	०	०	०	०	०	
२) व्यक्तिगत भाग- धारके ₹१ लाखा- पेक्षा जास्त नाम- मात्र भाग धारण	०	०	०	०	०	०	०	०	
क) इतर (स्पष्ट करा)	०	०	०	०	०	०	०	०	
उपबेरीज (ब) (२)	०	०	०	०	०	०	०	०	
बेरीज सार्वजनिक भागधारण (ब) = (ब)(१) + (ब)(२)	०	०	०	०	०	०	०	०	
क. जी डी आर आणि ए डी आर यांच्या रखवा- लदाराने धारण केलेले भाग	०	०	०	०	०	०	०	०	
एकूण बेरीज (अ + ब + क)	०	२४०९८३५६७८८	२४०९८३५६७८८	१००	०	२४८५४३३६७८८	२४८५४३३६७८८	१००	३.१३

(२) प्रवर्तकांची भाग धारणा

अनु. क्र.	भाग धारकांचे नाव	वर्षाप्रारंभीची भाग धारणा			वर्षाअखेरची भागधारणा			
		भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी	गहाण असलेल्या भागांची एकूण भागांमध्ये टक्केवारी	भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी	गहाण असलेल्या भागांची एकूण भागांमध्ये टक्केवारी	वर्षभरातील बदलाची टक्केवारी
१	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड (राज्य शासनाची कंपनी)	२४०९८३५६७८८	१००	०	२४८५४३३६७८८	१००	०	३.१३
	एकूण	२४०९८३५६७८८	१००	०	२४८५४३३६७८८	१००	०	३.१३

(३) प्रवर्तकांच्या भागधारणातील बदल (जर बदल नसेल तर कृपया तसे स्पष्ट करावे)

अनु. क्र.		वर्षाप्रारंभीची भाग धारणा		वर्षभरातील संचित भाग धारणा	
		भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी	भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी
वर्षाच्या आरंभी	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	२४०९८३५६७८८	१००		
दिलेले भाग (२६.१०.२०१६)	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	७५५९८००००	३.१३	२४८५४३३६७८८	३.१३
वर्षाच्या अखेरीस	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	२४८५४३३६७८८	१००	२४८५४३३६७८८	१००

(४) वरच्या दहा भागधारकांच्या भागधारणेचे स्वरूप (संचालक, जीडीआर व एडीआर व्यतिरिक्त)

अनु. क्र.		वर्षाप्रारंभीची भाग धारणा		वर्षभरातील संचित भाग धारणा	
वरच्या दहा भागधारकांसाठी प्रत्येकी		भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी	भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी
वर्षाच्या आरंभी	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	२४०९८३५६७८८	१००		
दिलेले भाग (२६.१०.२०१६)	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	७५५९८००००	३.१३	२४८५४३३६७८८	३.१३
वर्षाच्या अखेर किंवा जर वर्षभरात अलग झाले असतील तर अलग होण्याच्या तारखेला	मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	२४८५४३३६७८८	१००	२४८५४३३६७८८	१००

(५) संचालक आणि व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्तींची भागधारणा

अनु. क्र.		वर्षाप्रारंभीची भाग धारणा		वर्षभरातील संचित भाग धारणा	
प्रत्येक संचालक व व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्ती यांचेसाठी		भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी	भागांची संख्या	कंपनीच्या एकूण भागांची टक्केवारी
वर्षाच्या आरंभी	श्री. बिपीन श्रीमाळी श्री. मुकेश खुल्लर श्री. जे. के. श्रीनिवासन श्री. विजय सिंह श्री. सी. एस. थोटवे (मराविमं सूत्रधारी नामनिर्देशित)	१० १० १० १० १०	०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९	१० १० १० १० १०	०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९
वर्षभरात प्रवर्तकांच्या धारणेत झालेली वाढ / घट त्यांच्या स्पष्ट कारणासह (उदा. वाटप / बोनस श्रमासाठी समभाग / स्वेट इक्विटी)		निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
वर्षाच्या अखेरीस	श्री. बिपीन श्रीमाळी श्री. जे. के. श्रीनिवासन श्री. वि. एम. जयदेव श्री. सी. एस. थोटवे (मराविमं सूत्रधारी नामनिर्देशित)	२० १० १० १०	०.००००००७८ ०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९	२० १० १० १०	०.००००००७८ ०.००००००३९ ०.००००००३९ ०.००००००३९

५. ऋण

कंपनीची ऋण यामध्ये थकीत / उपार्जित परंतु देय नसलेले व्याज समाविष्ट आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

	प्रतिभूत कर्जे (ठेवी वगळता)	अप्रतिभूत कर्जे	ठेवी	एकूण कर्जे
आर्थिक वर्षाच्या आरंभीचे कर्ज				
१) मुद्दल	२९३४५.४५	५८४४.५९	०.००	३५१९०.०४
२) देय पण न भरलेले व्याज	०.००	०.००	०.००	०.००
३) उपार्जित पण देय नसलेले व्याज	३३२.७१	५.५९	०.००	३३८.३०
बेरीज (१+२+३)	२९६७८.१६	५८५०.१८	०.००	३५५२८.३४
आर्थिक वर्षात कर्ज बाजारीपणातील बदल				
● भर	६१३९.३२	७६९.५२	०.००	६९०८.८४
● घट	६५१७.७८	२४०.७३	०.००	६७५८.५१
निव्वळ बदल	(३७८.४६)	५२८.७९	०.००	१५०.३३
आर्थिक वर्षाच्या अखेरचे कर्ज				

१) मुद्दल	२८९६६.९९	६३७३.३८	०.००	३५३४०.३७
२) देय पण न भरलेले व्याज	०.००४६	०.००	०.००	०.००४६
३) उपार्जित पण देय नसलेले व्याज	२४१.८३	४.०३	०.००	२४५.८९
बेरीज (१+२+३)	२९२०८.८५	६३७७.४१	०.००	३५५८६.२६

६. संचालक व व्यवस्थापनातील महत्वाचे कर्मचारी यांचे परिश्रमिक

अ. व्यवस्थापकीय संचालक, पूर्णवेळ संचालक आणि किंवा व्यवस्थापक यांचे परिश्रमिक

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	परिश्रमिकाचा तपशील	व्यवस्थापकीय संचालक / पूर्ण वेळ संचालक / व्यवस्थापक यांची नावे						एकूण रक्कम
		बिपीन श्रीमाळी अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक	जे. के. श्रीनिवासन (वित्त संचालक)	सी. एस. थोटवे (संचालक प्रवर्तन)	श्यामसुंदर वर्धने (संचालक खानकर्म)	व्ही. एम. जयदेव संचालक (प्रकल्प)	विजय सिंह संचालक (प्रवर्तन)	
१	ठोक वेतन (अ) आयकर कायदा १९६१ च्या कलम १७ (१) च्या तरतुदीप्रमाणे वेतन	२४७५८९९	२८५१५२९	२८२५६०४	६८०९३४	२४९६७३५	१३७२८२७	१२७३०५२८
	(ब) आयकर कायदा १९६१ च्या कलम १७ (२) नुसार वेतनेतर लाभाचे मूल्य	निरंक	४१८४८४	४१५८८१	१०५३६७	३६७०४३	निरंक	१३०६७७५
	(क) आयकर कायदा १९६१ च्या कलम १७ (३) नुसार वेतनाऐवजी नफा	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
२	स्टॉक पर्याय	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
३	स्वेट इक्विटी	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
४	कमिशन - नफ्याची टक्केवारी - इतर (स्पष्ट करावे)	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
५	इतर / कृपया (स्पष्ट करावे)	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
	एकूण (अ)	२४७५८९९	३२७००१३	३२४१४८५	७८६३०१	२८६३७७८	१३७२८२७	४०३७३०३
	कायदानुसार मर्यादा	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही

ब. इतर संचालकांचे परिश्रमिक

परिश्रमिकाचा तपशील	संचालकांची नावे			एकूण रक्कम
३. स्वतंत्र संचालक	श्री. विश्वास पाठक	श्रीमती इरावती दाणी	लागू नाही	लागू नाही
• मंडळ / समिती यांच्या बैठकीस उपस्थित राहण्याचे शुल्क	८५०००	९५०००		१८००००
• दलाली	निरंक	निरंक		निरंक
• इतर (कृपया स्पष्ट करावे)	निरंक	निरंक		निरंक
बेरीज (१)	८५०००	९५०००		१८००००
४. इतर अकार्यकारी संचालक	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही
• मंडळ / समिती यांच्या बैठकीस उपस्थित राहण्याचे शुल्क				
• दलाली				
• इतर (कृपया स्पष्ट करावे)				
बेरीज (२)	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
एकूण बेरीज (ब)=(१+२)	८५०००	९५०००	निरंक	१८००००
एकूण व्यवस्थापकीय परिश्रमिक	८५०००	९५०००	निरंक	१८००००
कायद्याप्रमाणे एकूण मर्यादा	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही

क. व्यवस्थापकी संचालक / व्यवस्थापक / पूर्ण वेळ संचालक या व्यतिरिक्त महत्वाच्या व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांचे परिश्रमिक

अनु. क्र.	परिश्रमिकाचा तपशील	महत्वाचे व्यवस्थापकीय कर्मचारी	एकूण रक्कम
		कंपनी सेक्रेटरी	
१	एकूण वेतन		
	अ) आयकर कायदा १०६१ च्या कलम १७(१) यातील तरतुदीनुसार वेतन	१६१०३६६	१६१०३६६
	ब) आयकर कायदा १९६१ च्या कलम १७(२) याप्रमाणे वेतनेतर प्राप्तीचे मूल्य	२३६०६२	२३६०६२
	क) आयकर कायदा १९६१ च्या कलम १७ (३) नुसार वेतना ऐवजी नफा	निरंक	निरंक
२	स्टॉक ऑप्शन	निरंक	निरंक
३	स्वेट इक्विटी	निरंक	निरंक
४	दलाली - नफ्याच्या टक्केवारीमधे - इतर स्पष्ट करावे	निरंक	निरंक
५	इतर, कृपया स्पष्ट करावे	निरंक	निरंक
	बेरीज (अ)	१८४६४२८	१८४६४२८

७. गुन्हे प्रशमन करण्याबद्दल दंड / शिक्षा

प्रकार	कंपनी कायद्याचे कलम	संक्षिप्त वर्णन	गुन्हे प्रशमन करण्या-बद्दल दंड / शिक्षा	प्राधिकारी आर (डी / एनसीएलटी/ न्यायालय)	अपिले केले असल्यास (तपशील देणे)
दंड	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही
शिक्षा	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही
गुन्हे प्रशमन	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही

क. कसुर करणारे इतर अधिकारी

दंड	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही
शिक्षा	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही
गुन्हे प्रशमन	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही	लागू नाही

संचालक मंडळाच्या वतीने

दिनांक : ०८ डिसेंबर २०१७

स्थळ : मुंबई

(बिपीन श्रीमाळी)

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

संचालकांचे अहवालाचे परिशिष्ट क्र. २

महानिर्मिती कंपनीचे सामाजिक उत्तरदायित्वाच्या या कार्यक्रमाचे इतिवृत्त (संचालक मंडळाच्या अहवालात समाविष्ट करण्यासाठी दिलेल्या नमुन्याप्रमाणे)

१. महानिर्मिती कंपनीने सामाजिक उत्तरदायित्वाच्या धोरणाची संक्षिप्त रुपरेषा येथे देण्यात आली आहे. यामध्ये घ्यावयाचे कार्यक्रम व प्रकल्प आणि या धोरणाची वेब लिंक यांचाही समावेश केला आहे.

आपल्या कंपनीच्या सामाजिक उत्तरदायित्वाचे ध्येय पुढीलप्रमाणे आहे :

स्थानिक समुदाय १ संपूर्ण समाज यांचा टिकाऊ स्वरूपाचा सामाजिक व आर्थिक विकास करण्यासाठी सक्रीय योगदान देणे, यामध्ये कंपनीचे कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबीय यांचाही अंतर्भाव असून त्यांच्या जीवनाचा दर्जा सुधारणे आणि राज्यातील मानव संसाधनाचा निर्देशांक उंचावणे कंपनीच्या या विषयीच्या धोरणात शिक्षण, पिण्याचा पाण्याचा पुरवठा, आरोग्याची निगा, पर्यावरण, सामाजिक सबलीकरण, पायाभूत सोयींचा विकास करणे, खेळ व सांस्कृतिक कार्यक्रम या क्षेत्रात लक्ष केंद्रीत केले जाईल. कंपनीच्या प्रकल्पाच्या परिसरातील समुदायाची जीवनाच्या सर्व क्षेत्रात प्रगती व्हावी; तो समृद्ध व्हावा यासाठी सर्वांगीण विकासाचे काम करण्याचा प्रयत्न राहिल. कंपनीचे सामाजिक उत्तरदायित्वाचे धोरण पुढील वेबसाईटवर उपलब्ध आहे.

<http://www.mahagenco.in/uploads/CSR/MSPGCL%20New%20CSR%20policy.pdf>

२. संचालक मंडळाची सी एस आर समिती दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीचा रचना खालीलप्रमाणे आहे :

श्री. बिपीन श्रीमाळी, अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

श्री. सी. एस. थोटवे (संचालक - प्रवर्तन)

श्री. वि. एम. जयदेव, संचालक (प्रकल्प)

श्रीमती इरावती दानी, स्वतंत्र संचालक

३. कंपनीची मागील तीन वर्षांतील सरासरी निव्वळ नफा ₹ (८२४७ कोटी)

४. विहित कंपनीचे सामाजिक उत्तरदायित्वे यासाठी विहित खर्च (वरील बाब क्र. ३ मधील रकमेच्या २ टक्के) निरंक कारण कंपनीला नफा झालेला नाही.

५. वित्तीय वर्षातील सी एस आर कार्यक्रमावरील खर्चाचा तपशील

अ) वित्तीय वर्षात खर्च करावयाची रक्कम ₹ निरंक

ब) खर्च न केलेली रक्कम (जर काही असल्यास) ₹ निरंक

क) वित्तीय वर्षात खर्च केलेल्या रकमेचा तपशील खालील तक्त्यात दिला आहे.

अनु. क्र.	सी एस आर प्रकल्पासाठी निश्चित केलेले कार्य	प्रकल्पाचा समावेश केलेले क्षेत्र	प्रकल्प किंवा कार्यासाठी १) स्थानिक जागा व २) या जागेचा जिल्हा व राज्य स्पष्ट करावे	प्रकल्प कार्यक्रमाच्या खर्चाची रक्कम (₹ लाखात)	प्रकल्प कार्यक्रम खर्चाचे उपशीर्षक १) प्रकल्पावर थेट खर्च २) वर खर्च (₹ लाखात)	अहवाल काळातील संचित खर्च (₹ लाखात)	रक्कम थेट खर्च केली किंवा अन्य कार्यकारी संस्थांमार्फत
१	नवीन बांधलेल्या सेवा रस्त्याचा परिसर / गटारी स्वच्छ करणे	आरोग्य निगा	कोराडी २४०	३.६५	थेट खर्च ३.६५	३.६५	थेट

२	नव्या शाळेच्या छताची दुरुस्ती / नवीन शाळा इमारत उभारणी / शाळा इमारतीचे रंगकाम शाळेच्या आत-बाहेरचे रंगकाम व अंतर्गत बांधकाम	शिक्षण	परळी १३५	३.०१	थेट खर्च ३.०१	३.०१	थेट
		शिक्षण	कोराडी २४०	१२.६८	थेट खर्च १२.६८	१२.६८	थेट
		शिक्षण	चंद्रपूर २५०	१.७४	थेट खर्च १.७४	१.७४	थेट
३	विद्यामंदिर कोराडी व प्रागतिक विद्यालय कोराडी येथील दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठीच्या विशेष रॅम्प उभारणे संगणक प्रयोगशाळा बांधणे	शिक्षण	कोराडी २४०	१५.५७	थेट खर्च १५.५७	१५.५७	थेट
४	नवीन शाळेत पी व्ही सी व पाणी टाक्या, जी आय जोडणी व इतर संकीर्ण स्थापत्य कामे करणे	सुरक्षित पिण्याचे पाणी पुरवठा	परळी १३५	४.७३	थेट खर्च ४.७३	४.७३	थेट
५	रस्ते व आर सी सी गटारीची बांधणी, दुरुस्तीची कामे	पायाभूत सोयी	चंद्रपूर ११०	२९.०७	थेट खर्च १०.२३	२९.०७	थेट
		पायाभूत सोयी	खापरखेडा १३६	२८.२८	थेट खर्च १.५३	२८.२८	थेट
		पायाभूत सोयी	पारस १३०	१४.४९	थेट खर्च १४.४९	१४.४९	थेट
		पायाभूत सोयी	कोराडी २४०	३२.२४	थेट खर्च ७७.८५	३२.२४	थेट
		पायाभूत सोयी	चंद्रपूर २५०	४४.२१	थेट खर्च ८४.६२	४४.२१	थेट
६	भिंतीचे बांधकाम / आर सी सी भिंती	पायाभूत सोयी	कोराडी २४०	१६.१७	थेट खर्च १६.१७	१६.१७	थेट
		पायाभूत सोयी	चंद्रपूर ११०	१.४७	थेट खर्च १.४७	१.४७	थेट
		पायाभूत सोयी	परळी १३५	१.४१	थेट खर्च १.४१	१.४१	थेट
७	पाण्याची पाईपलाईन व टाक्या यांचे नुतनीकरण केले. अग्नीशमन व्यवस्था पाणी पुरवठ्यासह स्थापना केली. नलिका विहीर जोडून दिली / बोअर विहीरीतील हातपंप स्थापन केला / पाणी प्रक्रीया प्रकल्पाची देखभाल केली.	सुरक्षित पिण्याचे पाणी पुरविणे	कोराडी २४०	७२.६२	थेट खर्च ७२.६२	७२.६२	थेट
		सुरक्षित पिण्याचे पाणी पुरवठा	चंद्रपूर २५०	१.५५	थेट खर्च १.५५	१.५५	थेट
८	नवीन उच्च शाळेतील मुला व मुलींसाठी सेप्टिक टँक्स आणि प्रसाधनगृह बांधणे	आरोग्य सेवा	परळी १३५	३.३१	थेट खर्च ३.३१	३.३१	थेट
		आरोग्य सेवा	खापरखेडा १३६	२.७८	थेट खर्च २.७८	२.७८	थेट
		आरोग्य सेवा	कोराडी २४०	१२.३१	थेट खर्च १२.३१	१२.३१	थेट

९	इराई नदीतील गाळ काढून दिला	जीवन सुधारणा प्रकल्प	चंद्रपूर ११०	१००	थेट खर्च १००	१००	थेट
१०	चंद्रपूर - दुर्गापूर - ताडोबा ते पीडब्ल्यूडी ३/७५० ५/०० किमी (प्रत्यक्ष ४/०५ ते ५/००) या रस्त्यांच्या बांधकामाचा चौथा हप्ता भरला	पायाभूत सोयी	चंद्रपूर २३४	२००	थेट खर्च २००	२००	थेट
११	राष्ट्रवादी नगर, चंद्रपूर येथे २० मीटर उंचीचे दोन पथदीप खांब याचा पुरवठा, स्थापना, परिक्षण व कार्यन्वयन करून दिले आणि हाय मास्टचे मनोरे सुधारून त्याद्वारे फ्लड लाईट प्रकाश-योजना करून दिली	पायाभूत सोयी	चंद्रपूर २३४	१०.६४	थेट खर्च १०.६४	१०.६४	थेट
१२	सिमेंट कॉंक्रीटचे बसण्याचे बाकांचा पुरवठा करून त्यांची स्थापना केली	जीवन सुधारणा प्रकल्प	खापरखेडा १३६	३.६५	थेट खर्च ३.६५	३.६५	थेट
१३	कोराडी रुग्णालयात सी एस आर कार्य केले	आरोग्य निगा	कोराडी १२०	१२४	थेट खर्च १२४	१२४	थेट
१४	सामनगाव या गावात दशक्रीया मंच उभारणीचे व नुतनीकरण व पुनर्रचना ही कामे कंत्राटातून केली	जीवन सुधारणा प्रकल्प	नाशिक १२५	२८.५२	थेट खर्च २८.५२	२८.५२	थेट
१५	दुर्गापूर येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे नुतनीकरण केले	आरोग्य निगा	चंद्रपूर ११०	१३.३७	थेट खर्च १३.३७	१३.३७	थेट
१६	विचोडा (बी) या गावात समाज सभागृह बांधले	जीवन सुधारणा प्रकल्प	चंद्रपूर ११०	१२.१६	थेट खर्च १२.१६	१२.१६	थेट
१७	ऊर्जनगर (नेरी), वॉर्ड नं. ६ यात लेगूसे हाऊस ते बावारेस हाऊस दरम्यान रस्त्यावर बिटू मायनस मॅकॅडमचे आच्छादन स्थापन केले	जीवन सुधारणा प्रकल्प	चंद्रपूर ११०	११.५०	थेट खर्च ११.५०	११.५०	थेट

१८	ऊर्जनगर, वॉर्ड नं. १ (समता नगर) येथील हनुमान मंदिर परिसरात पेव्हिंग ब्लॉक चा पुरवठा व बांधण्याचे काम केले	जीवन सुधारणा प्रकल्प	चंद्रपूर ११०	५.९०	थेट खर्च ५.९०	५.९०	थेट
१९	पूर्ण स्वयंचलित मोटर स्टार्टरचा पुरवठा व स्थापना केली. ३० एच पी सबमर्सिबल पंपाचे रिवाईडिंग केले व विजेची इतर संकीर्ण कामे केली	जीवन सुधारणा प्रकल्प	कोराडी २४०	३.७५	थेट खर्च ३.७५	३.७५	थेट
२०	जलयुक्त योजना शिवार	सुरक्षित पिण्याचे पाणी पुरवठा	कोराडी २३३	१०६	थेट खर्च १०६	१०६	थेट
२१	कोराडी येथे तलाव क्र. ३ याच्या सोडलेल्या जल मार्गावर पूलनी बंधारा बांधला	जीवन सुधारणा प्रकल्प	कोराडी २४०	५.६८	थेट खर्च ५.६८	५.६८	थेट
२२	प्लिंथ प्रोटेक्शनचे काम केले (जोते रक्षण)	पायाभूत सुविधा	कोराडी २४०	१.६१	थेट खर्च १.६१	१.६१	थेट
२३	डब्ल्यू बी एम रोडवर ह्या बिटूमीनियस प्रक्रीया करण्यासाठी हॉट मिक्सचा वापर	पायाभूत सुविधा	कोराडी २४०	२.३१	थेट खर्च २.३१	२.३१	थेट
२४	३×६०० कोराडी औ. वि. केंद्राच्या नजीकच्या खेड्यात सी एस आर अमलबजावणीसाठी योग्य मूल्यमापन करणे	जीवन सुधारणा प्रकल्प	कोराडी २४०	५.७४	थेट खर्च ५.७४	५.७४	थेट
२५	कोराडी नजीक नंदा या गावी बोअरवेल शक्यता शोधण्यासाठी मातीचे परिक्षण तलाव क्र. ३ च्या जवळची क्षेत्रे यामधे केले	जीवन सुधारणा प्रकल्प	कोराडी २४०	३.४२	थेट खर्च ३.४२	३.४२	थेट
२६	कोराडी शॉपिंग कॉम्प्लेक्स येथे फरसबंदी केली	पायाभूत सुविधा	कोराडी २४०	२.११	थेट खर्च २.११	२.११	थेट

२७	सी एस आर अंतर्गत मौझ काचरला येथे स्मशानभूमी बांधून दिली	पायाभूत सुविधा	चंद्रपूर २५०	३.५२	थेट खर्च ३.५२	३.५२	थेट
२८	सुरादेवी गावात वृक्षा- रोपण केले	पर्यावरण रक्षण	कोराडी २४०	०.४	थेट खर्च ०.४	०.४	थेट
	एकूण			९४५.५७	९४५.५७	९४५.५७	

*अमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेची माहिती द्यावी : लागू नाही.

६. जर कंपनी मागील तीन वित्तीय वर्षांतील सरासरी निव्वळ नफ्याच्या २ टक्के रक्कम खर्च किंवा त्याचा काही भाग खर्च करू शकली नसेल तरी कंपनी खर्च न करण्याची कारणे मंडळ अहवालात नमूद करील : मंडळ अहवालात दिली आहे
७. सीआरआरची अमल अंमलबजावणी आणि त्यावर लक्ष ठेवणे ही कृती कंपनीच्या सी एस आर उद्दिष्टे व धोरण याचे अनुपालन केल्याचे जबाबदारीचे निवेदन

(बिपीन श्रीमाळी)

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
अध्यक्ष सीएसआर समिती

दिनांक : ०८ डिसेंबर २०१७

स्थळ : मुंबई

संचालकांचे अहवालाचे परिशिष्ट क्र. ३

(कंपनी (लेखे) नियमावली २०१४ नुसार आवश्यक तपशील)

अ. ऊर्जा संवर्धन

वर्ष २०१५-१६ दरम्यान ऊर्जा संवर्धनासाठी खालीलप्रमाणे कार्य करण्यात आली आहेत.

- पुढील क्षेत्रांमध्ये अंतर्गत ऊर्जा अंकेक्षण करण्यात आले. क्रॉम्प्रेस्डे एअर, फिड वॉटर, कुलींग वॉटर सिस्टम, हिटर्स इत्यादी क्षेत्रे.
- वीज निर्मिती केंद्रात कर्मचाऱ्यांची जागरूकता वाढावी म्हणून सतर्कता / प्रशिक्षण कार्यक्रम घेण्यात आला.
- ऊर्जा संवर्धनाची जागृती निर्माण करण्यासाठी भिती पत्रके / निबंध स्पर्धा इत्यादी आयोजन.
- महानिर्मिती कंपनीकडे प्रशिक्षित अभियंताचा ताफा आहे. ते ऊर्जा अंकेक्षण आणि प्रमाणित ऊर्जा व्यवस्थापक आहेत. त्यांचे ज्ञान केंद्राच्या संचालन व सुव्यवस्थेच्या नित्य कामात उपयोगात आणण्यात येते.
- कर्मचाऱ्यांना वर्षातून दोन वेळा सी. एफ. एल. बल्बचे विनामूल्य वाटप केले जाते. कर्मचाऱ्यांना इल. इ. डी. बल्ब सवलतीच्या दराने देण्यात येतात.

सहाय्यक वीज वापर

- साह्यकारी वीज वापराची अचूक मोजणी करण्याकरिता ०.२ क्लास एनर्जी मिटर्स वापरले जातात.
- दिवसाच्या प्रकाशाचा पूरेपूर उपयोग करण्यात येतो.
- यंत्र व उपकरणे यांचा निरुपयोगी वापर टाळणे.
- ऊर्जा कार्यक्षम दिव्यांचा वापर करण्यासाठी प्रकाश यंत्रणेत सुधारणा केल्या जातात.
- कॉम्प्रेस्ड एअर, स्टिम पाईप, कुलींग वॉटर सिस्टम व इलेक्ट्रीक सिस्टम यातील गळतीला आळा घालण्यात येतो.
- डी. एम. वॉटर फ्लो मिटर्सची स्थापना केली.
- उरण येथील जी. टी. युनिटस् साठी नैसर्गिक शितकरणाची व्यवस्था.
- सर्व स्थितीवर लक्ष देणे व साह्यकाही सामग्रीची प्रतिबंधात्मक देखभाल करणे.

प्रकाश योजना

- एच. पी. एम. व्ही. लॅम्प बदलून त्याजागी एच. पी. एस. व्ही. लॅम्पचा वापर.
- इलेक्ट्रॉनिक बलास्ट व सी एफ. एल. प्रकाश साधनांचा वापर.
- सेवेच्या इमारतीमध्ये जीने, टबाई बेसमेन्ट आदी क्षेत्रात प्रकाश व्यवस्थेची व्यक्तीशः चालू / बंद करता येणारी बटणे लावण्यात आली.

उष्णता उर्जा

- ऑन लाईन कंडेसर ट्यूब क्लिनिंग सिस्टमवर योग्य लक्ष.
- औष्णिक रोधके वेळेवर दुरुस्ती करणे.

- एअर-प्रीहिटर्स व भट्ट्या शक्य तेव्हा स्वच्छ करणे.
- बायलर एक्सेस एअरचा जास्तीत जास्त वापर.
- हिटरेटकडे नियमितपणे एस इ / जीएम / सी जी एम स्तरावरून अनुक्रमे साप्ताहिक / पंधरवड्याने / मासिक मुदतीत लक्ष देणे.

वंगन

- सर्व वीज केंद्रात शून्य गळतीची संकल्पना सुरु केली.
- गळणारे इंधन तेल पुनः प्राप्त करण्यासाठी ऑईल स्किमर्स व्यवस्था करून विकसित केली.
- भुसावळ व नाशिक केंद्रात टर्बाइन व बी एफ पी तेल केंद्रावर्ती पद्धतीने गाळून घेणे.

डीएम वॉटर

- डी. एम. वॉटर, फिड लाईन व स्टिम गळती यांच्याकडे अग्रक्रमाने लक्ष दिले जाते.
- खापरखेडा केंद्रात सोनिक बॉयलर डिटेक्शन सिस्टीम स्थापन केली.

संकीर्ण पाणी

- कोराडी, नाशिक, खापरखेडा, चंद्रपूर केंद्रातील राखेच्या पाण्याचा पूर्णवापर केला जातो.
- आग विझविण्यासाठी लावलेले पाण्याचे नळ पूर्वी जमिनीच्या आत असत. त्यातील गळती तात्काळ दुरुस्ती करता यावी म्हणून ते जमिनीच्या वर लावण्यात आले.

ब. तंत्रज्ञानाचा अंगिकार आणि नवीन शोध स्वीकार

अ) तंत्रज्ञान समाविष्ट करण्याचे प्रयत्न
समावेशना संबंधीच्या माहितीचे प्रकटन

अमोनि इंजेक्शन फल्यू गॅस कंडीशनींग सिस्टम (ए. एफ. जी. सी.) स्थापित केला.

- परळी केंद्रातील युनिट क्र. ३ येथील संचालन प्रणालीचा (डि. सी. एस.) दर्जा उंचावला.
- महानिर्मिती मुख्यालय व वीज केंद्रे येथे साहित्य प्रापणासाठी निविदा संकल्पना सुरु केली.

संशोधन व विकास

१. कंपनीने संशोधन व विकासाची क्षेत्रे निश्चित केली :

कुलींग वॉटरचे अझोनायझेशन, ए एफ जी सी सिस्टीम, आयलॅंडिंग व ब्लॅकस्टार्ट सुविधा उरण येथे सुरु केल्या. निरॉफॅन ऑक्सीस्टिक क्लिनिंग सिस्टम अँट एअर हिटर्स, ट्यूब गळतीसाठी शोध यंत्रणा, कोळसा गिरण्यासाठी एम पी एस पी सिस्टम, तेल गाळण्यासाठी व तेल पूर्णवापरासाठी ऑईल स्किम्पर मशीन व खाली पडणारे तेल पुनः मिळविण्यासाठी प्रयत्न.

२. वरील संशोधन व सुव्यवस्थेमुळे झालेले लाभ

ओझोनायझेशन : परंपरागत पद्धतीपेक्षा खर्च कमी लागतो. धातूची झीज कमी होते, हाताळणी सुरक्षित, कुलींग वॉटर सिस्टीममधील लिजीओनेला जंतूचा स्तर नष्ट होतो.

ए. एफ. जी. सी. : औ. वि. केंद्रातील एस पी एम चा स्तर प्रदुषण नियंत्रण मंडळाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे, १५० एमजी / एन एम क्युब पेक्षा कमी राखला जातो.

आयलॅडिंग सिस्टम : प्रणालीत अडथळे येणे / बंद पडणे अशा प्रकरणी अलग करण्याची आयलॅडिंग सिस्टम सेवेमध्ये येईल व जी टी पी एस स्थानिक व क्षेत्र ग्रीड पासून वेगळे होईल.

ब्लॅक स्टार्ट फॅसिलिटी : जर वीज जाळ्याला काही धक्का बसला किंवा ते अलग झाले नाही तर ब्लॅक स्टार्ट सुविधामुळे युनिटस् पूर्वपदावर आणता येतात व क्षेत्रातील वीज पुरवठा अल्प वेळेत सुरु करता येतो.

३. भविष्यातील योजना

ऑनलाईन ऊर्जा व्यवस्थापन सुरु करण्यासाठी ए. एफ जी. सी. प्रणाली औ. वि. केंद्रात स्थापित करण्यात येईल.

४. संशोधन व सुव्यवस्था खर्च

निरंक

ब) कंपनीने कोणतेही आयात केलेले तंत्रज्ञान वापरलेले नाही.

क. परकीय चलनातील मिळकत व खर्च

अ) निर्यातीची कामे, निर्यात वाढीसाठी प्रयत्न, उत्पादित व सेवांसाठी नवी निर्यात बाजारपेठ आणि निर्यात योजना : निरंक

ब) एकूण परकीय चलनाचा वापर व कमाई :

	वापरलेले / कमावलेले एकूण परकीय चलन	₹
१.	परकीय चलनातील खर्च	
	अ) सी. आय. एफ. तत्वानुसार भांडवली मालाचे मूल्य	६४,८४,५४,६७४
	ब) भांडारातील सुटे व घटक भाग	१३,६३,९१,७९६
२.	मिळालेले परकीय चलन	निरंक

संचालकांचे अहवालाचे परिशिष्ट क्र. ४

सांविधिक लेखापरिक्षकांच्या निरीक्षणांना उत्तरे

अनु. क्र.	महत्वाची निरीक्षणे	कंपनीची उत्तरे
१.	महानिर्मिती कंपनीने महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी (महावितरण) सोबत केलेल्या वीज खरेदी करारातील अटीनुसार 'ग्राहकांकडून अधिभाराचे उत्पन्न' या लेखाशीर्षाखाली या वर्षभरात विलंबाने भरलेल्या रकमेचे व्याज रक्कम ₹ १५०६.६७ कोटी यास अधिभार म्हणून मान्यता दिली. महावितरणने दि. ३१ मार्च २०१७ पर्यंत अधिभार ₹ ५,२४७.३३ कोटी एवढी थकीत रक्कम भरली नव्हती. यामध्ये त्यापूर्वीच्या वर्षाचे उपाजित व्याज समाविष्ट आहे. महावितरणने देयके स्वीकारली नसल्यामुळे थकीत रक्कम महावितरण कंपनीकडून वसूल होणे अनिश्चित आहे.	वीज खरेदी करारातील अटींप्रमाणे, महानिर्मिती कंपनीने अधिभाराची देयके महावितरण कंपनीला दिली असून ती महावितरणवर बंधनकारक आहेत. ही येणी कंत्राटानुसार आहेत. कंपनीने महावितरण सोबत मेळ केला आहे. आणि अहवाल वर्षात तो लेखापरिक्षकांना दाखवला.
२.	कर्जे व अग्रिमे, अनामती आणि व्यापारी देणी यांच्या शिल्लक रकमा या संबंधितांकडून कायम केल्या जाण्याच्या आणि / किंवा त्याप्रकरणानुसार मेळ करणे याच्या अधीन आहेत. असे कायम / मेळ करणे प्रलंबित असल्याने त्याचे समायोजन व परिणाम निश्चित करता आले नाहीत. याशिवाय कर्जे व अग्रिमे यांच्या थकीत बाकी रकमेची खाते लेखा-निहाय माहिती बऱ्याच कालावधीपासून उपलब्ध नसल्यामुळे कोणत्याही निश्चित खाते / लेखा यासाठी तरतूदीची रक्कम निश्चित करता आलेली नाही. यामुळे एखाद्या खात्यातील या शिल्लक रकमेच्या स्थितीवर होणाऱ्या परिणामाबद्दल आणि कंपनीच्या वर्षाचा तोटा याचा अंदाज करता आला नाही.	कंपनीने सॅप पर्यावरणाचा अंगिकार केला आहे. त्यामध्ये विक्रेतेनिहाय, ग्राहक निहाय, कर्मचारी निहाय माहिती, तसेच शिलकी येणी, देणी इत्यादी तपशील उपलब्ध असतो. कंपनीच्या प्रवर्तन खूप व्यापक असल्याने कंपनी खूप मोठ्या संख्येने विक्रेते-पुरवठादार यांच्याशी प्रचंड प्रमाणात व्यवहार करित असते. या विक्रेत्यांशी मेळ करण्याची प्रक्रीया कंपनीने सुरु केली असून ती सतत चालणारी प्रक्रीया आहे. मात्र कंपनीला बाह्य कारणे - जसे विक्रेत्यांनी त्यांची बीजके विलंबाने सादर करणे, शिल्लक निश्चिती करण्याच्या विनंती पत्रांना प्रतिसाद नसणे, विक्रेत्यांची चुकीची माहिती देणे, दावे / प्रतिदावे करणे इत्यादी मुळे काही विक्रेत्यांच्या प्रकरणी मेळ किंवा समायोजनाचे काम पूर्ण करण्यास जास्त वेळ लागतो. या वर्षी कंपनीने जुन्या आणि ओळख होत नसलेल्या विक्रेत्यांची शिलकी निश्चित करण्याचे काम केले. नियमित मेळ / समायोजनाचे कामासोबतच त्यात कोळसा अग्रिमे व उपकंपन्यांची अग्रिमे कमी करण्यासाठी तरतूद केली. निरीक्षणाचा विचार करून कंपनी मेळ व समायोजने ही कामे अधिक गतीने करील.
	४ लेखा युनिट मधील मुक्त जमिन व १ लेखा युनिट मधील भाडेपट्टीची जमीन अजूनही पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या नावे आहे आणि २ लेखा युनिट मधील मुक्त जमीन महानिर्मितीच्या नावे आहे.	येत्या वर्षी सर्व अचल मालमत्तांच्या मालकीच्या नावांचे विलेख कंपनीच्या नावे करण्याचे काम करणार आहेत.

आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे आणि आमच्या लेखापरिक्षणाच्या आधारे दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी खालील दुर्बल जागा आढळल्या. १) कंपनीच्या स्थिर मत्तांचे वेळेवर भांडवलीकरण करणे आणि त्यांच्या परिसमापनातील नुकसानांचे समायोजनाचे लेखे करणे याबाबत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे कार्य प्रभावी नाही. या दुर्बलतेमुळे कंपनीच्या स्थिर मत्ता, प्रगतीपथावरील कामांचे भांडवलीकरण, घसारा आणि खर्च याचे प्रत्यक्षात गैर विवरण होण्याची शक्यता आहे. २) कंपनीचे साहित्य प्रापण व त्यांचे लेखेकरण, कर्मचारी व भांडार याच्या उप-अहवालांचे जतन करणे, पुरवठादारांच्या अग्रिमांचे वेळेवर समायोजन, दायित्वाचे समायोजन यामध्ये सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योजकांचे व्याज देणे याबाबत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रभावीपणे कार्यरत नाहीत. कोळशाची पुरवठ्यातील विलंब आणि अपूरी प्राप्ती याचे हिशेब व लेखेकरण पुरेसे नाही. या दुर्बलतेमुळे कंपनीची दायित्वे व मत्ता यांचे सदोष मूल्यांकन होऊ शकते. ३) कंपनीतील वस्तुसूचीचे अभिलेख जतन करणे, वित्तीय खात्यासोबत मेळ करणे आणि वस्तुमालाचे मुल्यांकन यासाठी अंतर्गत नियंत्रणे परिणामकारक नाहीत. या दुर्बलतेमुळे वस्तुसूची मुल्यांकने गैर विवरण होण्याची शक्यता आहे.	जेव्हा कामाच्या कार्यवाहीतील विलंब हा कंत्राटदारामुळे झाला आहे असे सिद्ध होते, तेव्हा विलंबाचे प्रमाण लक्षात घेऊन परिसमापनातील नुकसानीचे अंतिमीकरण केले जाते. मोठ्या आकाराच्या प्रकल्पांच्या प्रकरणात असे प्रकल्प पूर्ण करण्याच्या कामास अधिक वेळ लागतो. म्हणून प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यावर जरी मालमत्ता लेखा पुस्तकात नोंदवल्या गेल्या तरी परिसमापनातील नुकसानीचे लेखा त्याचे अंतिमीकरण झाल्यावरच केले जातात. कंपनीने दर्जा कमी होणे, अपूरा माल मिळणे इत्यादीचे दावे कोळसा कंपनीकडे केले आहेत तसेच नियत पोचवणी / कार्यपालनाची प्रोत्साहने आणि दाव्यावरील व्याज याचे प्रतिदावे सुद्धा केले आहेत. त्याचे पूर्णपणे सम चुकते झालेले नाहीत, म्हणून कंपनी अशा कोळसा कंपनीच्या वादग्रस्त देण्यांना आकस्मिक दायित्व म्हणून मान्यता देते. अन्य बाबी म्हणजे माहिती वेळेवर नोंदविणे / अग्रिमे व दायित्वे यांची समायोजने करणे ही कामे कंपनी येत्या वर्षात अधिक गतीने करील. सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योजकां-विक्रेत्यांच्या देण्यांना विलंब झाला तर त्यावर व्याज देण्याची तजवीज कंपनीने केलेली आहे. आणि ती लेख्यांवरील टिपा यामध्ये प्रकट केली आहे. कंपनीने सॅपमधील कर्मचाऱ्यांचे दुय्यम अभिलेख जतन केले आहेत व त्यावर मध्यवर्ती पद्धतीने लक्ष दिले जाते. कंपनी ज्या सॅप पर्यावरणामध्ये काम करत आहे त्या पद्धतीच्या काही वेळेच्या मर्यादा आहेत. प्रत्यक्ष माहिती नोंदणीचा कालावधी मर्यादित असतो. मात्र त्याची डेटा एंट्री लेखा बंद होईपर्यंत चालू असते. जर मटेरियल डेटा एंट्री वेळेवर झाली नाही तर अकाऊंट एंट्री नुसार अकाऊंट बंद करावा लागेल. त्याचा परिणाम लेखा संहितेवर होईल. कालावधीच्या मर्यादेमुळे संबंधित परिणाम होतील. मात्र येत्या वर्षात कंपनी हे काम सुरळीत करील.
---	---

संचालकांचे अहवालाचे परिशिष्ट क्र. ५

फॉर्म नं. एम आर ३

सेक्रेटरीयल लेखापरिक्षण अहवाल

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वित्तीय वर्षासाठी.

कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम २०४ (१) आणि कंपन्यांची नियमावली २०१४ यातील नियम क्र. ९ (व्यवस्थापकीय कर्मचारी वृंदाची नियुक्ती व परिश्रमिक) यानुसार

प्रती,

मा. सदस्य,

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

प्रकाशगड, भूखंड जी-९,

प्रा. अनंत काणेकर मार्ग, वांद्रे (पूर्व),

मुंबई - ४०००५१

मी अजित वाय. साठे, मालक ए. वाय. साठे अँड कंपनी आणि व्यावसायिक कंपनी सेक्रेटरी, मुंबई, आपणास नमूद करतो की, मी **महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड (सीआयएन-यु ४०१००एमएच२००५ एसजीसी१५३६४८)** (यापुढील मजकुरात हिचा उल्लेख कंपनी असा केला आहे.) या कंपनीकडून तिला लागू होणाऱ्या सांविधिक तरतूदीचे पालन आणि कंपनी व्यवसायाला धरून राहण्याची निष्ठा यासाठी सेक्रेटरीयल ऑडीट केले. या कंपनीच्या व्यावसायिक वर्तनाचे / सांविधिक अनुपालनाचे मुल्यांकन करण्यासाठी मला योग्य आधारतत्व मिळावे आणि त्यावर अभिप्राय द्यावा या प्रकारे मी हे परिक्षण केले.

मी कंपनीची लेखा वहादा - पुस्तके, कागदपत्र, इतिवृत्त नोंदणीच्या वहादा, प्रपत्रे आणि कंपनीने दाखल केलेली विवरपत्रे व इतर अभिलेख नोंदी यांची पडताळणी केली. तसेच कंपनी आणि तिचे अधिकारी, अधिकृत प्रतिनिधी आणि एजंट यांनी मला माहिती दिली. त्या सर्वांच्या आधारे मी, अहवाल देतो की, या परिक्षणाच्या कालावधीत म्हणजे दि. ३१ मार्च २०१७ (परिक्षण कालावधी) रोजी संपलेल्या वित्तीय वर्षात, महानिर्मिती कंपनीने येथे खालील यादीमध्ये नमूद केलेल्या सांविधिक तरतूदीची पूर्तता केलेली आहे. तसेच या कंपनीकडे योग्य प्रकारची मंडळ - प्रक्रिया आहे आणि त्या मर्यादित आणि कार्यपद्धतीत अनुपालन करण्याची यंत्रणा अस्तित्वात आहे आणि ती खालील अहवालाच्या अधीन आहे.

या कंपनीने ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वित्तीय वर्षासाठी जी लेखा पुस्तके - वहादा, कागदपत्र, इतिवृत्त नोंद वहादा, प्रपत्रे विवरणे आणि अन्य अभिलेखांचे जतन केली आहेत. त्याचे मी पुढील कायदे व नियामके आदिच्या तरतुदीनुसार परिक्षण केले :

- १) कंपनी अधिनियम २०१३ (हा कायदा), कंपनी अधिनियम १९५६ (लागू होणाऱ्या मर्यादेपर्यंत) आणि त्या अंतर्गत केलेल्या नियमावली
- २) दि सिक्युरिटीज काँट्रॅक्ट (रेग्युलेशन) अँक्ट १९५६ आणि त्या अंतर्गत केलेल्या नियमावली, (मात्र ही कंपनी पब्लीक अन लिस्टेड कंपनी असल्याने तिला लागू नाहीत).
- ३) दि डिपॉझिटरी अँक्ट १९९६, त्याची नियमावली आणि उप-निधी (कंपनीचे शेअर्स प्रत्यक्ष स्वरूपात असल्याने लागू नाही.)
- ४) परकीय चलन व्यवस्थापन अधिनियम १९९९ आणि परदेशी थेट गुंतवणूक, परकीयांची थेट गुंतवणूक आणि बाह्य देशातून केलेले वाणिज्यक स्वरूपात उसनवारी (कंपनीला लागू नाहीत.)

- ५) सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया कायदा १९९२ (सेबी कायदा), यातील खालील नियामके आणि मार्गदर्शक सूचना या महानिर्मिती कंपनी ही पब्लीक अनलिस्टेड कंपनी असल्याने तिला लागू नाहीत.
- ए) दि सिक्युरिटीज अँड बोर्ड ऑफ इंडिया (शेअर्स संपादन व ताब्यात घेणे) नियामके २०११.
- बी) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (प्रोहिबीशन ऑफ इनसायडर ट्रेडिंग) रेग्युलेशन २०१५
- सी) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (भांडवल देणे व प्रकटने यांच्या आवश्यकता) नियमने २००९
- डी) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सुची बंधने आणि आवश्यक प्रकटने) नियम २०१५.
- इ) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (एम्प्लॉयी स्टॉक ऑप्शन स्कीम अँड एम्प्लॉयी स्टॉक परचेस स्कीम गाईड लाईन १९९९) आता त्यांचे नाव दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (शेअर्स बेस्ड एम्प्लॉयी बेनिफिट रेग्युलेशन २०१४) आणि दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (शेअर्स बेस्ड एम्प्लॉयी बेनिफिट अॅमेडमेंट रेग्युलेशन २०१५)
- एफ) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (कर्जे व प्रतिभूत देणे व त्याचे लिस्टिंग करणे)
- जी) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (रजिस्टर टू ऑन इशू अँड शेअर ट्रान्सफर एजंट्स) रेग्युलेशन १९९३ - कंपनी अधिनियम व अशील सोबत व्यवहार या संबंधी
- एच) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (डीलिस्टिंग ऑफ एक्सचेंज ऑफ शेअर्स) रेग्युलेशन २००९ आणि
- आय) दि सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (बाय बॅक ऑफ सिक्युरिटीज) रेग्युलेशन १९९८.
- ६) कंपनीस स्पष्टपणे लागू होणाऱ्या इतर कायद्याच्या संदर्भात खाली नमूद केलेले इतर कायदे निश्चितपणे लागू होतात.

विद्युत अधिनियम २००३ :

मी खालील बाबींच्या लागू होणाऱ्या खंडाच्या पूर्ततेचेही परिक्षण केले :

- १) इन्स्टिट्युट ऑफ कंपनी सेक्रेटरी ऑफ इंडिया यांनी जारी केलेले सेक्रेटरीयल मानके (०१ जुलै २०१५ पासून लागू)
- २) कंपनीने बी एस इ लिमिटेड आणि नॅशनल स्टॉक एक्स्चेंज ऑफ इंडिया लि. यांचे सोबत यादीवर घेण्याबाबतचे (लिस्टिंग) करार (हे करार लेखा परिक्षणाच्या कालावधी मध्ये लागू नव्हते. कारण कंपनी पब्लिक अनलिस्टेड आहे.)

आढावा वर्षात कंपनीने उपरोक्त कायदे नियमावली, नियामके, मार्गदर्शक सूचना, मानके, इ ची पूर्तता केली असून ती खालील निरीक्षणे / पूर्तता न होणे याच्या अधीन आहेत :

कंपनी अधिनियम २०१३ अंतर्गत :

- कायद्यानुसार दोन स्वतंत्र संचालक असणे आवश्यक असताना कंपनीकडे एक स्वतंत्र संचालक आहे. त्यामुळे लेखा परिक्षण समिती, नामनिर्देशन आणि परिश्रमिक समिती यांची रचना योग्य नाही. स्वतंत्र संचालकाचे कार्यालयातील रिक्त जागा अद्याप भरलेली नाही.
- मी, माझ्या ऑडीटरच्या कालावधीत कंपनीने दिलेली माहिती / आणि अभिलेख यावर विसंबून होतो. आणि माझा अहवाल त्या मर्यादित आहे.

यापुढे मी खालील प्रमाणे अहवाल देत आहे :

कंपनीच्या संचालक मंडळाची रचना योग्य प्रकारे केली आहे. त्यात कार्यकारी संचालक, अ-कार्यकारी संचालक आणि स्वतंत्र संचालक यांच्या योग्य

समतोल साधला आहे. फक्त वरती नमूद केलेल्या निरीक्षण वगळता या कालावधीत संचालक मंडळाच्या रचनेमध्ये करण्यात आलेले बदल हे कायद्यातील तरतूदीनुसार करण्यात आले आहेत.

सर्व संचालकांना बैठकीचे वेळापत्रक, कार्यक्रम पत्रिकेवर आणि त्यावरील विषयाबाबत तपशीलवार टिपा या, बैठकीचे किमान सात दिवस आधी पाठविण्यात आल्या होत्या. तसेच कार्यक्रम पत्रिकेवरील विषयांबद्दल अधिक माहिती व स्पष्टीकरणे मंडळाच्या बैठकीपूर्वी देण्यासाठी आणि अर्थपूर्ण व्हावी यासाठी दक्ष असलेली कार्यपद्धती या कंपनीस प्रभावीरित्या अस्तित्वात आहे.

निर्णय हे बहुमताने घेतले जातात आणि काही सदस्यांची असहमती दर्शक मते जर असली तर ती विचारात घेतली जातात. त्यांची नोंद इतिवृत्तात करण्यात येते.

मी, यापुढे अहवाल देतो की कंपनीस लागू होणारे कायदे, नियमावली नियमाके आणि मार्गदर्शक सूचना यांच्या अनुपालनाची खातर जमा करणारी आणि कंपनीच्या आकारमानाशी आणि प्रवर्तनाशी अनुरूप असलेली प्रणाली व कार्यपद्धती पुरेशा प्रमाणात आहे.

मी यापुढे अहवाल देतो की महानिर्मिती कंपनी ही मराविमं सूत्रधारी कंपनीच्या संपूर्ण मालकीची उपकंपनी आहे. आणि मराविमं सूत्रधारी कंपनी ही संपूर्णतः महाराष्ट्र शासनाच्या मालकीची संस्था आहे आणि शासन हक्काच्या तत्वावर दर्शनी ₹ १०/- प्रत्येकी या किमतीचे समभाग काढून देण्यात आलेले आहेत. त्यांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

वाटणी दिल्याची तारीख	शेअर्सची संख्या	स्वरूप	शासन निर्णय क्रमांक
२६/१०/२०१६	७५५९८४००००	रोख	संकीर्ण २०१६/पीआरके ८९/एनर्जी-३

मी, यापुढे अहवाल देतो की परिक्षणाच्या कालावधीत या कंपनीने कंपनी अधिनियमाचे कामल १८० (१) (सी) नुसार दि. २२ फेब्रुवारी २०१७ रोजी विशेष सर्वसाधारण सभा आयोजित केली. व त्यामध्ये कंपनीच्या मालमत्ता गहाण, भाडेपट्टी, तारण ठेवणष यावर विशेष ठराव मंजूर केला.

मी, यापुढे अहवाल देतो की या परिक्षणाच्या कालावधीत पुढील प्रकार घडलेले नाहीत :

- १) सार्वजनिक / प्राधान्याने शेअर्स / ऋणपत्रे / स्वेट इक्विटी इत्यादी वाटप.
- २) प्रतिभूती / विमोचन / पुनखरेदी.
- ३) विलिनीकरण / एकत्रीकरण / पुनर्रचना इत्यादी.
- ४) परदेशीय तांत्रिक सहयोग करणे.

ए. वाय. साठे अँड कं. यांचे करिता
कंपनी सेक्रेटरीज

सी एस अजित साठे
मालक

एफ सी एस न. २८९९ सी ओ पी नं. ७३८

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २१ सप्टेंबर २०१७

हा अहवाल आमचे समान तारखेचे पत्र या सोबत वाचावा. हे पत्र जोडपत्र १ येथे दिले असून ते या अहवालाचा अविभाज्य भाग आहे.

जोडपत्र क्र. १

प्रती,

मा. सदस्य,

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

प्रकाशगड, भूखंड जी-९,

प्रा. अनंत काणेकर मार्ग, वांद्रे (पूर्व),

मुंबई - ४०००५१

आमचा समान तारखेचा अहवाल या पत्रासोबत वाचण्यात यावा.

१. सेक्रेटरीयल संबंधित कामाचे अभिलेख जतन करणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. या अभिलेखांचे परिक्षण करून त्या आधारे अभिप्राय व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे.
२. सेक्रेटरीयल संबंधित अभिलेखामधील आशय अचूक असल्याची हमी मिळविणे या हेतुसाठी आम्ही परिक्षणाच्या कार्यपद्धती व प्रक्रीया यांचे अनुसरण केले. या अभिलेखात दर्शविलेल्या बाबींची वस्तुनिष्ठता अचूक असल्याची खात्री मिळावी म्हणून आम्ही प्रायोगिक तत्वावर पडताळणी केली. आम्ही अनुसरलल्या प्रक्रीया व कार्यपद्धती या आमची मते तयार करण्यासाठी पुरेसा व योग्य प्रमाणात तत्वाधार देतात असा आमचा विश्वास आहे.
३. या कंपनीचे वित्तीय अभिलेख आणि लेख्यांची वह्या-पुस्तके यातील अचूकता व योग्यता यांची आम्ही तपासणी / पडताळणी केलेली नाही.
४. जेथे आवश्यकता आहे तेथे, कायदे, नियमावली, नियामक व घडलेल्या घटना इत्यादी. यांच्या पूर्ततेबद्दल आम्ही व्यवस्थापनाची निवेदने मिळविला आहेत.
५. कंपनी कायदा आणि इतर लागू होणारे कायदे, नियम, मानके इ. यातील तरतुदींची पूर्तता करणे ही व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमचे परिक्षण या प्रक्रियांची प्रायोगिक तत्वावर पडताळणी करणे या मर्यादेमध्ये केलेले आहे.
६. हे सेक्रेटरीयल ऑडिट म्हणजे कंपनीच्या भविष्यातील जीवन क्षमता याची हमी नाही किंवा कंपनीच्या व्यवस्थापनातर्फे तिचे व्यवहार किती कार्यक्षमतेने अथवा प्रभावीपणे करण्यात येत आहेत याबद्दलचे आश्वासन नाही.

ए. वाय. साठे अँड कं. यांचे करिता
कंपनी सेक्रेटरीज

सी एस अजित साठे
मालक

एफ सी एस न. २८९९ सी ओ पी नं. ७३८

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २१ सप्टेंबर २०१७

भारताचे लेखानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांनी कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (६) (बी) अंतर्गत महाराष्ट्र वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड, मुंबई या कंपनीच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रकांवर दिलेला अभिप्राय :

कंपनी अधिनियम २०१३ यात विहित केलेल्या वित्तीय अहवालाच्या आकृतीबंधानुसार 'महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड, मुंबई या कंपनीच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रके तयार करणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. भारताचे लेखानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांनी सदर अधिनियमाच्या कलम १३९ (५) नुसार नियुक्त केलेले सांविधिक लेखापरिक्षक यांचेवर अधिनियमाचे कलम १४३ नुसार त्यांच्या स्वतंत्र लेखापरिक्षणाच्या आधारे आणि या अधिनियमाचे कलम १४३ (१०) यात विहित केलेली लेखापरिक्षणाची मानके याला सुसंगत अशाप्रकारे या वित्तीय विवरणपत्रकावर अभिप्राय व्यक्त करण्याची जबाबदारी आहे. त्यांनी हे कार्य पूर्ण केले आहे असे त्यांचा लेखा परिक्षण अहवाल दि. २५ सप्टेंबर २०१७ यावरून दिसून येते.

मी, भारताचे लेखानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांच्यावतीने महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड, मुंबई यांचे ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रकाचे पूरक लेखा परिक्षण सदर अधिनियमाच्या कलम १४३ (६) (ए) यानुसार केले. हे पूरक लेखापरिक्षण स्वतंत्रपणे आणि सांविधिक लेखापरिक्षणक यांचेकडील कामकाजाची कागदपत्रे प्राप्त न करता केले आहे. आणि ते सांविधिक लेखापरिक्षक आणि कंपनीचा कर्मचारी वृंद यांचेकडे केलेल्या विचारणा आणि लेखासंबंधी दस्तऐवजांचे निवडक परिक्षण करणे या मर्यादित केलेले आहे. मी केलेल्या या पूरक लेखापरिक्षणाच्या आधारे मला अधिनियमाचे कलम १४३ (६) (ब) यानुसार माझ्या लक्षात आलेल्या महत्वाच्या बाबींकडे लक्ष वेधू इच्छिते. माझ्या मते कंपनीची वित्तीय विवरणपत्रके व संबंधित लेखा परिक्षण अहवाल यांचे योग्य प्रकारे समजावून घेण्यासाठी ते आवश्यक आहे.

१. नफ्यासंबंधी अभिप्राय

महसूल

१) प्रवर्तनापासून महसूल

विजेची ठोक विक्री (टिपा क्र. २२) : ₹ १६६२३.७७ कोटी

वरील बाबत कोराडी, चंद्रपूर व परळी येथील नव्याने कार्यान्वित झालेल्या युनीट्स मधून महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि. ला विक्री केलेल्या विजेच्या १५.५० टक्के दराने समभागावरील परताव्याची रक्कम ₹ २३८.०४ कोटी समाविष्ट आहे. कंपनीने स्वाधिकारात निर्णय घेतला की (जानेवारी २०१७) वर्ष २०१६-१७ चा सुमारे ८ टक्के पर्यंतचा समभागावरील परतावा सोडून द्यावा. त्यासाठी वीजदराचा विनंती अर्जसुद्धा (जुलै २०१७ मध्ये) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाला सादर करण्यात आला. मात्र कंपनीने अपेक्षित क्रेडिट लॉस यासाठीचा तोटा भत्ता याला मान्य केला नाही. ती रक्कम सुमारे ₹ १२२.८६ कोटी आहे. ही बाब भारतीय लेखा मानक १०९ (वित्तीय विलेख) याचे उल्लंघन करणारी आहे.

तरतूद नसल्याने, “प्रवर्तनापासून नफा” आणि “चालू मत्ता” (व्यापारी येणी) यांचे ₹ १२२.८६ कोटी जादा विवरण आणि परिणामी “तोटा” यामध्ये ₹ १२२.८६ कोटीचे कमी विवरण झाले आहे.

२. वित्तीय स्थितीवर अभिप्राय

मत्ता

चालू नसलेल्या मत्ता

२) **प्रगतीपथावरील भांडवली कामे : निव्वळ : ₹ ११७७.१४ कोटी.**

वरील बाबीत कंपनीने भांडेवाडी, नागपूर येथील सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्पाच्या बांधकामावर केलेला खर्च ₹ १०.९१ कोटी समाविष्ट आहे. कंपनीने नागपूर महानगरपालिकेसोबत केलेल्या करारातील अटी व शर्तीप्रमाणे आणि या मत्तेची मालकी नागपूर महापालिकेची असल्याने, कंपनीने या रकमेची मागणी^१ केली असल्याने त्याचा लेखा “दावा केलेली येणी” असा करायला हवा होता. यामुळे सदोष लेखे होऊन “प्रगतीपथावरील भांडवली कामे” यात ₹ १०.९१ कोटीचे जादा विवरण झाले आणि चालू मत्ता यात ₹ १०.१२ कोटी^२ ने कमी विवरण झाले आहे. याशिवाय भारतीय लेखा मानक १०९ नुसार थकीत दाव्याचा “अपेक्षित पत तोटा” (पैशाचे वेळेनुसार मुल्य) यासाठीच्या मत्ता विचारात घेतल्यास “खर्च” आणि “तोटा” यांचे ₹ ०.७९ कोटी^३ इतके कमी विवरण झाले आहे.

३) **इतर चालू नसलेल्या मत्ता (टिपा क्र. ५)**

पाटबंधारे विभाग, महाराष्ट्र शासन यानां अग्रिमे : ₹ १३८.२१ कोटी.

वरील बाब, कंपनीने गोदावरी पाटबंधारे विकास महामंडळ औरंगाबाद याना परळी औ. वि. केंद्राला पाणी पुरवठा करण्यासाठी माजलगाव उद्धरण योजनेचे बांधकामासाठी केलेल्या पैशाच्या योगदानासंबंधी (जून २०१३ ते जानेवारी २०१५) आहे. या मत्तेची मालकी महाराष्ट्र शासनाकडे असून तिच्याकडून आर्थिक लाभ मिळण्याची अपेक्षा असली तरी कंपनीचे या मत्तेवर नियंत्रण नाही. कंपनीच्या लेखाधोरणाप्रमाणे (टिपा क्र. ६ (३) कंपनीच्या मालकीच्या नसणाऱ्या मत्तांवर केलेला महसूली खर्च नफा व तोटा पत्रकात आकारला जातो. ही बाब आय सी ए आय याच्या तज्ञ सल्ला मत याच्याशी सुसंगत आहे. म्हणून सदर योगदानाची संपूर्ण रक्कम ही आय सी ए आयच्या इ एसी प्रमाणे किंवा लेखाधोरणाप्रमाणे ‘महसूल खर्च’ म्हणून आकरणे इष्ट होते.

सदोष लेखे केल्यामुळे “चालू नसणाऱ्या मत्ता” यामध्ये “जादा विवरण आणि खर्च” (इतर खर्च – वित्तीय विलेख कमी करणे) आणि “तोटा” यात ₹ ११०.१३ कोटी^४ कमी विवरण झाले.

४) **स्थगित भाडे : ₹ ६३७.६५ कोटी**

महाराष्ट्र शासनाने विविध जलविद्युत निर्मिती केंद्रे कंपनीला संचालन व देखभालीसाठी भाड्याने दिली आहेत. भारतीय लेखा मानक १७ नुसार संचालनासाठीचे भाडे याला खर्च म्हणून मान्यता दिली जाते. भाड्याच्या मुदतीसाठी सरळ रेषा पद्धतीने त्याला मान्यता दिली जाते. मात्र वापरकर्त्याच्या फायद्याची वेळेनुरूप प्रतिनिधित्व करणारी अन्य पद्धतशीर तत्वाची व्यवस्था नसेल तरच असे करता येते. मा. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांनी (डिसेंबर २०१२ / एप्रिल २०१२) वार्षिक भाडे म्हणून कंपनीने महाराष्ट्र शासनाला द्यावयाचे वार्षिक भाडे निश्चित / मंजूर केले. त्याचा विचार वार्षिक वीजदर ठरविण्यासाठी करण्यास आला. म्हणून ही बाब भारतीय लेखा मानक १७ यानुसार वापरकर्त्याच्या काळानुरूप स्वरूपाचे प्रतिनिधित्व करणारी आहे. परंतु कंपनीने या बाबीला सरळरेषा पद्धत आधारीत मान्यताप्राप्त खर्च अशी मंजूरी (₹ ४५२.१० कोटी प्रति वर्ष) २०१४-१५ ते २०१६-१७ यासाठी दिली. प्रत्यक्षात भाडे ₹ १९९३.८९ दिले असूनही कंपनीने लेखा ₹ १३५६.२४ कोटीचा केला आणि उर्वरित खर्च ₹ ६३७.६५ कोटी (चालू वर्षासाठी ₹ ७३.९२ कोटी) याला स्थगित भाडे म्हणून समजण्यात आले.

यामुळे चालू नसलेल्या मत्ता (स्थगित भाडे) यामध्ये ₹ ६३७.६५ कोटी, इतर समभाग – राखीव आणि अधिक्क (ठेवून घेतलेली मिळकत) यामध्ये ₹ ५६३.७३ कोटी^५ एवढे जादा विवरण आणि “खर्च (जल विद्युत प्रकल्प भाडी)” आणि “तोटा” यामध्ये ₹ ७३.९२ कोटीचे कमी विवरण झाले.

^१ कंपनीने ऑक्टोबर २०१५ पासून विविध प्रसंगी केलेल्या मागण्या

^२ ₹ ०.७९ कोटीच्या ‘अपेक्षित पत तोटा’ साठी निव्वळ मत्ता

^३ ३ वर्ष २०१६-१७ साठी सवलतीचा घटक ७.२७ टक्के विचारात घेऊन ₹ १०.९१ कोटी यावर

^४ ₹ १३८.२१ कोटी वजा ₹ २८.०८ कोटी. “अपेक्षित पत तोटा यासाठी भरपाईचे”

^५ ₹ ६३७.६५ कोटी वजा ₹ ७३.९२ कोटी

५) चालू मत्ता**वित्तीय मत्ता****व्यापारी येणी (टिपा क्र. ७)****अप्रतिभूत चांगली मानलेली : ₹ ७२६७.६० कोटी**

वरील बाबींमध्ये महावितरणला जादा आकारलेली देयकाची रक्कम ₹ १३९.४६ कोटी समाविष्ट असून कंपनीने ती नंतर मागे घेतली. (ऑगस्ट २०१७) मात्र ती चुकीने “इतर चालू वित्तीय मत्ता” (विनादेयक येणी) यामध्ये जमा केली. ती व्यापारी येणी यात समाविष्ट करायला हवी होती. चुकीच्या वर्गीकरणामुळे ₹ १३९.४६ कोटीचे जादा विवरण “व्यापारी येणी” यात झाले असून “इतर चालू वित्तीय मत्ता” (विनादेयक येणी) यात कमी विवरण झाले आहे.

६) चालू दायित्वे**इतर चालू दायित्वे****सांविधिक देणी : ₹ ११.५२ कोटी**

- (अ) वरील बाबींमध्ये कोराडी, चंद्रपूर आणि परळी येथील नव्या प्रकल्पाच्या बांधकाम खर्चावरील महाराष्ट्र शासनाला देय असलेली श्रम उपकराची ₹ १५४.५४ कोटीचा समावेश केलेला नाही. तो दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी थकीत होता. यामुळे “चालू दायित्वे (सांविधिक देणी)” आणि तोटा यांचे ₹ १५४.५४ कोटी इतके कमी विवरण झाले आहे.
- (ब) सांविधिक लेखापरिक्षकांनी ‘स्वतंत्र लेखापरिक्षकांचा अहवाल याचे जोडपत्र क्र. २ यामधील प्रकटनांमध्ये ‘श्रम उपकर’ भरलेला नसल्याची बाब ठळकपणे नमूद केलेली नाही. यामुळे लेखापरिक्षकांचा अहवाल या वस्तुस्थितीनुसार दोषपूर्ण / त्यामर्यादेत उणीव असलेला आहे.

७) तरतुदी (टिपा क्र. २१)**रजा रोखीकरणाच्या तरतुदी : ₹ १४२.७३ कोटी**

रजा रोखीकरण रकमेसाठी तरतूद केली नसल्याने वरील बाबीत ₹ ०.१९ कोटीने कमी विवरण झाले आहे. भुसावळ औ. वि. केंद्रातील दोन कर्मचारी यावर्षी निवृत्त झाल्याने ही रक्कम त्यांना देय होती. यामुळे “चालू दायित्वे (तरतुदी)” आणि “तोटा” याचे ₹ ०.१९ कोटीने कमी विवरण झाले.

**भारताचे लेखानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक
यांचेसाठी आणि त्यांच्या वतीने**

(पी माधवी)**महालेखापाल (लेखापरिक्षण) - ३ महाराष्ट्र**

स्थळ : मुंबई

दिनांक : ०४ डिसेंबर २०१७

कंपनीच्या व्यवस्थापनाने दिलेली उत्तरे आणि त्याविषयी सांविधिक लेखापरिक्षकांची मते

अनु. क्र.	शासकीय लेखापरिक्षणातील अंतिम अभिप्राय	महानिर्मिती कंपनीच्या व्यवस्थापनाचे उत्तर	सांविधिक लेखापरिक्षकांचे मत
१.	नफ्यासंबंधी अभिप्राय महसूल प्रवर्तनापासून महसूल विजेची ठोक विक्री (टिपा क्र. २२) : ₹ १६६२३.७७ कोटी वरील बाबत कोराडी, चंद्रपूर व परळी येथील नव्याने कार्यान्वित झालेल्या युनीट्स मधून महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेडला विक्री केलेल्या विजेच्या १५.५० टक्के दराने समभागावरील परताव्याची रक्कम ₹ २३८.०४ कोटी समाविष्ट आहे. कंपनीने स्वाधिकारात निर्णय घेतला की (जानेवारी २०१७) वर्ष २०१६-१७ चा सुमारे ८ टक्के पर्यंतचा समभागावरील परतावा सोडून द्यावा. त्यासाठी वीजदराचा विनंती अर्जसुद्धा (जुलै २०१७ मध्ये) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाला सादर करण्यात आला. मात्र कंपनीने अपेक्षित क्रेडिट लॉस यासाठीचा तोटा भत्ता याला मान्य केला नाही. ती रक्कम सुमारे ₹ १२२.८६ कोटी आहे. ही बाब भारतीय लेखा मानक १०९ (वित्तीय विलेख) याचे उल्लंघन करणारी आहे. तरतूद नसल्याने, “प्रवर्तनापासून नफा” आणि “चालू मत्ता” (व्यापारी येणी) यांचे ₹ १२२.८६ कोटी जादा विवरण आणि परिणामी “तोटा” यामध्ये ₹ १२२.८६ कोटीचे कमी विवरण झाले आहे.	महानिर्मिती कंपनीने विनंती अर्ज दि. २१.०३.२०१६ नुसार विद्यमान वीज निर्मिती केंद्रातील समभाग गुंतवणूकीवरील वित्तीय वर्ष २०१६-१७ च्या समभागाच्या ५० टक्के परतावा सोडून दिला होता. आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांनी त्यांचा दि. ३०.०८.२०१६ च्या दर आदेशास कंपनीची विनंती मान्य केली होती. मात्र सदर आदेश नव्या वीज निर्मिती केंद्रांना लागू नाही. नव्या वीज निर्मिती केंद्रासंबंधी मा. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने हंमागी दर दिला. त्यामध्ये दर नियमने यांत विहित केलेली समभागावरील परताव्यासाठीचा दर (म्हणजे १५.५० टक्के) समाविष्ट आहे. लेखा धोरण क्र. १५ (५ व्ही) यात दिल्याप्रमाणे सदर कंपनी मा. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने मंजूर केलेल्या दराच्या आधारे वीज विक्रीतून मिळालेल्या महसूलाचा लेखा करते. म्हणून अंतिम दर प्रलंबित असल्याने कंपनीने नव्याने कार्यान्वित केलेल्या युनीट्सच्या महसूलाचा योग्य लेखे हंगामी दराच्या आधारे केले आहेत. जर मा. आयोगाने नवीन युनीट्स करिता अंतिम दर कमी आर ओ इ ने मंजूर केले तरच फक्त त्यांचे असे दरपत्रक मिळाल्यानंतर लेखे केले जातील.	आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत.
२.	मत्ता चालू नसलेल्या मत्ता प्रगतीपथावरील भांडवली कामे : निव्वळ : ₹ ११७७.१४ कोटी. वरील बाबीत कंपनीने भांडेवाडी, नागपूर येथील सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्पाच्या बांधकामावर	कंपनीने भांडेवाडी, नागपूर येथे सांडपाणी प्रकल्पाचे काही मोड्यूल्स (रचना) यांचे नागपूर महानगरपालिकेच्या वतीने बांधकाम केले आहे. त्यासाठी शासकीय अनुदानातून निधी मिळाला आहे. मंजुरीत अनुदान ₹ ९० कोटीपैकी, कंपनीला नागपूर महानगर-	आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत.

	केलेला खर्च ₹ १०.९१ कोटी समाविष्ट आहे. कंपनीने नागपूर महानगरपालिकेसोबत केलेल्या करारातील अटी व शर्तीप्रमाणे आणि या मत्तेची मालकी नागपूर महापालिकेची असल्याने, कंपनीने या रकमेची मागणी केली असल्याने त्याचा लेखा “दावा केलेली येणी” असा करायला हवा होता. यामुळे सदोष लेखे होऊन “प्रगतीपथावरील भांडवली कामे” यात ₹ १०.९१ कोटीचे जादा विवरण झाले आणि चालू मत्ता यात ₹ १०.१२ कोटी ने कमी विवरण झाले आहे. याशिवाय भारतीय लेखा मानक १०९ नुसार थकीत दाव्याचा “अपेक्षित पत तोटा” (पैशाचे वेळेनुसार मूल्य) यासाठीच्या मत्ता विचारात घेतल्यास “खर्च” आणि “तोटा” यांचे ₹ ०.७९ कोटी इतके कमी विवरण झाले आहे.	पालिकेकडून ₹ ७९ कोटी मिळाले असून उर्वरित रकमेची मागणी नागपूर महानगरपालिकेकडे विविध प्रकारे पत्रव्यवहारने केली आहे. परंतु महानगरपालिकेसोबत झालेल्या चर्चेवेळी महापालिकेने सांगितले की ही रक्कम सध्या देणे शक्य नाही. भारतीय लेखा मानक २० मधील तरतुदीनुसार शासकीय अनुदान मिळण्याची खात्री असेल तरच फक्त मान्यता देता येते. अशा परिस्थितीमध्ये कंपनीला प्राप्तीच्या आधारेच अनुदानाला मान्यता देता येईल. परिणामी नागपूर महानगरपालिकेकडून येणे असलेल्या रकमेला मान्यता दिलेली नाही. ही योग्य लेखा प्रक्रिया आहे. कंपनीने दि. ३१ मार्च २०१७ पर्यंत कोणत्याही येण्याला मान्यता दिली नसल्याने, भारतीय लेखा मानक १०९ नुसार थकीत मागणीसाठी पत हानी (वेळेनुरूप पैशांचे मूल्य) यासाठी भरपाईची तरतूद करण्याचे कारण नाही.	
३.	इतर चालू नसलेल्या मत्ता (टिपा क्र. ५) पाटबंधारे विभाग, महाराष्ट्र शासन यानां अग्रिमे: ₹ १३८.२१ कोटी. वरील बाब, कंपनीने गोदावरी पाटबंधारे विकास महामंडळ औरंगाबाद याना परळी औ. वि. केंद्राला पाणी पुरवठा करण्यासाठी माजलगाव उद्धरण योजनेचे बांधकामासाठी केलेल्या पैशाच्या योगदानासंबंधी (जून २०१३ ते जानेवारी २०१५) आहे. या मत्तेची मालकी महाराष्ट्र शासनाकडे असून तिच्याकडून आर्थिक लाभ मिळण्याची अपेक्षा असली तरी कंपनीचे या मत्तेवर नियंत्रण नाही. कंपनीच्या लेखाधोरणाप्रमाणे (टिपा क्र. ६ (३) कंपनीच्या मालकीच्या नसणाऱ्या मत्तांवर केलेला महसूली खर्च नफा व तोटा पत्रकात आकारला जातो. ही बाब आय सी ए आय याच्या तज्ञ सल्ला मत याच्याशी सुसंगत आहे. म्हणून सदर योगदानाची	आय सी ए आय यांचे इ ए सी मत स्पष्ट करते की कंपनीच्या मालकी नसणाऱ्या भांडवली खर्च निर्लेखित करावेत. विद्यमान प्रकरणातील माजलगाव उद्धरण सिंचन योजना याची कार्यवाही महाराष्ट्र शासन जी एम आय डी सी यांचेमार्फत करणार होते. या प्रकल्पासाठी कंपनीने ₹ १३८ कोटी एवढ्या अग्रिमाची तरतूद केली होती. ही योजना महाराष्ट्र शासनाने बंद केली. कंपनी महाराष्ट्र शासनाकडून सदर रक्कम परत मिळविणार आहे. या अग्रिमात पुनःप्राप्ती प्रलंबित असल्याने, लेखावह्यांमधे कालानुरूप पैशाच्या मूल्यामुळे होणाऱ्या अपेक्षित पत तोट्यासाठी तरतूद करण्यात आली आहे. यामधे कोणतीही भांडवली मत्ता निर्माण केली नसल्याने अशा मत्ता निर्लेखित करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.	आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत.

	संपूर्ण रक्कम ही आय सी ए आयच्या इ एसी प्रमाणे किंवा लेखाधोरणाप्रमाणे 'महसूल खर्च' म्हणून आकरणे इष्ट होते. सदोष लेखे केल्यामुळे "चालू नसणाऱ्या मत्ता" यामध्ये "जादा विवरण आणि खर्च" (इतर खर्च - वित्तीय विलेख कमी करणे) यामध्ये आणि "तोटा" यात ₹ ११०.१३ कोटी कमी विवरण झाले.		
४.	स्थगित भाडे : ₹ ६३७.६५ कोटी महाराष्ट्र शासनाने विविध जलविद्युत निर्मिती केंद्रे कंपनीला संचालन व देखभालीसाठी भाड्याने दिली आहेत. भारतीय लेखा मानक १७ नुसार संचालनासाठीचे भाडे याला खर्च म्हणून मान्यता दिली जाते. भाड्याच्या मुदतीसाठी सरळ रेषा पद्धतीने त्याला मान्यता दिली जाते. मात्र वापरकर्त्याच्या फायद्याची वेळेनुरूप प्रतिनिधित्व करणारी अन्य पद्धतशीर तत्वाची व्यवस्था नसेल तरच असे करता येते. मा. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांनी (डिसेंबर २०१२ / एप्रिल २०१२) वार्षिक भाडे म्हणून कंपनीने महाराष्ट्र शासनाला द्यावयाचे वार्षिक भाडे निश्चित / मंजूर केले. त्याचा विचार वार्षिक वीजदर ठरविण्यासाठी करण्यास आला. म्हणून ही बाब भारतीय लेखा मानक १७ यानुसार वापरकर्त्याच्या काळानुरूप स्वरूपाचे प्रतिनिधित्व करणारी आहे. परंतु कंपनीने या बाबीला सरळरेषा पद्धत आधारीत मान्यताप्राप्त खर्च अशी मंजूरी (₹ ४५२.१० कोटी प्रती वर्ष) २०१४-१५ ते २०१६-१७ यासाठी दिली. प्रत्यक्षात भाडे ₹ १९९३.८९ दिले असूनही कंपनीने लेखा ₹ १३५६.२४ कोटीचा केला आणि उर्वरित खर्च ₹ ६३७.६५ कोटी (चालू वर्षासाठी ₹ ७३.९२ कोटी) याला स्थगित भाडे म्हणून समजण्यात आले. यामुळे चालू नसलेल्या मत्ता (स्थगित भाडे)	भारतीय लेखा मानक १७ मध्ये परिच्छेद क्र. ३३ हा भाडेपट्टी विषयी आहे. त्यातसुद्धा नमूद केले आहे की, "जर भाड्याने देणाऱ्याला अपेक्षित सर्वसाधारण चलवाढीमुळे वाढणाऱ्या खर्चानुसार भाड्याचे पैसे मिळण्याची रचना केली नसेल तर, प्रवर्तनीय भाडेपट्टीतील भाड्यापोटी दिलेल्या रकमेला 'खर्च' अशी मान्यता सरळ रेषा पद्धतीने आणि भाड्याच्या मुदतीसाठी देण्यात येईल. जर भाड्याने देणाऱ्या व्यक्तीला सामान्य चलनवाढी व्यतिरिक्त अन्य कारणांसाठी दिलेल्या पैशात बदल होत असतील तर ही अट लागू होणार नाही." असे निर्देशनास येते की मान्यताप्राप्त भाडे हे सरळ रेषेने नाही किंवा भाड्याचे स्वरूप चलनवाढीचा कल दर्शवित नाही. काही प्रकरणी वस्तुस्थिती अशी असते की भाड्याची आकारणी वर्षानवर्षानंतर केवळ कमी होते एवढेच नव्हे तर काही थोड्या प्रकरणात ती नकारात्मक सुद्धा झाली आहे. म्हणून कंपनीने भारतीय लेखा मानक १७ भाडेपट्टीमधील परिच्छेद ३३ यातील आवश्यकतेनुसार आणि सरळ रेषा पद्धतीने योग्य प्रकारे केले आहे. याशिवाय 'भारतीय सनदी लेखापाल संस्था यांनी गठीत केलेली भारतीय लेखा मानक संक्रमण सुविधा गट' यानी त्याचे अंक क्र. ०७ यात स्पष्टपणे नमूद केले आहे की, "जर भाड्याने देणाऱ्या व्यक्तीला मिळणाऱ्या भाड्याच्या रकमेत सामान्य महागाई	आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत.

	यामधे ₹ ६३७.६५ कोटी, इतर समभाग - राखीव आणि अधिव्य (ठेवून घेतलेली मिळकत) यामधे ₹ ५६३.७३ कोटी एवढे जादा विवरण आणि “खर्च (जल विद्युत प्रकल्प भाडी)” आणि “तोटा” यामधे ₹ ७३.९२ कोटीचे कमी विवरण झाले.	व्यतिरिक्त अन्य घटकांमुळे बदल होत असेल, तर भाड्याची रक्कम सरळ-रेषा पद्धतीची असेल.”	
५.	चालू मत्ता वित्तीय मत्ता : व्यापारी येणी (टिपा क्र. ७) अप्रतिभूत चांगली मानलेली : ₹ ७२६७.६० कोटी वरील बाबींमधे महावितरणला जादा आकारलेली देयकाची रक्कम ₹ १३९.४६ कोटी समाविष्ट असून कंपनीने ती नंतर मागे घेतली. (ऑगस्ट २०१७) मात्र ती चुकीने “इतर चालू वित्तीय मत्ता” (विनादेयक येणी) यामधे जमा केली. ती व्यापारी येणी यात समाविष्ट करायला हवी होती. चुकीच्या वर्गीकरणामुळे ₹ १३९.४६ कोटीचे जादा विवरण “व्यापारी येणी” यात झाले असून “इतर चालू वित्तीय मत्ता” (विनादेयक येणी) यात कमी विवरण झाले आहे.	चालू वर्षातील जी देयके वर्ष अखेरानंतर (म्हणजे ३१ मार्च नंतर) दिली जातात त्यांच्या येणे असलेल्या रकमेमुळे होणाऱ्या परिणामाला ३१ मार्च रोजीची विना देयक येणी अशा प्रकारे मान्यता दिली जाते. त्याचे समायोजन नंतरच्या वर्षातील संबंधित येणी यात केले जाते. यामुळे जी देयके ३१ मार्च २०१७ नंतर काढून घेतली (परंतु ती वित्तीय वर्ष २०१६-१७ ची होती) ती महसूलात योग्यप्रकारे कमी करण्यात आली. ज्या नंतरच्या वर्षात (म्हणजे वित्तीय वर्ष २०१७-१८) मधे ही देयके दिली गेली व त्या वर्षातील येण्यांमधे त्यांचे समायोजन केले व ती विना देयकाची कपात म्हणून यावर्षी दाखविण्यात आली. म्हणून व्यापारी येणी व विनादेयक येणी ह्यामध्ये कोणतेही चुकीचे वर्गीकरण झाले नाही.	आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत.
६.	चालू दायित्वे इतर चालू दायित्वे सांविधिक देणी : ₹ ११.५२ कोटी (अ) वरील बाबींमधे कोराडी, चंद्रपूर आणि परळी येथील नव्या प्रकल्पाच्या बांधकाम खर्चावरील महाराष्ट्र शासनला देय असलेली श्रम उपकराची ₹ १५४.५४ कोटीचा समावेश केलेला नाही. तो दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी थकीत होता. यामुळे “चालू दायित्वे (सांविधिक देणी)” आणि तोटा यांचे ₹ १५४.५४ कोटी इतके कमी विवरण झाले आहे. (ब) सांविधिक लेखापरिक्षकांनी ‘स्वतंत्र	महानिर्मिती कंपनी ही वीज निर्मिती क्षेत्रात कार्यरत आहे. आणि प्रकल्पाच्या विस्ताराची बांधकामे, विद्यमान कारखाना अधिनियम यामधे ऊर्जा निर्मिती उद्योगाचा विस्तारीत शाखा याअंतर्गत समाविष्ट होतात. कारखाना कायदा व नियमावली यातील तरतुदीनुसार, अशा बांधकामाचे लेआऊट - आराखडा चित्रे, विनिर्देश आणि संबंधित / सांविधिक प्राधिकारी यांच्या आवश्यक ते परवानगी व मंजूरी मिळविण्यासाठी येतात. म्हणून अशा बांधकामांचा समावेश इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर कायदा (बीओसीडब्ल्यू) याच्या अंतर्गत होत नाही.	अ) आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत. ब) जेव्हा कंपनी विरोधात एखादी प्राधिकार असलेली संस्था मागणी करते तेव्हा लेखा परिक्षकांची प्रकटने दिली जातात. आम्हाला अशी कोणतीही मागणी मिळालेली नव्हती.

	लेखापरिक्षकांचा अहवाल याचे जोडपत्र क्र. २ यामधील प्रकटनांमध्ये 'श्रम उपकर' भरलेला नसल्याची बाब ठळकपणे नमूद केलेली नाही. यामुळे लेखापरिक्षकांचा अहवाल या वस्तुस्थितीनुसार दोषपूर्ण / त्यामर्यादेत उणीव असलेला आहे.	परिणामी या बीओसीडब्ल्यू कायद्यातील कामगार उपकर यांच्या तरतुदी कंपनीला लागू होत नाहीत. म्हणून कंपनीने 'कामगार उपकर' या कारणासाठी कोणतीही तजवीज केली नाही.	
७.	तरतुदी (टिपा क्र. २१) रजा रोखीकरणाच्या तरतुदी : ₹ १४२.७३ कोटी रजा रोखीकरण रकमेसाठी तरतूद केली नसल्याने वरील बाबीत ₹ ०.१९ कोटीने कमी विवरण झाले आहे. भुसावळ औ. वि. केंद्रातील दोन कर्मचारी यावर्षी निवृत्त झाल्याने ही रक्कम त्यांना देय होती. यामुळे "चालू दायित्वे (तरतुदी)" आणि "तोटा" याचे ₹ ०.१९ कोटीने कमी विवरण झाले.	कंपनीने दि. ३१.०३.२०१७ रोजी जे कर्मचारी तिच्या विद्यमान वेतनपत्रकावर होते फक्त त्यांच्यासाठीच नव्हे तर जे जे कर्मचारी निवृत्त झाले आहेत, पण त्यांची रक्कम अजून देणे आहे, त्यांच्याकरिताही रजा रोखीकरणाची तरतूद केली आहे. मात्र संबंधित दोन कर्मचाऱ्यांबाबत सदर ₹ ०.१९ कोटीची तरतूद करणे राहिले. कंपनी व्यवहार मंत्रालयाने काढलेल्या राजपत्रीत अधिसूचनेचे जोडपत्र दि. १६.०२.२०१५ यातील तरतुदीनुसार विहित मर्यादेपेक्षा जास्त मुल्यांच्या बाबींवर भारतीय लेखा मानक लागू करणे अपेक्षित आहे.	आम्ही व्यवस्थापनाने दिलेल्या उत्तराशी सहमत आहोत.

स्वायत्त लेखापरिक्षक यांचा अहवाल

प्रति मा. सदस्य,

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित (महानिर्मिती)

स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रके याविषयी भारतीय लेखा मानके यानुसार अहवाल देणे :-

१. आम्ही, महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित (महानिर्मिती कंपनी) या कंपनीची येथे सोबत जोडलेल्या स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रकाचे भारतीय लेखा मानकांनुसार लेखापरिक्षण केले आहे. या विवरणपत्रकात दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीचे ताळेबंदपत्रक, याच तारखेला संपलेल्या वर्षामधील कंपनीचे नफा व तोटा पत्रक (यात इतर सर्वकष उत्पन्न अंतर्भूत आहे.), रोकडता प्रवाह विवरणपत्रक आणि या वर्षाच्या समभागातील बदलांचे पत्रक यांचा समावेश आहे. तसेच कंपनीच्या महत्वाच्या लेखा धोरणांचा सारांश आणि इतर स्पष्टीकरणात्मक माहिती हि सुद्धा दिली आहे. (यापुढे याचा उल्लेख स्वायत्त भारतीय लेखा मानक यानुसार वित्तीय विवरणपत्रके असा केला आहे.)

स्वायत्त भारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणपत्रके याबाबत व्यवस्थापनाची जबाबदारी

२. कंपनी अधिनियम २०१३ यातील कलम १३४ (५) (सदर अधिनियम) यानुसार कंपनीच्या वित्तीय स्थितीचे सत्य व योग्य दर्शन घडविणारी उपरोलिखित स्वायत्त भारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणपत्रके तयार करणे आणि त्यासोबत इतर सर्वकष उत्पन्न अंतर्भूत असलेली कंपनीची वित्तीय कामगिरी, रोकडता प्रवाह, कंपनीच्या समभागातील बदलांचे विवरणपत्रके या सर्व बाबींची विवरणपत्रके सादर करणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. याशिवाय भारतामध्ये सर्वसाधारणपणे स्वीकारली जाणारी लेखा तत्त्वे यानुसार आणि कायद्याचे कलम १३३ अंतर्गत कंपन्यांसाठी (भारतीय लेखा मानके) नियमावली २०१५ यात विनिर्देशित केलेली भारतीय लेखा मानके यांचे पालन करणारी वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्याची जबाबदारी व्यवस्थापनाची आहे.

या जबाबदारीमध्ये पुढील बाबींचा समावेश आहे. त्या म्हणजे कंपनीच्या मत्तांची सुरक्षितता राखण्यासाठी आणि लबाडी व इतर अनियमितता शोधण्यासाठी लेखांचे योग्य व पुरेसे दस्तऐवज यांचे जतन करणे, योग्य लेखा धोरणे निवडणे व ती अमलात आणणे, योग्य व न्याय निर्णय घेणे, लेखांच्या दस्तऐवज अचूक व परिपूर्ण रितीने तयार करण्यासाठी उचित व सूझ अंदाज बांधणे, आणि कंपनीचे रास्त दर्शन घडविणारी आणि कोणत्याही लबाडी किंवा चूका यापासून मुक्त असलेली 'स्वायत्त भारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणपत्रके' सादर करणे.

लेखापरिक्षकांची जबाबदारी

३. स्वायत्त भारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणपत्रके यांचे बाबत आमच्या लेखापरिक्षणावर आधारलेली आमची मते व अभिप्राय व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे.

आम्ही लेखापरिक्षण करताना कायद्याच्या तरतुदी, लेखांची व लेखापरिक्षणाची मानके आणि कायद्यातील तरतुदीनुसार व त्याअंतर्गत केलेल्या नियमावलीनुसार लेखापरिक्षण अहवालात समाविष्ट करणे आवश्यक असणारे इतर विषय या सर्व बाबी विचारात घेतल्या आहेत.

कायद्याचे कलम १४३ (१०) यामध्ये विनिर्देशित केलेल्या लेखामानकांना अनुसरून आम्ही सदर स्वायत्त भारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणपत्रके यांचे लेखा परिक्षणाचे संयोजन केले. ही लेखा मानके आणि त्यांची अधिष्ठापना यानुसार आम्ही नैतिक गरजांचे अनुपालन करणे आवश्यक असते. तसेच ही स्वायत्त भारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणपत्रके कोणत्याही प्रत्यक्ष गैर माहिती देण्यापासून मुक्त आहेत किंवा कसे याचे योग्य प्रकारे हमी मिळविण्याच्या उद्देशाने आम्ही आमच्या लेखापरिक्षणाचे नियोजन व कार्यपालन करतो.

या स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रकामधील रकमा आणि प्रकटेने याविषयी लेखापरिक्षणात्मक पुरावे मिळविण्याच्या दृष्टीने लेखा परिक्षणाचे काम केले जाते. यासाठी निवडलेली कार्यपद्धती लेखापरिक्षकांच्या न्याय्य निर्णयावर अवलंबून असते. त्यामध्ये या स्वायत्त भारतीय लेखा

मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रकात लबाडीने किंवा अनवधानाने प्रत्यक्षरित्या गैरमाहिती दिली गेल्याचा धोका नाही याबद्दल खात्री करावी लागते. अशा धोक्याचे निर्धारण करतांना कंपनीने या विवरणपत्रामधून कंपनीचे वस्तुस्थितीदर्शक व रास्त दृश्य दिसण्यासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे, लेखापरिक्षक विचारात घेतात तसेच परिस्थितीनुरूप योग्य कार्यपद्धतीची रचना करतात.

कंपनीने उपयोगात आणलेली लेखा धोरणे तसेच कंपनीच्या संचालकांनी केलेल्या लेख्यांच्या अंदाजाची योग्यता आणि विवरणपत्राचे सर्वंकष सादरीकरण या बाबींचे मुल्यांकन लेखापरिक्षणात करण्यात येते.

आमचा विश्वास आहे की, या स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्राबाबत योग्य अशी मते व्यक्त करण्यासाठी आम्ही योग्य त्या पुराव्यांचा आधार मिळविला आहे.

पात्रतेच्या मताचा आधार

४. महानिर्मिती कंपनीने महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी (महावितरण) सोबत केलेल्या वीज खरेदी करारातील अटीनुसार 'ग्राहकांकडून अधिभाराचे उत्पन्न' या लेखाशीर्षाखाली या वर्षभरात विलंबाने भरलेल्या रकमेचे व्याज रक्कम ₹ १५०६.६७ कोटी यास अधिभार म्हणून मान्यता दिली. महावितरणने दि. ३१ मार्च २०१७ पर्यंत अधिभार ₹ ५,२४७.३३ कोटी एवढी थकीत रक्कम भरली नव्हती. यामध्ये त्यापूर्वीच्या वर्षांचे उपार्जित व्याज समाविष्ट आहे. महावितरणने देयके स्वीकारली नसल्यामुळे थकीत रक्कम महावितरण कंपनीकडून वसूल होणे अनिश्चित आहे.
५. कर्जे व अग्रिमे, अनामती आणि व्यापारी देणी यांच्या शिल्लक रकमा या संबंधितांकडून कायम केल्या जाण्याच्या आणि / किंवा त्याप्रकरणानुसार मेळ करणे याच्या अधीन आहेत. असे कायम / मेळ करणे प्रलंबित असल्याने त्याचे समायोजन व परिणाम निश्चित करता आले नाहीत. याशिवाय कर्जे व अग्रिमे यांच्या थकीत बाकी रकमेची खाते लेखा-निहाय माहिती बऱ्याच कालावधीपासून उपलब्ध नसल्यामुळे कोणत्याही निश्चित खाते / लेखा यासाठी तरतूदीची रक्कम निश्चित करता आलेली नाही. यामुळे एखाद्या खात्यातील या शिल्लक रकमेच्या स्थितीवर होणाऱ्या परिणामाबद्दल आणि कंपनीच्या वर्षाचा तोटा याचा अंदाज करता आला नाही.

पात्र मत

६. येथे खाली दिलेले परिच्छेद (१) व (२) याच्या अधीन राहून, आमचे मत असे आहे की, आमची सर्वोत्तम माहिती आणि आम्हास दिलेली स्पष्टीकरणे यानुसार येथे उल्लेख केलेली स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके याद्वारे अधिनियमाला आवश्यक आणि त्याच्या पद्धतीनुसार कंपनीच्या स्थितीचे सत्य व रास्त माहिती देण्यात आलेली आहे आणि ती भारतात भारतीय लेखा मानके यांचे सह सर्वसामान्य प्रमाणे स्वीकारण्यात येणारी लेखा तत्वे याला अनुसरून कंपनीची दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीची कंपनीच्या व्यवहाराची स्थिती (वित्तीय स्थिती) आणि तिचा तोटा (इतर सर्वंकष उपपन्न यासह वित्तीय कामगिरी) तिचा रोकडता प्रवाह आणि या संपलेल्या वर्षातील समभागातील बदल याचे सत्य व रास्त दर्शन घडवितात.

- १) परिच्छेद क्र. ४ पात्र मतांचा आधार या मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे, जर विलंबित भरणा वरील व्याज, अर्थी, अधिभार उपार्जित केला नसता तर अपेक्षित तोटा या कारणास्तव तरतुद करावी लागली नसती. मागील वर्षी नोंदलेला अधिभाराची वसुलीची शक्यता कमी असल्याने, त्याचा वित्तीय विवरणपत्रावर होणारा परिणाम खालील कोष्टकामध्ये सादर करण्यात आला आहे:

(रक्कम ₹ कोटीत)

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	गट	जादा विवरण	कमी विवरण
१	विलंब भरणा अधिभार इतर प्रवर्तन महसूल	उत्पन्न	१५०६.६७	—
२	पूर्वीच्या वर्षातील विलंब भरणा आकाराची वसुली संभाव्य नसल्याने तो उलट फिरविणे	खर्च	—	३७४०.६६
३	व्यापारी येणे	चालू नसलेली मत्ता	५२४७.३३	—
४	अपेक्षित पत तोटा यासाठी तरतुद	खर्च	६९६.३२	—
५	चालू नसलेल्या व्यापारी येणे यातील कपात	चालू नसलेली व्यापारी येणी	—	६९६.३२
६	राखीव मिळकतीवर निव्वळ परिणाम	इतर समभाग	४५५१.०१	—

आणि;

- २) उपरोक्त 'पात्र मताचा आधार' या शीर्षकांतर्गत परिच्छेद क्र. ५ यामुळे या वर्षाचा कंपनीचा तोटा आणि दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीच्या निव्वळ मत्ता यांच्यावर होऊ शकणाऱ्या परिणामांचा अंदाज करता येत नाही.

भर देण्याची प्रकरणे

७. आम्ही खालील टिपांकडे लक्ष वेधू इच्छितो :

- अ) टिपा क्र. २९ (ब) आवश्यक तो तपशील आणि माहिती उपलब्ध नसल्याने अंशदान भविष्यनिर्वाह निधी यातील हंगामी लेखांच्या आधारे, जर काही तूट / अधिक्क यांचे लेखे करण्याबाबत.
- ब) टिपा क्र. ४५ ज्यांची कार्यवाही अद्याप सुरु व्हायची आहे अशा विविध जल विद्युत निर्मिती सुविधा संबंधी महाराष्ट्र शासनासोबत केलेल्या कराराबाबत.

वरील प्रकरणी आमची मते पात्रता नसल्याची आहे.

इतर विषय

८. या स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके यामध्ये समाविष्ट असलेली दि. ३१ मार्च २०१६ रोजीची कंपनीची वित्तीय माहिती आणि संक्रमणाची तारीख दि. ०१ एप्रिल २०१५ च्या आरंभीच्या ताळेबंद हा यापूर्वीच्या दि. ३१ मार्च २०१६ आणि दि. ३१ मार्च २०१५ या तारखांना संपलेल्या वर्षासाठी दिलेल्या सांविधिक वित्तीय विवरणपत्रांवर आधारित आहे. ती वित्तीय विवरणपत्रे कंपनी (लेखा मानके) नियामवली २००६ (दुरुस्त केल्याप्रमाणे) यानुसार दिली होती. त्याचे लेखापरिक्षण आम्ही अनुक्रमे दि. ०३ सप्टेंबर २०१६ आणि दि. २३ सप्टेंबर २०१५ रोजी करून आमचे सुधारित मत व्यक्त केले होते. कंपनीने भारतीय लेखा मानकानुसार या संक्रमण केलेल्या व अंगीकारलेल्या लेखा तत्वातील फरकांच्या संदर्भात या वित्तीय विवरणपत्रात काही समायोजने केली व त्याचे लेखापरिक्षण आम्ही केले.
- वरील प्रकरणी आमची मते पात्रता नसल्याची आहे.

इतर कायदेविषयक आणि नियमनाच्या आवश्यकता यावर अहवाल

९. कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (५) यातील आवश्यकतेनुसार आम्ही, भारताचे लेखानियंत्रक आणि महालेखापाल यांनी दिलेल्या आदेशाबाबत एक निवेदन "जोडपत्र -एक" यात देत आहोत. त्यासाठी आम्ही लेखापरिक्षणाकरिता सुचविलेली कार्यपद्धती त्यावर केलेली कृती आणि त्याचा कंपनीच्या लेखांवर आणि स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके यावर होणारे परिणाम याची पूर्तता केली आहे.
१०. अधिनियमाचे कलम १४३ यातील उपकलम ११ यातील अटीनुसार केंद्र सरकारने जारी केलेल्या कंपन्यांच्या (लेखा परिक्षण अहवाल) आदेश, २०१६ (सदर आदेश) यातील आवश्यकतानुसार आणि कंपनीच्या लेखेवह्या व दस्तऐवज यांची तपासणी आम्हास योग्य वाटलेल्या पद्धतीच्या आधारे आणि आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार सदर आदेशाचे परिच्छेद क्र. ३ व ४ या मध्ये विनिर्देशित केलेल्या विषयांवर आम्ही एक निवेदन "जोडपत्र-दोन" यात दिले आहे.
११. अधिनियमाचे कलम १४३ (३) यातील आवश्यकतांनुसार आम्ही निम्नलिखित अहवाल देत आहोत :-
- अ) उपरोक्त 'आमच्या पात्र मताचा आधार' या शीर्षकांतर्गत परिच्छेद ४ व ५ यात वर्णन केलेले विषयावरील संभाव्य परिणाम यांचा अपवाद वगळता आणि आमचे सर्वतोपरी उत्कृष्ट ज्ञान व विश्वास यानुसार आमच्या लेखापरिक्षणाच्या हेतुसाठी आवश्यक असणारी सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे आम्ही मिळविली आहेत.
- ब) आमच्या मते, उपरिनिर्दिष्ट पात्रतेच्या मतांच्या आधाराचा परिच्छेद वगळता, या कंपनीने, कायदानुसार आवश्यक असलेल्या लेखांच्या वह्या योग्य प्रकारे जतन केल्या आहेत, असे आम्ही केलेल्या सदर लेखा वह्यांच्या तपासणीतून दिसून आले.

- क) या अहवालाशी संबंधित ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक, रोकडता प्रवाह विवरणपत्रक आणि समभागातील बदलांचे निवेदनपत्रक ही या लेखा वहांशी सुसंगत आहेत.
- ड) उपरोक्त परिच्छेद क्र. ४ च्या अधीन राहून, आमच्या मते, उपनिर्दिष्ट स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके ही अधियिमाचे कलम १३३, ज्याचे सहवाचन त्या अंतर्गत असलेल्या विविध नियमावली सोबत केले जाते, त्यामध्ये विनिर्देशित केलेल्या भारतीय लेखा मानके यांचे अनुपालन व पूर्तता करतात.
- इ) 'महानिर्मिती' ही शासकीय कंपनी असल्यामुळे भारत सरकारने जारी केलेली अधिसूचना क्र. जी.एस.आर., ४६३ (इ) दि. ०५ जून २०१५ याला अनुसरून कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १६४ (२) यातील तरतूदी, या कंपनीला लागू नाहीत.
- फ) कंपनीच्या वित्तीय अहवालासंबंधीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशा असण्याबाबत आणि या नियंत्रणाच्या कार्यातील प्रभावीपणा याबद्दल "जोडपत्र-तीन" यामध्ये दिलेले आमचे स्वतंत्र निवेदन पहावे.
- ग) कंपनी (लेखापरिक्षण व लेखा परिक्षक) नियमावली २०१४ यातील नियम क्र. ११ यानुसार लेखापरिक्षण अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर विषयासंबंधी, आमच्या मते आणि आमचे सर्वोत्तम ज्ञान आणि आम्हास दिलेली स्पष्टीकरणे यानुसार आम्ही खालील प्रमाणे अभिप्राय देतो :-
१. कंपनीच्या प्रलंबित न्यायालयातील वादांचा या स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके मधील वित्तीय स्थितीवर होऊ शकणाऱ्या परिणामांचे प्रकटन केले आहे. त्यासाठी सदर विवरणपत्रांवरील टिपा क्र. ४२ पहावी.
 २. कंपनीला ज्यामुळे भविष्यात होऊ शकणाऱ्या तोट्यांसाठी आर्थिक तरतूद करावी लागेल असे कोणतेही दीर्घ मुदतीचे करार कंपनीने केलेले नाहीत. तसे कंपनीने कोणतेही वायदे कंत्राट (डेरिव्हेटिव्ह कॉन्ट्रॅक्ट) केलेले नाहीत.
 ३. गुंतवणूकदार शिक्षण व रक्षण निधीमध्ये स्थानांतरित करणे आवश्यक आहे अशी कोणतीही रक्कम या कंपनीकडे नाही.
 ४. कंपनीच्या स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके याचा भाग असलेला टिपा क्र. ४३ यात बँकेतील ठेवी संबंधीची जी प्रकटने करावी लागतात त्यामध्ये दि. ०८ नोव्हेंबर २०१६ ते ३० डिसेंबर २०१६ या कालावधीत विनिर्देशित केलेल्या बँक नोटा (स्पेसिफाईड बँक नोट्स एस.बी.एन.) धारण आणि त्यांचे व्यवहार करणे या संबंधी केलेले प्रकटन कंपनीने जतन केलेल्या लेखावहांशी सुसंगत आहे. तसेच इतर प्रकटने म्हणजे 'आरंभीची शिल्लक, मंजूर केलेल्या प्राप्ती व देणी आणि त्याचे संबंधित अखरेच्या शिल्लकीवर होऊ शकणारे संलग्न परिणाम, बाधा याविषयी पडताळणी करता आलेली नाही. याचे कारण अशा एस.बी.एन. मधील चलनी नोटांची आणि इतर किमती यात विभागणी करणे याविषयी पुष्टी देणारे समाधानकारक पुरावे / कागदपत्र महानिर्मिती कंपनीमध्ये उपलब्ध नाहीत.

बोरकर अँड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

उमोद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १११२५० डब्ल्यु

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

महाराष्ट्र वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेडच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाची स्वायत्त व भारतीय लेखा मानकानुसार तयार केलेल्या वित्तीय विवरणपत्रकावरील स्वतंत्र लेखापरिक्षकांच्या अहवालाचे जोडपत्र क्र. १

- जर या कंपनीची निर्गुतवणूक करण्यासाठी निवड झाली असेल तर मत्ता (अमूर्त मत्ता व जमिनी यासह) आणि दायित्वे (बांधिलकीची व सर्वसाधारण राखीव यासह) यांच्या मुल्यांकनाबाबत संपूर्ण स्थितीदर्शक अहवालाचे परिक्षण करावे, त्यामध्ये निर्गुतवणूकी संबंधीची कार्यपद्धती आणि निर्गुतवणूक प्रक्रियाचा विद्यमान टप्पा यांचा समावेश करावा.
या कंपनीची निर्गुतवणूकीसाठी निवड झालेली नाही. त्यामुळे त्यासाठी मागविलेली माहिती देणे या कंपनीला लागू नाही.
- जर काही कर्जे / ऊसनवारी / व्याज इ. सोडून देणे / निर्लेखित करणे याची प्रकरणे असली तर त्याची कारणे व त्यातील रक्कम यांचा तपशील देणे.
आमच्या लेखा परिक्षणाच्या कार्यकाळात आणि आम्हास दिलेली स्पष्टीकरणे यानुसार वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मध्ये कर्जे / ऋणे / व्याज इत्यादी सोडून देणे / निर्लेखित करणे याची कोणतीही प्रकटने / घटना प्रसंग उद्भवली नव्हती. मागील वर्षी (वित्तीय वर्ष २०१५-१६) महानिर्मिती कंपनीला (तिची पालक कंपनी म्हणजे मराविमं सूत्रधारी कंपनी लि. कडून एक पत्र मिळाले. त्यात पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या मालकीची आणि अता मराविमं सूत्रधारी कंपनीच्या लेखा वहाता ज्या काल्पनिक मत्ता / दायित्वे नोंदी पडून आहेत; त्याला महानिर्मितीचे तिच्या वहातांमध्ये मान्यता द्यावी असे लिहिले होते. पालक कंपनीने या काल्पनिक मत्ता / दायित्वे कंपनीकडे आणि इतर सहयोगी उपकंपन्या यांचेकडे कोणतेही सुस्पष्ट कारण न देता प्रमाणशीर रितीने स्थलांतरित केली. पालक कंपनीने महानिर्मितीला कळविले की कंपनीने या काल्पनिक मत्ता / दायित्वे निर्लेखित / पुनर्लेखित करावी. या शिल्लकीमध्ये ₹ २६० कोटीच्या भांडवली राखीव रकमा समाविष्ट आहेत. (कंपनीच्या वाटा ₹ ३९ कोटी) कंपनीने या ओळख निश्चित न झालेल्या मत्ता / दायित्वे (निव्वळ दायित्वे ₹ ८५ कोटी) यांना मान्यता दिलेली नाही. आणि व्यवस्थापनाने आम्हास दिलेली माहिती यानुसार याविषयी अधिक तपशील पालक कंपनीकडून मागितला आहे.
- तिसऱ्या पक्षाकडील वस्तुमाल तसेच शासन किंवा अन्य प्राधिकरणे यांचेकडून देणगीच्या स्वरूपात मिळालेल्या मत्ता यासाठी योग्य अभिलेख जतन केले आहेत किंवा कसे ?
कंपनी तिचा वस्तुमाल / साहित्य तिसऱ्या पक्षाकडे फक्त देखभालीसाठी किंवा जोडणीसाठी पाठविते. आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार कंपनीने अशा वस्तुमालाचे योग्य अभिलेख जतन केले आहेत. आम्हास सांगण्यात आले की, या वर्षात शासन किंवा अन्य प्राधिकरणे यांचेकडून कोणत्याही मत्ता देणगी स्वरूपात मिळाल्या नाहीत.
- प्रलंबित न्यायालयीन वाद / न्यायाधिकरण यांचा वर्ष-निहाय अहवाल द्यावा. त्यामध्ये प्रलंबित असण्याची कारणे द्यावीत. तसेच कायदेविषयक प्रकरणांच्या खर्चावर लक्ष देणारी यंत्रणा अस्तित्वात असल्यास तिच्या प्रभावी उपयोगासंबंधीची माहिती द्यावी. सर्व (परदेशी व स्थानिक) न्यायालयीन खटल्यांसंबंधी माहिती द्यावी.
न्यायालयीन प्रकरणांची वर्ष-निहाय माहिती खालील तक्त्यात दिली आहे.

प्रकरणांची वर्षे	प्रकरणांची संख्या
१ वर्षापेक्षा कमी	३४
१ ते २ वर्षे	३७
२ ते ३ वर्षे	१६
३ ते ५ वर्षे	३७
५ वर्षापेक्षा जास्त	१६४
इतर हजेरी न लागलेली	१०
एकूण	२९८

ही सर्व प्रकरणे कोणत्या कारणास्तव प्रलंबित आहेत, याची योग्य माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे न्यायालयीन प्रकरणांवरील खर्चावर लक्ष देणाऱ्या यंत्रणेची परिणामकारकता व प्रलंबित असल्याची कारणे यावर भाष्य करण्यास आम्ही असमर्थ आहोत.

कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (५) यातील उप-आदेश यावर अभिप्राय :

५. **कंपनीने मागविलेल्या कोळशाची संख्या / दर्जा यांचा मेळ करण्यासाठी कंपनीकडे योग्य यंत्रणा आहे काय ? आणि कोळसा / ओलसरपणा आणि विलंब आकार इत्यादी यांच्या योग्य नोंदी लेख्यांच्या वढ्यात केल्या जातात किंवा कसे ?**

होय. कंपनीकडे आदेश दिलेल्या कोळशाची संख्या व त्याची प्राप्ती यांचा मेळ करण्याची यंत्रणा आहे. मात्र विद्यमान कार्यप्रक्रिया अधिक प्रभावी करण्याची गरज आहे. सप्टेंबरच्या पहिल्या सप्ताहापर्यंत कोळशाचा दर्जा घसरणे याबाबतचे दावे, तांत्रिक विश्लेषक आणि पुरवठादारांचे प्रतिनिधी याचे कडून कोळसा भरण्याच्या ठिकाणी, कोळसा खाणीने दिलेल्या दर्जाच्या तुलनेत संयुक्त निरीक्षण करून केले जात होते. त्यानंतर कंपनीने 'सेंट्रल इन्स्टिट्यूट ऑफ मायनींग अँड फूएल रिसर्च' (सी.आय.एम.एफ.आर.) या मान्यताप्राप्त कोळसा विश्लेषक कंपनीची नियुक्ती केली आहे. ही संस्था कोळसा कंपनीच्या माल भरण्याच्या जागांवर तांत्रिक विश्लेषण करते. या संस्थेने केलेल्या पृथक्करणाच्या अहवालाच्या आधारे अधीक्षक अभियंता कोळसा, यांचे कार्यालय बीजकामधील दर्जा व अहवालातील दर्जा यांचा मेळ करते आणि त्यानुसार कोळसा कंपन्यांकडे दर्जा घसरला असल्याबद्दल दावे करते. वेगवेगळ्या कंपन्यांमध्ये वेगवेगळ्या तारखांना ही कार्यपद्धती सुरु करण्यात आली.

याशिवाय महानिर्मिती कंपनीने करारानुसार कोळशाच्या अपुऱ्या पुरवठ्यासाठी केलेल्या दाव्यांची रक्कम दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी ₹ १०३५.६७ कोटी झाली होती. मात्र एक पुरवठादार मे. वेस्टर्न कोल फिल्ड लि. (डब्ल्यू.सी.एल.) यांनी कंपनीकडून कमी माल उचलल्याबद्दल ₹ १६७.४१ कोटींची मागणी केली. याविषयी कागदोपत्री पुरावे उपलब्ध नसल्याने कोणत्याही बाजूच्या मागणीची अचूकता तपासून निष्कर्ष काढता येणे अवघड आहे. कंपनीने कोळसा पुरवठ्याचा दावा आकस्मिक दायित्व म्हणून प्रगट केला आहे. याच कोळसा पुरवठादारानी मागणी केलेले कार्यक्षमतेच्या प्रोत्साहनांचे लेखे कंपनीने अद्याप केलेले नाहीत.

६. **राज्य शासनाला देय असलेला विनामूल्य विजेचा वाटा किती आहे ? स्वीकृत लेखे प्रमाणकांनुसार व करारातील अटीनुसार त्याचा हिशेब करून तो लेख्यांमध्ये दाखविला जातो काय ?**

कंपनीने आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार, कोणत्याही करारात राज्य शासनाला विनामूल्य विजेचा वाटा देणे नाही.

७. **वस्तूसूची मध्ये भंगार, जूनाट साहित्य इत्यादी चे मूल्यासह योग्य वर्गीकरण केले आहे किंवा कसे ?**

होय. आमच्या लेखापरिक्षण कार्यपद्धतीच्या आधारे, कंपनीने वस्तूसूचीचे योग्य वर्गीकरण केलेले आहे.

८. **लेखापरिक्षण अहवालात नमूद केलेला नफा-तोटा, कंपनीच्या नफा व तोटा पत्रकात आहे का ?**

होय. लेखापरिक्षण अहवालात नमूद केलेला तोटा, कंपनीच्या नफा-तोटा पत्रकानुसार आहे. जर आमच्या लेखापरिक्षण अहवालाच्या परिच्छेद-४ यात नमूद केल्याप्रमाणे कायम करणे व मेळ घालणे यासाठी केलेल्या परिणामकारक समायोजनामुळे आणि परिच्छेद -५ यातील पात्र मतात नमूद केल्याप्रमाणे अधिभाराच्या उत्पन्नाची मान्यता यामुळे जर काही प्रभाव होणार असेल तर त्याचा अपवाद केला जाईल.

९. **जल विद्युत प्रकल्पात जैविक विविधता जतन करण्याचे धोरण / सूचना यानुसार पाणी सोडले जाते का ? तसे केले नाही म्हणून काही दंड भरला असेल / भरावयाचा असेल तर त्याची माहिती द्यावी.**

पाणी सोडण्याच्या पद्धतीवर राज्य शासनाच्या जलसंशोधक विभागाची कार्यवाही चालते. आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार यामध्ये कंपनीची

काहीही भूमिका नाही. पाणी सोडण्याबद्दल कोणता दंड भरावयाचा नाही / भरलेला नाही.

बोरकर अँड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : ११९२५० डब्ल्यु

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेडच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाची 'स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके यावरील स्वतंत्र लेखापरिक्षकांचे अहवालाचे जोडपत्र क्र. २

१. स्थिर मत्तांच्या संदर्भात :

- अ) कंपनीने स्थिर मत्तांच्या संख्यात्मक तपशील स्थिती यांच्यावर संपूर्ण माहितीचे अभिलेख योग्य प्रकारे जतन केले आहेत. फक्त काही ठिकाणच्या थोड्या मत्तांचा याला अपवाद आहे. तेथील स्थिर मत्तांचे प्रत्येक बाबींसह माहिती संकलन व संहिताकरण करून त्याचा स्थिर मत्तांच्या नोंदवही सोबत सुसंगत मेळ करणे ही प्रक्रीया चालू आहे.
- ब) आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार, कंपनीचे धोरण असे आहे की, तीन वर्षांमध्ये एकदा स्थिर मत्तांची प्रत्यक्ष पडताळणी करावी. या वर्षी व्यवस्थापनाने स्थिर मत्तांची प्रत्यक्ष पडताळणीचे आयोजन केले.
- क) आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे आणि आम्ही केलेल्या अभिलेखांच्या पडताळणीनुसार सर्व स्थिर मालमत्ता कंपनीच्या नावे आहेत किंवा नाहीत हे निर्धारित करण्यासाठी टायटल डिड्स मिळवण्याची प्रक्रीया चालू आहे मिळालेल्या माहितीनुसार खालील स्थिर मालमत्तेचे टायटल डिड्स कंपनीच्या नावे नाहीत.
 - १) ४ लेखा युनिट मधील मुक्त जमिनीचा एकूण गट ₹ ४५.६२ कोटी आणि १ लेखा युनिट मधील भाडेपट्टी जमिनीचा एकूण गट ₹ १३१.०२ कोटी आणि निव्वळ गट ₹ ९७.३५ कोटी हा अजूनही पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या नावे आहेत.
 - २) २ लेखा युनिटमधील मुक्त जमिनीचा एकूण गट ₹ ३९५.८८ कोटी हा महानिर्मितीच्या नावे आहेत.

२. कंपनी वस्तुसुचीच्या संदर्भात :

- अ) आम्हास दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार कंपनीच्या व्यवस्थापनाने या वर्षी रास्त कालांतराने सुचींची प्रत्यक्ष पडताळणी केली. वस्तुसुचींची ही प्रत्यक्ष पडताळणी व्यवस्थापनाने नेमलेल्या सनदी लेखापाल्यांच्या बाह्य संस्थांनी पार पाडली.
- ब) आम्ही केलेल्या वस्तुसुचींच्या अभिलेखांचे परिक्षण यावरून कंपनीने वस्तुसुचींचे अभिलेखन योग्य प्रकारे जतन केलेले आहे. वस्तुसुचींच्या या प्रत्यक्ष पडताळणीनंतर त्याचा अभिलेख नोंदीशी तुलना केल्यानंतर दिसलेल्या विसंगतींचे योग्य समायोजन लेखावह्यात योग्य प्रकारे केले आहे. या विसंगती फार मोठ्या स्वरूपाच्या नव्हत्या.

३. आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार कंपनी अधिनियम २०१३, कलम २ खंड (७६) यातील यादीतील कंपन्या, फर्म्स किंवा इतर व्यक्ति अशा संस्था यांना महानिर्मिती कंपनीने कोणतीही प्रतिभूत किंवा अप्रतिभूत कर्जे या वर्षी दिलेली नाहीत. यामुळे या संबंधीच्या आदेशातील परिच्छेद - ३ मधील खंड (३) (अ) खंड (३) (ब) आणि खंड (३) (क) यात दिलेल्या तरतुदी कंपनीस लागू नाहीत.
४. आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार कर्जे, गुंतवणूक व हमी याबाबतीतील, कंपनी अधिनियम २०१३ ची कलमे १८५ व १८६ ची पूर्तता कंपनीने केलेली आहे.
५. आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार कंपनी अधिनियम २०१३, ची कलमे ७३ ते ७६ आणि त्या अंतर्गत केलेली नियमावली या तरतुदीच्या अर्थानुसार या कंपनीने जनतेकडून ठेवी स्विकारलेल्या नाहीत.
६. केंद्र सरकारने कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १४८ (१) अन्वये खर्चाचे अभिलेख जतन करण्याचे विहित केले आहे. आम्ही या संदर्भात कंपनीच्या या अभिलेखाचा स्थूल स्वरूपाने आढावा घेतला आणि आमच्या मते व आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार प्रथम दर्शनी असे दिसते की, कंपनीने असे विहित अभिलेखांचे जतन केले आहेत. मात्र हे खर्च अभिलेख अचूक व संपूर्ण आहेत किंवा कसे व ते कंपनी (खर्च व लेखा अभिलेखा) नियमावली, २०१४ अंतर्गत दिलेल्या आवश्यकतेनुसार असल्याचे निश्चित करण्याच्या दृष्टीने आम्ही त्याचे परिक्षण केलेले नाही.

७. सांविधिक देणीच्या संदर्भात :

- अ) आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यावरून आणि कंपनीच्या दैनंदिन वहा व अभिलेख यानुसार सामान्यतः कंपनी ज्यांच्या बदल वाद नाही अशी पुढील सांविधिक देणी नियमितपणे भरते भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा आयकर, संपत्तीकर, विक्रीकर, सेवाकर, सीमा शुल्क, उत्पादन शुल्क, मुल्यवर्धित कर, उपकर आणि अन्य कोणतीही सांविधिक देणी योग्य त्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडे जातात. आम्हांस दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे नुसार भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा आयकर, संपत्तीकर, विक्रीकर, सेवाकर, सीमा शुल्क, उत्पादन शुल्क मुल्यवर्धित कर उपकर, भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा यांची वाद नसलेली देणी दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी देण्याच्या तारखेपासून सहा महिन्यापेक्षा जास्त काळ थकीत नव्हती.
- ब) आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार आयकर, विक्रीकर, सेवाकर, सीमाशुल्क, मुल्यवर्धित कर आणि उपकर याची (खालील अपवाद वगळता कोणतीही वादग्रस्त देणी देय नाही.)

संविधानाचे नाव	देण्याचे स्वरूप	रक्कम (₹ कोटीमध्ये)	रक्कमेसंबंधीचा कालावधी	प्रलंबित असलेल्या मंचाचे नाव
आयकर अधिनियम	दंड (₹ ११३.५१ कोटी वादग्रस्त रक्कम)	५०.३४	निर्धारण वर्ष २००६-०७	आय.टी.ए.टी., मुंबई (विभागाने केलेले अपील)
आयकर अधिनियम	दंड (₹ १०७.३२ कोटी वादग्रस्त रक्कम)	१०७.३२	निर्धारण वर्ष २००७-०८	आय.टी.ए.टी., मुंबई (विभागाने केलेले अपील)
आयकर अधिनियम	दंड (₹ १५.०४ कोटी वादग्रस्त रक्कम)	१५.०४	निर्धारण वर्ष २०१४-१५	ए. ओ. मुंबई
आयकर अधिनियम	सेवाकराची स्रोतापाशी कपात करणे	०.०९	निर्धारण वर्ष २००९-१०	आय.टी.ए.टी., पुणे खंडपीठ
केंद्रीय उत्पादन शुल्क अधिनियम	जुळणी केलेल्या रचनेच्या पोलादी साहित्यावर लावलेले शुल्क	१३.०१	१९९१-९२ ते १९९४-९५	सी.ई.एस.टी.ए.टी., मुंबई
केंद्रीय विक्रीय अधिनियम	मूल्य वर्धित कर	०.३५	२००५-०६	विक्रीय आयुक्त (अपील्स) नागपूर

८. आमच्या मते तसेच आम्हांला दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार कंपनीने कोणत्याही बँकेचे, वित्तीय संस्थेचे किंवा शासन देण्याची परतफेड थकवलेली नाही. कंपनीने कर्ज रोखे स्वरूपात कोणतेही कर्जाऊ रक्कम घेतलेली नाही.
९. कंपनीने यावर्षी इनिशियल पब्लिक ऑफर किंवा पुढील पब्लिक ऑफर (कर्ज साधने समाविष्ट) आणि मुदत कर्ज याद्वारे कोणताही पैसा उभा केला नाही. त्यानुसार संबंधित आदेशामधील परिच्छेद ३ (९) लागू नाही.
१०. आमचे सर्वतोपरी ज्ञान व विश्वास तसेच आम्हांस दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यावरून या वर्षाच्या काळात कंपनीकडून किंवा कंपनीबाबत त्यांच्या अधिकारी किंवा कर्मचारी यांच्याकडून लबाडी झाल्याचे दिसून आलेले नाही, किंवा तसा कोणताही अहवाल आलेला नाही.
११. आम्हाला दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार ही एक सरकारी कंपनी असल्यामुळे, भारत सरकारने जारी केलेल्या अधिसूचना क्रमांक जी.एस.आर. ४६३ (ई) दि. ५ जून २०१५, या नुसार संबंधित अधिनियमाचे कलम १९७ मधील तरतुदी या कंपनीला लागू होत नाही.
१२. आमच्या मते व आम्हांस दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार, ही कंपनी निधी कंपनी नाही. त्यामुळे संबंधित आदेशाचे खंड (१२) कंपनीला लागू होत नाही.
१३. आम्हाला दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्ही केलेल्या अभिलेख्यांच्या पडताळणीनुसार संबंधित संस्थाशी व्यवहार ही कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम १७७ व १८८ चे पालन करतो. संबंधित संस्थातील व्यवहाराचा तपशील या स्वायत्त वित्तीय विवरण पत्रकात भारतीय लेखा मानकाच्या मान्यतेनुसार उघड केलेले आहे.

१४. आम्हाला दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्ही केलेल्या अभिलेख्यांच्या पडताळणीनुसार या वर्षी कंपनीने कोणतेही पसंती वाटप किंवा खाजगी स्थान असलेले शेअर्स किंवा पूर्णतः किंवा अंशतः परिवर्तनीय ऋण विमोचन पत्र (डिबेंचर्स) दिलेली नाहीत. यानुसार या आदेशाचा खंड (१४) लागू होत नाही.
१५. आम्हाला दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्ही केलेल्या अभिलेख्यांच्या पडताळणीनुसार कंपनीने, कंपनी अधिनियम, २०१३ कलम १९२ नुसार संचालक किंवा त्यांच्याशी संबंधित व्यक्तीशी कोणतेही रोख व्यवहार केलेला नाही. त्यानुसार या आदेशाचा खंड (१५) कंपनीला लागू होत नाही.
१६. कंपनीला, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया अधिनियम, १९३४ कलम ४५-आय ए नुसार नोंदणी करण्याची आवश्यकता नाही.

बोरकर अँड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : ११९२५० डब्ल्यु

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेडच्या ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाची स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके वरील स्वतंत्र लेखापरिक्षकाच्या अहवालाचे जोडपत्र क्र. ३

कंपनी अधिनियम २०१३ ("सदर कायदा") चे कलम १४३ यातील उपकलम ३ च्या खंड (१) अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाबाबत अहवाल :

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनीच्या (कंपनी) दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके यांचे लेखापरिक्षण करून त्यासोबत कंपनीचे वित्तीय अहवाल देताना अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखापरिक्षण करण्याचे काम आम्हाला दिले होते.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणासंबंधी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

भारतीय सनदी लेखापालांच्या संस्थेने ("आय.सी.ए.आय्.") 'वित्तीय अहवाल लेखनासंदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण करणे' या विषयावर, एक मार्गदर्शक टिपणी ("सदर मार्गदर्शक टिपणी") दिली आहे. त्यामधे दिलेल्या 'अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक' विचारात घेऊन कंपनीने निश्चित केलेल्या वित्तीय अहवाल देण्याबाबतचे निकषावर आधारित अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाची स्थापना करून त्याची कार्यवाही करणे याची जबाबदारी कंपनीच्या व्यवस्थापनाची असते. या जबाबदारी मधे पुढील कार्ये समाविष्ट असतात, ती अशी :- अंतर्गत नियंत्रणाची संकल्प रचना चित्र तयार करणे, कंपनीच्या औद्योगिक व्यवहारात शिस्त आणि कार्यक्षमता यांची हमी देणे, कंपनीच्या धोरणांना धरून राहणे, तिच्या मत्ता सूरक्षित ठेवणे, लबाडी व चूका शोधणे व त्यांना आळा घालणे, लेखांमध्ये अभिलेख अचूक व परिपूर्ण ठेवणे आणि कंपनी अधिनियम २०१३ नुसार आवश्यक अशी वित्तीय माहिती विश्वासपूर्णरित्या वेळेवर पूर्ण करून देणे.

लेखापरिक्षकाची जबाबदारी

वित्तीय अहवाल देण्यासाठी कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावर आमच्या लेखापरिक्षणाच्या आधारे मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी असते. कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (१०) यात विहित केलेली लेखा मानके आणि वित्तीय अहवालासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखापरिक्षण यासंबंधीची मार्गदर्शक टिपणी ("मार्गदर्शक टिपणी") यानुसार लागू होणाऱ्या मर्यादेत आम्ही अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण केले. उपरोक्त लेखा मानके व मार्गदर्शक टिपणी यांच्या आवश्यकतेनुसार आम्ही नैतिक गरजांचे अनुपालन करणे आणि वित्तीय अहवाल देण्यासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी आहेत किंवा कसे याची योग्य व कारणयुक्त हमी मिळविणे या उद्दिष्टाने आम्हाला लेखापरिक्षणाची योजना करून ते पूर्ण करावे लागते, तसेच ही नियंत्रणे प्रत्यक्षात प्रभावीरित्या कार्यरत आहेत किंवा नाही आणि ती सुस्थापित असून त्याचे पालन केले जात आहे याची खातरजमा करावी लागते.

वित्तीय अहवाल देण्यासाठी असलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी असल्याबद्दल आणि ही नियंत्रणे परिणामकारकरित्या कार्यरत असल्याबद्दल लेखापरिक्षणातून पुरावे मिळावेत यादृष्टीने लेखापरिक्षणाच्या कार्यपद्धतीद्वारे कार्य करावे लागते. यामध्ये सदर अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे समजून घेणे, प्रत्यक्ष कार्यवाहीत अस्तित्वात असलेल्या दुर्बल जागा व त्यातील धोके याचे निर्धारण करणे या निर्धारित धोक्यांच्या आधारे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना व त्याची परिणामकारकता यांचे परिक्षण आणि मूल्यमापन करणे या दृष्टीने आमचे लेखापरिक्षण केले जाते. यासाठी निवडलेली कार्यपद्धती लेखापरिक्षकांच्या न्याय निर्णयशक्तीवर अवलंबून असते. भारतीय लेखा मानकांनुसार तयार केलेल्या कंपनीच्या स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रकांमध्ये लबाडी किंवा चुका यामुळे काही गैरमाहिती देण्याच्या धोक्यांचे निर्धारण करणे याचा सुद्धा अंतर्भाव लेखापरिक्षणात केला जातो.

या कंपनीमध्ये वित्तीय अहवालासाठीची अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे, पुरेशी व योग्य प्रमाणात असल्याबद्दल आम्ही मिळविलेले पुरावे कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावर आमचे मत व्यक्त करण्यासाठी तात्विक आधार देत आहेत; असा आम्हाला विश्वास आहे.

वित्तीय अहवालाकरिता असलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचा अर्थ :

कंपनीच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाची रचना कंपनीच्या वित्तीय अहवालाच्या विश्वसनीयते संबंधी आणि ही वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्याचे कार्य हे भारत देशात सर्वसाधारणपणे स्वीकारल्या गेलेल्या लेखा मानकांशी सुसंगत असल्याची रास्त हमी देण्यासाठी आहे. वित्तीय अहवाल देण्यासाठीच्या कंपनीने केलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणामधे धोरणे व कार्यपद्धती यांचा समावेश असतो त्याचे उद्देश खालील प्रमाणे असतात :-

- १) अभिलेख / दस्तऐवज जतन करणे, त्यात कंपनीचे व्यवहार आणि मत्ता कामी लावणे याबद्दल तपशीलवार व अचूक माहिती असावी.
- २) भारतीय लेखा मानकांनुसार स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यासाठी आवश्यक सर्व व्यवहारांची नोंद करणे आणि कंपनीचे सर्व आय आणि खर्च हे कंपनीच्या संचालक व व्यवस्थापनाच्या अधिकाराने होत आहेत याबद्दल योग्य खात्री करणे आणि
- ३) भारतीय लेखा मानकांनुसार केलेल्या स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रांवर ज्याचा प्रत्यक्ष परिणाम होऊ शकेल अशा कंपनीच्या मत्तांची अनधिकृत संपादने, वापर किंवा विल्हेवाट होण्यास आळा घातला जातो किंवा तसे व्यवहार वेळीच शोधून काढले जातात याबद्दल रास्त हमी मिळविणे.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या अंगभूत मर्यादा

वित्तीय अहवाल देण्यासाठी केलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या काही मर्यादा आहेत. या मर्यादांमध्ये व्यवस्थापनाद्वारे नियंत्रणाना ओलांडून किंवा त्यांच्याशी संघर्ष करण्याची शक्यता असणे, चुका व लबाडीने गैरमाहिती मांडली जाणे आणि तिचा न शोध घेणे आदिंचा समावेश असतो. तसेच भविष्य काळासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण यंत्रणेकडून जे अंदाज केले जातात ते काही जोखीमा, धोके यांच्या अधीन असतात. परिस्थिती बदलल्यामुळे किंवा काही बदल झाल्यामुळे असे भविष्यातील अंदाज अपूरे ठरतात. तसेच धोरणे किंवा कार्यपद्धती यांच्या पूर्तता करण्यात अडथळे येतात.

पात्र मत्तांचा आधार

आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे आणि आमच्या लेखापरिक्षणाच्या आधारे दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी खालील दुर्बल जागा आढळल्या.

- १) कंपनीच्या स्थिर मत्तांचे वेळेवर भांडवलीकरण करणे आणि त्यांच्या परिसमापनातील नुकसानांचे समायोजनाचे लेखे करणे याबाबत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे कार्य प्रभावी नाही. या दुर्बलतेमुळे कंपनीच्या स्थिर मत्ता, प्रगतीपथावरील कामांचे भांडवलीकरण, घसारा आणि खर्च याचे प्रत्यक्षात गैर विवरण होण्याची शक्यता आहे.
- २) कंपनीचे साहित्य प्रापण व त्यांचे लेखेकरण, कर्मचारी व भांडार याच्या उप-अहवालांचे जतन करणे, पुरवठादारांच्या अग्रिमांचे वेळेवर समायोजन, दायित्वाचे समायोजन यामध्ये सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योजकांचे व्याज देणे याबाबत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रभावीपणे कार्यरत नाहीत. कोळशाची पुरवठ्यातील विलंब आणि अपूरी प्राप्ती याचे हिशेब व लेखेकरण पुरेसे नाही. या दुर्बलतेमुळे कंपनीची दायित्वे व मत्ता यांचे सदोष मूल्यांकन होऊ शकते.
- ३) कंपनीतील वस्तुसूचीचे अभिलेख जतन करणे, वित्तीय खात्यासोबत मेळ करणे आणि वस्तुमालाचे मूल्यांकन यासाठी अंतर्गत नियंत्रणे परिणामकारक नाहीत. या दुर्बलतेमुळे वस्तुसूची मूल्यांचे गैर विवरण होण्याची शक्यता आहे.

‘परिणामकारक दुर्बलता’ ही एक असते किंवा बऱ्याच उणीवांचे मिश्रण असते. वित्तीय अहवाल देण्यासाठीचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण पद्धतीमधील अशा उणीवांमुळे कंपनीचे वार्षिक किंवा अंतरीम वित्तीय विवरणपत्रांतील गैर माहिती देण्यास आळा घातला जात नाही किंवा त्यातील चूका वेळीच शोधता येत नाहीत.

पात्र मत

महानिर्मिती कंपनी हा एक शासकीय उपक्रम आहे. त्यामुळे वित्तीय अहवाल देण्यासाठीच्या अंतर्गत नियंत्रण कार्यपद्धतीची रचना विविध प्रकारचे मॅन्युअल्स, नियमावली, परिपत्रके आणि वेळोवेळी दिले जाणारे आदेश या आधारे केली जाते. त्यामुळे व्याख्यांकित केलेल्या वित्तीय अहवालासाठी अंतर्गत नियंत्रण प्रक्रीयेवर आमचे मत आधारित आहे. वित्तीय विवरणपत्रकाच्या आमच्या लेखापरिक्षणांच्या काळात, आम्ही प्रायोगिक तत्वावर परिक्षण केले आणि त्यातून अंतर्गत नियंत्रण कार्यप्रणालीच्या योग्यतेचा आढावा घेतला. त्यातून आम्ही नियंत्रण प्रक्रीयेची रचना आणि तिची परिणामकारकता या दोन्हीमध्ये काही कमतरता ओळखल्या. त्याविषयीचा अहवाल आम्ही उपरोक्त “पात्र मतांचा आधार” या शीर्षकाच्या परिच्छेदात नमूद केला आहे.

आमच्या मते ‘नियंत्रणाच्या निकषांची उद्दिष्टे’ या विषयी वरील परिच्छेद आणि ‘पात्र मतांचा आधार’ यात वर्णन केलेल्या प्रत्यक्ष दुर्बल जागांचे परिणाम / संभाव्य परिणाम याचा अपवाद करता, कंपनीची वित्तीय अहवालाचासाठीची अंतर्गत नियंत्रणे ही दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी प्रभावीपणे कार्यरत होती. आणि त्यासाठी ती सर्वोत्तमरीने योग्यस्थितीत काम करीत होती. भारतीय सनदी लेखापालांच्या संस्थेने वित्तीय अहवाल सादर करण्यासाठीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखापरिक्षण या विषयावर मार्गदर्शक सूचना दिलेल्या आहेत. त्यातील महत्वाच्या घटकांचा विचार करून त्याचे निकष स्थापन करण्याचे काम औपचारिकरित्या सुरू करण्याचे काम कंपनीला अद्याप करावयाचे आहे.

आम्ही प्रत्यक्ष व महत्वाच्या उणिवा शोधून त्यावर विचार केला व त्याचा वरीलप्रमाणे अहवाल दिला आहे. या नियंत्रणाचे स्वरूप, वेळ, प्रायोगिक लेखा परिक्षणाच्या मर्यादा – या बाबी दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी जशा दिसल्या त्याचा अहवाल दिला आहे. त्यानुसार कंपनीने भारतीय लेखा मानकानुसार तयार केलेल्या वित्तीय विवरणपत्रकांचे, आम्ही केलेल्या लेखापरिक्षण, आमच्या मुख्य लेखापरिक्षण अहवालातील सुधारित विषयांच्या अधीन आहे. उपनिर्दिष्ट प्रत्यक्ष दुर्बल जागा या कंपनीच्या भारतीय लेखा मानकांप्रमाणे केलेल्या वित्तीय विवरणपत्रांवरील आमच्या पात्र मतास बाधक नाहीत.

बोरकर अँड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : ११९२५० डब्ल्यु

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती कंपनी मर्यादित, (सीआयएन-यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८)
३१ मार्च २०१७ रोजीचे ताळेबंद पत्रक रक्कम (रक्कम ₹ कोटीत)

मत्ता	संख्या क्र.	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
१. चालू नसलेल्या मत्ता				
अ) मत्ता, कारखाने व साधने	१	४२८७७.९६	२७६६२.७९	२३२०७.०१
ब) प्रगतीपथावरील भांडवली कामे	२	१२०१.१५	१७३२८.२३	२०५८२.९२
वजा- जुनाट, निकामी बाबींसाठी तरतूद		(२४.०१)	(१४.३२)	(१४.३२)
निव्वळ - प्रगतीपथावरील कामे		११७७.१४	१७३१३.९१	२०५६८.६०
क) अमूर्त मत्ता	१ अ	१२.२२	१६.१७	१६.१६
ड) विकसित होत असलेल्या अमूर्त मत्ता	२	१२९.७७	१२०.७८	०.००
इ) वित्तीय मत्ता				
१) उपकंपन्या, सहयोगी संस्था यात गुंतवणुकी	३	०.२६	३३.७०	४६.३४
२) व्यापारी येणी	४	३०४४.३४	३२२५.०१	२४०४.९१
फ) इतर चालू नसलेल्या मत्ता	५	१०२५.५१	१०३६.६४	१४८७.४४
एकूण चालू नसलेल्या मत्ता		४८,२६७.१८	४९,४०९.०१	४७,७३०.४५
२. चालू मत्ता				
अ) वस्तुमाल सूची	६	१४१३.७०	१९०२.५१	१४२३.१६
ब) वित्तीय मत्ता				
१) व्यापारी येणी	७	७६२७.६०	७६६५.४९	७९४७.१४
२) रोख व रोख समतुल्य	८	३४.०६	१४४.३३	९०.२६
३) कर्जे	९	५४.४०	४१०.०६	१४३.१५
४) इतर वित्तीय मत्ता	१०	२१४०.३२	१२३०.९०	८५८.०६
क) इतर चालू मत्ता	११	२०३८.६८	१५७५.१८	१६०५.५८
ड) विक्री / विलेवाट असे वर्गीकरण मत्ता	१ ब	२९०.५०	१३४.१७	४६.४६
एकूण चालू मत्ता		१३,५९९.२६	१३,०६२.६५	१२,११३.८२
एकूण मत्ता		६१,८६६.४४	६२,४७१.६५	५९,८४४.२७
समभाग आणि दायित्वे				
समभाग				
अ) समभाग भांडवल	१२	२४८५४.३४	२४०९८.३६	८०५७.२८
ब) इतर समभाग	१३	(६६७९.५९)	(५६८८.२७)	८२९७.८९
एकूण समभाग		१८,१७४.७५	१८,४१०.०८	१६,३५५.१७
दायित्वे				
१) चालू नसलेली दायित्वे				
अ) वित्तीय दायित्वे				
१) उसनवारी	१४	२४४९७.९४	२२७५४.५१	२४६३७.२९
ब) तरतुदी	१५	७९७.६९	८०३.३७	८३८.४३
क) स्थगित कर दायित्व (निव्वळ)	१५अ	११७३.६१	१५३३.३१	१५२९.३८
ड) इतर चालू नसलेली दायित्वे	१६	५३.६४	२२३.७५	२०६.२९
एकूण चालू नसलेली दायित्वे		२६,५२२.८८	२५,३१४.९४	२७,२११.३९
२) चालू दायित्वे				
अ) वित्तीय दायित्व				
१) उसनवारी	१७	८८१९.२६	९४३९.९६	६०३९.०३
२) व्यापारी देणी	१८	१७०६.३९	१२५६.५९	३९७१.८९
३) इतर वित्तीय देणी	१९	६३९३.४२	७७६३.७४	५८७५.७५
ब) इतर चालू दायित्वे	२०	११.५२	३१.१३	३१.१७
क) तरतुदी	२१	२३८.२१	२५५.२२	२३७.८७
ड) चालू कर दायित्व (निव्वळ)		०.००	०.००	१२१.९९
एकूण कर दायित्व		१७,१६८.८१	१८,७४६.६४	१६,२७७.७१
एकूण समभाग आणि दायित्व		६१,८६६.४४	६२,४७१.६५	५९,८४४.२७

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेरकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

बिपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ए१४२१३

महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती कंपनी मर्यादित, (सीआयएन-यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८)
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा व तोटा पत्रक
(रक्कम ₹ कोटीत)

	संख्या क्र.	२०१६-१७	२०१५-१६
महसूल			
प्रवर्तनापासून महसूल			
ठोक वीज विक्री	२२	१६६२३.७७	१८२३७.२६
इतर प्रवर्तन महसूल	२३	१५४०.१८	१०५६.१६
इतर उत्पन्न	२४	१९९.९०	१७२.७३
एकूण महसूल		१८३६३.८५	१९४६६.१५
खर्च			
वापरलेल्या साहित्याची किंमत	२५	११०२२.६६	११३१७.७२
कर्मचारी लाभाचे खर्च	२६	१२३८.९२	१२१५.९२
वित्त खर्च	२७	२९०६.६१	२००२.४९
घसारा आणि कर्जफेडीचे खर्च	१ आणि १अ	२१०७.२२	१६३३.७९
इतर खर्च	२८	२०१८.१४	१९३९.०९
एकूण खर्च		१९२९३.५५	१८१०९.०१
नफा / (तोटा) कर पूर्व		(९२९.७१)	१३५७.१४
कर खर्च :			
चालू कर		०.००	०.००
स्थगित कर	१५ अ	(३४१.७४)	२२.३८
एकूण कर खर्च		(३४१.७४)	२२.३८
कालावधीतील नफा / (तोटा)		(५८७.९७)	१,३३४.७६
इतर सर्वकष उत्पन्न			
नफा किंवा तोटा यामध्ये पूनवर्गीकरण न केल्या जाणाऱ्या बाबी			
व्याख्यांकित योजनांची पूनमोजणी	२६ अ	(५८.११)	(५४.२९)
ओसीआय बाबींवरील कर खर्च		१७.९६	१८.४५
कालावधीतील इतर सर्वकष उत्पन्न (निव्वळ कर)		(४०.१५)	(३५.८४)
कालावधीतील एकूण सर्वकष उत्पन्न (निव्वळ कर)		(६२८.१२)	१२९८.९३
प्रतिभाग मिळकत (मूळ)		(०.२४)	१.४८
प्रतिभाग मिळकत (सौम्यकृत-प्रती शेअरला)		(०.२४)	१.४८

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

विपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ए१४२१३

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती कंपनी मर्यादित, (सीआयएन-यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८)
दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे रोकडता विवरण पत्रक (रक्कम ₹ कोटीत)

	२०१६-१७	२०१५-१६
अ) प्रवर्तन कार्यापासूनचा रोकडता प्रवाह		
निव्वळ नफा- कर आणि असाधारण बाबी पूर्वीचा	(१२९.७१)	(१,३५७.१४)
कर पूर्व नफा आणि प्रवर्तन कार्यात वापरलेल्या रोख रकमेचा मेळ करण्यासाठीचा समायोजने :		
मत्ता, कारखाने, साधने व अमूर्त मत्ता यांचा घसारा / कमी करणे	२,१०७.२२	१,६३३.७९
गुंतवणूकीचे मूल्य कमी करणे		
वीत खर्च	२,९०६.६१	२,००२.४९
विनिमय दरातील वसूल न झालेला फरक	(४७.१९)	
इ सी एल साठी अलौउन्स	२०४.५२	८५.३६
व्याज उत्पन्न	(०.५०)	(०.२३)
निकामी वस्तुमालासाठी तरतूद	(७१.१५)	(१४.१०)
खेळत्या भांडवलातल बदला पूर्वीचा प्रवर्तनातील नफा (उपबेरीज - १)	४,१६९.८१	५,०६४.४५
खेळत्या भांडवलातील हालचाल		
व्यापारी येण्यातील (वाढ) / घट	१४.०५	(६२३.८१)
कर्ज, अग्रिमे व इतर मत्ता यातील (वाढ) / घट	(१,१६२.४५)	(२४६.२६)
वस्तुमालातील (वाढ) / घट	५५९.९६	(४६५.२४)
दायित्वे व इतर देय यातील (वाढ) / घट	(१,६९१.३१)	(९४५.६८)
उपबेरीज (२)	(२,२७९.७६)	(२,२८०.९९)
प्रवर्तनातून निर्माण केलेली रोकड (१) + (२)	१,८९०.०५	२,७८३.४६
वजा - प्रत्यक्ष कर / एफ बी टी रिफंड / (पेड) निव्वळ		
प्रवर्तन कार्यापासून निव्वळ रोख (अ)	१,८९०.०५	२,७८३.४६
(ब) गुंतवणूक कार्यातून रोकडता प्रवाह		
मालमत्ता, कारखाने व साधने खरेदी (प्रगतीपथावरील भांडवली कामे समाविष्ट करून / भांडवलीकरण केलेले व्याज वगळून)	(१,१९०.६५)	(२,९५५.६८)
मालमत्ता, कारखाने व साधनांची विक्री		
उपकंपन्यातील गुंतवणूकी	३३.४५	१२.६३
मिळालेले व्याज	०.५०	०.२३
गुंतवणूक कार्यातून (वापरलेले) रोकडता प्रवाह निर्मिती (ब)	(१,१५६.६९)	(२,९४२.८२)
क) वित्तीय कर्जापासून रोकडता प्रवाह		
दीर्घ मुदतीच्या कर्जापासून उत्पन्न	१,७४३.४३	(१,८८२.७८)
शेअर्स वितरणापासून उत्पन्न	६९४.३७	६९७.७७
अल्प मुदतीची उभारलेली कर्जे / (पुनर्भरणा)	(६५०.६८)	३,४००.७१
भरलेले वित्त खर्च	(२,६६०.७२)	(२,००२.४९)
वित्तीय कार्यातून निर्माण केलेला / (वापरलेला) निव्वळ रोकडता प्रवाह (क)	(८७३.६०)	२१३.२१
रोख व रोख समतुल्य यात निव्वळ वाढ / (घट) (अ + ब + क)	(१४०.२५)	५३.८५
वर्षाच्या आरंभीची रोख व रोख समतुल्य	१४४.३३	९०.२६
वर्षाच्या अखेरीस रोख व रोख समतुल्य	४.०८	१४४.११
वर्षाच्या अखेरीस रोख व रोख समतुल्य यांचा तपशील :		
वर्षाच्या अखेरीस रोजी रोख व रोख समतुल्य		
वर्षाच्या अखेरीस बँकातील शिल्लक		
- चालू खात्यात	३३.९९	१४४.२८
- अप्रवर्तनीय चालू खात्यात		
ओव्हर ड्राफ्ट	(२९.९८)	(०.२२)
हातातील रोख	०.०७	०.०५
वर्षाच्या अखेरीस रोख व रोख समतुल्य	४.०८	१४४.११

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उमदेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

बिपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ११४२१३

महाराष्ट्र वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

१. समभाग भाग भांडवल

तपशील	(रक्कम ₹ कोटीत)
दि. ०१/०४/२०१५ रोजी	८,०५७.२८
समभाग भांडवलातील बदल	१६,०४१.०७
दि. ०१/०४/२०१६ रोजी	२४,०९८.३६
समभाग भांडवलातील बदल	७५५.९८
दि. ३१/०३/२०१७ रोजी	२४,८५४.३४

२. इतर समभाग

(रक्कम ₹ कोटीत)

	वाटप प्रलंबित असलेला शेअर ऑप्लीकेशन मनी	ठेवलेली मिळकत	इतर सर्वकष उत्पन्न	एकूण इतर समभाग
दि. ०१/०४/२०१५ रोजी	१६,०४१.०७	(७,७४३.१८)		८,२९७.८९
वर्षातील नफा किंवा तोटा		१,३३४.७६		१,३३४.७६
वर्षातील इतर सर्वकष उत्पन्न			(३५.८४)	(३५.८४)
वर्षभरातील भर	७५५.९८			७५५.९८
वर्षभरात वितरण केलेले भाग	(१६,०४१.०७)			(१६,०४१.०७)
दि. ०१/०४/२०१६ रोजी	७५५.९८	(६,४०८.४२)	(३५.८४)	(५,६८८.२७)
वर्षातील नफा किंवा तोटा		(५८७.९७)		(५८७.९७)
वर्षातील इतर सर्वकष उत्पन्न			(४०.१५)	(४०.१५)
वर्षभरातील भर	३९२.७९			३९२.७९
वर्षभरात वितरण केलेले भाग	(७५५.९८)			(७५५.९८)
दि. ०१/०४/२०१७ रोजी	३९२.७९	(६,९९६.३९)	(७५.९९)	(६,६७९.५९)

सूचना : समभाग भांडवल हस्तांतरण योजनेशी (वित्तीय पुनर्रचना योजना सुसंगत असून प्रत्यक्ष वितरण दि. ३१/३/२०१६ रोजी झाले. वि. वर्ष २०१५-१६ चे लेख्यांचे पुनर्निवेदन केले आणि हस्तांतरण योजनेचे परिणाम भारतीय लेखा मानक संक्रमण तारखेला (म्हणजे १/४/२०१५ रोजी) लेख्यात घेतले आहे. यामुळे समभागाची रक्कम ₹ १५१११ कोटीची पुनर्रचना दि. ०१/०४/२०१५ रोजीचा भाग अर्ज निधी म्हणून करण्यात आली आहे.

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

विपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ए१४२१३

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वित्तीय विवरणपत्रांवर टिपा

अ. कंपनीची माहिती :

‘महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित (‘सदर कंपनी’) ही एक सार्वजनिक मर्यादित कंपनी असून तिची संस्थापना व रचना कंपनी अधिनियम, १९५६ नुसार करण्यात आलेली आहे, हि कंपनी भारत देशाची अधिवासी आहे.

या कंपनीद्वारे विजेची निर्मिती केली जाते, त्यासाठी औष्णिक, जल, वायू आधारित आणि सौर विजेची निर्मिती केंद्रे चालविली जातात. आणि या विजेचा पुरवठा प्रामुख्याने ‘महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी, लि. (महावितरण) केला जातो. या वीज खरेदी व्यवहाराचे दर ‘महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (एम.ई.आर.सी.) या नियामक संस्थेतर्फे निश्चित केले जातात.

महत्त्वाची लेखा धोरणे :

येथील स्वायत्त वित्तीय विवरण पत्रके तयार व सादर करण्यासाठी ज्यांचा अंगिकार करण्यात आला त्यातील महत्त्वाची लेखा धोरणे खालीलप्रमाणे आहेत.

ब. वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्याची आधारभूत तत्त्वे

१. भारतीय लेखा मानके यांचे अनुपालन

सदर स्वायत्त वित्तीय विवरणपत्रके ही कंपनी कायदा २०१३ आणि कंपनी (भारतीय लेखा मानके) नियम २०१५ प्रमाणे लागू झालेल्या भारतीय लेखा मानकांप्रमाणे तयार केलेली आहेत.

भारतीय लेखा मानकांतर्गत ही प्रथमच तयार केलेली वित्तीय विवरणपत्रके आहेत. भारतीय लेखा मानकांकडे स्थलांतरित होण्याची तारीख ०१ एप्रिल २०१५ आहे. हे स्थलांतर भारतीय लेखा मानक क्र. १०१ भारतीय लेखा मानकांचा प्रथम अंगिकार करणे हे स्थलांतर उपरोक्त अधिनियम यातील कलम १३३, ज्याचे सहवाचन कंपन्यांची (लेखा) नियमावली, २०१४ (पूर्वीची जी ए पी पी) यातील नियम क्र. ०७ यातील विहित केलेल्या तरतुदीनुसार झाले. कंपनीची वित्तीय विवरणे सादर करण्याचे चलन हे ‘भारतीय रुपया’ हे आहे. या वित्तीय विवरणपत्रात दिलेल्या रकमेच्या संख्यांचे त्याच्या नजीकच्या कोटी रुपये (₹ कोटी) मध्ये रूपांतरण केलेले आहे. (जेथे इतर निर्देश केला नसेल त्याचा अपवाद)

२. प्रथम अंगिकार करतांना बंधनकारक असलेले अपवाद आणि पर्यायी सूट / सवलत

सर्वकष तत्त्व :

कंपनीने भारतीय लेखामानकांनुसार दि. ०१ एप्रिल २०१५ रोजीचे आरंभीचे ताळेबंद पत्रक तयार केले आहे.

अ) भारतीय लेखा मानकांच्या आवश्यकतांप्रमाणे सर्व मत्ता आणि दायित्वे यांना निर्देशित केलेली आहेत.

ब) भारतीय लेखा मानकांनुसार ज्यांना परवानगी नाही अशा मत्ता व दायित्वे यांना निर्देशित केलेली नाहीत.

क) भारतीय लेखा मानकांच्या आवश्यकतांप्रमाणे सर्व बाबींचे पूर्वीचे जी.ए.पी.पी. याऐवजी नविन भारतीय लेखा मानकांप्रमाणे पुनर्गटीकरण करणे.

ड) भारतीय लेखा मानकांचा वापर करून मान्यताप्राप्त मत्ता आणि दायित्वे यांची मोजणी करणे.

मात्र या तत्त्वासाठी कंपनीने खाली दिलेल्या बाबींचा अपवाद केला आणि काही पर्याय माफ केले :-

वित्तीय मत्ता आणि दायित्वे यांची मान्यता काढणे

कंपनीने दि. ०१ एप्रिल २०१५ (संक्रमणाची तारीख) रोजी किंवा त्यानंतर व्यवहारात येणाऱ्या भावी वित्तीय मत्ता आणि दायित्वे यात अमान्य करण्याच्या आवश्यकता चालू वर्षापासून लागू केल्या.

कर्ज लेखांचे वर्गीकरण

कंपनीने कर्ज विलेखांचे वर्गीकरण हे, विलेख कर्जफेडीच्या किमतीनुसार किंवा इतर सर्वंकष उत्पन्नाच्या रास्त मूल्य (एफ व्ही टी ओ सी आय) यांचे व्यवहाराच्या तारखेला अस्तित्वात असलेले वास्तव व स्थिती यावर आधारलेले निकष यानुसार केले.

वित्तीय मत्ता कमी करणे

कंपनीने लेखा मानक १०९ यानुसार मत्ता कमी करण्याच्या आवश्यकता लागू केल्या. मात्र लेखा मानक १०१ मध्ये परवानगी दिल्याप्रमाणे, कंपनीने उपलब्ध असलेल्या रास्त व पुष्टी देणाऱ्या माहितीचा वापर केला आणि वित्तीय विलेख ज्या तारखांना मान्य केले होते; त्यातील पत विषयक जोखीम निश्चित करण्यासाठी किमतीवर किंवा त्याच्या प्रयत्नावर अनावश्यक भर न देता संक्रमण तारखेला त्यातील पत जोखीमेशी तुलना केली याशिवाय कंपनीने भारतीय लेखा मानकामध्ये संक्रमण करतांना, भारतीय लेखा मानक १०१ यात परवानगी दिल्याप्रमाणे पत जोखीम वाढलेली आहे किंवा कसे यासाठी माहितीची सर्वंकष शोध केला नाही.

मालमत्ता, कारखाने, साधने, गुंतवणूकीचा मालमत्ता आणि अमूर्त मत्ता यांच्या अभिदत्त किमती

कंपनीने तिच्या सर्व मालमत्ता, कारखाने आणि साधने, तसेच गुंतवणूक मालमत्ता आणि अमूर्त मत्ता यांची मोजणी दि. १ एप्रिल २०१५ रोजी पूर्वीच्या सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे याप्रमाणे केली आणि ती किंमत संक्रमण तारखेला चालू किंमत म्हणून मान्य करून वापरली

समभाग गुंतवणूक, नफा किंवा तोटा याद्वारे रास्त मूल्य किंवा खर्च याप्रमाणे

कंपनीने समभागातील गुंतवणूकींना संक्रमण तारखेचे वास्तव व स्थिती या आधारे “नफा किंवा तोटा याद्वारे रास्त मूल्य ठरविणे या पद्धतीने संबोधित केले आहे. कंपनीने तिच्या उपकंपन्या, सहयोगी कंपन्या आणि संयुक्त साहस उपक्रम यातील समभागाचे विलेख यांना किमतीनुसार मान्यता देण्याचा पर्याय निवडला आहे.

शासकीय अनुदान

कंपनीने भारतीय लेखा मानक पद्धतीमध्ये संक्रमण करताना भारतीय लेखा मानक २० यातील आवश्यकतेनुसार शासकीय अनुदाने पूर्वसंकेताने मान्य केली.

व्यवहार हा भाडेपट्टी आहे किंवा नाही हे ठरविणे

संक्रमण तारखेला एखाद्या विद्यमान व्यवहार हा भाडेपट्टी आहे किंवा नाही हे निश्चित करण्याकरिता भारतीय लेखा मानक १७ यातील अपेडीक्स ‘सी’ लागू केले. त्या तारखेच्या वास्तव व स्थिती याआधारे ते निश्चित करण्यात आले आहे.

३. मत्ता व दायित्वे यांचे वर्गीकरण :

कंपनीच्या नेहमीच्या कार्याचे चक्र आणि कंपनी अधिनियम २०१३ ची अनुसूची तीन यातील निकषांप्रमाणे सर्व मत्ता आणि दायित्वे यांचे ‘चालू आणि चालू नसलेल्या’ यामध्ये वर्गीकरण केले आहे. स्थगित कर मत्ता आणि दायित्वे याचे “नक्त तत्वावर व चालू नसलेल्या मत्ता” असे वर्गीकरण केले आहे.

वरील हेतुसाठी कंपनीने तिच्या उत्पादनांचे स्वरूप आणि उत्पादनांसाठी लागणाऱ्या साहित्याचे संपादन आणि त्याचे रोख व रोख सममूल्य स्वरूपात वसूली होणे यासाठी लागणारा वेळ याचा विचार करून प्रवर्तन चक्राचा कालावधी बारा महिने या प्रमाणे निश्चित केला आहे.

या कंपनीवर विद्युत अधिनियम २००३ चा अंमल आहे. या कायद्यातील तूरतुदींच सहवाचन संबंधित नियमावली सोबत करताना जेव्हा त्यातील तरतुदी कंपनी अधिनियम २०१३ च्या तरतुदींशी सुसंगत नसतील तेव्हा विद्युत अधिनियम २००३ चे कलम १७४ यातील अटीनुसार वरील विद्युत अधिनियमाच्या तरतुदी अभिभावी होतील.

४. ऐतिहासिक खर्च संकेतावर टिपा :

ऐतिहासिक खर्च संकेतानुसार वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्यात आली आहेत. मात्र त्याला खालील अपवाद आहेत.

अ) काही वित्तीय विलेख आणि

ब) व्याख्यांकित केलेल्या लाभांच्या योजना .

वरील दोन्ही बाबींचे मापन अहवाल कालावधीच्या अखेरीस रास्त मूल्याने केले जाते. ही बाब खालील लेखा धोरणात नमूद केली आहे.

५. न्यायबुद्धी आणि अंदाज यांचा वापर :

कंपनीची वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्यासाठी व्यवस्थापनाने काही न्याय निर्णय घेणे तसेच काही अंदाज करणे व गृहिते करणे आवश्यक असते. त्यांचा परिणाम कंपनीच्या अहवालातील महसूल, खर्च, मत्ता, दायित्वे आणि आकस्मिक दायित्वासह काही प्रकटने यांच्यावर होतो. अशी गृहिते व अंदाज अनिश्चित असल्यामुळे भविष्य काळात मत्ता व दायित्वाच्या प्राप्त रकमेत काही मोठ्या स्वरूपाची समायोजने करावी लागतात. अद्यावत अशी उपलब्ध माहिती मिळवून त्या आधारे अशा अंदाजांचे व गृहितांचे मूल्यांकन कंपनी करते.

वित्तीय विवरणपत्रातील ज्या निर्देशित रकमांवर लेखाधोरणांनुसार लागू केलेल्या अंदाजांचा व गृहितांचा ज्या महत्वाच्या क्षेत्रांवर प्रभाव पडतो त्याची माहिती खालीलप्रमाणे आहे :

- मालमत्ता, कारखाने, साधने आणि अमूर्त मत्ता याचे उपयुक्त मूल्य व नंतरचे उर्वरित मूल्य याचे अंदाज;
- वित्तीय व्यतिरिक्त अन्य मत्ता कमी करणे;
- महसूलाला मान्यता
- वित्तीय साधनांचे रास्त मूल्यमापन
- वस्तूसूचीचे मूल्यांकन
- रोख निर्मिती करणाऱ्या युनीट्सकडून वसूल होऊ शकणाऱ्या रकमांची मोजणी;
- व्याख्या केलेल्या लाभांची बंधने, महत्वाची विमा शास्त्रीय गृहिते;
- तरतूदी आणि आकस्मिक स्थिती;
- स्थगित कर मत्तांच्या वसूलीचे मूल्यांकन ;
- प्रवर्तनीय भाडेपट्टीची बांधिलकी

लेख्यांच्या अंदाजातील सुधारणा केल्यास भविष्यतील परिणाम लक्षात घेवून संभवनीय परिस्थितीनुसार त्या चालू वित्तीय विवरणपत्रात त्यांना मंजूरी दिली जाते.

६. मत्ता, कारखाने व साधने :

१. मालकीच्या जमिनी किंमतीनुसार पुढे नेल्या जातात. इतर सर्व मत्ता, कारखाने व साधने या त्यांच्या किंमती निव्वळ संचित घसारा आणि जर काही त्यांच्या कमी-खराबी याचे संचित तोटे असल्यास त्यानुसार नमूद केल्या जातात.

२. मत्तांचा प्रारंभिक खर्च यामध्ये तिची खरेदीची किंमत किंवा बांधकाम खर्च (यांचे आयात शुल्क, मालभाडे व परत न मिळणारे कर यासह), मत्ता जागेवर आणण्याचा खर्च, व्यवस्थापनाच्या इच्छित हेतुसाठी ती कार्यरत करण्याचे प्रासंगिक खर्च तसेच मत्ता पात्र करण्यासाठी केलेले उसनवारी (उदा. काही मत्ता इच्छित वापरासाठी तयार होण्यास बराच वेळ घेतात) यांचा समावेश असतो.

खरेदी मूल्य म्हणजे एकूण दिलेली किंमत आणि ती मत्ता संपादनासाठी केलेल्या इतर बाबींचे रास्त मूल्य यांचे एकत्रीकरण होय. या खर्चात प्रारंभी यंत्रे प्रायोगिक तत्वावर चालू करण्याचे खर्च व इतर प्रवर्तनीय खर्च जसे यामध्ये मालभाडे, स्थापना करण्याचे आकार इत्यादी समाविष्ट असतात. ज्या प्रकल्पांची रचना चालू आहे त्यांचे खर्चात थेट खर्च, प्रवर्तन पूर्व खर्च, प्रासंगिक खर्च व लागू व्याज याचाही समावेश केला जातो.

३. काही मत्ता, कारखाने व साधने कंपनीच्या हक्काच्या मालकीच्या नसतात तरीही त्यांच्या उभारणीसाठी कंपनी भांडवली खर्च करते. असे खर्च अशा मत्तांचे जोपर्यंत बांधकाम चालू आहे तोपर्यंत प्रगतीपथावरील भांडवली कामे यामध्ये प्रतिबिंबित होतो आणि त्यानंतर 'मत्ता, कारखाने व साधने' या विभागातर्गत "कंपनीची मालकी नसलेल्या मत्तांसाठी भांडवली खर्च" या लेखाशीर्षात दाखविला जातो.
कंपनीची मालकी नसलेल्या मत्ता आणि कंपनीची सामाजिक जबाबदारी यातील अंशदानासाठी केलेले महसुली खर्च यांची आकारणी नफा व तोटा पत्रकात केली जाते.
४. प्रगतीपथावरील भांडवली कामांबाबतच्या देयकांचा संबंधित कंत्राटदारांसमवेत अंतिम हिशेब करणे प्रलंबित असल्यास भांडवलीकरण हंगामी तत्वावर केले जाते. ते अंतिम हिशेब ज्यावर्षी चुकता होईल त्यावर्षाच्या समायोजनाच्या अधीन असते.
५. भांडवली कंत्राटातील किमतीतील विचलनाचे दावे जर कंपनीने स्वीकारले तर त्याचे लेखे केले जातात.
६. 'मालमत्ता, कारखाना व साधने याचा भाग आणि सुरुवातीला स्वतंत्रपणे निर्देशित केलेला मालमत्ता, कारखाने आणि साधनांच्या महत्वाचा भाग याची विल्हेवाट लावल्यास किंवा भविष्यात त्यांचा वापर किंवा विल्हेवाट यापासून कोणतेही आर्थिक लाभ अपेक्षित नसल्याने किंवा अशा संपूर्ण मालमत्तेचे पुनर्वर्गीकरण 'विल्हेवाट योग्य' असे झाल्यास त्याची मान्यता काढली जाते. अशा मत्तांच्या अमान्यतेमुळे उद्भवलेली प्राप्ती किंवा हानी नफा व तोटा पत्रकात समाविष्ट केली जाते.
७. जमिनीच्या भाडेपट्टीच्या व्यवस्थेची ओळख निश्चिती "वित्तीय भाडेपट्टी" अशी केली जाते. अशा व्यवस्थेत कंपनीकडे संबंधित जोखिमा किंवा मोबदला स्थानांतरित होतात. त्यामुळे कंपनी जमिनीच्या भाडेपट्ट्यांचे व्यवस्थेचे वर्गीकरण "९९ वर्षांपेक्षा जास्त वर्षांच्या काळासाठी असलेल्या जमिनीच्या भाडेपट्टीचे वर्गीकरण वित्तीय भाडेपट्टी" असे करते.
८. जर सुटे भाग मालमत्ता, कारखाने आणि साधने म्हणून संबोधण्याच्या गरजांची पूर्ती करत असल्यास आणि त्यांच्या एका घटकाचे मूल्य कंपनीने विहित केलेल्या मर्यादपेक्षा जास्त असल्यास त्याचे मालमत्ता, कारखाने आणि साधने म्हणून भांडवलीकरण केले जाते. अन्य प्रकरणी सुटे भाग प्राप्त केल्यावर त्यांची वस्तुसूची केली जाते आणि ते वापरल्यानंतर नफा-तोटा पत्रकात त्याची आकारणी केली जाते.
९. जुन्या यंत्राचे सुटे भाग ज्या वर्षी बदलले असतील आणि संबंधित जुने सुटे भाग निरुपयोगी असल्याचे आढळले तर त्यावर्षी त्याचे कमी केलेले मूल्य महसूलात आकारले जाते. मात्र जर संबंधित जुने भाग दुरुस्त करून पुन्हा वापरणे शक्य असेल तर संबंधित मत्तेच्या उपयुक्त उर्वरित आयुष्याबरोबरच अशा भागाचा घसारा केला जातो. जुन्या संबंधित सुट्या भागाच्या दुरुस्तीची आकारणी नफा-तोटा पत्रकात केली जाते.
१०. मत्तेचा भाग / भांडवली सुटे भाग बदलतांना, जर मूळ मत्तेचा भाग / भांडवली सुटेभाग यांची कमी केलेले मूल्य माहित नसेल तर संबंधित मत्तेचा नवा भाग / नवे भांडवली सुटे भाग यांची किंमत / पुस्तकी मूल्य निलेखित केले जाते.
११. कंपनीने मालमत्ता, कारखाने व साधने यांचे पूर्वीच्या जीएपीपी प्रमाणे असलेले चालू मूल्य हेच भारतीय लेखा मानकाच्या संक्रमण तारखेचे म्हणजे दि. ०१ एप्रिल २०१५ रोजीचे अभिदत्त मूल्य मानण्याचे ठरविले आहे.

७. अमूर्त मत्ता :

अमूर्त मत्ता या त्यांचे संचित कर्जफेडी नंतरची निव्वळ किंमत आणि जर काही कमी करण्यातील संचित हानी असेल तर त्याचा खर्च यानुसार पुढे नेण्यात येतात. ज्या अमूर्त मत्तांची निर्मिती कंपनी अंतर्गत केली जाते, त्याचा विकसित करण्याचा खर्च वगळता, त्यांचे भांडवलीकरण केले जात नाही आणि संबंधित खर्च ज्या कालावधीत केला, त्या कालावधीच्या नफा व तोटा पत्रकात दाखविला जातो. तसेच ज्या प्रकल्पांची तांत्रिक आणि वाणिज्यिक सुसाध्यतेचे प्रात्याक्षिक स्वरूप दर्शविले जाते आणि भविष्यातील लाभ संभवनीय असले तर त्यांच्या विकास खर्चाचे भांडवलीकरण केले जाते.

१. अमूर्त मत्तांच्या उपयुक्त आयुष्याच्या आधाराने त्यांच्या सरळ रेषा पध्दतीने कर्जफेडीची तरतूद केली जाते आणि अमूर्त मत्ता कमी करता येईल असे आढळ्यास त्यांचे कमी करण्यासाठी निर्धारण केले जाते. अमूर्त मत्तांचे कर्जफेडीचे खर्च व कमी करण्याचा तोटा यांना नफा-तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते.
२. कंपनीने अस्तित्वातील अमूर्त मत्तांची पूर्वीच्या जीएपीपी नुसार असलेले मूल्य भारतीय लेखा मानकात संक्रमणाच्या तारखेला म्हणजे दि. ०१ एप्रिल २०१७ रोजीला मानण्याचा निर्णय घेतला आहे.

८. प्रगतीपथावरील भांडवली कामे :

१. नवे प्रकल्प / जुन्याचा विस्तार यासाठी मालमत्ता, कारखाने व साधने यांच्या प्रकरणी ते कार्यान्वित होण्याच्या तारखेपर्यंतचे संबंधित खर्च आणि व्याज यांचे भांडवलीकरण करण्यात येते.
२. कंपनीने प्रकल्प व नियोजन कार्यालये यासाठी कार्यालयीन खर्चासह केलेले सर्व खर्च याचे विनियोजन, सदर अंमलबजावणी करण्याच्या प्रकल्पाच्या संबंधित प्रगतीपथावरील भांडवली कामे यामध्ये, मत्तांचे बांधकाम खर्चातील संचित शिल्लक या आधारे केले जाते.
९. प्रकल्प / वीजनिर्मिती केंद्रे यांचे प्रायोगिक प्रवर्तनासाठी केलेले खर्च व मिळालेला महसूल यांचे समायोजन भांडवलीकरण करतांना केले जाते.

१०. कर्ज / उसनवारीचे खर्च :

निधी कर्जाने मिळविताना त्यासाठी करावे लागणारे इतर खर्च व व्याज यांचा समावेश उसनवारीचे खर्चात केला जातो. ज्या मत्ता त्यांच्या इच्छित वापरासाठी तयार होण्यास प्रदीर्घ काळ घेतात, त्यांच्या संपादनासाठी केलेले उसनवारीचे थेट खर्च यांचे भांडवलीकरण, अशा मत्तांचे ज्या महिन्यात त्या इच्छित वापरासाठी तयार झाल्या तोपर्यंतचे खर्चाचा भाग म्हणून केले जाते. भांडवली मत्ता संपादनाव्यतिरिक्त त्यांच्यावर केलेले इतर उसनवारीचे खर्च ज्या काळात केले त्यावेळी मान्य केले जातात.

११. अवितीय मत्ता कमी करणे :

वस्तूसूची, स्थगित कर मत्ता आणि अवितीय मत्ता म्हणून वर्गीकरण केलेल्या, चालू नसलेल्या मत्ता या व्यतिरिक्त इतर अवितीय मत्ता त्या कमी करण्यास योग्य आहेत किंवा कसे याचा आढावा प्रत्येक ताळेबंदाच्या तारखेस केला जातो.

जर असे काही निदर्शक होत असेल किंवा जेव्हा मत्ताचे कमी करण्यासाठी वार्षिक परिक्षण करण्याची आवश्यकता असेल तर कंपनी सदर मत्तेद्वारे वसूल होणाऱ्या रकमेचा अंदाज करते. एखादी मत्ता किंवा संबंधित युनिट यांची रोख निर्मितीची रास्त मूल्य वजा तिचा विल्हेवाटीचा खर्च आणि वापराचे मूल्य या संख्येपेक्षा तिची वसुली योग्य रक्कम जास्त असेल तर त्या मत्तेचे मूल्य घटवले जात नाही.

जेव्हा एखादी मत्ता इतर मत्ता किंवा मत्तांचा गट यांपासून स्वतंत्र असेल आणि ती रोकड निर्माण करीत नसेल तरच तिच्यापासून वसूलीयोग्य रक्कम निश्चित केली जाते.

जेव्हा एखाद्या मत्तेचे किंवा रोख निर्मितीच्या संचाचे पुस्तकातील मूल्य हे वसुली योग्य रकमेपेक्षा जास्त असेल, तेव्हा त्या मत्तेचे मूल्य घटलेले आहे असे समजण्यात येते, आणि तिचे मूल्य वसूली योग्य रकमेप्रमाणे कमी लिहिण्यात येते. वापरातील मत्तेचे मूल्य निर्धारणासाठी भविष्यातील अंदाजित रोकडता प्रवाह तिच्या विद्यमान मूल्याइतका कमी केला जातो. यासाठी पैशाचे कालानुरूप मूल्यांचे चालू बाजार निर्धारण दर्शक कर पूर्व सवलतीचा दर आणि मत्तांशी संबंधित सुस्पष्ट धोके यांचा वापर केला जातो. रास्त मूल्य वजा विल्हेवाट खर्च निश्चित करण्यासाठी बाजारपेठेतील विद्यमान व्यवहार विचारात घेतले जातात. जर व्यवहारांची निश्चित ओळख नसेल तर मूल्यांकनाचा योग्य नमूना वापरला जातो.

१२. घसारा / कर्जफेडीची तरतुद :

- अ. सामान्यपणे भाडेपट्टीच्या मुदतीप्रमाणे भाडेपट्टीतील जमिनीच्या कर्जफेडीची तरतुद केली जाते. मात्र जर भाडेपट्टीतील जमीन ही गुंतवणूकीसाठी धारण केलेली असेल आणि जागा योग्य करायचा खर्च असेल तर घसारा हा मत्तांच्या आयुष्याप्रमाणे, म्हणजे २५ वर्षे यासाठी आकारण्यात येतो.
- ब. मालमत्ता, कारखाना साधने
- मालमत्ता, कारखाना व साधने यातील प्रत्येक भागाचे उपयुक्त आयुष्याचा अंदाज कंपनीने तांत्रिक वाणिज्य मूल्यांकनाच्या आधारे केलेले आहे. या अंदाजात मालमत्ता, कारखाना व साधनातील नगांच्या वापराची पद्धत समाविष्ट असते. त्यानुसार कंपनी मत्ताचा घसारासाठी सरळ रेषा पद्धतीने मत्तांच्या किमतीच्या ९० टक्क्यापर्यंत तरतुद करते.
 - मालमत्ता, कारखाना व साधने यामध्ये वर्षभरात केलेली भर/विल्हेवाट आणि रद्द करणे यासाठी घसारा यथाप्रमाणे तत्वावर केला जातो, त्यासाठी भर/विल्हेवाट/रद्द करण्याचा महिना ह्या संदर्भात घेतला जातो. ग्रीन फिल्ड / ब्राऊन फिल्ड प्रकल्प यांचे भांडवलीकरणाच्या प्रकरणात त्यांचे वाणिज्यिक प्रवर्तन सुरु होण्याच्या तारखेपासून घसाराची आकारणी नफा-तोटा पत्रकात केली जाते.
 - ज्या मत्तांच्या (खालील परिच्छेद ४ यात नमूद केलेल्या मत्ता वगळून) कार्यान्वयनंतर घसारा ७० टक्के पर्यंत आकरलेला नाही; त्यांचे ठोक मत्तांच्या घसाराची आकारणी ज्यावर्षी ७० टक्के होईल तोपर्यंत खालील विहित घसारा दर लावते. घसारा संचय ७० टक्के इतका झाल्यावर उर्वरित उपयुक्त आयुष्य ९० टक्के पर्यंत मानणे या तत्वाच्या आधारे घसारा आकारते. कारण कंपनीने औष्णिक व वायू आधारित वीज निर्मिती केंद्राचे उपयुक्त आयुष्य २५ वर्षे आणि जलविद्युत केंद्राचे उपयुक्त आयुष्य ३५ वर्षे गृहित धरले आहे.

मत्ताचा प्रकार	घसारा (टक्केवारीत)
जलविद्युत, औष्णिक, वाफ विद्युत आणि वायू आधारित वीज निर्मिती केंद्रातील कारखाने व यंत्रसामग्री, कुलींग टॉवर, जलविद्युत बांधकामे, ट्रान्सफॉर्मर व इतर स्थापित साधने पारेषण तारा, केबल जाळे इत्यादी	५.२८%
इमारती व इतर स्थापत्य बांधकामे	३.३४%

४. खालील मत्तांच्या बाबत घसारा सरळ रेषा पद्धतीने घसारा ९० टक्क्यापर्यंत किंवा खालील दराने आकारला जातो.

मत्तांचा प्रकार	घसारा (टक्केवारीत)	उपयुक्त आयुष्य
फर्नीचर, जोडण्या व कार्यालयीन साधने	६.३३ %	१५ वर्षे
वाहने	९.५० %	१० वर्षे
माहिती तंत्रज्ञानाची साधने	१५.०० %	०६ वर्षे

- मालमत्ता, कारखाने व साधने यातील ज्या वस्तू नगांचा खर्च कंपनीने विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त नाही; त्यांचा घसारा संपादन वर्षात १०० टक्के केला जातो. मोबाईल फोनची किंमत त्यांच्या खरेदी वर्षातच महसूलात आकारली जाते. त्यासाठी कंपनीने विहित केलेली मर्यादा विचारात घेतली जात नाही.
- मालमत्ता, कारखाने व साधने यांच्यातील सुट्या भागांचा घसारा संबंधित मालमत्ता, कारखाना व साधने यांच्या आधारे केला जातो.
- संबंधित भागाचे उपयुक्त आयुष्य, उर्वरित मूल्य आणि घसाराचे स्वरूप यांचा वाणिज्यिक मूल्यांकन प्रत्येक वर्षी केले जाते. विद्यमान अंदाज हे महाराष्ट्र विज नियामक आयोग यांनी दरासाठी निश्चित केलेल्या महाराष्ट्र विज नियामक आयोग (बहू वर्षीय दरपत्रक) नियमावली २०१५ यातील पद्धतीनुसार व त्याप्रमाणेच केले आहेत.

क. अमूर्त मत्ता :

नवीन ॲप्लीकेशन सॉफ्टवेअरची खरेदी आणि त्याची बाह्य तिसऱ्या पक्षाकडून - म्हणजे सल्लागारांकडून होणारी अंमलबजावणी आणि त्यांचे परवाने या सर्व बाबींवरील खर्चाचे भांडवलीकरण केले जाते आणि त्यांच्या अंदाजित उपयुक्त आयुष्यानुसार कर्जफेडीची तरतूद केली जाते. इतर अमूर्त मत्तांबाबत त्याचे पुरेसे आर्थिक लाभ किती काळ निर्माण करतील याचा अंदाज घेऊन त्यांच्या कर्जफेडीची तरतूद केली जाते.

१३. विक्रीसाठी काढलेल्या चालू नसलेल्या मत्ता :

ज्या चालू नसलेल्या मत्तांचा वापर चालू ठेवण्यापेक्षा त्यांच्या विक्री व्यवहारातून जास्त रक्कम वसूल होऊ शकते, त्यांचे वर्गीकरण - 'विक्रीसाठी काढलेल्या चालू नसलेल्या मत्ता' असे केले जाते. जेव्हा विक्रीची चांगली संभवनीयता असते आणि सदर मत्ता तिच्या विद्यमान स्थितीत विक्रीसाठी सहज उपलब्ध करता येते. अशा वेळीच वरील अटीची पूर्तता होत आहे असे मानले जाते. मत्तांची विक्री सामान्यपणे व रुढीनुसार होण्याच्या शर्तीच्या अधीन असते.

चालू नसलेल्या मत्ता विक्रीसाठी काढणे यामध्ये वर्गीकरण केलेल्या मत्तांचे मोजमाप त्या धारण करणाऱ्या कमी रकमेनुसार आणि रास्त मूल्य वजा विक्री खर्च यानुसार केले जाते.

ज्या मत्ता, कारखाने आणि अमूर्त मत्तांचे वर्गीकरण 'विक्रीसाठी काढलेल्या मत्ता' यात केले आहे; त्यांचा घसारा किंवा कर्जफेडीची तरतूद केली जात नाही.

१४. वस्तूसूची :

भांडार वस्तू सुटे भाग यासह मालसाठ्याचे मूल्यांकन कमी खर्चाने किंवा निव्वळ वसुली योग्य मूल्य यानुसार केले जाते आणि त्याचा खर्च 'वेटेड ॲव्हरेज कॉस्ट मेथड' याप्रमाणे निश्चित केला जातो. खर्चामध्ये खरेदी खर्च (प्राप्ती योग्य मूल्य वर्धित कर परतावा यातील निव्वळ) आणि सदर वस्तू तिच्या सध्याच्या जागेवर आणणे व स्थितीत ठेवणे यासाठीचे खर्च समाविष्ट असतात. निकामी आणि जुनाट माल व सुटे भाग यांचा आढावा घेऊन त्याचा तोटा निश्चित केला जातो आणि त्यासाठी लेख्यात तरतूद केली जाते.

१५. महसूल मान्यता :

१. जेव्हा महसूल म्हणून मिळणारी रक्कम विश्वासाहर्षित्या मोजता येते आणि त्यातून भविष्यात आर्थिक लाभ कंपनीला मिळतील अशी शक्यता असते तेव्हा त्याला कंपनी महसूल म्हणून मान्यता देते.
२. मालाच्या विक्रीच्या महसूलास खालील स्थितीनुसार मान्यता दिली जाते.
 - अ) वस्तूच्या महत्वाच्या जोखीमा आणि मालकीचे मोबदले जेव्हा खरेदीदारांकडे दिले जातात.
 - ब) विकलेल्या मालासंबंधात कंपनीचे मोठ्या प्रमाणात व्यवस्थापकीय मालकी / जबाबदारी ठेवलेली नसते. तसेच विकलेल्या मालावर कंपनीचे प्रभावी नियंत्रण नसते.
 - क) महसूलाची मोजणी विश्वासपूर्ण रितीने करणे शक्य होते.
 - ड) अशा व्यवहाराचे आर्थिक लाभ कंपनीला मिळणे संभवनीय असते, आणि
 - इ) व्यवहारासाठी केलेले किंवा केले जाणारे खर्च विश्वासाहर्षित रितीने मोजता येणे.
३. विजेच्या विक्रीच्या महसूलाची मोजणी करतांना पुढील बाबी विचारात घेतल्या जातात. मिळालेले किंवा मिळू शकणारे रास्त मूल्य, निव्वळ परतावे, शासनाच्या वतीने गोळा केलेले कर आणि शुल्क, लागू होणारी व्यापारी सवलती किंवा सूट इत्यादी.
४. विजेची विक्री 'महाराष्ट्र विज नियामक आयोग' यांनी मंजूरी दिलेल्या दरपत्रकांप्रमाणे केली जाते व त्याआधारे त्याचा लेखा केला जातो. यामध्ये इंधन समायोजन आकार समाविष्ट असतो. त्याशिवाय लेखा कालावधीच्या अखेरीपर्यंत उपार्जित झालेला विनादेयक

महसूलाचा समावेश असतो. मात्र तो महाराष्ट्र विज नियामक आयोगाचे समायोजित करण्याच्या अधीन असते.

५. थकीत रक्कम आणि लागू असलेला परिणामकारक व्याजदर विचारात घेऊन व्याज उत्पन्नाला मान्यता दिली जाते.
६. फ्लाय अॅश (राख) याचा विक्रीचा जो दर ग्राहकाने मान्य केला आहे त्या दराच्या आधारे त्याचा लेखा केला जातो. यातून गोळा केलेली रक्कम “फ्लाय अॅश वापर निधी” या लेखाशीर्षात वेगळी जमा केली जाते. वन व पर्यावरण मंत्रालयाने दि. ०३-११-२००९ रोजी दिलेल्या सूचनेप्रमाणे अशी कार्यवाही केली जाते. राख वापरासाठी प्रोत्साहन देणे यासाठी केलेल्या खर्चाच्या मर्यादेत सदर निधी उपयोगात आणला जातो.
७. इतर उत्पन्नाला उर्पाजन तत्त्वानुसार मान्यता दिली जाते. भंगार, नाकारलेले कोळसा इत्यादी ची विक्री होऊन खरेदीदाराकडून भंगार कंपनीच्या जागेतून उचलला गेल्यानंतर आणि कंपनीने या व्यवहाराचे बीजक तयार केल्यानंतर त्याचा लेखा केला जातो. कंत्राटदारांना दिलेल्या अग्रीमांवर व्याज आणि परिसमापनातील नुकसानातील वसूली यांना उत्पन्न म्हणून मान्यता देणे / स्थिर मत्तांचे समायोजन करणे याची कार्यवाही ज्या वर्षी होते त्यावर्षी त्यांना मान्यता दिली जाते.

१६. व्यय आणि आय यांचे लेखे / वर्गीकरण करणे :

पूर्वकाळातील कंपनीने विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त असलेले आय / व्यय यांचे पूर्वलक्षीप्रभावाने दुरुस्ती केली जाते. प्रत्येक प्रकरणातील कंपनीने विहित केलेल्या मर्यादेपर्यंतचे आगाऊ खर्च जसे आणि ज्यावेळी केले जातात, तेव्हा व तसे ते महसूलात आकारले जातात. विम्याचे दावे यांचे स्वीकारण्याच्या तत्त्वानुसार लेखे केले जातात. इतर सर्व दावे / हक्क यांचे लेखे त्या प्रकरणाच्या गुणवत्तेनुसार केले जातात.

१७. गुंतवणूकी :

उपकंपन्या, संयुक्त साहसी उपक्रम व सहयोगी कंपन्या यांच्या समभागात केलेल्या गुंतवणूकी किमतीप्रमाणे नोंदण्यात येतात व प्रत्येक अहवाल तारखेला त्या कमी करण्याच्या बाबत आढावा घेण्यात येतो. कंपनीने उपकंपन्या, संयुक्त साहसी कंपन्या आणि सहयोगी कंपन्या यातील गुंतवणूकीमधील मागील जी ए पी पी नुसार असलेले चालू मुल्य भारतीय लेखा मानकात संक्रमण करण्याच्या तारखेला म्हणजे दि. ०१ एप्रिल २०१५ रोजीला अभिदत्त व्यय म्हणून समजावे असा निर्णय घेतला आहे.

१८. परकीय चलनातील व्यवहार :

परकीय चलनातील व्यवहार यांची प्रारंभिक लेखा नोंद त्याच्या व्यवहाराच्या तारखेला प्रचलित असलेल्या विनियम दरानुसार करण्यात येते. परकीय चलनातील पैशातील असलेल्या मत्ता आणि दायित्वे यांचे रुपांतर अहवाल तारखेला असलेल्या त्या जागीच्या विनियम दरानुसार केले जाते. परकीय पैशातील व्यवहार चुकते करणे किंवा त्याचे रुपांतर करतांना विनियम दरातील फरकांना नफा व तोटा पत्रकात “विनियम दर विचलन” किंवा “वित्त खर्च” यापैकी एक प्रकारे आणि संबंधित प्रकरणानुसार मान्यता दिली जाते. (उसनवारी खर्चाच्या समयोजनाच्या मर्यादेनुसार)

१९. कर्मचारी लाभ :

१. अल्प मुदतीचे कर्मचारी लाभ : कर्मचाऱ्यांनी ज्या वर्षी सेवा दिल्या त्या वर्षीच्या नफा व तोटा पत्रकात अल्पकालिन कर्मचारी लाभ यांना खर्चाच्या विनासवलत रकमेला मान्यता दिली जाते.

२. नोकरीनंतरचे लाभ :

अ) व्याख्यांकित अंशदान योजना : भविष्य निर्वाह निधी या वेगळ्या विश्वस्त संस्थेत इतर गटातील कंपन्यांच्या अंशदानाचेही व्यवस्थापन होते, त्यामध्ये कंपनी पूर्व निश्चित दराने तिचे आणि कर्मचाऱ्यांचे अंशदान भरते. या निधीची गुंतवणूक परवानगी प्राप्त प्रतिभूतींमध्ये केले जाते. या निधीत केलेले प्रत्येक कालावधीतील अंशदान यास 'व्यय' म्हणून मान्यता दिली जाते आणि त्याची आकारणी नफा-तोटा पत्रकात केली जाते.

ब) व्याख्यांकित लाभ योजना :

निवृत्तीनंतरचे लाभ :

उपदान या सारख्या व्याख्यांकित कर्मचारी लाभाचे दायित्व विमागणित शास्त्राच्या मूल्यांकनानुसार ठरविले जाते. हे मूल्यांकन स्वतंत्र विमागणित तज्ञांकडून वर्षाच्या अखेरीला प्रोजेक्टेड युनीट क्रेडिट मेथड वापरून करून घेण्यात येते.

निव्वळ व्याख्यांकित लाभ दायित्वांना इतर सर्वंकष उत्पन्न यामध्ये मान्यता दिली जाते. या दायित्वांमध्ये विमागणिती प्राप्ती व हानी, नियोजन मत्तांचा परतावा (व्याज वगळून) आणि मत्ता मर्यादांचा (जर काही असेल तर व्याजाशिवाय) यांचा समावेश होतो.

इतर दीर्घ मुदतीचे कर्मचारी लाभ :

इतर दीर्घ मुदतीचे लाभ म्हणजे रजेचे रोखीकरण याचे दायित्व या 'प्रोजेक्टेड युनीट क्रेडिट मेथड' ही पद्धत वापरून स्वतंत्र विमागणित तज्ञांकडून विमागणिती मूल्यांकनानुसार ठरविले जातात.

सानुग्रह अनुदान :

कर्मचाऱ्यांकरिता सानुग्रह अनुदान जसे आणि जेव्हा जाहीर होईल तेव्हा कंपनी याचा व्यय लेखा व ह्यांमध्ये उपार्जित करते.

२०. भाडेपट्टी :

वित्तीय भाडेपट्टी

ज्या मत्ता वित्तीय भाडेपट्टीने संपादित केल्या असून त्यामध्ये कंपनीकडे मालकी हक्काच्या सर्व जोखीमा व मोबदले आलेले आहेत, अशा मत्तांच्या भाडेपट्टीच्या आरंभापासून रास्त मूल्यांच्या कमी दराने किंवा विद्यमान भाडेपट्टीच्या किमान मूल्याच्या पैशातील भरणा या दराने भांडवलीकरण केले जाते. आणि तत्समान रकमेचे दायित्व निर्माण केले जाते. भाडेपट्टीची भरलेली भाड्याची रक्कम याची वाटणी दायित्व व व्याज खर्च यामध्ये केली जाते. त्यातून प्रत्येक कालावधीच्या थकीत दायित्वावर स्थिर मुदतीच्या दराने नित्य व्याज मिळावे असा उद्देश असतो.

प्रवर्तनातील भाडेपट्टी :

ज्या भाडेपट्टीचा वित्तीय भाडेपट्टी अशा प्रकारे वर्गीकरण केलेले नसते त्याचा 'प्रवर्तनातील भाडेपट्टी' म्हणून विचार केला जातो.

सामान्यतः प्रवर्तनीय भाडेपट्टीच्या भाड्यास नफा व तोटा पत्रकात सरळ रेषा पद्धतीने भाडेपट्टीच्या मुदतीसाठी मान्यता दिली जाते. (अपवाद जर भाडेपट्टीच्या रकमेच्या वाढीची रचना महागाईच्या वाढीप्रमाणे असेल) जलविद्युत निर्मिती सुविधांसह महाराष्ट्र शासनासोबत भाडेपट्टीचे करार केलेले नाहीत.

२१. शासकीय अनुदान :

शासकीय अनुदानाबाबत जेव्हा त्या मिळण्याची योग्य हमी असेल आणि जेव्हा संलग्न शर्तीचे अनुपालन करण्यात येते, तेव्हाच त्याला मान्यता देण्यात येते.

जेव्हा अनुदान एखाद्या खर्चाच्या बाबीशी निगडित असते; तेव्हा त्या संबंधित खर्चाच्या मुदतीसाठी आणि त्याच्या हेतुच्या भरपाईसाठी खर्च करण्यात येते तेव्हा तिला नफा व तोटा पत्रकात सुयोग्य पद्धतीच्या आधारे मान्यता दिली जाते.

जेव्हा अनुदान मालमत्ता, कारखाना आणि साधने याच्याशी संबंधित असते, तेव्हा ती मालमत्ता, कारखाना व साधन यांचा खर्च ठोक मूल्यात दर्शविली जातो आणि त्याचे अनुदानाला दायित्व (स्थगीत उत्पन्न) मानण्यात येते, आणि ते नफा-तोटा पत्रकात सुयोग्य पद्धतीच्या आधारे आणि सदर मतेच्या उपयुक्त आयुष्यासाठी जमा केले जाते.

२२. तरतुदी, आकस्मिक दायित्वे व आकस्मिक मत्ता :

जेव्हा एखाद्या भूतकालिन घटनेमुळे सद्यस्थितीत काही बंधने आली असतील तर त्या बंधनाच्या तरतुदींना मान्यता देण्यात येते. अशा बंधनामुळे आर्थिक लाभांची शक्यता असावी आणि ही बंधने पूर्ण करण्यासाठी संसाधनांचे बहिर्गमन होणे संभवनीय असावे. या बंधनातील रकमांचे विश्वासनीय अंदाज केलेले असावेत.

जेव्हा पैशाच्या वेळेच्या मूल्याचा परिणाम महत्वाचा असतो; तेव्हा योग्य कपातीच्या दराने तरतुदीमध्ये कपात केली जाते. जेव्हा कपातीचा वापर केला जातो, तेव्हा कालावधीमुळे तरतुदीत केलेल्या वाढीस 'वित्त खर्च' म्हणून मान्यता दिली जाते.

आकस्मिक दायित्वे म्हणजे, संभाव्य बंधने ज्यावर कंपनीचे संपूर्ण नियंत्रण नाही अशा घटना भविष्यात घडल्या तरच अशा आकस्मिक दायित्वांचे अस्तित्व कायम होईल, किंवा ज्यासाठी संसाधनाचे बहिर्गमन आवश्यक असेल अशी शक्यता नाही किंवा ज्या बंधनातील रकमांचे मोजमाप पुरेशा विश्वासाहतेने करता येत नाही.

आकस्मिक दायित्वांना वित्तीय विवरणपत्रात मान्यता नसते. जर आर्थिक संसाधनाचे बहिर्गमन होण्याची शक्यता खूप कमी किंवा दुरची नसेल तरच आकस्मिक दायित्वे प्रगट केली जातात.

ज्या बाबी प्रत्येक प्रकरणातील कंपनीने विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त होतात तेव्हा त्या बाबतची आकस्मिक दायित्वे आणि भांडवली बांधिलकी प्रगट केले जाते.

आकस्मिक मत्ता यांना वित्तीय विवरणपत्रात मान्यता दिली जात नाही परंतु जर आर्थिक लाभ मिळण्याची शक्यता असेल तर त्या प्रगट केल्या जातात.

२३. रास्त मूल्याची मोजणी करणे :

बाजारपेठेत सहभागी होणाऱ्यांमध्ये मत्ता विक्रीसाठी किंवा दायित्व हस्तांतरणासाठी, यापैकी जसे काही असेल त्या कायदेशीर व्यवहारात मूळ मापनाच्या तारखेला मिळणाऱ्या किमतीला किंवा तसे नसल्यास कंपनीला सहजप्राप्त असणाऱ्या सर्वात लाभदायक बाजारपेठेला रास्त मूल्य म्हणतात.

कंपनी, मत्ता / दायित्वे यांचे रास्त मूल्य मोजण्यासाठी बाजारपेठेतील निरीक्षण योग्य माहिती मिळवून तिचा उपयोग करते.

मूल्यमापनाच्या तंत्रात वापरल्या जाणाऱ्या निविष्टी यांच्या आधारे रास्त मूल्याच्या क्रमावरीमधील श्रेणी यामध्ये खालील प्रमाणे स्तर असतात.

स्तर १ - समान मत्ता / दायित्वे यांच्या कार्यशील बाजारपेठेतील उद्धृत केल्या जाणाऱ्या किमती (असमायोजित)

स्तर २ - मत्ता / दायित्वे यांच्या वरील स्तर-१ मधील उद्धृत किमती व्यतिरिक्त अन्य निविष्टी शोधून त्यांचे प्रत्यक्ष (किमतीचे) किंवा अप्रत्यक्ष (किमती व्यतिरिक्त अन्य) निरीक्षण करणे.

स्तर ३ - मत्ता / दायित्वे यांच्या बाजार माहिती निरीक्षणांवर आधारलेल्या नाहीत; अशा निविष्टी विचारात घेणे. (ज्यांचे निरीक्षण करता येत नाही अशा)

वित्तीय विवरणपत्रात मत्ता व दायित्वे यांना आवर्ती तत्वावर मान्यता दिली जाते. त्यासाठी कंपनी श्रेणीकरणाचे पुननिर्धारण करते आणि त्याद्वारे श्रेणीमध्ये स्थानांतरण झाले आहे किंवा कसे; (सर्वव्यापी रास्त मूल्य मोजणीसाठी महत्त्वपूर्ण असलेल्या सर्वात खालच्या निविष्टीच्या आधारे) याचे प्रत्येक अहवाल कालावधीच्या अखेरीस निश्चिती करते.

२४. वित्तीय विलेख :

जेव्हा कंपनी एखाद्या कंत्राटातील विलेखाच्या तरतूदीमध्ये एका बाजूला पक्ष असते तेव्हा वित्तीय मत्ता आणि वित्तीय दायित्वे यांना मान्यता दिली जाते.

वित्तीय मत्ता :**अ) प्रारंभिक मत्ता व मोजणी :**

सर्व वित्तीय मत्ता (नफा व तोटा द्वारे रास्त मूल्यांमध्ये त्याची नंतर मोजणी केली जात नाही) यांना प्रारंभी त्याचे रास्त मूल्य अधिक त्या संपादनासाठी केलेल्या व्यवहाराचे खर्च यानुसार मान्य करण्यात येतात. वित्तीय मत्तांचे व्यवहाराचे खर्च हे 'नफा किंवा तोटा' यातील रास्त मूल्य यानुसार काढून ते नफा-तोटा पत्रकात खर्च म्हणून दाखविले जातात.

ब) नंतर केलेली मोजणी :

संबंधित वित्तीय मत्तांच्या वर्गीकरणाच्या संदर्भानुसार नंतरची मोजणी केली जाते.

कंपनी वित्तीय मत्तांचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे करते :

- अ) कर्जफेडीच्या खर्चानुसार नंतर मोजणी करणे
- ब) इतर सर्वकष उत्पन्नमार्फत रास्त मूल्य किंवा
- क) नफा किंवा तोटा द्वारे रास्त मूल्य.

वित्तीय मत्तांचे व्यवस्थापनासाठी कंपनीचे बिझनेस मॉडेलच्या आणि वित्तीय मत्तांच्या कंत्राटातील वैशिष्ट्यानुसार केलेल्या रोकडता प्रवाहाच्या आधारे.

कर्जफेडीच्या तरतुदींचे खर्च

कर्जाचे विलेख याच्या कर्जफेडीच्या तरतुदीची मोजणी खालील दोन्ही अटींची पूर्तता झाली तरच केली जाते.

अशी मत्ता बिझनेस मॉडेलमध्ये खालील उद्दिष्टासाठी धारण केली असावी :

- कंत्राटानुसार रोकडता प्रवाह गोळा करण्यासाठी मत्ता धारण करणे आणि
- मत्तांच्या कंत्राटातील अटीमुळे रोकडता प्रवाहात निश्चित तारखा दिल्या जातात. त्या तारखांना थकीत मुद्दल रकमेचे आणि व्याज याचे संपूर्ण देणे भरावे लागते.

प्रारंभिक मान्यतेनंतर अशा वित्तीय मत्ता पुन्हा कर्जफेडीच्या तरतुदीच्या खर्चासाठी मोजल्या जातात. यासाठी परिणामकारक व्याजदर पद्धती वापरली जाते आणि अशा कर्जफेडी तरतुदींना नफा-तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते.

कर्ज विलेख : नफा तोटा द्वारे रास्त मूल्यानुसार :

नफा व तोटा याद्वारे काढलेले रास्त मूल्य हे कर्ज विलेखाच्या मोजणीसाठी उर्वरित श्रेणीचे आहे. प्रारंभिक मोजणीनंतर रास्त मूल्यामध्ये बदल झाल्यास त्यास नफा व तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते. या बदलामध्ये व्याजाचे उत्पन्न, कमी करण्याचा तोटा व इतर निव्वळ प्राप्ती व तोटे समाविष्ट असतात.

समभागातील गुंतवणूकी :

भारतीय लेखा मानक क्र. १०९ याच्या व्याप्तीत अंतर्भाव होणाऱ्या समभागातील सर्व गुंतवणूकींची मोजणी रास्त मूल्याने केली जाते. समभागाचे जे विलेख व्यापारासाठी धारण केले जातात; त्यांचे वर्गीकरण नफा व तोटा द्वारे रास्त मूल्य नुसार केले जाते. इतर सर्व

समभागाच्या विलेखांच्या वर्गीकरणासाठी कंपनीने इतर सर्वकष उत्पन्नाद्वारे रास्त मूल्य किंवा नफा व तोटा द्वारे रास्त मूल्य यानुसार करण्याबाबत कंपनी निर्णय करते. कंपनी ही निवड विलेखानुसार करते. वर्गीकरण प्रारंभिक मान्यतेवर केले जाते आणि ते अपरिवर्तनीय असते.

इतर सर्वकष उत्पन्नाद्वारे रास्त मूल्यानुसार वर्गीकरण केलेल्या समभागाच्या विलेखांचे रास्त मूल्यातील सर्व बदलांना (लाभांश वगळून) इतर सर्वकष उत्पन्नात यामध्ये मान्यता दिली जाते. इतर सर्वकष उत्पन्न यामधील कोणत्याही रकमेचे अगदी अशा विलेखांच्या विक्रीचे सुद्धा, पुनवापर नफा व तोटा पत्रकात केले जात नाही.

उपकंपन्या, सहयोगी आणि संयुक्त साहस संस्था यांच्या समभागाच्या विलेखातील गुंतवणूकी या खर्च वजा घट यानुसार नोंदविल्या जातात.

वित्तीय मत्ता कमी करणे :

भारतीय लेखा मानक क्र. १०९ यानुसार ज्या वित्तीय मत्तांची मोजणी कर्जफेडीच्या खर्चानुसार होते आणि ज्या इतर सर्वकष उत्पन्नाद्वारे रास्त मूल्यानुसार नोंदविल्या जातात; त्या मत्ता कमी करण्याची मोजणी व मान्यता यासाठी कंपनी अपेक्षित तोटा यासाठी तरतुद या पद्धतीचा वापर करते.

व्यापारी येणी – प्राप्ती यावरील तोट्याची तरतुद प्रत्येक अहवालाच्या तारखेपर्यंत आयुष्यभराच्या अपेक्षित तोटा तरतुदीच्या समान रकमेवर सोप्या पद्धतीने मोजली जाते.

वित्तीय दायित्वे :

प्रारंभिक मान्यता आणि मोजणी :

सर्व वित्तीय दायित्वे (ज्यांची मोजणी नंतर नफा व तोटा द्वारे रास्त मूल्य नुसार केली जात नाही ती दायित्वे) यांना प्रारंभी प्रत्यक्ष संबंधित व्यवहाराच्या निव्वळ खर्चाच्या रास्त मूल्यावर नोंदविले जातात. मान्यता दिली जाते. कंपनीच्या वित्तीय दायित्वामधे व्यापारी येणी आणि इतर देणी, कर्जे व उसनवारी यांचा समावेश होतो.

नंतरची मोजणी :

वित्तीय दायित्वांची मोजणी त्यांच्या वर्गीकरणावर अवलंबून असते. त्याचे वर्णन खालीलप्रमाणे आहे :-

(१) कर्जे :

कर्जे सुरुवातीला व्यवहाराच्या निव्वळ खर्चाच्या रास्त मूल्यावर नोंदविले जाते. त्यानंतर कर्जाची मोजणी ही त्या कर्जफेडीसाठी केलेल्या खर्चानुसार केली जाते. कर्जाची रक्कम (व्यवहार खर्चाची निव्वळ रक्कम) व विमोचन यातील जो काही फरक असेल त्याला कर्जाच्या मुदतीसाठी 'परिणामकारक व्याज दर' वापरून नफा व तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते. कर्जाची सुविधा संस्थापित करण्यासाठी भरलेल्या शुल्काच्या रकमांना व्यवहार खर्च म्हणून मान्यता दिली जाते. मात्र या सुविधा काही प्रमाणात किंवा संपूर्णपणे काढून घेतल्या जाऊ शकतात हे गृहीत धरून त्याच्या मर्यादित ही मान्यता दिलेली असते. अशा प्रकरणी सदर सुविधा काढून टाकण्यापर्यंत शुल्क स्थगित ठेवले जाते.

जेव्हा कर्जाच्या करारामधे काही बंधने विनिर्दिष्ट असतात; तेव्हा अशी बंधने चुकती / रद्द करणे किंवा त्यांची मुदत संपणे यानंतरच ती ताळेबंदातून बाहेर काढली जातात. जी वित्तीय दायित्वे संपुष्टात आली आहे त्याचे पुस्तकी मूल्य आणि त्याच्या हिशेबातील रक्कम यातील फरकाला नफा-तोटा पत्रकात इतर प्राप्ती / (तोटे) म्हणून मान्यता दिली जाते.

जर कंपनीकडे कर्जाचे दायित्व अहवाल वर्षानंतर किमान बारा महिन्यांपर्यंत स्थगित ठेवण्याचे विनाअट अधिकार नसले तर त्या कर्जाचे वर्गीकरण 'चालू दायित्वे' असे केले जाते.

जेव्हा एखाद्या दीर्घ मुदतीच्या कर्जाच्या व्यवस्थेतील महत्वाच्या तरतुदीचा भंग अहवाल मुदत संपताना किंवा त्यापूर्वी झाला असेल आणि त्यामुळे सदर दायित्व मागणीवर अहवालाच्या तारखेला देय होत असेल आणि जर सदर कर्जदाराने मुदतीनंतर परंतु वित्तीय विवरणपत्रे

जाहीर करण्याच्या मंजूरीपूर्वी, अशा तरतुदींचा भंग केल्याबद्दल पैशाची मागणी केली नसेल, तर कंपनी अशा दायित्वाचे 'चालू दायित्वे' म्हणून वर्गीकरण करीत नाही.

(२) व्यापारी व इतर देणी :

यामधे वित्तीय मुदत संपण्यापूर्वी कंपनीला पुरविलेल्या माल व सेवा यांच्या दायित्वाच्या न दिलेल्या रकमा यांचा समावेश होतो. या रकमा अप्रतिभूत असतात व त्या निर्देशित केल्यानंतर बारा महिन्यात दिल्या जातात. व्यापारी व इतर देणी जर अहवालाच्या मुदतीनंतर बारा महिन्यात देय नसल्या असे नसेल तर त्यांना चालू दायित्व समजले जाते. त्यांना प्रारंभी त्यांच्या रास्त मूल्यांनुसार मान्यता दिली जाते आणि नंतर परिणामकारक व्याज दर वापरून कर्जफेडीचे खर्च म्हणून त्याची मोजणी केली जाते.

मान्यता काढून घेणे :

जेव्हा एखाद्या वित्तीय दायित्वाचे बंधन चुकते केले जाते किंवा रद्द केले जाते किंवा त्याची मुदत संपते तेव्हा त्या वित्तीय दायित्वाची मान्यता काढून घेण्यात येते. जेव्हा एका विद्यमान दायित्वाची जागा, त्याच कर्जदाराने वेगळ्या अटीनुसार दिलेले दुसरे दायित्व घेते किंवा जर विद्यमान दायित्वाच्या अटीमध्ये महत्वाचे रुपभेद केले जातात तेव्हा असे बदल, सुधारणा, रुपभेद अशावेळी मूळ दायित्वाची मान्यता काढून घेतली आहे आणि नवीन दायित्व मान्य केले आहे असे मानण्यात येते. यामुळे पुस्तकी रकमेतील फरकाला स्वायत्त नफा व तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते.

वित्तीय विलेखांची भरपाई :

वित्तीय मत्ता आणि वित्तीय दायित्व हे भरपाई योग्य असतात. जर कायदेशीर हक्काच्या अंमलबजावणीमुळे एखादी भरपाई चालू काळात द्यावी लागणार असेल आणि जर अशा प्रकरणी समझोता होऊन ती निव्वळ तत्वावर द्यावी लागणार असेल तसेच त्याच कालावधीत एखादी मत्ता वसूली होऊन दायित्वासाठी समझोता होणार असेल तर त्या बाबी ताळेबंद पत्रकात नमूद केल्या जातात.

२५. रोख आणि रोख समतुल्य बाबी :

रोख आणि रोख समतुल्य बाबीमध्ये हातातील रोख रक्कम, बँकेतील शिल्लक, इतर अल्पमुदतीचे व चांगल्या प्रकारची रोकड सुलभता असलेल्या आणि तीन किंवा कमी महिन्यात मुदतपूर्ण होणाऱ्या मूळ गुंतवणूकी, तात्काळ रोखीत रुपांतर होऊ शकतील अशा आणि तसे करताना मूल्यात फारसा फरक पडणार नाही अशा बाबी समाविष्ट असतात.

२६. रोकडता प्रवाह विवरण पत्रक :

भारतीय लेखा मानक क्र. ७ हे रोकडता प्रवाह विवरण पत्रकासंबंधी असून त्यानुसार ते तयार केले जाते. त्याच्या हेतुसाठी वरती व्याख्यांकित केलेल्या रोख व रोख समतुल्य बाबी विचारात घेण्यात येतात. तसेच बँकेच्या थकीत ओव्हरड्राफ्टची निव्वळ रक्कम ही हिशेबात घेतली जाते कारण ती बँकेच्या अंतर्गत रोकड व्यवस्थापनाचा भाग असते.

२७. प्रतिभाग मिळकत :

करोत्तर नफा / तोटा या रकमेला वर्षभरातील वेटेड ॲव्हरेज इक्विटी शेअर या संख्येने भागून प्रतिभाग हिशेब केला जातो. सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकत शोधून काढण्यासाठी करोत्तर नफा / तोटाच्या रकमेचे लाभांश, व्याज आणि सौम्यकृत संभाव्य समभागासंबंधीत इतर आकाराचे व्यय किंवा उत्पन्नाचे समायोजन केले जाते. सर्व संभाव्य समभागाचे रुपांतर केल्यानंतर जे सौम्यकृत भाग वितरित केले गेले असते अशा वेटेड ॲव्हरेज इक्विटी शेअर्सची संख्या विचारात घेतली जाते.

प्रतिभाग मिळकतीच्या हिशेबासाठी वाटप प्रलंबित असेलेली शेअर अर्ज निधी हा वाटप योग्य आहे असे विचारात घेतले आहे.

२८. कर :

आयकराच्या खर्चात चालू कर खर्च आणि वर्षभरातील स्थगित कर मत्ता किंवा दायित्व यातील निव्वळ बदल यांचा समावेश होतो. चालू आणि स्थगित कर यांना नफा व तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते. मात्र जेव्हा त्यांचा संबंध इतर सर्वकष उत्पन्नातील बाबींशी असतो किंवा थेट समभागाशी असतो, अशा प्रकरणी अपवाद करून चालू आणि स्थगित कर या दोन्ही बाबींना अनुक्रमे इतर सर्वकष उत्पन्न आणि प्रत्यक्ष समभागात मान्यता दिली जाते.

(अ) चालू कर :

आयकर कायदा १९६१ यातील तरतुदींनुसार वर्षातील परवानगी योग्य कर सवलती, कपाती / अमान्य करणे इत्यादी विचारात घेऊन करपात्र उत्पन्नावर चालू कर निश्चित केला जातो. अहवालाच्या वेळी कराचे दर आणि कराचे कायदे यांचा तसेच जे कायदे तयार झाले आहेत किंवा प्रामाणिकपणे होणार आहेत यांचा विचार करून अहवालाच्या वर्षाचे कराचे हिशेब केला जातो. ज्यावेळी आयकर कायदा १९६१ चे कलम ११५ जे बी किमान पर्यायी कर नुसार चालू कर आकारला जातो तेव्हा अशा कर भरण्याचा लाभ नंतरच्या १० कर-निर्धारण वर्षात उपलब्ध असतो. त्यामुळे तो जेव्हा प्रत्यक्ष वसूल केला जाईल तेव्हा त्याला मान्यता देण्यात येईल.

(ब) स्थगित कर :

ताळेबंदाच्या दृष्टीकोनातून स्थगित कराला मान्यता दिली जाते. मत्ता व दायित्वे यांचा कर आधारित आणि त्यांच्या पुस्तकी मूल्यातील कपात आणि यात उद्भवणारे तात्पुरते करपात्र फरक यानुसार स्थगित कर मत्ता आणि दायित्वे यांना मान्यता दिली जाते.

स्थगित कर दायित्वे यातील सर्व तात्पुरते करपात्र फरक मान्य केले जातात.

सर्व कपात योग्य हंगामी फरकाच्या रकमा, वापर न केलेल्या कराच्या जमा रकमा आणि जर काही वापर न केलेले कराचे तोटे असले तर त्यासाठी स्थगित कर मत्तांना मान्यता दिली जाते. कपात योग्य हंगामी फरक, वापर न केलेले कर जमांच्या रकमा आणि न वापरलेल्या कर तोट्यांच्या रकमा यासाठी करपात्र नफा उपलब्ध होण्याची शक्यतो विचारात घेऊन स्थगित कर मत्ता मान्य केल्या जातात.

प्रत्येक अहवाल तारखेला स्थगित कर मत्तांच्या पुढे न्यावयाच्या रकमांचा आढावा घेण्यात येतो आणि स्थगित कर मत्ता संपूर्णपणे किंवा तिचा काही भाग वापरण्यास करपात्र नफा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध नसल्याची शक्यता असल्यास त्या मर्यादेत स्थगित कर मत्तांच्या पुढे न्यावयाच्या रकमांमधे कपात केली जाते. प्रत्येक अहवाल तारखेला अमान्य केलेल्या स्थगित कर मत्तांचा आढावा घेण्यात येतो आणि जर स्थगित कर मत्तांची भविष्यतील करपात्र नफ्यातून वसूली करण्यास परवानगी मिळेल याची शक्यता असल्यास त्या मर्यादेत मान्यता दिली जाते.

वर्षभरात जेव्हा मत्ता वसूली किंवा दायित्वे चुकती केली जातात त्यावेळी लागू होणाऱ्या अपेक्षित कर दराने स्थगित कर मत्ता आणि दायित्वे यांची मोजणी केली जाते. त्यासाठी तोपर्यंत कायदानुसार मंजूर झालेले कराचे दर (आणि करांचे कायदे) किंवा अहवाल तारखेपर्यंत केले जाणारे कायदे यांचा आधार घेतला जातो.

कायदेशिररित्या व अंमलबजावणी करण्यास योग्य हक्क अस्तित्वात असला आणि जर स्थगित कर त्याच कर संस्थेला लागू असला आणि एकाच कर प्राधिकाऱ्याकडे असला तर संबंधित स्थगित कर मत्ता व स्थगित कर दायित्वे यांचे संतुलन केले जाते.

टिप्पा क्र. १ : मालमत्ता, कारखाने आणि साधने मूर्त मत्ता (रक्कम ₹ कोटीत)																
किंमत	जमीन (विकाससह)		इमारती		जल-विद्युत	इतर स्थापत्य कामे		कारखाना चेंचे व साधने	लाईन व केबल नेटवर्क	वाहने	फर्निचर व जोडणी	कार्यालयीन साधने	कंपनीच्या मालकीच्या नसलेल्या मत्तोसाठी भांडवली खर्च	एकूण मूर्त मत्ता	वजा : भांडवलीकरणा	नफा-तोटा पत्रकात आकारलेला घसारा
	मालकीची	भाड्याची	कारखान्याच्या इमारती	इतर		रेल्वे लाईन	रस्ते व इतर									
दि. १/४/१५ च्या वार्षिक लेखांप्रमाणे	१५४०.६८	१०६.११	७०८.८३	७४०.४९	१३४४.३७	११६५.७६	३५९.०९	१६८९८.३०	२५४.९८	४.३२	२०.७७	१२.४६	५८.८३	२३२१४.९७		
भर																
कपात	-	-	-	-	३४०.४२	११४.६०	८२.०७	५५३२.१४	१.५४	०.९१	१.४१	३.१६	०.००	६२०२.६३		
दि. ३१/३/१६ ची शिल्लक	१५६९.०७	१०६.११	६९४.९६	८३८.४९	१६५२.५६	१२०४.०५	४४१.१६	२२१८०.२३	२४३.७१	५.०१	२२.१८	१५.६२	५८.८३	२९०३१.९७		
भर	२६.१८	-	२३८.७६	१५४.६८	८५९.४६	१६८.९०	१८.४५	१५७७६.०१	२४८.६३	३.५८	३.१५	५.३२	०.००	१७५०३.१४		
कपात	-	-	-	३१.३०	२१.३९	१८.४८	४३.७५	५७४.४३	७.१४	०.५१	२.००	०.७४	०.४४	७०२.१९		
३१/३/२०१७ ची शिल्लक	१५९५.२५	१०६.११	९०२.४३	९९१.१७	२४९०.६४	१३५४.४६	४९५.८६	३७३८१.८१	४८५.२०	८.०७	२३.३३	२०.२०	५८.३८	४५८३२.९२		
संचित घसारा व कमी करणे																
भर	-	४.३८	३४.६८	३४.२८	९९.७५	१३१.३३	१६.४२	१२७३.८२	२८.२१	०.५२	१.९७	२.७१	४.५४	१६३२.६०	१.७९	१६३०.८२
कपात	-	-	१२.४८	०.००	२८.२४	३७.९६	०.००	२०५.०१	१०.१३	०.२०	-०.०३	०.०३	०.००	२९४.०२		
३१/३/१६ च्या वार्षिक लेखांप्रमाणे शिल्लक	-	४.३८	२२.२०	३४.२८	७१.५१	९३.३६	१६.४२	१०६८.८१	१८.०८	०.३२	२.००	२.६८	४.५४	१३३८.५८		
भर	-	४.३८	३२.६७	८३.८१	१५४.०४	७८.२०	१९.७४	१६९१.३०	२४.८६	०.६७	१.८४	२.३९	४.५४	२०९८.४४	१.५४	२०९६.९०
कपात / समायोजन	-	-	२७.३१	१.०३	१३.५९	४०.२१	१६.८८	४०७.९४	३.९२	०.४२	१.५५	०.२१	०.३८	५१२.६५		
३१/३/१७ रोजी शिल्लक	-	८.७५	२७.५६	११७.०६	२११.९५	१३१.३५	१९.२८	२३५२.९७	३९.०२	०.५६	२.२९	४.८६	८.७०	२९२४.३७		
१/४/२०१५ रोजी निकामी मालासाठी तरतूद	-	-	०.४०	०.००	०.३०	०.००	०.२८	०.०३	६.७९	०.११	०.००	०.०१	०.०५	७.९७		
१/४/२०१५ रोजी	१५४०.६८	१०६.११	७०८.४३	७४०.४९	१३४४.०७	११६५.७६	३५८.८१	१६८९८.२७	२४८.१९	४.२१	२०.७७	१२.४४	५८.७८	२३२०७.०१		
३१/३/२०१६ रोजी निकामी मालाची तरतूद	-	-	०.४०	०.००	०.३०	०.००	०.२८	२२.६६	६.७९	०.११	०.००	०.०१	०.०५	३०.६०		
३१/३/२०१६ रोजी	१५६९.०७	१०१.७३	६७२.३६	८०४.२१	१५८०.७५	१११०.६८	४२४.४६	२१०८८.७६	२१८.८४	४.५८	२०.१८	१२.९२	५४.२४	२७६६२.७९		
दि. ३१/३/२०१७ रोजी निकामी मालाची तरतूद	-	-	०.४०	०.००	०.३०	०.००	०.२८	२२.६५	६.७९	०.११	०.००	०.०१	०.०५	३०.५९		
३१/३/२०१७ रोजी	१५९५.२५	९७.३५	८७४.४७	८७४.११	२२७८.३८	१२२३.११	३९६.३०	३५००६.१८	४३९.४०	७.४०	२१.०४	१५.३३	४९.६४	४२८७७.९६		

टिपा क्र. - १ अ
अमूर्त मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

किंमत	सॉफ्टवेअर बायपास	एकूण अमूर्त मत्ता
दि. ०१/०४/२०१५ च्या वार्षिक लेख्यांप्रमाणे	१६.१६	१६.१६
भर	२.९९	२.९९
कपात	०.३२	०.३२
३१/०३/२०१६ रोजीची शिल्लक	१८.८४	१८.८४
भर	६.५२	६.५२
कपात	-	-
दि. ३१/०३/२०१७ रोजीची शिल्लक	२५.३६	२५.३६
संचित घसारा व कमी करणे		
दि. ०१/०४/२०१५ च्या वार्षिक लेख्यांप्रमाणे	-	-
भर	२.९८	२.९८
कपात	०.३२	०.३२
दि. ३१/०३/२०१६ च्या वार्षिक लेख्यांनुसार शिल्लक	२.६६	२.६६
भर	१०.४७	१०.४७
कपात / समायोजने	-	-
३१/०३/२०१७ रोजीची शिल्लक	१३.१४	१३.१४
निव्वळ पुढे नेण्याची रक्कम		
दि. ०१ एप्रिल २०१५ रोजी	१६.१६	१६.१६
दि. ३१ मार्च २०१६ रोजी	१६.१७	१६.१७
दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी	१२.२२	१२.२२

टिपा क्र. - १ ब
विक्रीसाठी योग्य असे वर्गीकरण केलेल्या मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
विक्रीसाठी योग्य अशा चालू नसलेल्या मत्ता			
कारखाने व यंत्रसामग्री	२५०.०५	८२.५०	४१.२१
कारखाना इमारती व इतर	७.१७	२.२१	०.८२
जलविद्युत कामे	६.९४	५.६०	१.६२
रेल्वे साईडिंग रोड व इतर	१६.८९	३८.४४	०.०९
लाईन व केबलचे नेटवर्क	८.४३	५.२०	२.५२
वाहने	०.२२	०.१३	०.१२
फर्नीचर व जोडण्या	०.२७	०.०१	०.०१
कार्यालयीन साधने	०.४६	०.०७	०.०७
इतर संर्कीर्ण मत्ता	०.०७	-	-
एकूण	२९०.५०	१३४.१७	४६.४६

सूचना : कोराडी औ. वि. केंद्रातील युनीट नं. ५ आणि परळी औ. वि. केंद्रातील युनीट नं. ३ यांचे कार्य वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान खंडीत करण्यात आले. कंपनीने तेथील मत्ता काढून टाकण्याची प्रक्रीयेत आहे. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षात कंपनीने वरील मत्तांचे 'विक्री योग्य मत्ता' असे पुनर्वर्गीकरण केले. कंपनीला अशी अपेक्षा आहे की, मत्तांचे रास्त मूल्य वजा तिचा विक्रीचा खर्च ही रक्कम दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी या मत्ता निर्लेखित रकमेपेक्षा जास्त आहे. त्यामुळे कंपनीने पुनर्वर्गीकरण केल्यानंतर मत्ता कमी करण्यातील तोटा मान्य केला नाही.

टिपा क्र. - २

प्रगतीपथावरील भांडवली कामे

(रक्कम ₹ कोटीत)

	एकूण मूर्त	सीडब्यु आयपी मालकीच्या जमिनीवर	सीडब्यु आयपी कारखाना इमारती	सीडब्यु आयपी इतर इमारती	सीडब्यु आयपी रस्ते व इतर	सीडब्यु आयपी कारखाने यंत्र	सीडब्यु आयपी वाहने	सीडब्यु आयपी फर्निचर व जोडणी	सीडब्यु आयपी कार्यालयीन साधन	सीडब्यु आयपी अमूर्त मत्ता
०१/०४/२०१५ रोजी	२०,५८२.९२	९.९९	३,५६६.४३	१८.३३	-	१६,९८३.३८	०.०१	-	४.७८	-
भर	६,६०५.०७	४.८२	२,५४०.०७	७.१९	३.१६	४,०३८.७९	०.१७	०.११	१०.७६	१२०.९१
कपात	९,८५९.७६	-	३,४५०.९४	२४.६८	-	६,३७९.६७	०.१८	०.११	४.१८	०.१३
३१/०३/२०१६ रोजी	१७,३२८.२३	१४.८१	२,६५५.५५	०.८५	३.१६	१४,६४२.५०	०.००	-	११.३५	१२०.७८
०१/०४/२०१६ रोजी	१७,३२८.२३	१४.८१	२,६५५.५५	०.८५	३.१६	१४,६४२.५०	०.००	-	११.३५	१२०.७८
भर	८,०६०.३२	२.७०	२,०६८.३४	२.०४	२.०४	५,९४२.९१	०.७७	०.३४	४१.१७	१०.३४
कपात	२४,१८७.३९	३.१२	४,१६९.२५	२.८९	०.१०	१९,९७३.०४	०.७७	०.३४	३७.८८	१.३५
३१/०३/२०१७ रोजी	१,२०१.१५	१४.३९	५५४.६४	-	५.१०	६१२.३७	०.००	०.०१	१४.६४	१२९.७७

टिपा क्र. - ३

**उपकंपन्या, संयुक्त साहसी आणि सहयोगी कंपन्यातील गुंतवणुकी
समभाग विलेखातील गुंतवणुकी किंमत वजा त्यातील घट यानुसार**

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
उद्धृत न केलेल्या महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड (पुर्वीची धुळे पॉवर कंपनी लिमिटेड) ५०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	०.०५	०.०५	०.०५
धोपावे कोस्टल पॉवर कंपनी लिमिटेड ५०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	०.०५	०.०५	०.०५
यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड ३०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	०.०३	०.०३	०.०३
महागूज कोलायरीज लिमिटेड ३०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	०.०३	०.०३	०.०३
उपकंपन्यातील समभागात अर्धी गुंतवणूक	४५.१९	३३.५४	४५.१८
एकूण	४५.३५	३३.७०	४६.३०
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(४५.१०)	००.००	००.०९
एकूण	०.२६	३३.७०	४६.३४

टिपा क्र. - ४

चालू नसलेली : व्यापारी प्राप्ती

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत - चांगली मानलेली	३७४०.६६	३७४०.६६	२७०१.३९
वजा : अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(६९६.३२)	(५१५.६५)	(२९६.४८)
एकूण	३०४४.३४	३२२५.०१	२४०४.९१

टिपा क्र. - ५

इतर चालू नसलेल्या मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सुरक्षा अनामती	०.३३	०.३३	०.३३
वजा : अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(०.३३)	(०.३३)	(०.३३)
	-	-	-
संचालन व सुव्यवस्था यासाठी पुरवठा / इंधन / वसुली योग्य यांची अग्रिमे	२४३.८५	२१५.८६	१९२.३९
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(२४३.८५)	(२१५.८६)	(१९२.३९)
	-	-	-
सांविधिक प्राधिकरांकडून वसुलीयोग्य शिलकी	०.१६	०.१६	०.००
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(०.१६)	(०.१६)	०.००
	-	-	-
सिंचन विभाग महाराष्ट्र शासन यांना अग्रिम	१३८.२१	१३८.२१	१३८.२१
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(२८.०८)	(२१.५०)	(११.७७)
	११०.१३	११६.७१	१२६.४४
आयकर परतावा योग्य (तरतुदींची निव्वळ)	२११.६४	२०५.५७	१४८.५०
कर्मचारी वृंदाला अग्रिमे	२.७४	१४.५७	१८.५६
भांडवली अग्रिमे	६०.२२	१३२.९३	७१२.८३
स्थगित भाडे	६३७.६५	५६३.७३	४७७.९८
मूल्य वर्धित कराच्या परतावा खात्यातील वसुलीयोग्य दाव	३.१२	३.१२	३.१२
एकूण	१०२५.५१	१०३६.६४	१४८७.४४

टिपा क्र. - ६

चालू मत्ता : वस्तुमाल सूची

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
कच्चा माल (कोळसा)	६०२.०१	१०२३.४६	२७४.७८
इंधन तेल - एल डी ओ इत्यादी	१७१.५१	१८४.४५	१६८.६०
प्रवासातील मालसाठा (कोळसा)	४९.००	५१.८२	४८.१८
भांडारमाल व सुटे भाग	९१४.०५	८९४.५०	११६९.२१
वजा - निकामी माल व सुटे भागासाठी तरतूद	(३२२.८७)	(२५१.७२)	(२३७.६१)
एकूण	१४१३.७०	१९०२.५१	१४२३.१६

टिपा क्र. - ७

चालू मत्ता : व्यापारी येणी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत : चांगली मानलेली	७६२७.६०	७६६५.४९	७९४७.१४
संशयास्पद	९७.४९	०.००	०.००
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(९७.४९)	०.००	०.००
एकूण	७६२७.६०	७६६५.४९	७९४७.१४

टिपा क्र. - ८

चालू मत्ता : रोख व रोख समतूल्य

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
शेड्यूल बँकातील शिल्लकी			
- चालू खाती	३३.९९	१४४.२८	९०.२०
हातातील शिल्लक	०.०७	०.०५	०.०६
एकूण	३४.०६	१४४.३३	९०.२६

टिपा क्र. - ९

चालू मत्ता - चालू कर्जे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत चांगली मानलेला			
कर्मचारी कर्जे व अग्रिमे	१२.४९	२८.७८	४५.३४
सी पी एफ ट्रस्ट कडील वसूली योग्य	४०.७३	३०.६३	२९.१०
संबंधितांना कर्जे	०.००	३४९.८४	६३.४१
इतर अग्रिमे	१.१७	०.८१	५.३०
एकूण	५४.४०	४१०.०६	१४३.१५

टिपा क्र. - १०

इतर चालू वित्तीय मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत, चांगली मानलेली			
कर्मचाऱ्यांकडून वसुली योग्य	२.१२	०.५९	२.९५
विनादेयक येणी	१५१९.८३	५५८.४०	२९८.६९
मूल्य वर्धित कर परतावा अंतर्गत येणी	५८१.२२	६४२.३६	५०७.५०
भाडे - येणी	०.६३	०.६८	२.३३
दावे - येणी	१८.४८	१८.५५	४६.५९
कंत्राटदारांकडून वसूली योग्य रक्कम	१८.०४	१०.३१	०.००
एकूण	२१४०.३२	१२३०.९०	८५८.०६

टिपा क्र. - ११

चालू मत्ता : इतर मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
कोळसा - अनामती	०.००	०.००	५४.०५
प्रारंभीचे खर्च	३८.६९	३२.०२	५.६०
सांविधिक प्राधिकरणांकडील शिलकी	६९.४०	६४.६५	०.५२
संचालन व सुव्यवस्था पुरवठा / कामे याची अग्रिमे	१४८१.१०	७१७.७३	३५९.२६
कोळसा / इंधने पुरवठ्याची अग्रिमे	५३९.५३	७६०.८८	११८६.१५
वजा : अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(९०.०३)	०.००	०.००
एकूण	२०३८.६८	१५७५.१८	१६०५.५८

टिपा क्र. - १२

भाग भांडवल

१) अधिकृत भांडवल

शेअरचा वर्ग	सममूल्य	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
		शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत
समभाग	१०	२५,०००,०००,०००	२५,०००.००	२५,०००,०००,०००	२५,०००.००	२५,०००,०००,०००	२५,०००.००

२) दिलेले, अभिदत्त आणि भरलेले भांडवल (पूर्ण भरणा केलेले)

शेअरचा वर्ग	सममूल्य	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
		शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत
समभाग	१०	२४,८५४,३३६,७८८	२४,८५४.३४	२४,०९८,३५६,७८८	२४,०९८.३६	८,०५७,२८४,५६४	८,०५७.२८

३) शिलकी शेअरचा मेळ करणे

शेअरचा वर्ग	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत
वर्षारंभीची थकीत	२४,०९८,३५६,७८८	२४,०९८.३६	८,०५७,२८४,५६४	८,०५७.२८	६,८०८,३७०,१६४	६,८०८.३७
कालावधीतील भर	७५५,९८०,०००	७५५.९८	१६,०४१,०७२,२२४	१६,०४१.०७	१,२४८,९१४,४००	१,२४८.९१
वर्षा अखेरीस थकीत	२४,८५४,३३६,७८८	२४,८५४.३४	२४,०९८,३५६,७८८	२४,०९८.३६	८,०५७,२८४,५६४	८,०५७.२८

४) हक्क, पसंती, निर्बंध (लाभांश वितरण आणि भांडवलाची परतफेड समाविष्ट)

- १) कंपनीचे फक्त एकाच वर्गातील भाग आहेत. तो म्हणजे समभाग त्याचे नाममात्र किंमत ₹ १०/- प्रति शेअर अशी आहे.
- २) या कंपनीच्या प्रत्येक समभाग धारकाला, त्याने धारण केलेल्या प्रत्येक शेअरसाठी एक मत देण्याचा अधिकार आहे. संचालक मंडळाने प्रस्तावित केलेला लाभांश (अंतरीम लाभांश वगळता) हा वार्षिक सर्वसाधारण सभेत भागधारकांच्या मंजूरीच्या अधीन आहे.
- ३) असा लाभांश जेव्हा मंजूर होईल तेव्हा प्रत्येक भाग धारकास त्याने धारण केलेल्या समभागाच्या प्रमाणात लाभांश मिळण्याचा हक्क आहे.
- ४) जर कंपनीचे परिसमापन झाले तर, कंपनीच्या सर्व पतदारांना मत्तांचे वितरण / परतफेड झाल्यानंतर, समभाग धारकांना उर्वरित मत्ता मिळविण्याचा हक्क राहील. त्याचे प्रत्येक समभाग धारकांनी धारण केलेल्या समभाग संख्येच्या प्रमाणात त्याची विभागणी करण्यात येईल.

५) सूत्रधारी कंपनीने धारण केलेले प्रत्येक वर्गातील समभाग

भाग धारकाचे नाव	३१/०३/२०१७ रोजी	३१/०३/२०१६ रोजी	०१/०४/२०१५ रोजी
	समभाग	समभाग	समभाग
मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड (संख्या)	२४,८५४,३३६,७८८	२४,०९८,३५६,७८८	८,०५७,२३४,५६४
मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड (रक्कम ₹ कोटीत)	२४,८५४.२९	२४,०९८.३६	८,०५७.२३

६) ५ टक्के पेक्षा जास्त शेअर धारण करणारा प्रत्येक भागधारक आणि सूत्रधारी कंपनीचे याचा तपशील

भागधारकाचे नाव	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
	समभाग	शेअर्सची टक्केवारी	समभाग	शेअर्सची टक्केवारी	समभाग	शेअर्सची टक्केवारी
मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	२४,८५४,३३६,७८८	१००.००	२४,०९८,३५६,७८८	१००.००	८,०५७,२३४,५६४	९९.९९

टिपा क्र. - १३

इतर समभाग - (अ) : राखीव आणि अधिव्य

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
ठेवलेली मिळकत			
मागील ताळेबंदानुसार	(६४४४.२५)	(७७४३.१८)	(७७४३.१८)
अधिक : वर्षाचा नफा / (तोटा)	(६२८.१२)	१२९८.९३	०.००
	(७०७२.३८)	(६४४४.२५)	(७७४३.१८)
इतर समभाग (ब) इतर राखीव			
वाटप प्रलंबित असलेला शेअर ऑप्शन मनी	३९२.७९	७५५.९८	१६०४१.०७
एकूण बेरीज	(६६७९.५९)	(५६८८.२७)	८२९७.८९

टिपा क्र. - १४

चालू नसलेली कर्जे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
मुदतीची कर्जे			
प्रतिभूत			
मुदतीची कर्जे - वित्तीय संस्थांची	२१५७३.८९	२१६७१.५९	२२३८९.०३
मुदतीची कर्जे - बँकांची	२००३.०३	७८.७२	१५६२.८८
अप्रतिभूत			
मुदतीची कर्जे - वित्तीय संस्थांची	४६.४८	०.००	४६.८८
मुदतीची कर्जे - इतरांची	२०१.०५	२०५.३६	०.०५
जागतिक बँकेचे कर्ज	१५९.२०	९८.४५	२७.०८
के एफ डब्ल्युचे कर्ज	५१४.३०	७००.३८	६११.३६
एकूण	२४४९७.९४	२२७५४.५१	२४६३७.२९

टिपा क्र. - १५

चालू नसलेल्या तरतुदी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अंशदानासाठी तरतूद	३७५.२१	३८३.१३	४१३.०७
रजा रोखीकरणासाठी तरतूद	४२२.४८	४२०.२३	४२५.३६
एकूण	७९७.६९	८०३.३७	८३८.४३

टिपा क्र. - १५ अ

स्थगित कर

(अ) नफा व तोटा यात मान्यता दिलेल्या रकमा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
चालू कर खर्च		
चालू वर्ष	-	-
मागील वर्षासंबंधातील अंदाजाचे बदल	-	-
स्थगित कर खर्च		
मूळ केलेले आणि उलट फिरवलेले हंगामी फरक	(२०२.३५)	२२.३८
कर दरातील बदल	(१३९.३९)	-
मागील वर्षासंबंधातील अंदाजाचे बदल	-	-
पूर्वी मान्य न केलेल्या कर तोट्यांना दिलेली मान्यता	-	-
	(३४१.७४)	२२.३८
आयकर विवरणपत्रकात मान्य केलेले कर	(३४१.७४)	२२.३८

(ब) इतर सर्वेकष उत्पन्नात मान्य केलेल्या रकमा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी		
	कर पूर्व	कर खर्च / (लाभ)	निव्वळ कर्ज
नफा किंवा तोटा वर्गीकरण होणार नसलेल्या बाबी व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुर्नमापन	(५८.११)	१७.९६	(४०.१५)
एकूण	(५८.११)	१७.९६	(४०.१५)

तपशील	३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी		
	कर पूर्व	कर खर्च / (लाभ)	निव्वळ कर्ज
नफा किंवा तोटा वर्गीकरण होणार नसलेल्या बाबी व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुर्नमापन	(५४.२९)	१८.४५	(३५.८४)
एकूण	(५४.२९)	१८.४५	(३५.८४)

(क) परिणामकारक कर दराचा मेळ करणे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कर पूर्व नफा	(९२९.७१)	१,३५७.१४
लागू होणारा कर दर	३०.९० %	३३.९९ %

कंपनीचा देशांतर्गत कर दर वापरून कर	(२८७.२८)	४६१.२९
कर दरात कपात	(१३९.३५)	—
कराचे खालील बाबीवर परिणाम :	—	—
कपात होणार नाही असे कर खर्च	१७.६३	९.५९
कायम स्वरूपी फरक	—	—
— घसारा व इतर बाबींसाठी	१३४.६४	(२५०.१४)
— वित्तीय मत्ता कमी करणे	(१२१.९५)	
रोख तत्वावर मान्य होणारे खर्च	(१५.१९)	(२३.६६)
मागील वर्षासाठी कर उलट फिरविणे	६६.८८	(२२४.१९)
मान्य न होणारे इतर खर्च	२.९२	२.१७
कर खर्च	(३४१.७४)	२२.३८
परिणामकारक कर दर	-३६.७६ %	१.६५ %

(इ) स्थगित कर शिल्लकीचे स्थलांतर

तपशील					३१/०३/२०१७	
	निव्वळ शिल्लक ०१ एप्रिल २०१६	नफा किंवा तोटा यामध्ये मान्यता	इतर सर्वकष उत्प- न्नामध्ये मान्यता	निव्वळ	स्थगित कर मत्ता	स्थगित कर दायित्व
स्थगित कर मत्ता	(२,९४४.४७)	(७६४.६२)	—	(३,७०९.०८)	—	(३,७०९.०८)
मालमत्ता, कारखाने व साधने	—	१०.५३	—	१०.५३	१०.५३	—
गुंतवणूकी	८५.५६	१४.२१	—	९९.७७	९९.७७	—
व्यापारी येणी	१७५.२७	७०.०२	—	२४५.२९	२४५.२९	—
तरतुदी	३५९.८१	(५७.६७)	१७.९६	३२०.०९	३२०.०९	—
अघोषित घसारा	८९८.९३	१,०००.३९	—	१,८९९.३२	१,८९९.३२	—
कर्जे व अग्रिमे	(१०८.४१)	६८.८९	—	(३९.५२)	(३९.५२)	—
कर मत्ता (दायित्वे)	(१,५३३.३१)	३४१.७४	१७.९६	(१,१७३.६१)	२,५३५.४७	(३,७०९.०८)

तपशील					३१/०३/२०१७	
	निव्वळ शिल्लक ०१ एप्रिल २०१६	नफा किंवा तोटा यामध्ये मान्यता	इतर सर्वकष उत्प- न्नामध्ये मान्यता	निव्वळ	स्थगित कर मत्ता	स्थगित कर दायित्व
स्थगित कर मत्ता						
मालमत्ता, कारखाने व साधने	(२,४९६.९४)	(४४७.५२)	—	(२,९४४.४७)	—	(२,९४४.४७)
गुंतवणूकी	८०.७६	४.७९	—	८५.५६	८५.५६	—
व्यापारी येणी	१००.७७	७४.४९	—	१७५.२७	१७५.२७	—
तरतुदी	३८०.५१	(३९.१५)	१८.४५	३५९.८१	३५९.८१	—
अघोषित घसारा	४९८.२६	४००.६७	—	८९८.९३	८९८.९३	—
कर्जे व अग्रिमे	(९२.७५)	(१५.६६)	—	(१०८.४१)	(१०८.४१)	—
कर मत्ता (दायित्वे)	(१,५२९.३८)	(२२.३८)	१८.४५	(१,५३३.३१)	१,४११.१६	(२,९४४.४७)

जर एकच कर प्राधिकरणाने आकरलेल्या आयकराच्या संबंधातील चालू कर मत्ता आणि चालू कर दायित्वे आणि स्थगित कर मत्ता आणि स्थगित कर दायित्वे यांचे समायोजन कायदेशीररित्या अंमलबजावणी योग्य असतील तरच कंपनीला कर मत्ता आणि कर दायित्वे यांच्या भरपाई करता येईल.

स्थगित आयकर मत्तांची वसुली होईल किंवा कसे याचे निर्धारण करताना व्यवस्थापन स्थगित कर मत्ता संपूर्णपणे किंवा तिचा काही भाग वसूल करावा किंवा नाही याचा विचार करते. स्थगित आयकर मत्ता आणि पुढे नेलेले कर तोटा यांची संपूर्ण वसुली ही भविष्यातील ज्या कालावधीत करपात्र उत्पन्न निर्माण होणे यावर अवलंबूनून असते. तसेच त्या कालावधीतील हंगामी फरक कपात योग्य होतात. याबाबत मूल्यमापन करतांना व्यवस्थापनातील स्थगित कर दायित्वे वेळापत्रकानुसार उलट फिरविणे, प्रक्षेपित केलेले भविष्यातील कर योग्य उत्पन्न आणि कर निर्धारण करतांना कर नियोजनाची कंपनीची व्यूहरचना या बाबी विचारात घेते. ऐतिहासिक करपात्र उत्पन्नाचा स्तर आणि भविष्यातील प्रक्षेपित केलेले करपात्र उत्पन्न आणि ज्यात स्थगित कर मत्ता कपात करण्यास योग्य होतील तो कालावधी या बाबींच्या आधारे व्यवस्थापनाला असा विश्वास वाटतो की, कंपनी मान्यता दिलेल्या कपात योग्य फरकांचे लाभ वसूल करील आणि कर-तोटे पुढे नेईल. स्थगित कर मत्तांची वसुली योग्यता ही भविष्यातील करपात्र उत्पन्नाच्या अंदाजावर आधारलेली आहे. भविष्यात या कर योग्य उत्पन्नात जर काही बदल झाले तर त्याचा प्रभाव स्थगित कर मत्तांच्या वसूलीवर होईल.

टिपा क्र. - १६

इतर चालू नसलेली दायित्वे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
भांडवली अनुदान	५३.६४	३४.०५	१६.५९
घसाऱ्यासाठी अग्रिमे	०.००	१८९.७०	१८९.७०
एकूण	५३.६४	२२३.७५	२०६.२९

टिपा क्र. - १७

चालू कर्जे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
मागणी केल्यास परतफेड योग्य कर्जे			
प्रतिभूत			
बँकांकडील			
रोख जमा	३४३२.९१	४७४६.२५	५०३९.०३
मागणी केल्यास परतफेड योग्य कर्जे			
अप्रतिभूत			
बँकांकडील			
खेळते भांडवल	१९६२.९१	८६९.००	९४९.०९
इतर अल्प मुदतीचे कर्जे	३४२३.४४	३८२४.७१	५०.९१
एकूण	८८१९.२६	९४३९.९६	६०३९.०३

टिपा क्र. - १८
चालू व्यापारी देणी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सुक्ष्म, लघु, मध्यम उद्योजक	२.४०	०.७०	०.७७
सुक्ष्म, लघु, मध्यम उद्योजकांव्यतिरिक्त	१७०३.९९	१२५५.८९	३९७१.१३
एकूण	१७०६.३९	१२५६.५९	३९७१.८९

टिपा क्र. - १९
इतर चालू आर्थिक दायित्वे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
दीर्घ मुदतीच्या कर्जाची चालू काळातील परिपक्वता	२२२८.४९	३२०५.१८	९१५.७९
ठेवून घेतलेली रक्कम	२८५०.९१	२३९६.९५	२४६३.४९
इतर ठेवी	९४.६८	१५८.९७	१६१.९५
उपार्जित झालेले पण देय नसलेले व्याज	२४२.३६	४४४.००	५२७.२२
भांडवली मालाची देणी	११०.५९	९८.०४	५३०.७३
संबंधितांची देणी	६८७.०३	४९४.६५	५९७.६८
इतर	१७०.९३	९६३.४९	६३४.६७
कर्मचाऱ्यांची देणी	८.४३	२.४५	४४.२३
एकूण	६३९३.४२	७७६३.७४	५८७५.७५

टिपा क्र. - २०
इतर चालू दायित्वे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सांविधिक देणी			
स्त्रोतापाशी कापलेला आयकर - वेतन	९.२१	२०.०५	६.६२
स्त्रोतापाशी कापलेला आयकर - कंत्राटदार	२.२७	८.८२	२४.०९
सेवा कराचे दायित्व	०.०४	२.२५	०.४६
एकूण	११.५२	३१.१३	३१.१७

टिपा क्र. - २१
चालू तरतुदी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
उपदानासाठी तरतुद	९५.४९	१०७.१८	१०७.३५
रजा रोखीकरणाची तरतुद	१४२.७३	१४८.०४	१३०.५२
एकूण	२३८.२१	२५५.२२	२३७.८७

टिपा क्र. - २१ (अ)

चालू कर दायित्वे (निव्वळ)

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
आयकरासाठी (निव्वळ) तरतूद	०.००	०.००	१२१.९७
संपत्ती करासाठी तरतूद	०.००	०.००	०.०२
एकूण	०.००	०.००	१२१.९९

टिपा क्र. - २२

ठोक उत्पादन विक्री

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
बीज विक्री	१६६२३.७७	१८२३७.२६
एकूण	१६६२३.७७	१८२३७.२६

टिपा क्र. - २३

इतर प्रवर्तनाचा महसूल

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
विलंब भरणा आकार	१५०६.६७	१०३९.२६
संकीर्ण प्रवर्तन उत्पन्न	३३.५१	१६.९०
फ्लाय अॅश विक्री	२६.७९	२६.८२
वजा - फ्लाय अॅश दायित्वामधे स्थलांतरित	(२६.७९)	(२६.८२)
एकूण	१५४०.१८	१०५६.१६

टिपा क्र. - २४

इतर उत्पन्न

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
ठेवीवरील व्याज	०.५०	०.२३
	०.५०	०.२३
जागा भाड्याचे उत्पन्न, वस्तू भाड्याचे आकार इत्यादी	६.०१	६.४४
मत्ता / माल / भंगार विक्रीचा नफा	१६.१६	११.२०
निविदा फॉर्मची विक्री	२.५९	२.८६
किरकोळ पत शिलकी - पुर्नलिखित केलेल्या	९५.४५	९०.३०
इतर प्राप्ती	७८.७३	६१.२४
शासकीय अनुदानाच्या कर्जफेडी	०.४६	०.४६
	१९९.३९	१७२.५०
एकूण इतर उत्पन्नाची बेरीज	१९९.९०	१७२.७३

टिपा क्र. - २५
वापरलेल्या मालाची किंमत

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
कोळसा	१०२६९.३७	१०४०७.३१
वायू	५०२.६२	७४७.५२
तेल	१७८.६०	११७.९४
पाणी	७२.०७	४४.९५
एकूण	११०२२.६६	११३१७.७२

टिपा क्र. - २६
कर्मचारी लाभाचे खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
वेतन, रोजगार, बोनस इत्यादी	९१७.७८	९४४.३०
भविष्य निर्वाह निधीचे अंशदान	८८.८८	९७.३४
उपदान, रजा रोखीकरण आणि इतर कर्मचारी लाभ	१६६.४०	१२३.८२
कर्मचारी कल्याण खर्च	६५.८६	५०.४६
एकूण	१२३८.९२	१२१५.९२

टिपा क्र. - २६ (अ)
इतर सर्वकष उत्पन्ना अंतर्गत कर्मचारी लाभ खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
व्याख्यांकित लाभ योजनेचे पुनर्मापन	५८.११	५४.२९
एकूण	५८.११	५४.२९

टिपा क्र. - २७
वित्त खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
व्याज	२८३०.३२	१९९८.१५
इतर उसनवारी / कर्ज खर्च	७६.२९	४.३५
एकूण	२९०६.६१	२००२.४९

टिपा क्र. - २८

इतर खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
भाडे	१५.७३	१५.३८
जलविद्युत भाडे	४५२.१०	४५२.०८
दुरुस्ती व देखभाल खर्च : कारखाने, यंत्रे आणि इमारती	७८१.३६	७७२.७१
राख हाताळणी खर्च	३१.८८	३२.६३
दुरुस्ती व देखभाल - इतर	०.५३	०.५८
विमा आकार	१६.५८	११.४०
दर व कर	२०.४७	२१.१३
इतर : वंगणे, वापरयोग्य व इतर साठे - निकामी मालासह	७०.४५	५७.८५
अंतर्गत पाणी	०.४९	०.१२
कायदेशीर व व्यावसायिक आकार	१२.०७	८.७६
दलालांना दलाली	२.२७	२६.९१
इतर बँक आकार	०.५२	३.२२
कंपनीची मालकी नसलेल्या मत्ता / कंपनी सामाजिक जबाबदारी खर्च	९.४६	६.२०
संशयास्पद अग्रिमांसाठी तरतुदी	२०४.५२	८५.३६
वित्तीय विलेख कमी करणे	१८७.२५	२२८.९०
इतर सामान्य खर्च	२११.७३	११९.९७
निकामी स्थिर मत्तांचा तोटा	०.००	२८.२१
परकीय चलनातील बदलामुळे हानी (निव्वळ)	०.००	९३.८२
फ्लाय अॅश वापर दायित्वातील स्थानांतरित केलेले खर्च	०.००	(२६.८२)
लेखा परीक्षकांना खालील कामासाठी पैसे देणे :		
- लेखा परिक्षण शुल्क	०.५३	०.५३
- इतर सेवा	०.०५	०.००
- खर्चाचा पुनर्भरणा	०.०६	०.०८
- सेवाकराचा पुनर्भरणा	०.०९	०.०९
एकूण	२०१८.१४	१९३९.०९

टिपा क्र. - २९

वित्तीय विवरणपत्रांवर टिपा

महानिर्मिती कंपनी भारतातील खालील व्याख्यांकित कर्मचारी लाभाच्या योजनांमध्ये अंशदान करित असते.

(१) व्याख्यांकित अंशदान योजना :

कंपनीमध्ये भविष्य निर्वाह निधीमध्ये पात्र कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाच्या निश्चित केलेल्या टक्केवारीनुसार अंशदानाचा भरणा करण्याच्या हेतुसाठी स्थापित केलेल्या एका वेगळ्या विश्वस्त निधीत जमा होते. ते अंशदान कंपनीच्या नफा व तोटा पत्रकात आकारले जाते. यामध्ये जर शासनाने विनिर्देशित केलेल्या किमान परतावा दराच्या आधारे तूट झाल्यास त्याचा भरणा कंपनी करील आणि तो नफा-तोटा पत्रकात आकारला जाईल.

कंपनीने तिच्या नफा व तोटा पत्रकात भविष्य निर्वाह निधीचे अंशदान यासाठी ₹ निरंक कोटी (मागील वर्षी ₹ निरंक कोटी) अंशदान मान्य केले. या योजनासाठी कंपनीचे देय अंशदान या योजनेच्या नियमावलीत विनिर्देशित दराने केले जाते.

(२) व्याख्यांकित लाभ योजना :

दीर्घ मुदतीचे व्याख्यांकित कर्मचारी लाभ म्हणजे रजा रोखीकरण, उपदान यांची निश्चिती स्वतंत्र विभागणितज्ञ यांनी वर्षानिहाय केलेल्या विभागणित्ती मुल्यांकनानुसार केली जाते. त्यासाठी प्रोजेक्टेड युनिट क्रेडीट मेथड वापरली जाते. रजा रोखीकरण व उपदान या प्रकरणी निश्चित केलेल्या दायित्वाचा निधी नसतो.

उपदान

(अ) निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्वामधील स्थानांतरण

महत्त्वाची लेखा धोरणे :

निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व आणि त्याचे भाग यातील सुरवातीच्या आणि शेवटच्या शिल्लकीचे मेळ पुढील तक्त्यात दर्शविला आहे:

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	व्याख्यांकित लाभ बंधन			नियोजित मत्तांचे रास्त मूल्य			निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व		
	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५
आरंभीची शिल्लक	४९०.३१	५२०.४२	४४७.४७				४९०.३१	५२०.४२	४४७.४७
नफा किंवा तोटा यात समाविष्ट व्याज खर्च	३९.१८	४१.३७	४१.३९				३९.१८	४१.३७	४१.३९
चालू सेवा खर्च	१४.६५	१५.००	१२.०२				१४.६५	१५.००	१२.०२
मागील सेवा खर्च									
व्याज खर्च (उत्पन्न)									
	५४४.१३	५७६.७९	५००.८७	-	-	-	५४४.१३	५७६.७९	५००.८७
इतर सर्वकष उत्पन्नात समाविष्ट पुनर्मोजणी केलेले तोटा (प्राप्ती)									

विमा गणिती तोटा (प्राप्ती) खालील बाबींपासून :									
लोकसंख्या गृहिते									
वित्तीय गृहिते	१७.३०	(०.९२)	२८.३२				१७.३०	(०.९२)	२८.३२
अनुभव समायोजन	४०.८१	५५.२१	१३०.३७				४०.८१	५५.२१	१३०.३७
नियोजन मत्ताचा परतावा (व्याज उत्पन्न वगळून)									
	५८.११	५४.२९	१५८.७०	-	-	-	५८.११	५४.२९	१५८.७०
इतर									
मालकाने भरलेले अंशदान									
दिलेले लाभ	(१३१.५४)	(१४०.७७)	(१३९.१५)				(१३१.५४)	(१४०.७७)	(१३९.१५)
अखेरची शिल्लक	४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२	-	-	-	४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२
प्रतिनिधित्व केलेले:									
निव्वळ व्याख्यांकित लाभ - मत्ता									
निव्वळ व्याख्यांकित लाभ - दायित्व							४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२
							४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२

ब) व्याख्यांकित लाभ बंधने :

१) विमागणिती गृहिते :

अहवालाच्या तारखेला खालील प्रधान गृहिते होती. (वेटेड ॲक्चरेज म्हणून दर्शविली आहेत.)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सवलत दर	७.२७%	७.९९%	७.९५%
वेतन वृद्धी दर	५.००%	५.००%	५.००%
नोकरी दरम्यान मृत्यु दर	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)

भविष्यातील मृत्युदरा संबंधीची गृहिते प्रसिद्ध झालेली आकडेवारी आणि मृत्यु विषयक तक्ते यावर आधारित आहेत. सध्याची निर्धारितता - यामध्ये व्याख्यांकित लाभ बंधने यांचे अहवाल तारखेचे मुल्य खालील प्रमाणे आहे.

२) सूक्ष्म भेद ग्राहिता विश्लेषण

संबंधित एका विमा गणिती गृहितांमध्ये अहवाल तारखेला होऊ शकणाऱ्या बदलांचा व्याख्यांकित लाभ बंधनांच्या रकमांवर जे परिणाम झाले असते ते खाली दर्शविले आहेत. या तारखेला इतर गृहिते स्थिर आहेत असे धरले आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७		३१.०३.२०१६		०१.०४.२०१५	
	वाढ	घट	वाढ	घट	वाढ	घट
सवलत दर (०.०५ टक्के स्थलांतर)	(१२.१८)	१२.९९	(११.२०)	११.८८	(११.३६)	१२.०१
भविष्यातील वेतनवाढ (०.०५ टक्के स्थलांतर)	१३.२१	(१२.४९)	१२.१७	(११.५६)	१२.३०	(११.७२)
कर्मचारी उलाढाल (०.०५ टक्के स्थलांतर)	२.२१	(२.३४)	२.६०	(२.७४)	२.४४	२.५७

जरी हे विश्लेषण या योजनेतील अपेक्षित रोख प्रवाहाचे पूर्ण वाटप विचारात घेत नसले तरी ते दर्शविलेल्या गृहितांची सूक्ष्म भेद ग्राहिता अंदाजित स्वरूपात निश्चितपणे पुरविते.

३) व्याख्यांकित लाभ बंधनातील मृत्यु संख्येचे विश्लेषण

अहवाल तारखेनंतरच्या भविष्यातील वर्षात देय होऊ शकतील असे व्याख्यांकित लाभ

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६
नंतरच्या १ व्या वर्षात	९५.४९	७५.९०
नंतरच्या २ व्या वर्षात	४७.२८	३६.०९
नंतरच्या ३ व्या वर्षात	५८.९७	४८.३९
नंतरच्या ४ व्या वर्षात	५१.९२	४०.८९
नंतरच्या ५ व्या वर्षात	४५.८२	३५.२७
वर्षे ६ ते १० व्या वर्षात	१६९.३३	१२७.३५

रजा रोखीकरण :

अ) निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व यातील स्थलांतर

निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व आणि त्यांचे घटक यांचे आरंभीच्या शिलकी पासून अखेरच्या शिलकीचा मेळ खालील तक्त्यात दिला आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	व्याख्यांकित लाभ बंधन			नियोजित मत्तांचे रास्त मूल्य			निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व		
	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५
आरंभीची शिल्लक	५६८.२७	५५५.८८	३८७.६७				५६८.२७	५५५.८८	३८७.६७
नफा किंवा तोटा यात समाविष्ट व्याज खर्च	४५.४०	४४.१९	३५.८६				४५.४०	४४.१९	३५.८६
चालू सेवा खर्च	११.१५	११.४६	१०.७३				११.१५	११.४६	१०.७३
मागील सेवा खर्च									
व्याज खर्च (उत्पन्न)									
	६२४.८३	६११.५३	४३४.२६	-	-	-	६२४.८३	६११.५३	४३४.२६

इतर सर्वकष उत्पन्ना- मध्ये समाविष्ट पुनर्मोजणी केलेले तोटा (प्राप्ती) खालील बाबींपासून विमा गणिती तोटा (प्राप्ती): लोकसंख्या गृहिते वित्तीय गृहिते अनुभव समायोजन नियोजन मत्ताचा परतावा (व्याज उत्पन्न वगळून)	२०.८७ ३५.१५	(१.१०) १२.८९	३१.७५ १९८.१५				२०.८७ ३५.१५	(१.१०) १२.८९	३१.७५ १९८.१५
	५६.०२	११.७९	२२९.९१	-	-	-	५६.०२	११.७९	२२९.९१
इतर मालकाने भरलेले अंशदान दिलेले लाभ अखेरची शिल्लक	(११५.६४)	(५५.०५)	(१०८.२८)				(११५.६४)	(५५.०५)	(१०८.२८)
	५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८	-	-	-	५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८
प्रतिनिधित्व केलेले: निव्वळ व्याख्यांकि लाभ - मत्ता निव्वळ व्याख्यांकि लाभ - दायित्व							५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८
							५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८

ब) व्याख्यांकित लाभ बंधने :

१) विमागणिती गृहिते :

अहवालाच्या तारखेला खालील प्रधान गृहिते होती. (वेटेड ॲव्हरेज म्हणून दर्शविली आहेत.)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सवलत दर	७.२७%	७.९९%	७.९५%
वेतन वृद्धी दर	५.००%	५.००%	५.००%
नोकरी दरम्यान मृत्यु दर	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)

- ब) कंपनीच्या भविष्य निर्वाह निधीचे संचालन “महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी विश्वस्त संस्था” (विश्वस्त) यांचे मार्फत केले जाते. पात्र कर्मचार्यांना या भविष्य निर्वाह निधीतून लाभ मिळतात. या योजनेचे संरक्षण प्राप्त कर्मचार्यांच्या मासिक वेतनाच्या विनिर्देशित केलेल्या टक्केवारीच्या समान एवढे अंशदान दरमहा कर्मचारी आणि कंपनी या दोघांतर्षे या भविष्य निर्वाह निधीमध्ये केले जाते. या विश्वस्तांकडून लाभधारकांना दरवर्षी शासनाकडून अधिसूचित केलेल्या दराने किमान व्याज देय असते. ट्रस्टच्या गुंतवणूकचा परतावा आणि अधिसूचित व्याज दर यामध्ये काही तूट झाली तर ती भरून काढण्याचे कंपनीवर बंधन असते. यावर्षी गुंतवणूकीचे बाजारमूल्य हे ट्रस्टच्या अंशदान दायित्वापेक्षा जास्त असल्याने यासंबंधी नफा व तोटा पत्रकात या कारणास्तव मान्य केलेले दायित्व रुपये ‘निरंक’ आहे. (मागील वर्षी ₹ ‘निरंक’ होते)

टिपा क्र. - ३०

(रक्कम ₹ कोटीत)

भांडवल / शासकीय अनुदान		
१ एप्रिल २०१५ रोजी		१६.५९
वित्तीय वर्ष २०१५-१६ दरम्यान प्राप्त		१७.९२
वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये कर्जफेड केलेले शासकीय अनुदान		०.४६
३१.०३.२०१६ रोजी		३४.०५
वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान प्राप्ती		२०.०४
वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मध्ये कर्जफेड केलेले शासकीय अनुदान		०.४६
३१.०३.२०१७ रोजी		५३.९४
	३१ मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६
चालू	०.४६	०.४६
चालू नसलेले	५३.१८	३३.५९
एकूण	५३.६४	३४.०५

पोफळी जलविद्युत निर्मिती केंद्र येथील मालमत्ता, कारखाना आणि साधने यांचे काही भाग खरेदी करण्यासाठी शासकीय अनुदान मिळाले. त्यांचे लेखे ‘शासकीय अनुदान’ असे केले आणि अशा मत्तांचे उपयुक्त आयुष्य वर्षे याप्रमाणे कर्जफेड करण्यात येते. या अनुदानाच्या संलग्न अशी कोणतीही अट किंवा आकस्मिकता पूर्ण करण्याचे राहिलेले नाही, याशिवाय या वर्षात कंपनीला जागतिक बँकेकडून कोराडी यू-६ नुतनीकरण व आधुनिकीकरणासाठी ₹ २० कोटी (मागील वर्षी ₹ १७.९२ कोटी) मिळाले. नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनेतर्गतच्या मत्ता या बांधकाम चालू असणाऱ्या मत्तांचा एक भाग आहे.

टिपा क्र. - ३१
विकसित होणाऱ्या अमूर्त मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
आरंभीची शिल्लक	१२०.७८	-	-
वर्षातील भर	८.९८	१२०.७८	-
अखेरची शिल्लक	१२९.७७	१२०.७८	-

कंपनीने गारे पाल्मा, छत्तीसगढ येथील कोळसा खाण विकसित करण्याचे हक्क मिळविले आहेत आणि या हेतूसाठी खाण विकासक नियुक्त करण्याची प्रक्रिया चालू आहे.

टिपा क्र. - ३२

संबंधितांकडे गुंतवणूकी

(रक्कम ₹ कोटीत)

व्यवहाराचा तपशील	महागूज	धोपावे	महागॅम्स	यू. सी. एम.	औरंगाबाद
आरंभीची शिल्लक दि. ०१-०४-२०१५ रोजी					
- समभागातील गुंतवणूकी	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३	-
- समभाग समकक्ष गुंतवणूक	३२.७१	१३.२५	०.१३	०.०९	४.७१
वर्षभरातील समभाग समकक्ष गुंतवणूक	०.६७	-६.९९	०.००	-	-
थकीत शिल्लकी दि. ३१-०३-२०१६ रोजी					
- समभागातील गुंतवणूकी	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३	-
- समभाग समकक्ष गुंतवणूक	३३.३७	६.२६	०.१३	०.०९	४.७१
वर्षभरातील समभाग समकक्ष गुंतवणूक	०.५५	०.०१	०.०८	-	-
थकीत शिल्लकी दि. ३१-०३-२०१७ रोजी					
- समभाग गुंतवणूकी	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३	-
- समभाग समकक्ष गुंतवणूक	३३.९२	६.२७	०.२१	०.०९	४.७१

टिपा क्र. - ३३

प्रतिभूतीसाठी / गहाण ठेवलेल्या मत्ता

चालू किंवा चालू नसलेल्या कर्जासाठीच्या प्रतिभूती म्हणून / गहाण ठेवलेल्या मत्तांची रक्कम खालीलप्रमाणे आहेत :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
चालू नसलेल्या कर्जासाठी निर्माण केलेल्या प्रतिभूती			
मत्ता, कारखाना व साधन - भाडेपट्टीच्या जमिनी वगळून	४०,५७०	२५,१०५	१६,०७९
चालू कर्जासाठी निर्माण केलेल्या प्रतिभूती			
१) वस्तुमाल सूची	१,४१४	१,९०३	१,४२३
२) व्यापारी येणी	११,४६६	११,४०६	१०,६४९
प्रतिभूती म्हणून ठेवलेल्या एकूण मत्ता	१२,८७९	१३,३०९	१२,०७२

टिपा क्र. - ३४

चालू वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान, सौर वीज विक्रीसाठी केंद्र सरकारकडून महसुली मिळालेल्या अर्थ सहाय्याची रक्कम ₹ १.०८ कोटी (२०१५-१६ ₹ १.६४ कोटी) याचे लेखे केले आहेत.

टिपा क्र. - ३५

आंतर कंपनी व्यवहारांचा मेळ सतत चालू तत्वानुसार केला जातो. मात्र वर्षा अखेरच्या शिल्लकी या ज्यांचे मोठे परिणाम होणार नाहीत अशा प्रकारे कायम / मेळ करणे यांच्या अधीन आहेत.

टिपा क्र. - ३६

अधिभार व शिक्षण उपकर वगळून किमान वैकल्पिक कराचा लाभ (मॅट क्रेडीट) ₹ ६०३.८६ कोटी (दि. ३१.०३.२०१६ रोजी ₹ ६०३.८६ कोटी) नोंदवला. यासाठी कंपनी दर नियामकाने नियंत्रीत होणारी कंपनी असून समभागावर पूर्वनिर्धारित मिळकत निश्चित असल्यामुळे कायद्याच्या कलम ११५ जेएए यात विनिर्देशित केलेल्या कालावधी दरम्यान या कराचा लाभ घेण्यास कंपनी पुरेसा नफा मिळवू शकेल याचा आधार घेतला.

टिपा क्र. - ३७

सूक्ष्म व लघू उद्योजक ज्या मर्यादित निश्चित केले त्यानुसार त्यांच्या थकीत रकमा आणि जर ताळेबंद तारखेपर्यंत त्यावर काही व्याज असेल तर ते समाविष्ट करून, ते प्रकट केले आहे आणि त्यावर लेखापरिक्षकांनी विश्वास ठेवला आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
१	एम एस एम इ डी कायद्या अंतर्गत “पुरवठादारांना” देय असलेल्या रकमा : - मुद्दल - व्याज	२.४ ०.१३	०.७ ०.०२	०.७७ ०.०३
२	एम एस एम इ डी कायद्यानुसार “पुरवठादारांना” त्या-त्या वित्तीय वर्ष मध्ये निश्चित केलेल्या तारखेनंतर दिलेल्या रकमा (त्या चालू वर्षाच्या किंवा मागील वर्षाच्या आहेत किंवा कसे याचा संबंध नाही.) : - मुद्दल - व्याज	०.०४	-	-
३	चालू वर्षी यापूर्वीच दिलेल्या (सव्याज किंवा व्याजाचा काही भाग यासह) मुद्दलावर देय असलेले व्याज / विलंबाने मुद्दल दिल्यामुळे देय झालेली व्याजाची रक्कम	-	-	-
४	लेखा वर्षाच्या अखेरीस उपार्जित झालेली आणि देणे प्रलंबित असलेली रक्कम	०.४८	०.२०	०.१९
५	व्याजाची थकीत व देय असलेली परंतु मागील वर्षानंतर पुढे नेलेली रक्कम	०.७३	०.५८	०.३९

टिपा क्र. - ३८

संबंधित पार्टी बाबतची प्रकटने :

अ) संबंधित संस्थांची नावे आणि नातेसंबंध
१. सहयोगी संस्था

१) मेसर्स यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड

२. उपकंपन्या

१) मे. धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

२) मे. महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड

३) मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड

३. सहोदर उपकंपन्या

- १) मे. महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड
- २) मे. महाराष्ट्र विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड

ब) भारतीय लेखा मानक क्र. २४ नुसार शासनाशी संबंधित खालील संस्थांची प्रकटने कंपनीने समाविष्ट केलेली नाहीत :-

१. सहयोगी कंपन्या

- १) मे. यु. सी. एम. कोल कंपनी लिमिटेड

२. उपकंपन्या

- १) मे. धोपावे कोस्टल लिमिटेड
- २) मे. महाजनको अॅश मॅनेजमेट सर्विसेस लिमिटेड
- ३) मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड

३. सहोदर उपकंपन्या

- १) मे. महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड
- २) मे. महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड

४. व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्ती

अनु. क्र.	पदनाम	महत्वाच्या व्यक्तीचे नाव	कार्यकाळ
१	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक	श्री. बिपीन श्रीमाळी	०५-०१-२०१५ पासून
२	संचालक	श्री. मुकेश खुल्लर	०४-०२-२०१५ ते ०७-०५-२०१६
३	संचालक (खाणी)	श्री. श्याम वर्धने	१४-०९-२०१६ पासून
४	संचालक (प्रवर्तन)	श्री. विजय सिंग	२८-०८-२०१३ ते २८-०८-२०१६
५	संचालक (प्रवर्तन)	श्री. सी. एस. थोटवे	१९-०९-२०१६ पासून
६	संचालक (वित्त)	श्री. जे. के. श्रीनिवासन	२६-०५-२०१४ पासून
७	संचालक (प्रकल्प)	श्री. सी. एस. थोटवे	२८-०८-२०१३ ते २८-०८-२०१६
८	संचालक (प्रकल्प)	श्री. वि. एम. जयदेव	१९-०९-२०१६ पासून

५. स्वतंत्र संचालक

अनु. क्र.	पदनाम	महत्वाच्या व्यक्तीचे नाव	कार्यकाळ
१	संचालक	श्रीमती इरावती दानी	२६-०६-२०१४
२	संचालक	श्री. विश्वास पाठक	२१-०७-२०१५

क. व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्तीना दिलेले परिश्रमिक

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	संबंधितांचे नाव	नाते संबंध	२०१६-१७	२०१५-१६
१	श्री. बिपीन श्रीमाळी	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक	०.२५	०.२४
२	श्री. जे. के. श्रीनिवासन	संचालक (वित्त)	०.३३	०.३०
३	श्री. सी. एस. थोटवे	संचालक (प्रवर्तन)	०.३२	०.३५
४	श्री. वि. एम. जयदेव	संचालक (प्रकल्प)	०.२९	-
५	श्री. वि. पी. सिंग	संचालक (प्रवर्तन)	-	०.४४
६	श्री. श्याम वर्धने	संचालक (खाणी)	०.०८	-

व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्तींचे परिश्रमिक

१	श्री. ए. आर. नंदनवार	कार्यकारी संचालक	०.२६	०.२६
२	श्री. विनोद बोंद्रे	कार्यकारी संचालक (मा.सं.)	०.१०	—
३	श्री. मनोज रानडे	कार्यकारी संचालक (मा.सं.)	—	०.२०
४	श्री. राजू बुरडे	कार्यकारी संचालक	०.२४	—
५	श्री. कैलास चिरूटकर	कार्यकारी संचालक	०.२४	—
६	श्री. सतिश चावरे	कार्यकारी संचालक	०.२४	—
७	श्री. राहूल दुबे	कंपनी सेक्रेटरी	०.१८	०.१८

भारतीय लेखा मानक क्र. १९ – “कर्मचारी लाभ” यानुसार वित्तीय लेखात मान्य कलेले नोकरी नंतरचे लाभ आणि इतर दीर्घ मुदतीचे लाभ यासाठी व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्ती पात्र आहेत. हे कर्मचारी लाभ विमागणिती मूल्यांकनाप्रमाणे ठोक रकमेत दिले जात असल्याने त्यांचा समावेश वरील माहितीत केला नाही.

ड. कार्यकारी नसलेल्या संचालकांना दिलेले उपस्थिती शुल्क

(रक्कम ₹ कोटीत)

बैठकीचा तपशील	श्रीमती इरावती दानी	श्री. विश्वास पाठक
मंडळ बैठक	०.००४	०.००५
लेखा परिक्षण समिती	०.००३	०.००३५
नामनिर्देशित व परिश्रमिक	—	०.००१
सी एस आर समिती	०.००२	—
एकूण उपस्थित शुल्क	०.००९	०.००९५

टिपा क्र. - ३९

भारतीय लेखा मानक २७ – स्वतंत्र वित्तीय विवरण पत्रक याच्या अनुपालनासाठी आवश्यक माहिती खालील तक्त्यात दिलेली आहे :-

तपशील	कंपनीचा देश	गुंतवणुकीची रक्कम	मालकी हिताची टक्केवारी		
			३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड	भारत	उपकंपनी	६०.००%	६०.००%	६०.००%
मे. यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड	भारत	सहकंपनी	१८.७५%	१८.७५%	१८.७५%
मे. धोपावे कोस्टल पॉवर कंपनी लिमिटेड	भारत	उपकंपनी	१००.००%	१००.००%	१००.००%
मे. महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड	भारत	उपकंपनी	१००.००%	१००.००%	१००.००%

टिपा क्र. - ४०

खालील सहयोगी / उपकंपन्या यांचे निव्वळ मोल कमी झाले, त्यामुळे व्यवस्थापनाने त्यांच्या गुंतवणुकीचे मूल्य कमी करण्याचा विचार केला आणि त्यानुसार लेखावह्यांत तरतूद करण्यात आली आहे.

तपशील	गुंतवणूक, अग्रीमासह	कमी करण्याची तरतूद
मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड	३३.९४	३३.९४
मे. यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड	०.१२	०.१२
मे. धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड	६.३१	६.३१

टिपा क्र. - ४० (अ)

महानिर्मितीच्या सहोदर कंपन्यांकडून वित्तीय वर्षाअखेरच्या थकित रकमा.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
महावितरण	४९८.३८	५०६.४१	५३०.३१
महापारेषण	६.८३	७.२८	८.८७

टिपा क्र. - ४१

कंपनीची सामाजिक जबाबदारी

वित्तीय वर्ष २०१६-१७ कंपनीने “कंपन्यांची सामाजिक जबाबदारी” अंतर्गत ₹ ९.४६ कोटी (२०१५-१६ मध्ये ₹ ६.२० कोटी) खालीलप्रमाणे खर्च केले

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	खर्चाचे लेखाशीर्षक	२०१६-१७	२०१५-१६
१	सामाजिक विकास व कल्याण खर्च	३.२३	२.५०
२	शिक्षण खर्च	०.५१	०.३२
३	वृक्ष लागवड	०.००	०.०२
४	जलयुक्त शिवार योजना	१.०६	०.८१
५	पिण्याचे पाणी पुरविणे, बांधकाम, ट्युबवेल, हातपंप दुरुस्ती	०.७९	०.६४
६	बांधकाम / रस्ते सुधारणे, कुंपणाच्या भिती, आर सी सी ड्रेनज, इत्यादी	३.८६	१.९१
	एकूण	९.४६	६.२०

टिपा क्र. - ४२

आकस्मिक दायित्वे व बांधिलकी

(रक्कम ₹ कोटीत)

१	आकस्मिक दायित्वे	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
	महानिर्मिती वर एस इ सी एल, डब्ल्यू सी एल आणि एस सी सी एल या कंपन्यांच्या व्याजाच्या मागणीचे आकस्मिक दायित्व आहे. त्याची रक्कम ₹ १०९.०० कोटी (मागील वर्षी ₹ ५९.५४ कोटी) अधिक कामगिरी प्रोत्साहन आणि शॉर्ट लिफ्टिंग याचे एकूण ₹ ७४०.०० कोटी (मागील वर्षी ₹ ४२५.६५ कोटी)	८४९.००	४८५.१९	११.३४
	भुसावळ (२×५००) मे. वॅ. प्रकल्पासाठी मे. टाटा प्रोजेक्ट्स लिमिटेड आणि महानिर्मिती यांच्यातील लवादी कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे. त्या लवादी कार्यवाहीचा एक भाग म्हणून मे. टाटा प्रोजेक्ट्स कंपनीने दीर्घ कालासाठीचे व इतर खर्च यांची ₹ १९७ कोटीची मागणी केली आहे.	१९७.४६	—	—
	मे. महालक्ष्मी इन्फ्रा प्रोजेक्ट्स लिमिटेड कोल्हापूर यांनी आर सी सी बॅरेज बांधकाम प्रकरणी केलेल्या दाव्याला कंपनीने आव्हान दिले आहे व हे प्रकरण मुंबई उच्च न्यायालयात प्रविष्ट आहे. त्याच्या निर्णय प्रलंबित असून यासाठी कंपनीने ₹ १७८ कोटीच्या (मागील वर्षी ₹ १५१ कोटी) आकस्मिक दायित्वास मान्यता दिली आहे.	१७८.३३	१५१.१३	१२८.०८
	कोळसा धुलाई केंद्राच्या चालकाने कोळसा धुण्यासाठी केलेल्या प्रतिदाव्यासंबंधी महानिर्मितीने ₹ १६९.०१ (मागील वर्षी ₹ १६९.०१ कोटी) कोटीचे आकस्मिक दायित्व गृहित धरले आहे.	१६९.०१	१६९.०१	२८५.९३
	आयात कोळशाच्या पुरवठादारांनी रेल्वे वाहतूक भाडे यातील बदल व इतर आकार याचा दावा केला आहे. यावर लवाद प्रक्रिया चालू आहे. निर्णय प्रलंबित असल्याने कंपनीने आकस्मिक दायित्वास ₹ १२७ कोटी (मागील वर्षी ₹ ५२ कोटी) यास मान्यता दिली आहे.	१२७.४५	५२.४१	११.७७
	सिंचन खात्याने रत्नागिरी शिराळ पंप हाऊस आणि रत्नागिरी पॉवर अँड गॅस कंपनी येथे पुरविलेल्या पाण्यासाठी मागणी केलेल्या ₹ १०३.२० कोटी (मागील वर्षी ₹ ९७.४२ कोटी) च्या आकस्मिक दायित्वाला कंपनीने मान्यता दिली आहे.	१०३.२०	९७.४९	७१.९७
	कंपनी विरोधातील इतर संकीर्ण दावे - मात्र यातील कर्जाच्या रकमेला मान्यता दिलेली नाही.	२२३.११	२६३.५७	७६०.८०
	एकूण मागणी	१,८४७.५६	१,२१८.८१	१,२६९.८८
	करांच्या थकीत परंतु कंपनीने अमान्य केलेल्या वादग्रस्त मागण्या	६८.६४	११२.११	१११.०४
	कंपनीने दिलेल्या हमी	८०३.७७	७४३.९८	४२२.०८
	आकस्मिक दायित्वाची बेरीज	२,७१९.९६	२,०७४.९०	१,८०३.०१

२ अ	बांधिलकी भांडवली खात्यात कार्यावाही न केलेल्या कंत्राटांची अंदाजे रक्कम	३४४.१४	७३९.४५	१७६३.११
--------	--	--------	--------	---------

टिपा क्र. - ४३

दि. ०८.११.२०१६ ते ३१.१२.२०१६ या कालावधीमध्ये धारण केलेल्या व व्यवहार केलेल्या विनिर्देशित बँक नोटा (एस बी एन) यांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

(रक्कम ₹)

तपशील	एस बी एन (जुन्या ५०० व १०० किमतीच्या चलनी नोटा)	इतर किमतीच्या नोटा	एकूण
दि. ०८-११-२०१६ रोजीची हातातील रोकड	२४६,०००	१३७,६६५	३८३,६६५
(+) परवानगी नुसार प्राप्ती	४५०,०००	६,६२४,०६१	७,०७४,०६१
(-) परवानगी नुसार पैसे देणे	४४,०००	५,६२६,०२१	५,६७०,०२१
(-) बँकेत जमा केलेली रक्कम	६५२,०००	८४५,८०८	१,४९७,८०८
३१-१२-२०१६ रोजीची हातातील शिल्लक	-	२८९,८९७	२८९,८९७

टिपा क्र. - ४४

वित्तीय मत्ता आणि वित्तीय दायित्वे :

वित्तीय मत्ता आणि वित्तीय दायित्वे यांचे कर्जफेडीचे खर्चाप्रमाणे वर्गीकरण केले असून त्यांच्या रकमा खालील तक्त्यात दर्शविल्या आहेत :-

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७				३१.०३.२०१६				०१.०४.२०१५			
	नफा व तोट्याद्वारे रास्त मूल्य	इतर सर्वंकष उपक्रमाद्वारे रास्त मूल्य	कर्जफेडीचे खर्च	कर्जफेड खर्चानुसार बाबींचे रास्त मूल्य	नफा व तोट्याद्वारे रास्त मूल्य	इतर सर्वंकष उपक्रमाद्वारे रास्त मूल्य	कर्जफेडीचे खर्च	कर्जफेड खर्चानुसार बाबींचे रास्त मूल्य	नफा व तोट्याद्वारे रास्त मूल्य	इतर सर्वंकष उपक्रमाद्वारे रास्त मूल्य	कर्जफेडीचे खर्च	कर्जफेड खर्चानुसार बाबींचे रास्त मूल्य
वित्तीय मत्ता												
१) व्यापारी येणी			१०,६७१.९३	१०,६७१.९३			१०,८९०.५०	१०,८९०.५०			१०,३५२.०५	१०,३५२.०५
२) रोख व रोख सममूल्य			३४.०६	३४.०६			१४४.३३	१४४.३३			९०.२६	९०.२६
३) बँकांतील शिल्लकी वरील (२) व्यतिरिक्त			-	-			-	-			-	-
४) कर्जे			५४.४०	५४.४०			४१०.०६	४१०.०६			१४३.१५	१४३.१५
५) इतर वित्तीय मत्ता			२,१४०.३२	२,१४०.३२			१,२३०.९०	१,२३०.९०			८५८.०६	८५८.०६
एकूण	-	-	१२,९००.७०	१२,९००.७०	-	-	१२,६७५.७९	१२,६७५.७९	-	-	११,४४३.५२	११,४४३.५२

वित्तीय दायित्वे												
१) उसनवारी - कर्जे			३३,३१७.२०	३३,३१७.२०			३२,१९४.४७	३२,१९४.४७			३०,६७६.३२	३०,६७६.३२
२) व्यापारी देणी			१,७०६.३९	१,७०६.३९			१,२५६.५९	१,२५६.५९			३,९७१.८९	३,९७१.८९
३) इतर वित्तीय दायित्वे			६,३९३.४२	६,३९३.४२			७,७६३.७४	७,७६३.७४			५,८७५.७५	५,८७५.७५
एकूण	-	-	४१,४१७.०१	४१,४१७.०१	-	-	४१,२१४.८०	४१,२१४.८०	-	-	४०,५२३.९७	४०,५२३.९७

वित्तीय जोखीमांचे व्यवस्थापन

जोखीम व्यवस्थापनाचा आकृतीबंध

सर्व सामान्य कार्य करताना, कंपनीच्या कृतींना विविध धोक्यांना सामोरे जावे लागते. त्यातील काही धोके वित्तीय विलेखांसंबंधीचे आणि हे विलेख ज्या बाजारपेठेत कार्यरत असतात त्यांसंबंधी असतात. महानिर्मिती कंपनीची स्वतःची जोखीम व्यवस्थापनाची यंत्रणा असून तिचे नियमित अंतराने संचालन केले जाते. महत्वाच्या जोखीमा संक्षिप्त स्वरूपात खाली दिल्या आहेत.

४४. अ. नियामकामुळे जोखीमा

महानिर्मिती कंपनी तिच्या वार्षिक महसूल गरजा महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांना सादर करते. त्यांनी मंजूर केलेल्या दरपत्रकाच्या आधारे महानिर्मिती ग्राहकांना मासिक उर्जा देयके देते. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने निश्चित केलेले दर या आयोगाच्या बहुवर्षीय वीज दर पत्रकावर आधारलेले असतात. या दराचे ठराविक कालावधी नंतर सुधारणा होते. या आयोगाच्या नियमकांच्या प्रमाणक मापदंडानुसार दर निश्चिती होते. या प्रमाणित मापदंडात किंवा नियमनाच्या मार्गदर्शक तरतुदींमध्ये कोणतेही बदल झाल्यास त्याचे परिणाम महानिर्मितीच्या वीज विक्रीच्या महसूलावर होतात.

४४. ब. कंपनीने वित्तीय धोके ओळखून त्याच्या तीन श्रेणी केल्या आहेत त्या अशा

१) पत जोखीम २) रोकड सुलभता आणि ३) बाजारातील जोखीम. या प्रत्येक श्रेणीतील धोक्यांचे उगमस्थानाचा तपशील आणि कंपनी या धोक्यांचे करीत असलेले व्यवस्थापन याचे स्पष्टीकरण खालील टिपांमध्ये केले आहे.

४४. ब. १ पत जोखीम

जेव्हा कंपनीचा ग्राहक किंवा अन्य व्यवहारातील संस्था तिचे करारानुसार असलेली बंधने पूर्ण करू शकत नाही, तेव्हा कंपनीला वित्तीय नुकसान करणारी पत विषयक जोखीम उद्भवते. त्यामुळे ग्राहकांकडील येणी आणि गुंतवणूकीच्या प्रतिभूती याबाबत धोके निर्माण होतात. म्हणून कंपनी संशयास्पद ऋणे, येणी आणि कमी होणारी प्राप्त यासाठी भरपाईची तरतूद करते. तसेच व्यापारातून आणि इतर येणी व गुंतवणूकी यांचे तोट्यांचा अंदाज कंपनी करून ठेवते.

खाली दिलेल्या वित्तीय विलेखांच्या प्रकरणी पत पुरवठ्यावर होणारे कमाल धोके हे त्यांच्या निर्देशित रकमांच्या संदर्भात मर्यादित केले जातात.

व्यापारी येणी

व्यापारी देण्यांच्या (चांगली मानलेल्या) अपेक्षित पत तोट्यांचा अंदाज करण्यासाठी कंपनी शासकीय बॉण्डचा उत्पन्नाच्या संबंधित वर्षासाठी सवलत घटक म्हणून वापर करते आणि अशा व्यापारी येण्यांशी संलग्न असणाऱ्या वेळेच्या मुल्यांच्या धोक्यांचे निर्धारण करते. व्यापारी येण्याचा संबंध महावितरणला पुरविलेल्या वीजेच्या येण्याशी आहे. ही सहोदर कंपनी असल्याने तसेच सार्वभौम संस्था असल्याने तिच्या व्यवहारात पत संबंधीचा धोका असल्याचे वाटत नाही. पत संबंधातील धोके दर्शन व तोट्याची तजवीज (अपेक्षित पत तोट्याच्या तरतुदीसह) याची माहिती खालील तक्त्यात दर्शविली आहे :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७		३१.०३.२०१६		०१.०४.२०१५	
	ठोक धरलेली रक्कम	तोट्यासाठी तजवीज	ठोक धरलेली रक्कम	तोट्यासाठी तजवीज	ठोक धरलेली रक्कम	तोट्यासाठी तजवीज
मागील येणे ०-१८० दिवस	७,७२५.०८		७,६६५.४९		७,९४७.१४	
मागील येणे १८०-३६० दिवस			१,०३९.२६		२,७०१.३९	२९६.४८
३६० पेक्षा जास्त दिवस	३,७४०.६६	७९३.८१	२,७०१.३९	५१५.६५		
एकूण	११,४६५.७४	७९३.८१	११,४०६.१५	५१५.६५	१०,६४८.५३	२९६.४८

टिपा : वरील माहितीमधून विनादेयकाचा महसूल वगळला आहे.

या वर्षात व्यापारी येण्याच्या संदर्भातील अपेक्षित पत तोट्यासाठी केलेल्या तजवीजचे स्थानांतर खालील तक्त्यात दिले आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

दि. ०१-०४-२०१५ ची शिल्लक	२९६.४८
अधिक : मान्य केलेला अपेक्षित पत - तोटा	२१९.१७
वजा : निर्लेखित केलेली रक्कम	-
दि. ०१-०४-२०१६ ची शिल्लक	५१५.६५
अधिक : मान्य केलेला अपेक्षित पत - तोटा	२७८.१६
वजा : निर्लेखित केलेली रक्कम	-
३१-०३-२०१५ ची शिल्लक	७९३.८१

रोख व रोख सममूल्य :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
रोख व रोख सममूल्य	३४.०६	१४४.३३	९०.२६

४४. ब.२ रोकड सुलभतेचे धोके

रोकड सुलभतेचे धोके म्हणजे जेव्हा कंपनी तिची वित्तीय बंधने वेळेत पूर्ण करू शकत नाही ते धोके. कंपनी तिचे व्यवहार आणि वित्तीय आश्वासने वेळेवर पूर्ण करण्याची हमी मिळावी म्हणून रोकड सुलभतेचे प्रभावी व्यवस्थापन करण्यावर लक्ष केंद्रित करते. कंपनीच्या कर्जावर पुरेशा मर्यादा असतात, त्याला भागधारक व मंडळाची योग्य मान्यता असते. कंपनीच्या रोकड सुलभतेच्या स्रोतांमध्ये प्रवर्तनीय रोकडता प्रवाह, रोख व समतुल्य बँकांचे निधी व विना निधी आधारित प्रवाह यांचा समावेश होतो. उद्योग व्यवसायाचे काम सुरळीत व सतत चालू रहावे यासाठी रोख व निधी प्रवाह व्यवस्थापन याकडे दैनंदिन लक्ष दिले जाते.

(१) वित्तीय रचना

कंपनीच्या विविध बँकातील निधी व विनानिधी यावर मर्यादा असतात. कंपनीचे भागधारक आणि मंडळ यांनी मंजूर केलेल्या कर्ज, उसनवारी यांच्या मर्यादा पुरेशा आहेत. कंपनीच्या पतस्थितीला दर्जा देणाऱ्या नामांकित संस्थांकडून चांगला दर्जा मिळाल्यास देशांतर्गत बाजारपेठेतून निधी प्राप्त होण्यास त्याची मदत मिळते. निधीच्या स्रोताची विविधता आणि शक्तीवान रोकडता प्रवाह आवश्यक भांडवली शिस्त राखण्यासाठी सक्षम असते. महानिर्मिती कंपनीने तिच्या भांडवली पुरवठ्याच्या रचनेत विविधता ठेवली आहे. यामध्ये

कालानुसार मुदत पूर्ण होणाऱ्या ठेवी आणि चलनी पैसा यांच्या वित्तीय उत्पादनांचे मिश्रण आहे. या वित्तीय उत्पादनांमध्ये खरेदीदारांचे क्रेडीट लोन, स्वच्छ व प्रतिभूती असलेली देशांतर्गत मुदतीची कर्जे (तसेच भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन यांच्यामार्फत पुनःपुनः पाठिंबा देण्याच्या आधारे परकीय चलनातील कर्जे) इत्यादी यांचा समावेश होतो. महानिर्मिती कंपनी देशांतर्गत तसेच जागतिक बँक, के. एफ. डब्ल्यू. यासारख्या परदेशी वित्तीय संस्थांशी संपर्क साधून योग्य प्रकारे विविध स्वरूपात निधी मिळविते. यामध्ये भौगोलिक वैविध्यही आहे.

(२) वित्तीय दायित्वांची मुदत पूर्ण होणे

करारानुसार आणि पात्र नसलेल्या रोकडता प्रवाहातील रकमा खालील तक्त्यात प्रकट केल्या आहेत.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७			३१.०३.२०१६			०१.०४.२०१५		
	१ वर्षापर्यंत	१ ते ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा अधिक	१ वर्षापर्यंत	१ ते ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा अधिक	१ वर्षापर्यंत	१ ते ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा अधिक
डेरिव्हेटिव्ह नसलेले वित्तीय दायित्वे									
कर्जे	११,०४७.७६	७,०६०.०१	१७,४३७.९३	१२,६४५.१४	६,४९३.०२	१६,२६१.४९	६,९५४.८२	९,२११.०७	१५,४२६.२२
व्यापारी येणी	१,७०६.३९			१,२५६.५९			३,९७१.८९		
इतर वित्तीय दायित्वे	६,३९३.४२			७,७६३.७४			५,८७५.७५		
एकूण	१९,१४७.५७	७,०६०.०१	१७,४३७.९३	२१,६६५.४७	६,४९३.०२	१६,२६१.४९	१६,८०२.४७	९,२११.०७	१५,४२६.२२

४४.सी.३ बाजारापेठेतील धोके - बाजारातील धोक्यांचे पुढील तीन धोक्यांमध्ये वर्गीकरण केले आहे. १) चलनातील धोके, २) व्याजदराचे धोके, ३) वस्तूचे धोके :

४४.सी.३.१ चलनातील धोके

कंपनीने के एफ डब्ल्यू जर्मनी आणि जागतिक बँक (आय बी आर डी) यांचेकडून परकीय चलनात घेतलेल्या कर्जांना परकीय चलनातील बदलाचे धोके संभवतात. युरो आणि अमेरिकन डॉलर या चलनात कर्जे आहेत. मात्र कंपनी दर नियमनाच्या वातावरणात काम करते. परिणामी परकीय चलनातील बदलाची समस्या प्रत्यक्ष ग्राहकांकडील वसूलीने हातात येऊ शकते. म्हणून परकीय चलनातील बदलांचा मोठा धोका कंपनीला नाही.

४४.सी.३.२ व्याज दरातील धोके व ते हाताळणे

कर्जांमुळे कंपनीला व्याजदरातील धोक्यांना तोंड द्यावे लागते. कंपनीचे व्याजधारक वित्तीय विलेखातील व्याजदरांची स्थिती, व्यवस्थापनाकडून दिलेल्या माहितीनुसार खालील प्रमाणे आहे :

तपशील	निर्देशित रक्कम ₹ कोटीत		
	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
स्थिर दरांचे विलेख			
वित्तीय मत्ता	-	-	-
वित्तीय दायित्वे	६५८.७१	८७४.३८	७९५.८४

दर बदल होणारे विलेख			
वित्तीय मत्ता	-	-	-
वित्तीय दायित्वे	३४,८८६.९८	३४,५२५.२८	३०,७९६.२७

दर बदल होणाऱ्या विलेखांसाठी रोकडता प्रवाहाचे विश्लेषण

अहवालाच्या तारखेला व्याज दरात २५ आधार बिंदू इतका रास्त व शक्य बदल झाला असता तर त्यामुळे नफा किंवा तोटा यात होणारी वाढ / (घट) खालील तक्त्यात दिली आहे. तसेच निदर्शक २५ आधार बिंदू (०.२५ टक्के) स्थलांतर हे केवळ दिशादर्शक आहे आणि त्यातून व्यवस्थापनाचे व्याज दरा बदलाचे अंदाज व्यक्त होत नाहीत.

या विश्लेषणात असे गृहित धरले आहे की, इतर सर्व फरक, विचलन विशेषतः परकीय चलन विनिमय दर हे स्थिर आहेत.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	नफा किंवा तोटा					
	२५ आधार बिंदू वाढ	२५ आधार बिंदू घट	२५ आधार बिंदू वाढ	२५ आधार बिंदू घट	२५ आधार बिंदू वाढ	२५ आधार बिंदू घट
	३१.०३.२०१७		३१.०३.२०१६		०१.०४.२०१५	
तरता दराचे कर्ज	८७.२२	(८७.२२)	८६.३१	(८६.३१)	७६.९९	(७६.९९)
व्याज दर अदलाबदल (संकल्पनेतील मुद्दल रक्कम)	-	-	-	-	-	-
रोकडता प्रवाहाची सूक्ष्म भेद ग्रहिता (निव्वळ)	८७.२२	(८७.२२)	८६.३१	(८६.३१)	७६.९९	(७६.९९)

४४.सी.३.३ वस्तू संबंधी धोके

कंपनीचे कार्य हे जेथे दराचे नियमन केले जाते अशा वातावरणात चालते. कंपनीच्या खर्चात मुख्य वाटा कोळशाच्या खर्चाचा आहे. कोळसा खर्चातील प्रत्यक्ष बदलाची वसुली ग्राहकांच्या येण्यातून करण्यास परवानगी आहे. मात्र ती कामगिरीचे मापदंड पूर्ण करण्याच्या अटीच्या अधीन आहे. म्हणून कोळसा किमतीतील बदलाचा कंपनीस मोठा धोका नाही.

टिपा क्र. - ४५

भाडी

प्रवर्तनातील भाडेपट्टी

अ. भाडेकरू म्हणून भाडेपट्टी

अ) कंपनी जमिनी, कार्यालयाच्या जागा, कर्मचारी निवासी गाळे आदिसाठी रद्द होणार / रद्द न होणारे प्रवर्तनीय भाडेपट्टीची व्यवस्था करते. यासंबंधीच्या करारांनुसार संबंधित मुदतीसाठी दिलेल्या भाड्यांना सामान्यतः नफा-तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते. कारण कंपनीच्या मते त्यातून वेळेनुरूप लाभाचे स्वरूप दिसून येते. यासाठी दिलेले भाडे नफा-तोटा पत्रकात आकारले जाते. प्रवर्तनातील जी भाडी रद्द होणार नाहीत अशा (जल-विद्युत केंद्राची भाडेपट्टी) यांचे भविष्यातील किमान भाडी आणि भाड्याच स्थिती खालील प्रमाणे आहे :

१) भविष्यातील किमान भाड्याची रक्कम देणे.

३१ मार्च रोजी, रद्द न होणाऱ्या भाडेपट्ट्यासाठी देय असलेले भाडे :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
एका वर्षापेक्षा कमी	४५२.०८	४५२.१०	४५२.०८
एक ते पाच वर्षांपर्यंत	१,८१२.७३	१,८०९.८४	१,८०९.०८
पाच वर्षापेक्षा जास्त	७,३२६.६०	७,७८१.५७	८,२३४.४१
एकूण	९,५९१.४१	१०,०४३.५१	१०,४९५.५७

२) नफा व तोटा पत्रकात मान्य रकमा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६
भाडे खर्च	४५२.१०	४५२.०८

वीज खरेदी व्यवस्थेत भाडेपट्टीची निश्चिती :

महानिर्मिती कंपनीने महावितरण या कंपनीशी वीज खरेदी करार केला आहे. महानिर्मितीने निर्माण केलेल्या विजेचा मोठा वाटा महावितरणला विकण्यात येतो. म्हणून भारतीय लेखा मानक १७ यातील परिशिष्ट 'सी' यातील अटीनुसार कंपनीने वीज खरेदी व्यवस्थेचे परिक्षण केले, जेणेकरून या व्यवस्थेत भाडेपट्टी संबंधी तरतूद आहे की नाही हे समजावे. त्यातून असे निदर्शनास आले की य करारानुसार महावितरण कंपनीला मत्ता वापरण्याचा हक्क आहे. मात्र वीज निर्मितीसाठी उपलब्ध वीज केंद्राची देखभाल न केल्यामुळे होणारे तोटे महानिर्मिती कंपनीला सोसावे लागतील. म्हणून त्या प्रमाणात धोके व मोबदले यांचे महावितरणकडे हस्तांतरण केलेले नाही. परिणामी ही व्यवस्था वित्तीय भाडेपट्टीचे निकष पूर्ण करीत नाही.

टिपा क्र. - ४६

प्रतिभाग मिळकत

समभाग धारण कर्त्यांना देय असलेली मूळ प्रतिभाग मिळकतीचा हिशेब वर्षातील नफ्याला त्या वर्षातील वेटेड ॲव्हरेज इक्विटी शेअर्सच्या संख्येने भागून केला जातो.

सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकतीचा हिशेब नफ्याला वर्षभरातील वेटेड ॲव्हरेज इक्विटी शेअर्सच्या संख्येने भागून केला जातो.

१. समभाग धारकांना द्यावयाचा नफा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६
समभाग धारकांचा देय नफा - मूळ प्रतिभाग मिळकत	(५८७.९७)	१,३३४.७६
समभाग धारकांना देय नफा - सौम्यकृत प्रतिभाग नफा	(५८७.९७)	१,३३४.७६

२. वेटेड ॲव्हरेज सामान्य शेअर्सची संख्या

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६
समभागांची संख्या	२४,८५५,४१२,९२६	९,०४६,२९३,१२२
मूळ सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकतीसाठी वेटेड ॲव्हरेज शेअर्स	२४,८५५,४१२,९२६	९,०४६,२९३,१२२
मूळ सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकत (₹ मध्ये)	(०.२४)	१.४८

टिपा क्र. - ४७

भांडवल व्यवस्थापन

कंपनीच्या भागधारकांचा विश्वास कायम रहावा आणि भविष्यात उद्योग कायम चालावा यासाठी शक्तिशाली भांडवली पाया असला पाहिजे असे कंपनीचे धोरण आहे. भांडवलावरील परताव्याचे व्यवस्थापन सतत परिक्षण करते. यासाठी कंपनी कर्ज आणि समभाग यांचे गुणोत्तराचा उपयोग करते.

३१ मार्च रोजी कंपनीचे कर्ज - समभाग गुणोत्तर

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
दीर्घ मुदतीची कर्जे (₹ कोटीत)	२४,४९७.९४	२२,७५४.५१	२४,६३७.२९
समभाग भांडवल (₹ कोटीत)	२४,८५४.३४	२४,०९८.३६	८,०५७.२८
कर्ज व समभाग यांचे गुणोत्तर	०.९९	०.९४	३.०६

टिपा क्र. - ४८

लाभांश

कंपनीने आतापर्यंत लाभांश घोषित केलेला नाही.

टिपा क्र. - ४९

भारतीय लेखा मानकाचा प्रथम अंगिकार करणे

भारतीय लेखा मानक पद्धतीत संक्रमण

भारतीय लेखा मानक पद्धतीनुसार, महानिर्मिती कंपनीने प्रथमच तिची वित्तीय विवरण पत्रके तयार केली आहेत.

दि. ३१.०३.२०१६ रोजी संपलेल्या वर्षात. कंपनीने तिची वित्तीय विवरणपत्रे कंपनी कायदा २०१३ चे कलम १३३ अंतर्गत अधिसूचित केलेल्या कंपन्यांची (लेखा मानके) नियमावली २०१४ आणि कायद्यातील इतर संबंधित तरतूदी भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार सादर केली होती.

यामुळे दि. ३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाचे वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्यासाठी आणि संक्रमणाच्या तारखेला (म्हणजे दि. ०१-०४-२०१५ रोजी) आरंभीचा ताळेबंद भारतीय लेखा मानकानुसार करण्याचे ठरले.

भारतीय लेखा मानकानुसार दि. ०१-०४-२०१५ रोजीचा ताळेबंद तयार करणे आणि त्यानंतर ३१-०३-२०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाची तुलनात्मक माहिती सादर करणे यासाठी कंपनीने यापूर्वी भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार सादर केल्या वित्तीय विवरणपत्रकातील रकमांचे समायोजन केले आहे. हि टिप कंपनीच्या भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखा तत्वानुसार तयार करण्यात आलेल्या वित्तीय विवरण पत्राची पुनर्रचना करताना केलेल्या महत्वाच्या समायोजनाची स्पष्टता देते. तसेच भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे या पद्धतीतून भारतीय लेखा मानके या पद्धतीकडे संक्रमण केल्यामुळे कंपनीच्या वित्तीय स्थिती, वित्तीय कामगिरी आणि रोकडता प्रवाह यांच्यावर कसे परिणाम झाले हे सांगितले आहे.

अ. सवलती आणि अपवाद

ही विवरणपत्रके तयार करतांना कंपनीने खाली नमूद केलेले पर्यायी सवलती आणि बंधनकारक अपवाद यांचा उपयोग केला.

अ. १ पर्यायी सवलती

अ.१.१ मालमत्ता, कारखाने व साधने आणि अमूर्त मत्ता

कंपनीने भारतीय लेखा मानक क्र. १०१ अंतर्गत असलेल्या सवलतीचा कंपनीने लाभ घेतला. त्यानुसार मालमत्ता, कारखाने आणि

साधने तसेच अमूर्त मत्ता यांचे प्रचलित मूल्य म्हणजे भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार मोजणी केलेले मूल्य संक्रमणाच्या तारखेला वित्तीय विवरणपत्रात मान्य केले आणि संक्रमण तारखेला (१ एप्रिल २०१५) त्यांची तेव्हाची मानीव किंमत ठरवून ती पुढे वापरण्यात आली.

अ.१.२ उपकंपन्या, संयुक्त साहस व सहयोगी कंपन्या मधील गुंतवणूकी

कंपनीने आपल्या उपकंपन्या तसेच संयुक्त साहस व सहयोगी कंपन्या यामध्ये केलेल्या गुंतवणूकीची भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार मोजणी केलेले प्रचलित मूल्य हेच संक्रमण तारखेला म्हणजे ०१.०४.२०१५ रोजीचे मानीव मूल्य समजावे असे भारतीय लेखा मानक १०१ मधील सवलतीनुसार निश्चित केले.

अ.१.३ व्यवसायाचे मिश्रण

कंपनीने भूतकाळातील केलेल्या सर्व व्यावसायिक मिश्रणांना भारतीय लेखा मानक क्र. १०३ नुसार पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू न करण्याच्या सवलतीचा लाभ घेतला.

अ.१.४ भाडेपट्टी

कंपनीने भारतीय लेखा मानक १०१ ह्यानुसार संक्रमण तारखेला अस्तित्वात असलेल्या सर्व व्यवस्था भाडेपट्टी वर आहे का (ज्याचे परिणाम मोठ्या स्वरूपाचे नसतील ते वगळून) हे ठरविण्याच्या सवलतीचा लाभ घेतला. हे ठरवताना संक्रमणाच्या दिवशी वास्तव आणि परिस्थितीचा आधार घेतला.

अ.१.५ वित्तीय मत्ता व दायित्वे यांच्या रास्त मूल्यमापनाला प्रारंभी मान्यता देणे

कंपनीने भारतीय लेखा मानक १०१ नुसार उपलब्ध सवलतीचा लाभ घेतला आणि त्यानुसार वित्तीय मत्ता व दायित्वे यांच्या प्रारंभी केलेल्या मूल्यमापनाला भावी काळासाठी मान्यता दिली.

अ.२ भारतीय लेखा मानक यातील बंधनकारक अपवाद

अ.२.१ अंदाज

भारतीय लेखा मानक नुसार दि. १ एप्रिल २०१५ रोजीचे अंदाज भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार केलेल्या समान तारखेच्या अंदाजांशी सुसंगत आहेत. भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वामध्ये आवश्यक नसलेले अन्य अंदाज कंपनीने १ एप्रिल २०१५ रोजी केले. ते खालीलप्रमाणे आहेत :-

- समभाग विलेखातील गुंतवणूकी नफा व तोट्याव्दारे रास्त मूल्य किंवा इतर सर्वकष उत्पन्नाव्दारे रास्त मूल्य यानुसारच्या किमतीप्रमाणे चालू ठेवणे.
- अपेक्षित पत तोटा मॉडेलच्या आधारे वित्तीय मत्ता कमी करणे.
- वित्तीय मत्ताचे सवलतीतील मूल्य कर्जफेडीच्या खर्चानुसार निश्चित करणे.

अ.२.२ वित्तीय मत्तांचे वर्गीकरण व मापन

भारतीय लेखा मानक १०१ यात दिलेल्या परवानगीनुसार कंपनीने संक्रमण तारखेला असलेल्या वास्तव आणि परिस्थिती या आधारे वित्तीय मत्तांचे वर्गीकरण निश्चित केले. तसेच भारतीय लेखा मानक १०१ नुसार वित्तीय मत्तांचे मापनाचा लेखा कर्जफेड खर्चानुसार पूर्वलक्षी प्रभावाने केला. मात्र जेथे तसे करणे व्यवहार्य नव्हते तेथे अपवाद करण्यात आला.

अ.२.३ वित्तीय मत्ता कमी करणे

भारतीय लेखा मानक १०१ यातील परवानगीनुसार कंपनीने संक्रमण तारखेला असलेले वास्तव आणि परिस्थिती या आधारे वित्तीय मत्तांचे वर्गीकरण निश्चित केले. भारतीय लेखा मानक १०१ नुसार वित्तीय मत्ता कमी करण्याचे लेखे कर्जफेडीच्या खर्चाप्रमाणे पूर्वलक्षी प्रभावाने केले. मात्र जेथे तसे करणे व्यवहार्य नव्हते तेथे अपवाद करण्यात आला.

ब. पूर्वोच्चा सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे आणि भारतीय लेखा मानक यामध्ये मेळ करणे.

ब.१ ३१ मार्च २०१६ रोजीचे आणि संक्रमण तारिख १-४-१५ चे ताळेबंदाचा मेळ करणे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१६			०१.०४.२०१५		
	भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे*	भारतीय लेखा मानकामुळे समायोजना	भारतीय लेखा मानक	भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे*	भारतीय लेखा मानकामुळे समायोजना	भारतीय लेखा मानक
मत्ता						
चालू नसलेल्या मत्ता						
मालमत्ता, कारखाने व साधने	२७,६५४.९०	७.८९	२७,६६२.८१	१८,२४१.८०	४,९६५.२१	२३,२०७.०१
प्रगतीपथावरील भांडवली कामे	१७,४३४.६९	-	१७,४३४.६९	२०,५६८.६०	-	२०,५६८.६०
अमूर्त मत्ता	१६.१७	-	१६.१७	१६.१६	-	१६.१६
वित्तीय मत्ता :						
उपकंपन्या, संयुक्त साहसे व सहयोगी कंपन्यात गुंतवणूकी	०.११	३३.५९	३३.७०	०.१६	४६.१८	४६.३४
व्यापारी येणी	३,७४०.६६	(५१५.६५)	३,२२५.०१	२,७०१.३९	(२९६.४८)	२,४०४.९१
कर्जे	-	-	-	-	-	-
इतर वित्तीय मत्ता	-	-	-	-	-	-
इतर चालू नसलेल्या मत्ता	४९४.४१	५४२.२३	१,०३६.६४	१,०२१.२३	४६६.२१	१,४८७.४४
एकूण चालू नसलेल्या मत्ता	४९,३४०.९४	६८.०६	४९,४०९.०१	४२,५४९.३४	५,१८१.१२	४७,७३०.४५
चालू मत्ता						
वस्तुसूची	१,९०२.५१	-	१,९०२.५१	१,४२३.१६	-	१,४२३.१६
वित्तीय मत्ता	-	-	-	-	-	-
गुंतवणूकी	-	-	-	-	-	-
व्यापारी येणी	७,६६५.४९	-	७,६६५.४९	७,९४७.१४	-	७,९४७.१४
रोख व रोख समतुल्य	१४४.३३	-	१४४.३३	९०.२६	-	९०.२६
बँकांतील शिलकी-वरील (३) वगळून	-	-	-	-	-	-
कर्जे	४४३.६६	(३३.५९)	४१०.०६	१८९.३३	(४६.१८)	१४३.१५
इतर वित्तीय मत्ता	१,२३०.९०	-	१,२३०.९०	८५८.०६	-	८५८.०६
चालू कर मत्ता (निव्वळ)	-	-	-	-	-	-
इतर चालू मत्ता	१,५७५.१८	-	१,५७५.१८	१,६०५.५८	-	१,६०५.५८
	१२,९६२.०७	(३३.५९)	१२,९२८.४८	१२,११३.५३	(४६.१८)	१२,०६७.३५
विक्री / विल्हेवाटीसाठी योग्य असे वर्गीकरण केलेल्या मत्ता	१३४.१७	-	१३४.१७	४६.४६	-	४६.४६
एकूण चालू मत्ता	१३,०९६.२४	(३३.५९)	१३,०६२.६५	१२,१६०.००	(४६.१८)	१२,११३.८२
एकूण मत्ता	६२,४३७.१८	३४.४७	६२,४७१.६५	५४,७०९.३३	५,१३४.९४	५९,८४४.२७

समभाग आणि दायित्वे						
समभाग						
समभाग भांडवल	२४,०९८.३६	-	२४,०९८.३६	८,०५७.२८	-	८,०५७.२८
इतर समभाग	(५,८५६.८८)	१६८.६०	(५,६८८.२७)	३,१३०.००	५,१६७.८९	८,२९७.८९
एकूण समभाग	१८,२४१.४८	१६८.६०	१८,४१०.०८	११,१८७.२८	५,१६७.८९	१६,३५५.१७
दायित्वे						
चालू नसलेली दायित्वे						
वित्तीय दायित्वे						
कर्जे	२२,७५४.५१	-	२२,७५४.५१	२४,६३७.२९	-	२४,६३७.२९
इतर वित्तीय दायित्वे	-	-	-	-	-	-
तरतुदी	८०३.३७	-	८०३.३७	८३८.४३	-	८३८.४३
स्थगित कर दायित्वे (निव्वळ)	१,५२४.२७	९.०३	१,५३३.३१	१,४७१.६९	५७.६९	१,५२९.३८
इतर चालू नसलेली दायित्वे	२४०.७९	(१७.०४)	२२३.७५	२०४.९६	१.३४	२०६.२९
एकूण चालू नसलेली दायित्वे	२५,३२२.९४	(८.०१)	२५,३१४.९४	२७,१५२.३६	५९.०३	२७,२११.३९
चालू दायित्वे						
वित्तीय दायित्वे						
कर्जे	९,४३९.९६	-	९,४३९.९६	६,०३९.०३	-	६,०३९.०३
व्यापारी देणी	१,३८२.५७	(१२५.९८)	१,२५६.५९	४,०६३.७३	(९१.८४)	३,९७१.८९
इतर वित्तीय दायित्वे	७,७६३.८८	(०.१५)	७,७६३.७४	५,८७५.९०	(०.१५)	५,८७५.७५
इतर चालू दायित्वे	३१.१३	-	३१.१३	३१.१७	-	३१.१७
तरतुदी	२५५.२२	-	२५५.२२	३५९.८६	-	३५९.८६
चालू कर दायित्वे (निव्वळ)	-	-	-	-	-	-
एकूण चालू दायित्वे	१८,८७२.७६	(१२६.१२)	१८,७४६.६४	१६,३६९.६९	(९१.९८)	१६,२७७.७१
एकूण समभाग व दायित्वे	६२,४३७.१८	३४.४७	६२,४७१.६५	५४,७०९.३३	५,१३४.९४	५९,८४४.२७

*भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यातील आकडेवारीचे या टिपणीच्या उद्देशानुसार भारतीय लेखा मानकाशी सुसंगत करण्याच्या आवश्यकतेनुसार पुनवर्गीकरण केले आहे.

ब.२ दि. ३१ मार्च २०१६ आणि १ एप्रिल २०१५ रोजी समभागांचा मेळ :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	टिपा	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत निव्वळ मोल (अ)		१८,२४१.४८	११,१८७.२८
भारतीय लेखा मानकासाठीच्या समायोजनाचा सारांश :			
घसाऱ्यासाठी तरतुदी (शासकीय अनुदान मत्ता)	ब.२.१	(०.४६)	
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार मत्तांवर घसारा	ब.२.२		(९,०४५.०३)
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार काढलेल्या मत्तांचे रास्त मूल्य	ब.२.२		(१,१०८.८७)

न वापरलेल्या शासकीय अनुदानाच्या शिलकीचे निर्लेखन करणे	ब.२.७	०.१५	०.१५
शासकीय अनुदानाची परतफेड	ब.२.७	०.४६	-
भांडवली / शासकीय अनुदान	ब.२.७	२५.५५	७.६३
व्यापारी येणी कमी करणे - अपेक्षित पत तोट्याची पद्धत	ब.२.४	(५१५.६५)	(२९६.४८)
भाडेपट्टी - सरळ रेषा पद्धतीनुसार	ब.२.५	५६३.७३	४७७.९८
भांडवलीकरण केलेल्या कंपनीचा सामाजिक जबाबदारीच्या निर्लेखन	ब.२.६	(०.६१)	(०.६१)
कार्यपालनासाठी प्रोत्साहन	ब.२.८	१२५.९८	९१.८४
वाटप प्रलंबित असलेली शेअर ऑप्लीकेशन मनी	ब.२.२	-	१५,११०.७६
वणी - सावंगी पाणीपुरवठा योजनेसाठी अग्रीम कमी करणे	ब.२.१०	(२१.५०)	(११.७७)
स्थगित कर	ब.२.११	(९.०३)	(५७.६९)
एकूण भारतीय लेखा मानकाप्रमाणे समायोजने - (ब)		१६८.६०	५,१६७.८९
भारतीय लेखा मानकांतर्गत निव्वळ मोल (अ + ब)		१८,४१०.०८	१६,३५५.१७

ब.३ ३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या नफा व तोटा पत्रकाचा मेळ :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१५-१६		
	भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे*	भारतीय लेखा मानकामुळे समायोजना	भारतीय लेखा मानक
महसूल			
प्रवर्तनातील महसूल			
वीज विक्री	१८,२३७.२६	०.००	१८,२३७.२६
इतर प्रवर्तन महसूल	१,०५६.१६	-	१,०५६.१६
	१९,२९३.४२	०.००	१९,२९३.४२
इतर उत्पन्न	१०३.६४	६९.०९	१७२.७३
एकूण उत्पन्न	१९,३९७.०६	६९.०९	१९,४६६.१५
खर्च			
वापरलेल्या मालाचा खर्च	११,३७५.१६	(५७.४४)	११,३१७.७२
कर्मचारी लाभाचे खर्च	१,२६८.३४	(५२.४२)	१,२१५.९२
वित्तीय खर्च	२,००८.२१	(५.७१)	२,००२.४९
घसारा व कर्ज परतफेड खर्च	१,२७५.७२	३५८.०८	१,६३३.७९
इतर खर्च	१,७३२.४८	२०६.६०	१,९३९.०९
एकूण खर्च	१७,६५९.९१	४४९.१०	१८,१०९.०१
अपवादात्मक बाबी व कर यापूर्वीचा नफा	१,७३७.१५	(३८०.०१)	१,३५७.१४
अपवादात्मक बाबी	१०,४७९.२०	(१०,४७९.२०)	-
कर पूर्व नफा	(८,७४२.०४)	१०,०९९.१८	१,३५७.१४

कर खर्च चालू कर स्थगित कर मागील वर्षाच्या कराच्या तरतुदींचे निर्लेखन (निव्वळ)	५२.५८	(४८.६६)	३.९२
कर खर्च	(८,७९४.६२)	१०,१४७.८४	१,३५३.२२
कालावधीतील नफा (तोटा)			
इतर सर्वकष उत्पन्न नफा किंवा तोटा यात पुनर्वर्गीकरण न झालेल्या बाबी : व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुनर्मापन; नफा किंवा तोटा यात पुनर्वर्गीकरण न होणाऱ्या बाबींचा आयकर		(५४.२९)	(५४.२९)
वर्षाचे इतर सर्वकष उत्पन्न - कराची निव्वळ	-	(५४.२९)	(५४.२९)
एकूण वर्षाचे सर्वकष उत्पन्न - कराची निव्वळ	(८,७९४.६२)	१०,०९३.५५	१,२९८.९३

*भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यातील आकडेवारीचे या टिपणीच्या उद्देशानुसार भारतीय लेखा मानकाशी सुसंगत करण्याच्या आवश्यकतेनुसार पुनर्वर्गीकरण केले आहे.

ब.४ ३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या कालावधीतील नफा व तोटा पत्रकाचा मेळ :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१५-१६	
भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वानुसार वर्षाचा नफा	अ	(८,७९४.६२)
भारतीय लेखा मानकांच्या समायोजनाचा सारांश :		-
भाडेपट्टी सरळ रेषा पद्धतीने	ब.२.५	८५.७५
शासकीय अनुदानाची परतफेड	ब.२.७	०.४६
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार असाधारण घसाऱ्याचे निर्लेखन	ब.२.२	९,४११.३७
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार असाधारण बाबींचे निर्लेखन	ब.२.२	१,१०८.८७
कार्यपालन प्रोत्साहनाचे पुनर्लेखन	ब.२.८	३४.१४
शासकीय अनुदान मत्तांच्या घसाऱ्याची तरतूद	ब.२.१	(०.४६)
		-
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार वर्ष २०१५-१६ साठी मत्तांचा घसारा	ब.२.२	(३६६.३४)
व्यापारी येणी - कमी करणे : अपेक्षित पत तोट्याची पद्धत	ब.२.४	(२२८.९०)
कंपनीच्या सामाजिक जबाबदारीच्या खर्चाच्या भांडवलीकरणाचे निर्लेखन		-
व्याख्यांकित लाभ बंधने		-
भारतीय लेखा मानकांच्या समायोजनेमुळे स्थगित करावरील परिणाम	ब.२.११	४८.६६
एकूण भारतीय लेखा मानकाचे समायोजन	ब	१०,०९३.५५
भारतीय लेखा मानकांनुसार वर्षाचा नफा	अ + ब	१,२९८.९३

ब.५ रोकडता प्रवाहाचे विवरण पत्रक

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वामधून भारतीय लेखा मानकांमध्ये संक्रमण केल्याचे कोणतेही मोठे परिणाम रोकडता प्रवाह विवरणपत्रकावर झालेले नाहीत.

समभागाचा मेळ यावर टिपा**ब.२.१ मालमत्ता, कारखाने व साधने**

भारतीय लेखा मानक क्र. १०१ यामधील सवलतीचा कंपनीने लाभ घेतला. त्यानुसार भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वानुसार मापन केलेल्या मालमत्ता, कारखाने, साधने व अमूर्त मत्ता यांचे प्रचलित मूल्य वित्तीय विवरणपत्रात जसे मान्य केल्या आहेत, तसेच ते संक्रमण तारखेला (०१.०४.२०१५) मानीव किंमत म्हणून वापरले.

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत कंपनीने काही मत्ता, कारखाने व साधने यांचे लेखे संबंधित शासकीय अनुदान वजा करून केले होते. भारतीय लेखा मानक क्र. २० नुसार अशा मालमत्ता, कारखाने व साधने यांच्या प्रचलित रकमा संबंधित शासकीय अनुदानामुळे वाढल्या आहेत. परिणामी त्यांच्या घसाऱ्यांच्या रकमेत वाढ झाली. ती नफा-तोटा पत्रकांत आकारली जाते.

ब.२.२ महाराष्ट्र विद्युत सुधारणा योजना २०१६ चे परिणाम

पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळाची पुनर्रचना दि. ०५.०६.२००५ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार केल्यानंतर 'महानिर्मिती' कंपनी अस्तित्वात आली. या योजनेनुसार पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळाच्या मत्ता व दायित्वे प्रथम महाराष्ट्र शासनाकडे सुपूर्द केल्या होत्या आणि त्या पुन्हा नव्याने निर्माण केलेल्या कंपन्यांकडे देण्यात आल्या. यामध्ये महानिर्मिती सुद्धा आहे. हे हस्तांतरण प्रारंभी हंगामी स्वरूपाचे होते. त्यानंतर शासन निर्णय दि. ३१.०३.२०१६ नुसार महाराष्ट्र शासनाने हस्तांतरण योजनेत दुरुस्ती केली. त्यात एका बाजूने स्थिर मत्तांच्या मुल्यात सुधारणा केली आणि दुसऱ्या बाजूला समभाग भांडवलात तशीच वाढ केली. या शासन निर्णयाचा खंड-३ नुसार "महाराष्ट्र विद्युत सुधारणा योजना-२००५" दुरुस्त केली आणि खंड-१० अ याद्वारे मत्तांचे मूल्यांकन समाविष्ट केले. या खंडानुसार आत्तापर्यंत महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळाने धारण केलेल्या मत्तांचे हस्तांतरण करून त्या महाराष्ट्र शासनाने ताब्यात घेतल्या आणि शासकीय अधिसूचनेच्या अटीनुसार त्या स्थिर मत्ता दि. ०५.०६.२००५ रोजी प्रचलित असलेल्या बाजारभावाने संबंधित कंपन्यांकडे हस्तांतरीत केल्या आहेत.

या योजनेनुसार स्थिर मत्तांचे दि. ०५.०६.२००५ रोजीचे निव्वळ मूल्य ₹ ३,५६६ कोटीवरून ₹ १८६७७ कोटी असे वाढविले. त्यामुळे स्थिर मत्तांचे निव्वळ मूल्य ₹ १५१११ कोटीने वाढले. आणि त्यासमान रकमेचे भाग भांडवल 'मराविमं' सूत्रधारी कंपनी लि. कडे देण्यात आले. २०१५ हा संक्रमण काल असल्याने या घटनेचे परिणाम दर्शविणारा दि. ०१.०४.२०१५ रोजीचा ताळेबंद पुनः सादर केला. त्याप्रमाणे ₹ १५,१११ कोटी ही रक्कम वाटप प्रलंबित असलेला शेअर ऑप्लीकेशन मनी यात दाखविली कारण शेअर्सचे वाटप २०१६ मध्ये झाले. त्यामुळे स्थिर मत्तांचे दि. ०५.०६.२००५ चे ठोक मूल्य त्या प्रमाणात ₹ १५,१११ कोटीने वाढले. या नंतर व्यक्तिगत मत्तांच्या सुधारीत मुल्यानुसार त्यांच्या घसाऱ्याचा वर्षनिहाय दि. ०१.०४.२०१५ पर्यंत करण्यात आला आणि त्याचा परिणाम घेण्यात आला. यामुळे घसाऱ्याची रक्कम २०१५ मध्ये ₹ ९,०४५ कोटीने वाढली. याशिवाय ज्या काही मत्ता ५-६-२००५ रोजी अस्तित्वात होत्या परंतु नंतरच्या वर्षात त्या निर्लेखित केल्या होत्या, त्याचे सुधारीत मूल्य ₹ १,१०९ कोटी ही सुद्धा दि. ०१.०४.२०१५ रोजी निर्लेखित करण्यात आली. या दोन्ही बाबी वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये 'असाधारण बाबी' म्हणून दाखविल्या होत्या. या बाबी पुनः सादर केलेल्या ०१.०४.२०१५ रोजीच्या ताळेबंदात 'ठेवून घेतलेली मिळकत' या अंतर्गत उलट फिरविण्यात आल्या आणि असाधारण बाबींची शिल्लक म्हणजे वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मधील घसारा हा वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये नफा-तोटा पत्रकांतर्गत घसारा या लेखाशीर्षात पुढे नेण्यात आल्या.

ब.२.३ उपकंपन्या व संयुक्त साहस कंपनी यातील गुंतवणूकी

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत उपकंपन्या व संयुक्त साहस कंपनी यातील गुंतवणूकी किमतीनुसार पुढे नेण्यात आल्या होत्या. महानिर्मिती कंपनीने भारतीय लेखा मानक १०१ मधील सवलतीचा लाभ घेतला आणि या गुंतवणूकीची मोजणी भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे प्रचलित मूल्य याला दि. ०१.०४.२०१५ रोजीचे मानवी किंमत म्हणून मान्यता दिली.

ब.२.४ व्यापारी येणी

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत कंपनीने कंपनीच्या अपेक्षा व्यक्त करण्याच्या विनिर्देशित तरतूदीच्या आधारे व्यापारी येण्याची तरतूद मान्य केली होती. भारतीय लेखा मानकांतर्गत व्यापारी येणी कमी करणे याला अपेक्षित पत तोटा यांच्या आधारे मान्यता दिली जाईल. व्यापारी येणी कमी केल्याचा तोटा संक्रमणाच्या तारखेला 'आरंभीची ठेवून घेतलेली मिळकत' यामध्ये आणि वित्तीय वर्ष २०१५-१६ यातील तोटा, नफा - तोटा पत्रकात निर्देशित केला.

ब.२.५ सरळ रेषा पद्धती आधारे भाडेपट्टी

ज्या भाडेपट्टीमधील मालकीचे धोके व मोबदला यातील महत्वाचा भाग कंपनीकडे भाडेकरू म्हणून हस्तांतरीत केलेला नसतो, त्या भाडेपट्टीचे वर्गीकरण 'प्रवर्तनीय भाडेपट्टी' असे केले जाते. प्रवर्तनीय भाडेपट्टीतील पैशाचा भरणा (भाड्याने देणाऱ्या कडून जर काही प्रोत्साहके मिळाली तर त्यांची निव्वळ) यांची आकारणी, भाडेपट्टीच्या मुदतीसाठी, सरळ रेषा पद्धतीने केली जाते. मात्र जर अपेक्षित सामान्य महागाई नुसार भाड्याने देणाऱ्या व्यक्तीचे वाढते उत्पन्न महागाई खर्चाच्या भरपाईसाठी भाडेवाढ करण्याची रचना असेल तर वरील आकारणी केली जाणार नाही.

ब.२.६ व्यावसायिक सामाजिक जबाबदारी - खर्च

कंपन्यांची सामाजिक जबाबदारी यासाठी केलेले खर्च व त्याचे भांडवलीकरण चंद्रपूर औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र येथे केले होते. भारतीय लेखा मानक क्र. १६ यानुसार हे खर्च मालमत्ता, कारखाने व साधने यांचे निकष पूर्ण करीत नसल्याने ते दि. ०१-०४-१५ रोजी निलेखित करण्यात आले.

ब.२.७ भांडवली शासकीय अनुदाने

पूर्वीच्या सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वानुसार 'मालमत्ता, कारखाने व साधने' या संबंधीच्या भांडवली अनुदाने हे संबंधीत भांडवली मत्तांच्या खर्चातील कपाती याप्रमाणे सादर केल्या जात असत. मात्र भारतीय लेखा मानकानुसार त्यांना 'दायित्वाच्या लेखाशीर्षात' स्थगित शासकीय अनुदाने असे दर्शविले आहे. स्थगित अनुदान, महसूल याला नफा व तोटा पत्रकात संबंधित मत्तेचे अपेक्षित उपयुक्त आयुष्याप्रमाणे दर्शविला जातो.

ब.२.८ पूर्व काळातील बाबी

मागील वर्षातील उत्पन्न / खर्च (निव्वळ) यांची एकूण रक्कम कंपनीच्या विहीत मर्यादांपेक्षा जास्त असल्यास कंपनीने ती मागील वर्षाच्या वित्तीय विवरणपत्रात पुन्हा तशी नमूद केली. पूर्वकाळातील कार्यपालन प्रोत्साहनाचे पुनर्लेखन केले असल्याने त्याचा परिणाम वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये नोंदण्यात आला.

ब.२.९ विमागणिती प्राप्ती / (तोटे)

पूर्वीचे सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे आणि भारतीय लेखा मानक या दोन्हीमध्ये कंपनीने तिच्या निवृत्ती नंतरच्या कर्मचारी लाभयोजना संबंधीच्या खर्चांना विमागणिताच्या आधारे मान्यता दिली. पूर्वीच्या सर्वसामान्यतः स्विकारलेल्या लेखातत्वा अंतर्गत सर्व खर्च, विमागणिती प्राप्ती व हानी सह नफा तोटा पत्रकात मान्य करण्यात येई. भारतीय लेखा मानकांतर्गत पूनर्मापनाला (विमागणिती

प्राप्ती व हानी समाविष्ट) ताळेबंदात तात्काळ मान्यता देण्यात आली आणि त्या सोबत संलग्न खर्च किंवा जमा यांना ठेवलेल्या मिळकतीमध्ये इतर सर्वकष उत्पन्न यात कार्यवाही केली तसेच इतर सर्वकष उत्पन्न यामध्ये संलग्न कर परिणाम नोंदण्यात आले. मात्र दि. ०१ एप्रिल २०१५ आणि ३१ मार्च २०१६ रोजीचे एकूण सर्वकष उत्पन्न आणि एकूण समभाग यांच्यावर परिणाम झालेले नाहीत.

ब.२.१० वित्तीय मत्ता कमी करणे म्हणजे पाणी पुरवठा योजनेचे अग्रिमे

परळी औ. वि. केंद्रासाठी वणी, सावंगी पाणी पुरवठा योजनेसाठी कार्यकारी अभियंता, जल संसाधन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना अग्रिम रक्कम दिली होती. ही योजना नंतर स्थगित झाली. ही रक्कम वसुली योग्य आहे आणि ती वित्तीय मत्ता या श्रेणीतील असल्यामुळे कमी करण्याच्या दृष्टीने परिक्षण करण्यात आले आणि या अग्रिमासाठी काळाच्या मूल्याची तरतूद करण्यात आली.

ब.२.११ स्थिर कर मत्ता (दायित्वे) (निव्वळ)

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे या पद्धतीमध्ये आयकर विवरण पत्राचा वापर केलेले स्थगित कर लेखे आवश्यक असतात. कालावधीतील कर योग्य नफा आणि लेख्यांमधील नफ्यातील फरक या केंद्रस्थानी असतात. भारतीय लेखा मानक क्र. १२ यासाठी संबंधित संस्थांनी ताळेबंदाचा विचार करून स्थगित करांचे लेखे करणे आवश्यक असते. त्यामध्ये ताळेबंदातील एखादी मत्ता किंवा दायित्व यांच्या पुस्तकी मूल्य आणि करांच्या बेस यातील तात्पुरत्या फरकांवर लक्ष केंद्रीत करते. भारतीय लेखा मानक १२ चा पद्धतीमुळे भारतीय लेखा मानक समायोजनेतील स्थगित कराला मान्यता देण्याची आवश्यकता होती. भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे पद्धतीत तशी गरज नव्हती.

भारतीय लेखा मानक पद्धतीत संक्रमण केल्यामुळे स्थगित करावर झालेल्या परिणामांचा सारांश खालील तक्त्यात दिला आहे :

तपशील	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
भाडेपट्टीची रक्कम येणे	२९.१५	१६२.४७
पाणी पुरवठा योजना अग्रिम कमी करणे	(३.३१)	(४.००)
विक्रीतील स्थगिती	-	-
व्यापारी येणी	(७४.४९)	(१००.७७)
विनिमय फरकाचे भांडवलीकरणावर स्थगित कर*	-	-
इतर		
कर खर्च / (उत्पन्न)	(४८.६६)	५७.६९

स्वतंत्र लेखापरिक्षक यांचा अहवाल

प्रति मा. सदस्य,

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित (महानिर्मिती)

एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रके याविषयी भारतीय लेखा मानके यानुसार अहवाल देणे :-

१. **महाराष्ट्र राज्य वीजनिर्मिती कंपनी लिमिटेड** (यापुढे या कंपनीचा उल्लेख महानिर्मिती-सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड असा केलेला आहे.) आणि तिच्या उपकंपन्या (महानिर्मिती -सूत्रधारी आणि तिच्या उपकंपन्या यांचा एकत्रित उल्लेख या कंपन्यांचा गट असा केला आहे.) यांचे भारतीय लेखा मानके यानुसार तयार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरण पत्रकांचे लेखा परिक्षण केले असून ही वित्तीय विवरणपत्रके सोबत जोडली आहेत. त्यामध्ये पुढील विवरणपत्रके समाविष्ट आहेत. ३१ मार्च २०१७ रोजीचे एकत्रित ताळेबंद पत्रक, याच तारखेला संपलेल्या वर्षाचे एकत्रित नफा व तोटा पत्रक, या वर्षाअखेरचे एकत्रित रोकडता प्रवाह पत्रक, या वर्षाअखेरचे समभागातील बदलांचे विवरणपत्रक, महत्वाची लेखा धोरणे यांची संक्षिप्त माहिती आणि इतर स्पष्टीकरणातील टिपा (या सर्वांना यापुढे भारतीय लेखा मानकानुसार एकत्रित वित्तीय विवरण पत्रके असे संबोधले आहे.)

भारतीय लेखा मानकानुसार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रका संबंधी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

२. कंपनी अधिनियम २०१३ यातील कलम १३४ (५) ("सदर कायदा") यानुसार या गटाच्या एकत्रित वित्तीय स्थिती व कामगिरी यासह इतर सर्वंकष उत्पन्न, एकत्रित रोकडता प्रवाह आणि एकत्रित समभागातील बदल याचे सत्य व रास्त दर्शन घडविणारी आणि भारतात सर्वसाधारणपणे स्वीकारण्यात येणाऱ्या लेखा तत्त्वानुसार आणि कायद्याचे कलम १३३ अंतर्गत कंपन्यांसाठी (भारतीय लेखा मानके) नियमावली २०१५ यामध्ये विनिर्देशित केलेल्या भारतीय लेखा मानके यानुसार एकत्रित भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके तयार करणे हि सुत्रधारी कंपनीच्या संचालक मंडळाची जबाबदारी आहे.
या कंपन्यांच्या संबंधित संचालक मंडळाकडे असलेल्या जबाबदाऱ्यांमध्ये पुढील बाबींचा समावेश होतो. त्या म्हणजे कायद्यातील तरतुदीनुसार पुरेसा लेखा अभिलेखांचे जतन करणे, गटाच्या मत्तांचे रक्षण करणे आणि लबाडी व इतर अनियमीततांना आळा घालणे व त्या शोधणे त्यासाठी योग्य अशी लेखा धोरणे निवडून त्यांची अंमलबजावणी करणे, योग्य आणि सूक्ष्म असे न्याय निर्णय व अंदाज करणे, त्याची संरचना करणे योग्य व पुरेशा प्रमाणात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे अमलात आणून त्यांची अंमलबजावणी करणे आणि त्यामध्ये लेखांच्या दस्तऐवजात अचूकता व परिपूर्णता आणणे. त्याद्वारे लबाडी किंवा अनवधानाने होऊ शकणाऱ्या गैरविवरण यापासून मुक्त असलेली आणि कंपनी गटाच्या वित्तीय स्थितीची रास्त दर्शन घडविणारी वित्तीय विवरणपत्रके सादर करणे. यामुळे महानिर्मिती सूत्रधारी कंपनीच्या संचालकांना भारतीय लेखा मानकाप्रमाणे एकत्रित भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके तयार करण्यास उपयोग होईल.

लेखा परिक्षकांची जबाबदारी

३. भारतीय लेखा मानकानुसार असलेल्या या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकांवर आम्ही लेखापरिक्षण करून त्यावर आधारित मते आणि अभिप्राय व्यक्त करणे ही आम्हा लेखा परिक्षकांची जबाबदारी आहे.
आम्ही लेखा परिक्षण करतांना कायद्याच्या तरतुदी, लेखांची व लेखा परिक्षणाची मानके विचारात घेतली आहेत. तसेच कायद्यातील तरतुदी व त्या अंतर्गत केलेली नियमावली यांचेनुसार जे इतर विषय लेखा परिक्षणात समाविष्ट करणे आवश्यक आहेत, त्यांचाही विचार केला आहे.
कायद्याचे कलम १४३ (१०) यामध्ये विनिर्देशित केलेल्या लेखामानकांना अनुसरून आम्ही भारतीय लेखा मानकानुसार केलेल्या सदर एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकांच्या लेखा परिक्षणाचे संयोजन केले. ही लेखा मानके आणि त्याची अधिघोषणा यानुसार आम्ही नैतिक गरजांचे अनुपालन करणे आवश्यक असते. तसेच ही एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रके कोणताही प्रत्यक्ष गैरमाहिती देण्यापासून मुक्त आहेत किंवा कसे याची योग्य प्रकारे हमी मिळविण्यासाठीच्या उद्देशाने आम्ही आमच्या लेखा परिक्षणाच्या कामाचे नियोजन व कार्यपालन केले आहे.

या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रातील रकमा आणि प्रकटने यातील लेखा परिक्षणातील पुरावे मिळविण्याच्या दृष्टीने लेखा परिक्षण केले जाते. यासाठी निवडलेली कार्यपद्धती लेखा परिक्षकांच्या न्यायनिर्णयावर अवलंबून असते. या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकामधे लबाडीने किंवा अनावधानाने प्रत्यक्षरित्या गैरमाहिती दिली गेल्याचा धोका नाही याची खात्री करावी लागते. अशा धोक्यांचे निर्धारण करण्यासाठी परिस्थितीस अनुरूप अशा लेखा परिक्षणाची रचना ठरविताना, लेखा परिक्षक गटाचे सत्य व रास्त दर्शन घडविणारी एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यासाठी सूत्रधारी कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचा विचार करतात. सूत्रधारी कंपनीतल्या संचालक मंडळाने ठरविलेला लेखा धोरणांची अचूकता तसेच लेखांच्या अंदाज यांचे मूल्यामपन लेखापरिक्षणात केले जाते तसेच भारतीय लेखा मानकांनुसार केलेल्या या एकत्रित वित्तीय विवरण पत्रकांचे सर्वव्यापी सादरीकरण याचे मूल्यमापन केले जाते.

आमचा विश्वास आहे की, आम्ही तसेच इतर लेखापरिक्षकांनी जे लेखापरिक्षणात्मक पुरावे मिळविले त्यामध्ये येथे खाली नमूद केलेला “इतर प्रकरणे” हा परिच्छेद यातील संदर्भ भारतीय लेखा मानकांनुसार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रावर आमचे लेखापरिक्षणाचे मतासाठी पुरेसे व योग्य आधार देतात.

पात्र मतांचा आधार

४. सूत्रधारी कंपनीने महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड (महावितरण) सोबत केलेल्या वीज खरेदी करारातील अटीनुसार ‘ग्राहकांकडून अधिभाराचे उत्पन्न’ या लेखाशीर्षाखाली या वर्षभरात विलंबाने भरलेल्या रकमेचे व्याज रक्कम ₹१५०६.६७ कोटी यास अधिभार म्हणून मान्यता दिली. महावितरणने दि. ३१ मार्च २०१७ पर्यंत अधिभार ₹५,२४७.३३ कोटी एवढी थकीत रक्कम भरली नव्हती. यामध्ये त्यापूर्वीच्या वर्षांचे उपार्जित व्याज समाविष्ट आहे. महावितरणने देयके स्वीकारली नसल्यामुळे थकीत रक्कम महावितरण कंपनी कडून वसूल होणे अनिश्चित आहे.
५. सूत्रधारी कंपनीने कर्जे व अग्रिमे, अनामती आणि व्यापारी देणी यांच्या शिल्लक रकमा या संबंधितांकडून कायम केल्या जाण्याच्या आणि / किंवा त्याप्रकरणानुसार मेळ करणे याच्या अधीन आहेत. असे कायम / मेळ करणे प्रलंबित असल्याने त्याचे समायोजन व परिणाम निश्चित करता आले नाहीत. याशिवाय कर्जे व अग्रिमे यांच्या थकीत बाकी रकमेची खाते / लेखा निहाय माहिती बऱ्याच कालावधीपासून उपलब्ध नसल्यामुळे कोणत्याही निश्चित खाते / लेखा यासाठी तरतूदीची रक्कम निश्चित करता आलेली नाही. यामुळे एखाद्या खात्यातील रकमेच्या स्थितीवर होणाऱ्या परिणामाबद्दल आणि कंपनीचा वर्षाचा तोटा याचा अंदाज करता आला नाही.

पात्र मत्ता

६. येथे खाली दिलेले परिच्छेद (१) व (२) याच्या अधीन राहून, आमचे मत असे आहे की, आमची सर्वतोपरी माहिती आणि आम्हास दिलेली स्पष्टीकरणे यानुसार येथे उल्लेख केलेली स्वायत्त भारतीय लेखा मानक यानुसार वित्तीय विवरणपत्रे याद्वारे अधिनियमाला आवश्यक आणि त्याच्या पद्धतीनुसार कंपनीच्या स्थितीचे सत्य व रास्त माहिती देण्यात आलेली आहे आणि ती भारतात भारतीय लेखा मानक स्थिता याचेसह सर्वसामान्यपणे स्वीकारण्यात येणारी लेखा तत्त्वे याला अनुसरून कंपनीची दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीची या गटाची व्यवहाराची स्थिती (वित्तीय स्थिती) आणि तिचा तोटा (इतर सर्वकष उत्पन्न यासह वित्तीय कामगिरी) तिचा रोकडता प्रवाह आणि या दिवशी संपलेल्या वर्षातील समभागातील बदल याचे सत्य व रास्त दर्शन घडवितात.
- १) परिच्छेद क्र. ४ पात्र मतांचा आधार या मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, जर विलंबित भरणा वरील व्याज, अर्थी, अधिभार उपार्जित केला नसता तर अपेक्षित तोटा या कारणास्तव तरतुद करावी लागली नसती; मागील वर्षी नोंदलेला अधिभाराची वसुलीची शक्यता कमी असल्याने, त्याचा वित्तीय विवरणपत्रावर होणारा परिणाम खालील कोष्टकामध्ये सादर करण्यात आला आहे:

(रक्कम ₹ कोटीत)

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	गट	जादा विवरण	कमी विवरण
१	विलंब भरणा अधिभार इतर प्रवर्तन महसूल	उत्पन्न	१५०६.६७	—
२	पूर्वीच्या वर्षातील विलंब भरणा आकाराची वसुली संभाव्य नसल्याने तो उलट फिरविणे	खर्च	—	३७४०.६६
३	व्यापारी येणे	चालू नसलेली मत्ता	५२४७.३३	—

४	अपेक्षित पत तोटा यासाठी तरतुद	खर्च	६९६.३२	—
५	चालू नसलेल्या व्यापारी येणे यातील कपात	चालू नसलेली व्यापारी येणी	—	६९६.३२
६	राखीव मिळकतीवर निव्वळ परिणाम	इतर समभाग	४५५१.०१	—

आणि;

- २) उपरोक्त 'पात्र मताचा आधार' या शीर्षकांतर्गत परिच्छेद क्र. ५ यामुळे या वर्षाचा कंपनीचा तोटा आणि दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीच्या निव्वळ मत्ता यांच्यावर होऊ शकणाऱ्या परिणामांचा अंदाज करता येत नाही.

भर देण्याची प्रकरणे

७. आम्ही खालील टिपांकडे लक्ष वेधू इच्छितो :

- अ) टिपा क्र. २९ (ब) आवश्यक तो तपशील आणि माहिती उपलब्ध नसल्याने अंशदान भविष्यनिर्वाह निधी यातील हंगामी लेखांच्या आधारे, जर काही तूट / अधिक्क यांचे लेखे करण्याबाबत.
- ब) टिपा क्र. ४५ ज्यांची कार्यवाही अद्याप सुरु व्हायची आहे अशा विविध जल विद्युत निर्मिती सुविधा संबंधी महाराष्ट्र शासनासोबत केलेल्या कराराबाबत.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

- क) आम्ही भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके चालू असलेली संस्था या तत्त्वानुसार तयार करणे या विषयी लेख्यांच्या टिपा यातील टिपा क्र. १.१ महत्वाची लेखा धोरणे या टिपेकडे लक्ष वेधू इच्छितो. या कंपनीला वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मध्ये ₹ ८७,०४,१७०/- तोटा झाला आणि तिच्या ऋणात्मक राखीव ₹ २,०७,३८,५९९/- अशी होऊन तिच्या भाग भांडवलापेक्षा जास्त झाली आणि ते ३१ मार्च २०१७ रोजी संपूर्णपणे संपुष्टात आले. असे असूनसुद्धा ज्या तत्त्वाचा आधार घेतला त्याची योग्यता ही संलग्नपणे एका वस्तुस्थितीवर अवलंबून आहे. ते म्हणजे जेव्हा मच्छाकाटा - महानदी कोळसा साठा (जो पूर्वी कंपनीच्या प्रवर्तकांना दिला होता) याचे वाटप भारत सरकारचे कोळसा मंत्रालय, नवीन वितरण झालेल्या संस्थेला देईल, तेव्हा कागदपत्र व हक्क म्हणजे भौगोलिक अहवाल, खाण योजना, खाण बंद करण्याची व्यवस्था इत्यादी यांचे हस्तांतरण होईल आणि तेव्हा कोळसा मंत्रालय, भारत सरकार हे भरपाई ठरविल.

उपकंपनी : धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

- ड) व्यवस्थापनाने ही कंपनी बंद करण्याचा निर्णय घेतल्यामुळे तिचे लेखे 'एक चालू असणारी संस्था' या तत्त्वाच्या आधारे केलेले नाहीत. यामुळे कंपनीने वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये प्रगतिपथावरील भांडवली कामे आणि सल्लागारांचे आकार अग्रिम यासाठी ₹ ८,२९,००,७३८/- तोटाची तरतूद केली. या संदर्भात 'महत्वाच्या लेखा धोरणांचा सारांश' यावरील टिपा क्रमांक २.१ याकडे लक्ष वेधण्यात येते. त्यात याबाबत तपशीलवार स्पष्टीकरण आहे.

इतर विषय

८. सूत्रधारी कंपनी आणि तिच्या उपकंपन्या याची दि. ३१ मार्च २०१६ रोजीची वित्तीय माहिती आणि संक्रमण तारखेचा म्हणजे ०१ एप्रिल २०१५ रोजीचा आरंभीचा ताळेबंद यांची माहिती भारतीय लेखा मानकानुसारच्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकात समाविष्ट केला असून ती पूर्वी दिलेल्या दि. ३१ मार्च २०१६ आणि ३१ मार्च २०१५ या रोजी संपलेल्या वर्षाच्या सांविधिक वित्तीय विवरण पत्रावर आधारित आहेत ती विवरणपत्रे कंपनीची (लेखा मानके) नियमावली २००६ (दुरुस्त केल्याप्रमाणे) यानुसार तयार केली होती. त्याचे आम्ही लेखापरिक्षण केले व आमचे सुधारीत मत अनुक्रमे ०३ सप्टेंबर २०१६ आणि दि. २३ सप्टेंबर २०१५ रोजी व्यक्त केले होते. या कंपनी गटाने भारतीय लेखा मानक पद्धतीत केलेल्या संक्रमणानुसार लेखा पद्धतीत तत्त्वात जे फरक झाले त्यामुळे वित्तीय विवरणपत्रकात केलेल्या समायोजनांचे लेखा परिक्षण आम्ही केले.

९. आम्ही या कंपनीच्या उपकंपन्यांच्या वित्तीय विवरणपत्राकांचे लेखा परिक्षण केले नाही. त्यात एकूण मत्ता ₹ ६३.०१ कोटी आणि महसूल ₹ ०.०१४३ कोटी दर्शविला आहे. या उपकंपन्यांच्या विवरणपत्राकांचे लेखापरिक्षण अन्य लेखा परिक्षकांनी केले आहे. त्यांचे अहवाल आम्हाला देण्यात आले. भारतीय लेखा मानकानुसार केलेली वित्तीय विवरणपत्रके आणि त्यात अशा उपकंपन्यांच्या संदर्भातील रकमा आणि प्रकटने यावर आमची मते आणि कायद्याचे कलम १४३ (३) आणि (११) यानुसार उपकंपन्या संबंधीची अहवाल, पूर्णपणे इतर लेखापरिक्षकांच्या अहवालावर आधारलेल्या आहेत.

भारतीय लेखा मानकानुसार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवर आणि येथे खाली दिलेली इतर कायदेशीर आणि नियमाकांच्या आवश्यकता यावरचा आमचा अहवाल यामध्ये वरील विषयानुरूप इतर लेखा परिक्षकांनी केलेले काम आणि व्यवस्थापनाने प्रमाणित केलेली वित्तीय विवरणपत्रके / वित्तीय माहिती यावर आम्ही विश्वास ठेवून आमची मते आणि आमचा अहवाल यामध्ये सुधारणा केलेल्या नाहीत.

इतर कायदेविषयक आणि नियमनाच्या आवश्यकता यावर अहवाल

१०. कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (५) यातील आवश्यकतेनुसार आम्ही, भारताचे लेखानियंत्रक आणि महालेखापाल यांनी दिलेल्या आदेशाबाबत एक निवेदन “जोडपत्र - एक” यात देत आहोत. त्यासाठी आम्ही लेखापरिक्षणाकरिता सुचविलेली कार्यपद्धती त्यावर केलेली कृती आणि त्याचा कंपनीच्या लेखांवर आणि एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे यावर होणारे परिणाम यांची पूर्तता केली आहे.

११. अधिनियमाचे कलम १४३ (३) यातील आवश्यकतांनुसार आम्ही निम्नलिखित अहवाल देत आहोत :

- उपरोक्त ‘आमच्या पात्र मत्तांचा आधार’ या शीर्षकांतर्गत परिच्छेद ४ व ५ यात वर्णन केलेले विषयावरील संभाव्य परिणाम याचा अपवाद वगळता आणि आमचे सर्वतोपरी उत्कृष्ट ज्ञान व विश्वास यानुसार आमच्या लेखापरिक्षणाच्या हेतुसाठी आवश्यक असणारी सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे आम्ही मिळविली आहेत.
- आमच्या मते, उपनिर्दिष्ट पात्रतेच्या मत्तांचा आधाराचा परिच्छेद वगळता, सूत्रधारी कंपनीने आणि तिच्या उपकंपन्यांनी कायदानुसार आवश्यक अलसेल्या लेखा वद्द्या योग्य प्रकारे जतन केल्या आहेत; असे आम्ही केलेल्या सदर लेखावद्द्यांच्या तपासणीतून दिसून आले.
- या अहवालाशी संबंधित एकत्रित ताळेबंद, एकत्रित नफा-तोटा पत्रक, एकत्रित रोकडता प्रवाह विवरणपत्रक आणि एकत्रित समभागातील बदलांचे निवेदनपत्रक ही या लेखा वद्द्यांशी सुसंगत आहेत.
- उपरोक्त परिच्छेद क्र. ४ च्या मधील आमच्या निरीक्षणांच्या अधीन राहून, वरील भारतीय लेखा मानकानुसार केलेली एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रके ही अधिनियमाचे कलम १३३, ज्याचे सहवाचन त्या अंतर्गत असलेल्या विविध नियमावली सोबत केले जाते, त्यामध्ये विनिर्देशित केलेल्या भारतीय लेखा मानके यांचे अनुपालन व पूर्तता करतात; असे आमचे मत आहे.
- ‘महानिर्मिती’ ही शासकीय कंपनी असल्यामुळे भारत सरकारने जारी केलेली अधिसूचना क्र. जी एस आर, ४६३ (इ) दि. ०५ जून २०१५ याला अनुसरून, कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १६४ (२) यातील तरतूदी, या कंपनीला लागू नाहीत.
- कंपनीच्या वित्तीय अहवालासंबंधीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशा असण्याबाबत आणि या नियंत्रणाच्या कार्यातील प्रभावीपणा याबद्दल “जोडपत्र-दोन” यामध्ये दिलेले आमचे स्वतंत्र निवेदन पहावे.
- कंपनी (लेखापरिक्षण व लेखा परिक्षक) नियमावली २०१४ यातील नियम क्र. ११ यानुसार लेखापरिक्षण अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर विषयासंबंधी, आमच्या मते आणि आमचे सर्वोत्तम ज्ञान आणि आम्हास दिलेली स्पष्टीकरणे यानुसार आम्ही खालील प्रमाणे अभिप्राय देतो :-

- कंपनीच्या प्रलंबित न्यायालयीन वादांचा या भारतीय लेखा मानकानुसार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्राच्या वित्तीय स्थितीवर होऊ शकणाऱ्या परिणामांचे प्रकटन केले आहे. त्यासाठी सदर एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवरील टिपा क्र. ४२ पहावी.

- २) ज्यामुळे भविष्यात होऊ शकणाऱ्या तोट्यांसाठी आर्थिक तरतूद करावी लागेल असे कोणतेही दीर्घ मुदतीचे करार या गटाने केलेले नाहीत. तसेच गटाने कोणतेही वायदे कंत्राट केलेले नाहीत.
- ३) गुंतवणूकदार शिक्षण व रक्षण निधीमध्ये स्थानांतरीत करणे आवश्यक आहे अशी कोणतीही रक्कम या गटाकडे नाही.
- ४) एकत्रित वित्तीय विवरणपत्र याचा भाग असलेला टिपा क्र. ४३ यात बँकेतील ठेवी संबंधीची जी प्रकटने करावी लागतात त्यामध्ये दि. ०८ नोव्हेंबर २०१६ ते ३० डिसेंबर २०१६ या कालावधीत विनिर्देशित केलेल्या बँक नोटा (स्पेसिफाईड बँक नोट्स) धारण करणे आणि त्यांचे व्यवहार करणे या संबंधी केलेले प्रकटन कंपनीने व तिच्या उपकंपन्यांनी जतन केलेल्या लेखावह्यांशी सुसंगत आहे. तसेच इतर प्रकटने म्हणजे 'आरंभीची शिल्लक' मंजूर केलेल्या प्राप्ती व देणी आणि त्याचे संबंधित परिणाम अखेरच्या शिल्लकीवर होऊ शकणारे संलग्न परिणाम, बाधा याविषयी पुरावे / पडताळणी करता आलेली नाही. याचे कारण अशा एस बी एन मधील चलनी नोटांची आणि इतर किमती यात विभागणी करणे याविषयी पुष्टि देणारे समाधानकारक पुरावे / कागदपत्र सूत्रधारी कंपनीमध्ये उपलब्ध नाहीत.

बोरकर अॅन्ड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

उम्मेद जैन अॅन्ड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : ११९२५० डब्ल्यु

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

एम.पी.चितळे अॅन्ड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेडच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या भारतीय लेखा मानकांनुसार तयार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवर स्वतंत्र लेखा परिक्षकांच्या अहवालाचे जोडपत्र क्र. १

- जर या कंपनीची निर्गुतवणूक करण्यासाठी निवड झाली असेल तर मत्ता (अमूर्त मत्ता व जमिनी यासह) आणि दायित्वे (बांधिलकीची व सर्वसाधारण राखीव यासह) यांच्या मुल्यांकनाबाबत संपूर्ण स्थितीदर्शक अहवालाचे परिक्षण करावे, त्यामध्ये निर्गुतवणूकी संबंधीची कार्यपद्धती आणि निर्गुतवणूक प्रक्रियाचा विद्यमान टप्पा यांचा समावेश करावा.

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

या कंपनीची निर्गुतवणूकीसाठी निवड झालेली नाही. त्यामुळे यासाठी मागविलेली माहिती देणे या कंपनीला लागू नाही.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

या कंपनीची निर्गुतवणूकीसाठी निवड झालेली नाही. म्हणून तिच्या मत्तांचे (अमूर्त मत्ता व जमीन यासह) आणि दायित्वे (बांधिलकी आणि साधारण राखीव यासह) यांचे मूल्यमापनाच्या संपूर्ण स्थितीचे अहवाल, त्याची पद्धती व निर्गुतवणूक स्थितीची विद्यमान स्थिती याची माहिती देणे हे या कंपनीला लागू नाही.

उपकंपनी : धोपावे कोस्टल पॉवर कंपनी लिमिटेड

नाही. या कंपनीस निर्गुतवणूकीसाठी निवड झालेली नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड

नाही. या कंपनीची निर्गुतवणूकीसाठी निवड झालेली नाही.

- जर काही कर्जे / ऊसनवारी / व्याज इ. सोडून देणे / निर्लेखित करणे याची प्रकरणे असली तर त्याची कारणे व त्यातील रक्कम यांचा तपशील देणे.

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

आमच्या लेखा परिक्षणाच्या काळात आणि आम्हास दिलेली स्पष्टीकरणे यानुसार वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मध्ये कर्जे / ऋणे व्याज इत्यादी सोडणे / निर्लेखित करणे याची कोणतीही प्रकरणे / प्रसंग उद्भवली नव्हती. मागील वर्षी (वित्तीय वर्ष २०१५-१६) या कंपनीला (तिची पालक कंपनी) मराविमं. सूत्रधारी कंपनी लिमिटेडकडून एक पत्र मिळाले. त्यात पूर्वीच्या 'महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ' या संस्थेच्या मालकीची आणि आता मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेडच्या लेखा वह्यात काही काल्पनिक मत्ता आणि दायित्वे यांच्या नोंदी पडून असून त्याला महानिर्मिती कंपनीने तिच्या वह्यांमध्ये मान्यता द्यावी असे लिहिले होते. पालक कंपनीने ही काल्पनिक मत्ता / दायित्वे कंपनीकडे आणि इतर सहयोगी उपकंपन्यांकडे कोणतेही सुस्पष्ट कारण न देता प्रमाणशीरितीने स्थलांतरित केली. पालक कंपनीने महानिर्मितीला कळविले की, कंपनीने या काल्पनिक मत्ता / दायित्वे निर्लेखित / पुनर्लेखित कराव्यात. या शिलकीमध्ये ₹ २६० कोटीच्या भांडवली राखीव रकमा समाविष्ट आहेत. (कंपनीचा वाटा ₹ ३९ कोटी) कंपनीने या ओळख निश्चिती न झालेल्या मत्ता / दायित्वे (निव्वळ दायित्वे ₹ ८६ कोटी) यांना मान्यता दिलेली नाही. आणि व्यवस्थापनाने आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार या विषयी अधिक तपशील पालक कंपनीकडे मागितला आहे.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

या लेखापरिक्षणाच्या वर्षात कर्जे / ऋणे / व्याज इत्यादी सोडून देणे / निर्लेखित करणे यासंबंधी कोणतीही प्रकरणे नव्हती.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

लेखा परिक्षणाच्या काळात आणि आम्हास दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणे यावरून या कंपनीची वर्ष २०१६-१७ मध्ये कर्जे/ऋणे/व्याज इत्यादी सोडणे निलेखित करणे यासंबंधीची कोणतीही प्रकरणे नव्हती.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

या लेखापरिक्षणाच्या वर्षात कर्जे / ऋणे / व्याज इत्यादी सोडून देणे / निलेखित करणे यासंबंधी कोणतीही प्रकरणे नव्हती.

३. तिसऱ्या पक्षाकडील वस्तुमाल तसेच शासन किंवा अन्य प्राधिकरणे यांचेकडून देणगीच्या स्वरूपात मिळालेल्या मत्ता यासाठी योग्य अभिलेख जतन केले आहेत किंवा कसे ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

कंपनी तिचा वस्तुमाल / साहित्य तिसऱ्या पक्षाकडे फक्त देखभालीसाठी किंवा जोडणीसाठी पाठविते. आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार कंपनीने अशा वस्तुमालाचे योग्य अभिलेख जतन केले आहेत. आम्हास सांगण्यात आले की, या वर्षात शासन किंवा अन्य प्राधिकरणे यांचेकडून कोणत्याही मत्ता देणगी स्वरूपात मिळाल्या नाहीत.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

तिसऱ्या पक्षाकडे कोणताही वस्तुमाल दिला नाही तसेच कंपनीला शासन किंवा अन्य प्राधिकरणांकडून कोणत्याही मत्ता देणगी म्हणून मिळाल्या नाहीत.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही, कोणताही वस्तुमाल नाही.

४. प्रलंबित न्यायालयीन वाद / न्यायाधिकरण यांचा वर्ष-निहाय अहवाल द्यावा. त्यामध्ये प्रलंबित असण्याची कारणे द्यावीत. तसेच कायदेविषयक प्रकरणांच्या खर्चावर लक्ष देणारी यंत्रणा अस्तित्वात असल्यास तिच्या प्रभावी उपयोगासंबंधीची माहिती द्यावी. सर्व (परदेशी व स्थानिक) न्यायालयीन खटल्यांसंबंधी माहिती द्यावी.

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

कंपनी प्रलंबित कायदेशीर / लवादातील प्रकरणे यांना आकस्मिक दायित्वे म्हणून प्रकट करते : न्यायालयीन २९८ प्रकरणांची वर्ष-निहाय माहिती खाली तक्त्यात दिली आहे.

प्रकरणांची वर्षे	प्रकरणांची संख्या
१ वर्षापेक्षा कमी	३४
१ ते २ वर्षे	३७
२ ते ३ वर्षे	१६
३ ते ५ वर्षे	३७
५ वर्षापेक्षा जास्त	१६४
इतर हजेरी न लागलेली	१०
एकूण	२९८

ही सर्व प्रकरणे कोणत्या कारणास्तव प्रलंबित आहेत, याची योग्य माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे न्यायालयीन प्रकरणांवरील खर्चावर लक्ष देणाऱ्या यंत्रणेची परिणामकारकता व प्रलंबित असल्याची कारणे यावर भाष्य करण्यास आम्ही असमर्थ आहोत.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

प्रलंबित कायदेशीर वाद / लवादाची प्रकरणे यांचे वर्ष-निहाय विश्लेषण तसेच प्रलंबित राहण्याची कारणे आणि कायदेविषयक प्रकरणांवर (परदेशी व स्थानिक) खर्चाचे नियंत्रणाच्या यंत्रणेचे अस्तित्व / प्रभावीपणा याचा अहवाल द्यावयाचा आहे.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (५) यातील उप-आदेश यावर अभिप्राय

५. कंपनीने मागविलेल्या कोळशाची संख्या / दर्जा याचा मेळ करण्यासाठी कंपनीकडे योग्य यंत्रणा आहे काय ? आणि कोळसा / ओलसरपणा आणि विलंब आकार इत्यादी याच्या योग्य नोंदी लेख्यांच्या वद्धात केल्या जातात किंवा कसे ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

होय. कंपनीकडे तिने मागणीचा आदेश दिलेल्या कोळशाची संख्या व त्याची प्राप्ती यांचा मेळ करण्याची यंत्रणा आहे. मात्र विद्यमान कार्यप्रक्रिया अधिक प्रभावी करण्याची गरज आहे. सप्टेंबरच्या पहिल्या सप्ताहापर्यंत कोळशाचा दर्जा घसरणे याबाबतचे दावे, तांत्रिक विश्लेषक आणि पुरवठादारांचे प्रतिनिधी याचे कडून कोळसा भरण्याच्या ठिकाणी कोळसा खाणीने दिलेल्या दर्जाच्या तुलनेत संयुक्त निरीक्षण करून केले जात होते. त्यानंतर कंपनीने 'सेंट्रल इन्स्टिट्यूट ऑफ मायनिंग अँड फ्यूएल रिसर्च' (सी आय एम एफ आर) या मान्यताप्राप्त कोळसा विश्लेषक कंपनीची नियुक्ती केली आहे. ही संस्था कोळसा कंपनीच्या माल भरण्याच्या जागांवर तांत्रिक विश्लेषण करते. या संस्थेने केलेल्या पृथक्करणाच्या अहवालाच्या आधारे अधीक्षक अभियंता कोळसा, यांचे कार्यालय बीजकामधील दर्जा व अहवालातील दर्जा यांचा मेळ करते आणि त्यानुसार कोळसा कंपन्यांकडे दर्जा घसरला असल्याबद्दल दावे करते. वेगवेगळ्या कंपन्यांमध्ये वेगवेगळ्या तारखांना ही कार्यपद्धती सुरु करण्यात आली.

याशिवाय महानिर्मिती कंपनीने करारानुसार कोळशाच्या अपूर्व पुरवठ्यासाठी केलेल्या दाव्याची रक्कम दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी ₹ १०३५.६७ कोटी झाली होती. मात्र एक पुरवठादार मे. वेस्टर्न कोल फिल्ड लिमिटेड यांनी कंपनीकडून कमी माल उचलल्याबद्दल ₹ १६७.४१ कोटीची मागणीकेली याविषयी कागदोपत्री पुरावे उपलब्ध नसल्याने कोणत्याही बाजूच्या मागणीची अचूकता तपासून निष्कर्ष करता येणे अवघड आहे. कंपनीने कोळसा पुरवठ्याचा दावा आकस्मिक दायित्व म्हणून प्रकट केला आहे. याच कोळसा पुरवठादाराने मागणी केलेले कार्यक्षमतेच्या प्रोत्साहनांचे लेखे कंपनीने अद्याप केलेले नाहीत.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

६. राज्य शासनाला देय असलेला विनामूल्य विजेचा वाटा किती आहे ? स्वीकृत लेखे प्रमाणकांनुसार व करारातील अटीनुसार त्याचा हिशेब करून तो लेख्यांमध्ये दाखविला जातो काय ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

कंपनीने आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार कोणत्याही करारात राज्य शासनाला विनामूल्य विजेचा वाटा देणे नाही.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

ही कंपनी कार्यरत नसल्याने लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

७. वस्तुसूची मध्ये भंगार, जूनाट साहित्य इत्यादी चे मूल्यासह योग्य वर्गीकरण केले आहे किंवा कसे ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

होय. या कंपनीकडे वस्तुसूचीचे वर्गीकरण करण्याची योग्य प्रणाली कार्यरत आहे; असे आमच्या लेखापरिक्षण कार्याच्या आधारे नमूद करण्यात येते.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

ही कंपनी कार्यरत नसल्याने लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

८. लेखापरिक्षण अहवालात नमूद केलेला नफा-तोटा, कंपनीच्या नफा व तोटा पत्रकात आहे का ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

होय. लेखापरिक्षण अहवालात नमूद केलेला तोटा, कंपनीच्या नफा-तोटा पत्रकानुसार आहे. जर आमच्या लेखापरिक्षण अहवालाच्या परिच्छेद-४ यात नमूद केल्याप्रमाणे कायम करणे व मेळ घालणे यासाठी केलेल्या परिणामकारक समायोजनामुळे आणि परिच्छेद -५ यातील पात्र मतात नमूद केल्याप्रमाणे अधिभाराच्या उत्पन्नाची मान्यता यामुळे जर काही प्रभाव होणार असेल तर त्याचा अपवाद केला जाईल.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

लेखापरिक्षण अहवालात नमूद केलेला तोटा, कंपनीच्या नफा व तोटा पत्रकात आहे.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

होय

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड
होय

९. जल विद्युत प्रकल्पात जैविक विविधता जतन करण्याचे धोरण / सूचना यानुसार पाणी सोडले जाते का ? तसे केले नाही म्हणून काही दंड भरला असेल / भरावयाचा असेल तर त्याची माहिती द्यावी.

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

पाणी सोडण्याच्या पद्धतीवर राज्य शासनाच्या जलसंशोधक विभागाची कार्यवाही चालते. आम्हास दिलेल्या माहितीनुसार यामध्ये कंपनीची काहीही भूमिका नाही. पाणी सोडण्याबद्दल कोणता दंड भरावयाचा नाही / भरलेला नाही.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड
लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड
ही कंपनी कार्यरत नसल्याने लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड
लागू नाही.

१०. या कंपनीमध्ये करारांच्या अटीप्रमाणे महसूलाची वसूली करण्याची प्रभावी कार्यपद्धती आहे किंवा कसे ? आणि अशा महसूलाचे त्यासाठी लागू होणाऱ्या लेखा मानकांप्रमाणे लेखा वहांमध्ये योग्य प्रकारे लेखे केले जातात काय ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड
लागू नाही.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड
लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड
होय.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड
होय. या कंपनीच्या अल्प गुंतवणूकीवर व्याज हेच फक्त उत्पन्न आहे.

११. नवीन प्रकल्पांच्या स्थापनेसाठी जमीनीचे संपादन करावे लागते काय ? यातील सर्व प्रकरणात थकबाकी त्वरीत चुकती केली जाण्याबाबत कामे पारदर्शक पद्धतीने झाले काय याचा अहवाल द्यावा जेथे विचलन झाले असेल त्याचा तपशील द्यावा.

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड
लागू नाही.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड
लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

ही कंपनी कार्यरत नसल्याने लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

१२. या कंपनीकडे तिने मागणी केलेल्या आणि मिळालेला कोळसा याची संख्या आणि दर्जा यांचा मेळ करण्याची योग्य कार्यपद्धती आहे काय ? आणि कोळश्यातील ओलावा, दर्जा, वाया जाणे इत्यादी ची नोंदणी लेखावह्यांत केली जाते का ?

सूत्रधारी कंपनी : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी : महागूज कोलायरीज लिमिटेड

लागू नाही.

उपकंपनी: धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

ही कंपनी कार्यरत नसल्याने लागू नाही.

उपकंपनी : महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड

लागू नाही.

बोरकर अँड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १११२५० डब्ल्यु

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी लिमिटेडच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाची 'स्वायत्त भारतीय लेखा मानकानुसार वित्तीय विवरणपत्रके यावरील स्वतंत्र लेखापरिक्षकांचे अहवालाचे जोडपत्र क्र. २

कंपनी अधिनियम २०१३ ("सदर कायदा") चे कलम १४३ यातील उपकलम ३ च्या खंड (१) अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाबाबत अहवाल :

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी (सुत्रधारी कंपनी) आणि तिच्या उपकंपन्यांच्या दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण करण्याचे काम आम्हाला दिले होते. उपकंपन्यांच्या लेखापरिक्षकांनी दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी त्या - त्या कंपन्यांचे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण केले.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणासंबंधी व्यवस्थापनाची जबाबदारी :

भारतीय सनदी लेखापालांच्या संस्थेने ("आय सी ए आय") वित्तीय अहवाल लेखनासंदर्भात अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखापरिक्षण करणे' या विषयावर एक मार्गदर्शक टिपणी (सदर मार्गदर्शक टिपणी) दिली आहे. त्यामध्ये दिलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक विचारात घेऊन कंपनीने निश्चित केलेल्या वित्तीय अहवाल देण्याबाबतचे निकषावर आधारित अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाची स्थापना करून त्याची कार्यवाही करणे याची जबाबदारी सुत्रधारी कंपनीच्या आणि उपकंपनीच्या संबंधित संचालक मंडळाची असते. या जबाबदारी मध्ये पुढील कार्ये समाविष्ट असतात, ती अशी : अंतर्गत नियंत्रणाची संकल्प रचना चित्र तयार करणे, कंपनीच्या औद्योगिक व्यवहारात शिस्त आणि कार्यक्षमता यांची हमी देणे, कंपनीच्या धोरणांना धरून राहणे, तिच्या मत्ता सुरक्षित ठेवणे, लबाडी व चूका शोधणे व त्यांना आळा घालणे, लेख्यांचे अभिलेख अचूक व परिपूर्ण ठेवणे आणि कंपनी अधिनियम २०१३ नुसार आवश्यक अशी वित्तीय माहिती विश्वासपूर्णरित्या वेळेवर पूर्ण करून देणे.

लेखापरिक्षकांची जबाबदारी

वित्तीय अहवाल देण्यासाठी कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावर आमच्या लेखापरिक्षणाच्या आधारे मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी असते. कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १४३ (१०) यात विहित केलेली लेखा मानके आणि वित्तीय अहवालासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण या संबंधीची मार्गदर्शक टिपणी (मार्गदर्शक टिपणी) यानुसार लागू होणाऱ्या मर्यादेत आम्ही अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण केले. उपरोक्त लेखा मानके व मार्गदर्शक टिपणी यांच्या आवश्यकतेनुसार आम्ही नैतिक गरजांचे अनुपालन करणे आणि वित्तीय अहवाल देण्यासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी आहेत किंवा कसे याची योग्य व कारणयुक्त हमी मिळविणे या उद्दिष्टाने आम्हाला लेखा परिक्षणाची योजना करून ते पूर्ण करावी लागते. तसेच ही नियंत्रणे प्रत्यक्षात प्रभावीरित्या कार्यरत आहेत किंवा नाही आणि ती सुस्थापित असून त्याचे पालन केले जात आहे याची खातरजमा करावी लागते.

वित्तीय अहवाल देण्यासाठी असलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी असल्याबद्दल आणि ही नियंत्रणे परिणामकारकरित्या कार्यरत असल्याबद्दल लेखापरिक्षणातून पुरावे मिळावेत यादृष्टीने आम्हाला लेखापरिक्षणाच्या कार्यपद्धतीद्वारे कार्य करावे लागते. यामध्ये सदर अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे समजून घेणे, प्रत्यक्ष कार्यवाहीत अस्तित्वात असलेल्या दुर्बळ जागांची व त्यातील धोके याचे निर्धारण करणे या निर्धारित धोक्यांच्या आधारे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना व त्याची परिणामकारकता याचे परिक्षण आणि मूल्यमापन करणे, यादृष्टीने आमचे लेखापरिक्षण केले जाते. यासाठी निवडलेली कार्यपद्धती लेखापरिक्षकांच्या न्याय निर्णय शक्तीवर अवलंबून असते. भारतीय लेखा मानकानुसार तयार केल्या कंपनीच्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकांमध्ये लबाडी किंवा चूका यामुळे काही गैरमाहिती देण्याच्या धोक्यांचे निर्धारण करणे याचा सुद्धा अंतर्भाव लेखापरिक्षणात केला जातो.

या कंपनीच्या वित्तीय अहवालासाठीची अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी व योग्य प्रमाणात असल्याबद्दल आम्ही मिळविलेले पुरावे कंपनीच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावर आमचे मत व्यक्त करण्यासाठी तात्विक आधार देत आहेत; असा आम्हाला विश्वास आहे.

वित्तीय अहवालाकरिता असलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचा अर्थ

कंपनीच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाची रचना कंपनीच्या अहवालाच्या विश्वसनीयतेसंबंधी आणि हि वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्याचे कार्य हे भारत देशात सर्वसाधारणपणे स्वीकारल्या गेलेल्या लेखा मानकांशी सुसंगत असल्याची रास्त हमी देण्यासाठी आहेत. वित्तीय अहवाल देण्यासाठीच्या कंपनीने केलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांमध्ये धोरणे व कार्यपद्धती यांचा समावेश असतो. त्याचे उद्देश खालीलप्रमाणे असतात :

- १) अभिलेख / दस्तऐवज जतन करणे. त्यात कंपनीचे व्यवहार आणि मत्ता कामी लावणे याबद्दल तपशीलवार व अचूक माहिती असावी.
- २) भारतीय लेखा मानकांनुसार एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यासाठी आवश्यक सर्वव्यवहारांची नोंद करणे आणि कंपनीचे सर्व आय आणि व्यय हे कंपनीच्या संचालक व व्यवस्थापनाच्या अधिकाराने होत आहेत याबद्दल खात्री करणे. आणि
- ३) भारतीय लेखा मानकांनुसार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रांवर ज्याचा प्रत्यक्ष परिणाम होऊ शकेल अशा कंपनीच्या मत्तांची अनधिकृत संपादने, वापर किंवा विल्हेवाट होण्यास आळा घातला जातो किंवा तसे व्यवहार वेळीच शोधून काढले जातात याबद्दल रास्त हमी मिळविणे.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाची अहवाल देण्यातील अंगभूत मर्यादा

वित्तीय अहवाल देण्यासाठी केलेल्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या काही मर्यादा आहेत. या मर्यादांमध्ये व्यवस्थापनाद्वारे नियंत्रणांना ओलांडून किंवा त्याच्याशी संघर्ष करण्याची शक्यता असणे, चुका व लबाडीने गैरमाहिती मांडली जाणे आणि तिचा शोध न घेणे आदिंचा समावेश असतो. तसेच भविष्यकाळासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण यंत्रणेकडून जे अंदाज केले जातात ते काही जोखीमा, धोके याच्या अधीन असतात. परिस्थिती बदलल्यामुळे किंवा काही बदल झाल्यामुळे असे भविष्यातील अंदाज अपूरे ठरतात. तसेच धोरणे किंवा कार्यपद्धती यांच्या पूर्तता करण्यात अडथळे येतात.

पात्र मत्ताचा आधार / अभिप्रायांविषयी दावे नसणे

- अ. आम्हास दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे आणि आमच्या लेखा परिक्षणाच्या आधारे दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी सूत्रधारी कंपनी, म्हणजे महानिर्मितीच्या बाबत खालील दुर्बल जागा आढळल्या :
- १) कंपनीच्या स्थिर मत्तांचे वेळेवर भांडवलीकरण करणे आणि त्याच्या परिसमापनातील नुकसानांचे समायोजनाचे लेखे करणे याबाबत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे कार्य प्रभावी नाही. या दुर्बलतेमुळे कंपनीच्या स्थिर मत्ता, प्रगतीपथावरील कामांचे भांडवलीकरण, घसारा आणि खर्च यांचे प्रत्यक्षात गैरविवरण होण्याची शक्यता आहे.
 - २) कंपनीचे साहित्य प्रापण व त्याचे लेखेकरण, कर्मचारी व भांडारे याच्या उप-अहवालांचे जतन करणे, पुरवठादारांच्या अग्रिमांचे वेळेवर समायोजन, दायित्वांचे समायोजन यामध्ये सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योजकांचे व्याज देणे याबाबत अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रभावीपणे कार्यरत नाहीत. कोळशाच्या पुरवठ्यातील विलंब आणि अपुरी प्राप्ती यातील दंडाचे हिशेब आणि त्याचे लेखेकरण पुरेसे नाहीत. या दुर्बलतेमुळे कंपनीची दायित्वे व मत्ता यांचे सदोष मुल्यांकन होऊ शकते.
 - ३) कंपनीतील वस्तूसूचींचे अभिलेख जतन करणे, वित्तीय खात्यासोबत त्यांचा मेळ करणे आणि वस्तूमालांचे मुल्यांकन करणे यासाठी अंतर्गत नियंत्रणे पुरेशी परिणामकारक नाहीत. या दुर्बलतेमुळे वस्तूसूचीच्या मुल्यांचे गैरविवरण होण्याची शक्यता आहे.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणामध्ये “प्रत्यक्ष दुर्बलता” ही एक असते किंवा बऱ्याच उणीवांचे मिश्रण सुद्धा असू शकते. वित्तीय अहवाल देण्याच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या पद्धतीमधील अशा उणीवांमुळे कंपनीच्या वार्षिक किंवा अंतरीम वित्तीय विवरण पत्रकातील गैर माहिती देण्यास आळा घातला जात नाही किंवा त्यातील चूका वेळीच शोधता येत नाहीत.

ब. आम्ही ज्यांचे लेखापरिक्षण केलेले नाही अशा एका उपकंपनीच्या प्रकरणी तिच्या लेखापरिक्षकांनी खालीलप्रमाणे अहवाल दिला आहे.

आम्हास दिलेली माहिती आणि स्पष्टीकरणे यानुसार या कंपनीने निकषांच्या आधारे किंवा 'इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया' या संस्थेने "वित्तीय अहवालासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे लेखापरिक्षण करणे" या विषयावर दिलेल्या मार्गदर्शक टिपणीमध्ये नमूद केलेले अंतर्गत नियंत्रणाचे अत्यावश्यक घटक याचा विचार करून वित्तीय अहवालासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे स्थापन केलेली नाही.

या कारणास्तव, सदर कंपनीमध्ये वित्तीय अहवालांसाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशा प्रमाणात असल्याबद्दल आणि अशी वित्तीय नियंत्रणे दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी प्रभावीपणे कार्यरत होती किंवा कसे याबाबत आम्ही लेखापरिक्षणाचे पुरेसे योग्य पुरावे मिळविणे आम्हास शक्य झाले नाही.

पात्र मत

सूत्रधारी कंपनी ही एक शासकीय उपक्रम असल्यामुळे वित्तीय अहवालांसाठी कंपनीची अंतर्गत नियंत्रण प्रक्रियाची रचना ही विविध प्रकारची मॅन्यूअल्स, नियमावल्या, परिपत्रके आणि वेळोवेळी दिले जाणारे आदेश या आधारे केलेली आहे. त्यामध्ये व्याख्यांकित केलेल्या वित्तीय अहवालांसाठी अंतर्गत नियंत्रण प्रक्रिया याप्रमाणे आमचे मत आहे. वित्तीय विवरणपत्रकांच्या आमच्या लेखापरिक्षणाच्या कालावधीत आम्ही प्रायोगिक तत्वावर तपासणी केली आणि वित्तीय अहवाल देण्यासाठीच्या अंतर्गत नियंत्रण प्रक्रियेच्या योग्यतेचा आढावा घेतला. त्यातून नियंत्रण प्रक्रियेची रचना आणि तिची परिणामकारकता या दोन्हीमध्ये काही कमतरता असल्याचे आम्ही शोधले. या विषयीची माहिती आम्ही उपरोक्त "पात्र मतांचा आधार" या शीर्षकात परिच्छेदात नमूद केली आहे.

आमच्या मते नियंत्रणाच्या निकषांची उद्दिष्टे याविषया वरील परिच्छेद आणि "पात्र मतांचा आधार" यात वर्णन केलेल्या प्रत्यक्ष दुर्बल जागांचे प्रभाव / संभाव्य परिणाम यांचा अपवाद करता, या सूत्रधारी कंपनीची वित्तीय अहवालासाठीची अंतर्गत नियंत्रणे हि दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी प्रभावीपणे कार्यरत होती. "इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया" या संस्थेने वित्तीय नियंत्रणासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखा परिक्षण करणे या विषयावर दिलेल्या मार्गदर्शक टिपा मध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक याचा विचार करून निकष औपचारिकरित्या स्थापन करण्याचे काम या सूत्रधारी कंपनीला अद्याप करावयाचे आहे.

महागूज कोलायरीज लिमिटेड या एका उपकंपनीच्या प्रकरणी वरील परिच्छेद 'अभिप्रायांविषयी दावा नाकारणे' यातील 'ब' मधील कारणाबाबत संबंधित लेखापरिक्षकांनी खालीलप्रमाणे माहिती दिली.

या कंपनीकडे वित्तीय अहवालांसाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे पुरेशी आहेत किंवा कसे आणि ही अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी प्रभावीपणे कार्यरत होती किंवा कसे याबाबत आमचे मत देण्यासाठी पुरेसे लेखापरिक्षणात्मक योग्य पुरावे मिळविणे आम्हास शक्य झालेले नाही.

या अहवालात दावा न केल्याबद्दलचा वरील अहवाल आम्ही विचारात घेतला. त्यानुसार या कंपनीचे वित्तीय विवरणपत्रकाचे आमच्या लेखापरिक्षणाच्या परिक्षांच्या मर्यादित स्वरूप, वेळ आणि मर्यादा हे निश्चित करण्याचा विचार केला. आणि या कंपनीचे वित्तीय विवरणपत्रकांवर आमचे अभिप्राय यावर वरील दाव्याने बाधा येत नाही.

धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड या कंपनीच्या प्रकरणी लेखापरिक्षकांनी खालीलप्रमाणे मत दिले आहे :

आमच्या मते या कंपनीमध्ये इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया या संस्थेने वित्तीय अहवालासाठी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाचे लेखापरिक्षण करणे या विषयावर दिलेल्या 'मार्गदर्शक टिपा' यात नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाचे अत्यावश्यक घटक यांचा विचार करून सर्वतोपरीरित्या पुरेशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाची कार्यपद्धती दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी प्रभावीरित्या कार्यरत होती.

आम्ही दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी भारतीय लेखा मानकांप्रमाणे तयार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकांचे आमच्या लेखापरिक्षणांचे स्वरूप,

वेळ आणि लेखा परिक्षणाच्या चाचण्या यांच्या मर्यादेत विचार केल्यानंतर वरील प्रत्यक्ष दुर्बल जागा शोधून त्याबाबत अहवाल दिलेला आहे. आणि आमच्या मुख्य लेखापरिक्षण अहवालात सुधारणा केलेल्या विषयांच्या अधीन राहून असे नमूद करतो की, या प्रत्यक्ष दुर्बल जागा ह्या भारतीय लेखा मानकानुसार तयार केलेल्या एकत्रित वित्तीय विवरणपत्रकांवरील आमच्या अभिप्रायास बाधा देत नाही.

बोरकर अँड मुझुमदार करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१५६९ डब्ल्यु

उमोद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : ११९२५० डब्ल्यु

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

एफ.आर.एन. : १०१८५१ डब्ल्यु

सीए देवांग वाघानी

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. १०९३८६

सीए यु. एम. जैन

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०७०८६३

सीए आशुतोष पेडणेकर

भागीदार

आय सी ए आय एम. नं. ०४१०३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती कंपनी मर्यादित, (सीआयएन-यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८)
३१ मार्च २०१७ रोजीचे एकत्रित ताळेबंद पत्रक रक्कम (रक्कम ₹ कोटीत)

मत्ता	संख्या क्र.	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
१. चालू नसलेल्या मत्ता				
अ) मत्ता, कारखाने व साधने	१	४२८७७.९७	२७६६२.८१	२३२०७.०३
ब) प्रगतीपथावरील भांडवली कामे	२	१२०९.३९	१७३३६.४६	२०५९१.१५
वजा- जुनाट, निकामी बाबींसाठी तरतूद		(३२.२५)	(२२.५५)	(१४.३२)
निव्वळ - प्रगतीपथावरील कामे		११७७.१४	१७३१३.९१	२०५७६.८३
क) अमूर्त मत्ता	१ अ	१२.२२	१६.१७	१६.१६
ड) विकसित होत असलेल्या अमूर्त मत्ता	२	१२९.७७	१२०.७८	०.००
इ) वित्तीय मत्ता				
१) उपकंपन्या, सहयोगी संस्था यात गुंतवणुकी	३	(४०.३२)	(६.२०)	०.११
२) व्यापारी येणी	४	३०४४.३४	३२२५.०१	२४०४.९१
फ) इतर चालू नसलेल्या मत्ता	५	१०७९.९१	१०९१.०५	१५४१.८५
एकूण चालू नसलेल्या मत्ता		४८,२८१.०२	४९,४२३.५२	४७,७४६.८८
२. चालू मत्ता				
अ) वस्तुमाल सूची	६	१४१३.७०	१९०२.५१	१४२३.१६
ब) वित्तीय मत्ता				
१) व्यापारी येणी	७	७६२७.६०	७६६५.४९	७९४७.१४
२) रोख व रोख समतुल्य	८	३४.०८	१४४.३५	९०.३१
३) कर्जे	९	५४.४०	४१०.०६	१४३.१५
४) इतर वित्तीय मत्ता	१०	२१४०.५०	१२३१.०७	८६५.२७
क) इतर चालू मत्ता	११	२०३८.६८	१५७५.१९	१६०५.६१
ड) विक्री / विलेवाट असे वर्गीकरण मत्ता	१ ब	२९०.५०	१३४.१७	४६.४६
एकूण चालू मत्ता		१३,५९९.४६	१३,०६२.८४	१२,१२१.११
एकूण मत्ता		६१,८८०.४८	६२,४८६.३६	५९,८६७.९९
समभाग आणि दायित्वे				
समभाग				
अ) समभाग भांडवल	१२	२४८५४.३६	२४०९८.३८	८०५७.३०
ब) इतर समभाग	१३	(६६६५.५९)	(५६७३.६७)	८३२१.५३
एकूण समभाग		१८,१८८.७७	१८,४२४.७१	१६,३७८.८३
दायित्वे				
१) चालू नसलेली दायित्वे				
अ) वित्तीय दायित्वे				
१) उसनवारी	१४	२४४९७.९४	२२७५४.५१	२४६३७.२९
ब) तरतुदी	१५	७९७.६९	८०३.३७	८३८.४३
क) स्थगित कर दायित्व (निव्वळ)	१५अ	११७३.६१	१५३३.३१	१५२९.३८
ड) इतर चालू नसलेली दायित्वे	१६	५३.६४	२२३.७५	२०६.२९
एकूण चालू नसलेली दायित्वे		२६,५२२.८८	२५,३१४.९४	२७,२११.३९
२) चालू दायित्वे				
अ) वित्तीय दायित्व				
१) उसनवारी	१७	८८१९.२६	९४३९.९६	६०३९.०३
२) व्यापारी देणी	१८	१७०६.४०	१२५६.६५	३९७१.९०
३) इतर वित्तीय देणी	१९	६३९३.४४	७७६३.७५	५८७५.८०
ब) इतर चालू दायित्वे	२०	११.५२	३१.१३	३१.१७
क) तरतुदी	२१	२३८.२१	२५५.२२	२३७.८७
ड) चालू कर दायित्व (निव्वळ)	३०	(०.००)	०.००	१२१.९९
एकूण कर दायित्व		१७,१६८.८३	१८,७४६.७२	१६,२७७.७७
एकूण समभाग आणि दायित्व		६१,८८०.४८	६२,४८६.३६	५९,८६७.९९

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार

एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)

भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता

सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)

भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता

सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन

भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर

संचालक (वित्त)

डीआयएन नं. ०५१७३६०७

पंकज शर्मा

मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

बिपीन श्रीमाळी

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

डीआयएन नं. ०३२७२१३५

राहुल दुबे

कंपनी सेक्रेटरी

एम नं. ए१४२१३

महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती कंपनी मर्यादित, (सीआयएन-यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८)
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे एकत्रित नफा व तोटा पत्रक
(रक्कम ₹ कोटीत)

	संख्या क्र.	२०१६-१७	२०१५-१६
महसूल			
प्रवर्तनापासून महसूल			
ठोक वीज विक्री	२२	१६६२३.७७	१८२३७.२६
इतर प्रवर्तन महसूल	२३	१५४०.१८	१०५६.१६
इतर उत्पन्न	२४	१९९.८७	१७२.७५
एकूण महसूल		१८३६३.८२	१९४६६.१७
खर्च			
वापरलेल्या साहित्याची किंमत	२५	११०२२.६६	११३१७.७२
कर्मचारी लाभाचे खर्च	२६	१२३९.६८	१२१६.९२
वित्त खर्च	२७	२९०६.६१	२००२.४९
घसारा आणि कर्जफेडीचे खर्च	१ आणि १अ	२१०७.२३	१६३३.८०
इतर खर्च	२८	२०१८.३३	१९४७.५७
एकूण खर्च		१९२९४.५१	१८११८.५१
नफा कर पूर्व		(९३०.६९)	१३४७.६५
कर खर्च :			
चालू कर		०.००	०.००
स्थगित कर	१५ अ	(३४१.७४)	२२.३८
एकूण कर खर्च		(३४१.७४)	२२.३८
कालावधीतील नफा / (तोटा)		(५८८.९५)	१,३२५.२७
इतर सर्वकष उत्पन्न			
नफा किंवा तोटा यामध्ये पूनवर्गीकरण न केल्या जाणाऱ्या बाबी			
व्याख्यांकित योजनांची पूनमोजणी		(५८.११)	(५४.२९)
ओसीआय बाबींवरील कर खर्च		१७.९६	१८.४५
कालावधीतील इतर सर्वकष उत्पन्न (निव्वळ कर)		(४०.१५)	(३५.८४)
कालावधीतील एकूण सर्वकष उत्पन्न (निव्वळ कर)		(६२९.१०)	१२८९.४४
प्रतिभाग मिळकत (मूळ)	४४	(०.२४)	१.४६
प्रतिभाग मिळकत (सौम्यकृत-प्रती शेअरला)		(०.२४)	१.४६

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

विपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ए१४२१३

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य विज निर्मिती कंपनी मर्यादित, (सीआयएन-यू४०१००एमएच२००५एसजीसी१५३६४८)
दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे एकत्रित रोकडता विवरण पत्रक (रक्कम ₹ कोटीत)

	२०१६-१७	२०१५-१६
अ) प्रवर्तन कार्यापासूनचा रोकडता प्रवाह		
निव्वळ नफा- कर आणि असाधारण बाबी पूर्वीचा	(९३०.६४)	१,३४७.६५
कर पूर्व नफा आणि प्रवर्तन कार्यात वापरलेल्या रोख रकमेचा मेळ करण्यासाठीचा समायोजने :		
मत्ता, कारखाने, साधने व अमूर्त मत्ता यांचा घसारा / कमी करणे	२,१०७.२३	१,६३३.८०
गुंतवणूकीचे मूल्य कमी करणे	-	-
वीत खर्च	२,९०६.६१	२,००२.४९
विनिमय दरातील वसूल न झालेला फरक	(४७.१९)	-
संशयित कर्ज व येणीसाठी तरतूद	२०४.५२	९३.६५
व्याज उत्पन्न	(०.५२)	(०.२४)
निकामी वस्तुमालासाठी तरतूद	(७१.१५)	(१४.१०)
खेळत्या भांडवलातल बदला पूर्वीचा प्रवर्तनातील नफा (उपबेरीज - १)	४,१६८.८६	५,०६३.२५
खेळत्या भांडवलातील हालचाल		
व्यापारी येण्यातील (वाढ) / घट	१४.०५	(६२३.८१)
कर्ज, अग्रिमे व इतर मत्ता यातील (वाढ) / घट	(१,१६२.४५)	(२३९.२४)
वस्तुमालातील (वाढ) / घट	५५९.९६	(४६५.२४)
दायित्वे व इतर देय यातील (वाढ) / घट	(१,६९१.३७)	(९४५.६६)
उपबेरीज (२)	(२,२७९.८२)	(२,२७३.९५)
प्रवर्तनातून निर्माण केलेली रोकड (१) + (२)	१,८८९.०४	२,७८९.३०
वजा - प्रत्यक्ष कर / एफ बी टी रिफंड / (पेड) निव्वळ		
प्रवर्तन कार्यापासून निव्वळ रोख (अ)	१,८८९.०४	२,७८९.३०
(ब) गुंतवणूक कार्यातून रोकडता प्रवाह		
मालमत्ता, कारखाने व साधने खरेदी (प्रगतीपथावरील भांडवली कामे समाविष्ट करून / भांडवलीकरण केलेले व्याज वगळून)	(१,१९०.६६)	(२,९५५.६८)
मालमत्ता, कारखाने व साधनांची विक्री		
उपकंपन्यातील गुंतवणूकी	३३.४५	१२.६३
मिळालेले व्याज	०.५१	०.२४
गुंतवणूक कार्यातून (वापरलेले) रोकडता प्रवाह निर्मिती (ब)	(१,१५६.७०)	(२,९४२.८१)
क) वित्तीय कर्जापासून रोकडता प्रवाह		
दीर्घ मुदतीच्या कर्जापासून उत्पन्न	१,७४४.४३	(१,८८८.६४)
शेअर्स वितरणापासून उत्पन्न	६९४.३७	६९७.७७
अल्प मुदतीची उभारलेली कर्जे / (पुनर्भरणा)	(६५०.६८)	३,४००.७१
भरलेले वित्त खर्च	(२,६६०.७२)	(२,००२.४९)
वित्तीय कार्यातून निर्माण केलेला / (वापरलेला) निव्वळ रोकडता प्रवाह (क)	(८७२.६०)	२०७.३४
रोख व रोख समतुल्य यात निव्वळ वाढ / (घट) (अ + ब + क)	(१४०.२६)	५३.८२
वर्षाच्या आरंभीची रोख व रोख समतुल्य	१४४.३५	९०.३१
वर्षाच्या अखेरीस रोख व रोख समतुल्य	४.०९	१४४.१३
वर्षाच्या अखेरीस रोख व रोख समतुल्य यांचा तपशील :		
वर्षाच्या अखेरीस रोजी रोख व रोख समतुल्य		
वर्षाच्या अखेरीस बँकातील शिल्लक		
- चालू खात्यात	३४.०१	१४४.३०
- अप्रवर्तनीय चालू खात्यात		
ओव्हर ड्राफ्ट	(२९.९८)	(०.२२)
हातातील रोख	०.०७	०.०५
वर्षाच्या अखेरीस रोख व रोख समतुल्य	४.०९	१४४.१३

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उमदेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

बिपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ११४२१३

एकत्रित

१. समभाग भाग भांडवल

तपशील	(रक्कम ₹ कोटीत)
दि. ०१/०४/२०१५ रोजी	८,०५७.३०
समभाग भांडवलातील बदल	१६,०४१.०७
दि. ०१/०४/२०१६ रोजी	२४,०९८.३८
समभाग भांडवलातील बदल	७५५.९८
दि. ३१/०३/२०१७ रोजी	२४,८५४.३६

२. इतर समभाग

(रक्कम ₹ कोटीत)

	वाटप प्रलंबित असलेला शेअर ऑप्लीकेशन मनी	ठेवलेली मिळकत	इतर सर्वकष उत्पन्न	इतर समभाग	एकूण इतर समभाग
दि. ०१/०४/२०१५ रोजी	१६,०४१.०७	(७,७४३.२९)	—	२३.७४	८,३२१.५३
वर्षातील नफा किंवा तोटा	—	१,३२५.२७	—	—	१,३२५.२७
वर्षातील इतर सर्वकष उत्पन्न	—	—	(३५.८४)	—	(३५.८४)
वर्षभरातील भर	७५५.९८	—	—	०.४६	७५६.४४
वर्षभरात वितरण केलेले भाग	(१६,०४१.०७)	—	—	—	(१६,०४१.०७)
दि. ०१/०४/२०१६ रोजी	७५५.९८	(६,४१८.०१)	(३५.८४)	२४.२०	(५,६७३.६७)
वर्षातील नफा किंवा तोटा	—	(५८८.९१)	—	—	(५८८.९१)
वर्षातील इतर सर्वकष उत्पन्न	—	—	(४०.१५)	—	(४०.१५)
वर्षभरातील भर	३९२.७९	—	—	०.३३	३९३.१२
वर्षभरात वितरण केलेले भाग	(७५५.९८)	—	—	—	(७५५.९८)
दि. ०१/०४/२०१७ रोजी	३९२.७९	(७,००६.९२)	(७५.९९)	२४.५३	(६,६६५.५९)

सूचना : समभाग भांडवल हस्तांतरण योजनेशी (वित्तीय पुनर्रचना योजना सुसंगत असून प्रत्यक्ष वितरण दि. ३१/३/२०१६ रोजी झाले. वि. वर्ष २०१५-१६ चे लेख्यांचे पुनर्निवेदन केले आणि हस्तांतरण योजनेचे परिणाम भारतीय लेखा मानक संक्रमण तारखेला (म्हणजे १/४/२०१५ रोजी) लेख्यात घेतले आहे. यामुळे समभागाची रक्कम ₹ १५१११ कोटीची पुनर्रचना दि. ०१/०४/२०१५ रोजीचा भाग अर्ज निधी म्हणून करण्यात आली आहे.

आमच्या सोबत जोडलेल्या अहवालानुसार
एम.पी.चितळे अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

(सीए आशुतोष पेडणेकर)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. ०४१०३७)

बोरकर अँड मुझूमदार करिता
सनदी लेखापाल

(सीए देवांग वाघानी)
भागीदार (आयसीएआय एम नं. १०९३८६)

उम्मेद जैन अँड कंपनी करिता
सनदी लेखापाल

सीए यु. एम. जैन
भागीदार (आयसीएआय एम. नं. ०७०८६३)

मुंबई, दिनांक : २५ सप्टेंबर २०१७.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी करिता

संतोष आंबेकर
संचालक (वित्त)
डीआयएन नं. ०५१७३६०७

विपीन श्रीमाळी
अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
डीआयएन नं. ०३२७२१३५

पंकज शर्मा
मुख्य महाव्यवस्थापक (लेखा)

राहुल दुबे
कंपनी सेक्रेटरी
एम नं. ए१४२१३

मुंबई, दिनांक : १८ सप्टेंबर २०१७.

टिपा क्र. - १ अ

अमूर्त मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

किंमत	सॉफ्टवेअर बायपास	एकूण अमूर्त मत्ता
दि. ०१/०४/२०१५ च्या वार्षिक लेख्यांप्रमाणे	१६.१६	१६.१६
भर	२.९९	२.९९
कपात	०.३२	०.३२
३१/०३/२०१६ रोजीची शिल्लक	१८.८४	१८.८४
भर	६.५२	६.५२
कपात	-	-
दि. ३१/०३/२०१७ रोजीची शिल्लक	२५.३६	२५.३६
संचित घसारा व कमी करणे		
दि. ०१/०४/२०१५ च्या वार्षिक लेख्यांप्रमाणे	-	-
भर	२.९८	२.९८
कपात	०.३२	०.३२
दि. ३१/०३/२०१६ च्या वार्षिक लेख्यांनुसार शिल्लक	२.६६	२.६६
भर	१०.४७	१०.४७
कपात / समायोजने	-	-
३१/०३/२०१७ रोजीची शिल्लक	१३.१४	१३.१४
निव्वळ पुढे नेण्याची रक्कम		
दि. ०१ एप्रिल २०१५ रोजी	१६.१६	१६.१६
दि. ३१ मार्च २०१६ रोजी	१६.१७	१६.१७
दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी	१२.२२	१२.२२

टिपा क्र. - १ ब

विक्रीसाठी योग्य असे वर्गीकरण केलेल्या मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
विक्रीसाठी योग्य अशा चालू नसलेल्या मत्ता			
कारखाने व यंत्रसामग्री	२५०.०५	८२.५०	४१.२१
कारखाना इमारती व इतर	७.१७	२.२१	०.८२
जलविद्युत कामे	६.९४	५.६०	१.६२
रेल्वे साईडिंग रोड व इतर	१६.८९	३८.४४	०.०९
लाईन व केबलचे नेटवर्क	८.४३	५.२०	२.५२
वाहने	०.२२	०.१३	०.१२
फर्नीचर व जोडण्या	०.२७	०.०१	०.०१
कार्यालयीन साधने	०.४६	०.०७	०.०७
इतर संर्कीर्ण मत्ता	०.०७	-	-
एकूण	२९०.५०	१३४.१७	४६.४६

सूचना : कोराडी औ. वि. केंद्रातील युनीट नं. ५ आणि परळी औ. वि. केंद्रातील युनीट नं. ३ यांचे कार्य वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान खंडीत करण्यात आले. कंपनीने तेथील मत्ता काढून टाकण्याची प्रक्रीयेत आहे. ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षात कंपनीने वरील मत्तांचे 'विक्री योग्य मत्ता' असे पुनर्वर्गीकरण केले. कंपनीला अशी अपेक्षा आहे की, मत्तांचे रास्त मूल्य वजा तिचा विक्रीचा खर्च ही रक्कम दि. ३१ मार्च २०१७ रोजी या मत्ता निर्लेखित रकमेपेक्षा जास्त आहे. त्यामुळे कंपनीने पुनर्वर्गीकरण केल्यानंतर मत्ता कमी करण्यातील तोटा मान्य केला नाही.

टिपा क्र. - २

प्रगतीपथावरील भांडवली कामे

(रक्कम ₹ कोटीत)

	एकूण मूर्त	सीडब्यु आयपी मालकीच्या जमिनीवर	सीडब्यु आयपी कारखाना इमारती	सीडब्यु आयपी इतर इमारती	सीडब्यु आयपी रस्ते व इतर	सीडब्यु आयपी कारखाने यंत्र	सीडब्यु आयपी वाहने	सीडब्यु आयपी फर्निचर व जोडणी	सीडब्यु आयपी कार्यालयीन साधन	सीडब्यु आयपी अमूर्त मत्ता
०१/०४/२०१५ रोजी	२०,५९१.१५	९.९९	३,५६६.४३	१८.३३	-	१६,९९१.६२	०.०१	-	४.७८	-
भर	६,६०५.०७	४.८२	२,५४०.०७	७.१९	३.१६	४,०३८.७९	०.१७	०.११	१०.७६	१२०.९१
कपात	९,८५९.७६	-	३,४५०.९४	२४.६८	-	६,३७९.६७	०.१८	०.११	४.१८	०.१३
३१/०३/२०१६ रोजी	१७,३३६.४६	१४.८१	२,६५५.५५	०.८५	३.१६	१४,६५०.७४	०.००	-	११.३५	१२०.७८
०१/०४/२०१६ रोजी	१७,३३६.४६	१४.८१	२,६५५.५५	०.८५	३.१६	१४,६५०.७४	०.००	-	११.३५	१२०.७८
भर	८,०६०.३२	२.७०	२,०६८.३४	२.०४	२.०४	५,९४२.९१	०.७७	०.३४	४१.१७	१०.३४
कपात	२४,१८७.३९	३.१२	४,१६९.२५	२.८९	०.१०	१९,९७३.०४	०.७७	०.३४	३७.८८	१.३५
३१/०३/२०१७ रोजी	१,२०९.३९	१४.३९	५५४.६४	-	५.१०	६२०.६०	०.००	०.०१	१४.६४	१२९.७७

टिपा क्र. - ३

**उपकंपन्या, संयुक्त साहसी आणि सहयोगी कंपन्यातील गुंतवणुकी
समभाग विलेखातील गुंतवणुकी किंमत वजा त्यातील घट यानुसार**

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
उद्धृत न केलेल्या महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड (पुर्वीची धुळे पॉवर कंपनी लिमिटेड)	-	-	-
५०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	-	-	-
धोपावे कोस्टल पॉवर कंपनी लिमिटेड	-	-	-
५०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	-	-	-
यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड	-	-	-
३०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	०.०३	०.०३	०.०३
भर : गुंतवणूकीच्या गुंतवणूकीचा वाटा	(०.०६)	(०.०१)	(०.०२)
महागूज कोलायरीज लिमिटेड	-	-	-
३०,००० समभाग प्रत्येकी ₹ १०/- चे पूर्ण भरणा केलेले	-	-	-
उपकंपन्यातील समभागात अर्धी गुंतवणूक	४.८०	(६.२२)	०.०९

एकूण	४.७७	(६.२०)	०.११
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(४५.१०)	-	-
एकूण	(४०.३२)	(६.२०)	०.११

टिपा क्र. - ४
चालू नसलेली : व्यापारी प्राप्ती

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत - चांगली मानलेली	३७४०.६६	३७४०.६६	२७०१.३९
वजा : अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(६९६.३२)	(५१५.६५)	(२९६.४८)
एकूण	३०४४.३४	३२२५.०१	२४०४.९१

टिपा क्र. - ५
इतर चालू नसलेल्या मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सुरक्षा अनामती	०.३३	०.३३	०.३३
वजा : अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(०.३३)	(०.३३)	(०.३३)
	-	-	-
संचालन व सुव्यवस्था यासाठी पुरवठा / इंधन / वसुली योग्य यांची अग्रिमे	२४३.८५	२१५.८६	१९२.३९
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(२४३.८५)	(२१५.८६)	(१९२.३९)
	-	-	-
सांविधिक प्राधिकरांकडून वसुलीयोग्य शिलकी	०.१६	०.१६	-
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(०.१६)	(०.१६)	-
	-	-	-
सिंचन विभाग महाराष्ट्र शासन यांना अग्रिम	१३८.२१	१३८.२१	१३८.२१
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(२८.०८)	(२१.५०)	(११.७७)
	११०.१३	११६.७१	१२६.४४
आयकर परतावा योग्य (तरतुदींची निव्वळ)	२११.६४	२०५.५७	१४८.५०
कर्मचारी वृंदाला अग्रिमे	२.७४	१४.५७	१८.५६
भांडवली अग्रिमे	६०.२२	१३२.९३	७१२.८३
स्थगित भाडे	६३७.६५	५६३.७३	४७७.९८
मूल्य वर्धित कराच्या परतावा खात्यातील वसुलीयोग्य दाव	५७.५३	५७.५३	५७.५३
एकूण	१०७९.९१	१०९१.०५	१५४१.८५

टिपा क्र. - ६

चालू मत्ता : वस्तुमाल सूची

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
कच्चा माल (कोळसा)	६०२.०१	१०२३.४६	२७४.७८
इंधन तेल - एल डी ओ इत्यादी	१७१.५१	१८४.४५	१६८.६०
प्रवासातील मालसाठा (कोळसा)	४९.००	५१.८२	४८.१८
भांडारमाल व सुटे भाग	९१४.०५	८९४.५०	११६९.२१
वजा - निकामी माल व सुटे भागासाठी तरतूद	(३२२.८७)	(२५१.७२)	(२३७.६१)
एकूण	१४१३.७०	१९०२.५१	१४२३.१६

टिपा क्र. - ७

चालू मत्ता : व्यापारी येणी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत : चांगली मानलेली	७६२७.६०	७६६५.४९	७९४७.१४
संशयास्पद	९७.४९	-	-
वजा - अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(९७.४९)	-	-
एकूण	७६२७.६०	७६६५.४९	७९४७.१४

टिपा क्र. - ८

चालू मत्ता : रोख व रोख समतूल्य

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
शेड्यूल बँकातील शिल्लकी			
- चालू खाती	३४.०१	१४४.३०	९०.२४
हातातील शिल्लक	०.०७	०.०५	०.०७
एकूण	३४.०८	१४४.३५	९०.३१

टिपा क्र. - ९

चालू मत्ता - चालू कर्जे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत चांगली मानलेला			
कर्मचारी कर्जे व अग्रिमे	१२.४९	२८.७८	४५.३४
सी पी एफ ट्रस्ट कडील वसूली योग्य	४०.७३	३०.६३	२९.१०
संबंधितांना कर्जे	-	३४९.८४	६३.४१
इतर अग्रिमे	१.१७	०.८१	५.३०
एकूण	५४.४०	४१०.०६	१४३.१५

टिपा क्र. - १०

इतर चालू वित्तीय मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अप्रतिभूत, चांगली मानलेली			
कर्मचाऱ्यांकडून वसुली योग्य	२.३०	०.७६	३.१०
विनादेयक येणी	१५१९.८३	५५८.४०	२९८.६९
मूल्य वर्धित कर परतावा अंतर्गत येणी	५८१.२२	६४२.३६	५०७.५०
भाडे - येणी	०.६३	०.६८	२.३३
दावे - येणी	१८.४८	१८.५५	५३.६५
कंत्राटदारांकडून वसूली योग्य रक्कम	१८.०४	१०.३१	-
एकूण	२१४०.५०	१२३१.०७	८६५.२७

टिपा क्र. - ११

चालू मत्ता : इतर मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
कोळसा - अनामती	-	-	५४.०५
प्रारंभीचे खर्च	३८.६९	३२.०३	५.६३
सांविधिक प्राधिकरणांकडील शिलकी	६९.४०	६४.५५	०.५२
संचालन व सुव्यवस्था पुरवठा / कामे याची अग्रिमे	१४८१.१०	७१७.७३	३५९.२६
कोळसा / इंधने पुरवठ्याची अग्रिमे	५३९.५३	७६०.८८	११८६.१५
वजा : अपेक्षित तोट्यासाठी तरतूद	(९०.०३)	-	-
एकूण	२०३८.६८	१५७५.१९	१६०५.६१

टिपा क्र. - १२

भाग भांडवल

१) अधिकृत भांडवल

शेअरचा वर्ग	सम- मूल्य ₹	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
		शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत
महानिर्मिती समभाग	१०	२५,०००,०००,०००	२५,०००.००	२५,०००,०००,०००	२५,०००.००	२५,०००,०००,०००	२५,०००.००
महाजनको अॅश मॅनेजमेंट कंपनी लिमिटेड	१०	५०,०००	०.०५	५०,०००	०.०५	५०,०००	०.०५

धोपावे कोस्टल पॉवर कंपनी लिमिटेड	१०	५०,०००	०.०५	५०,०००	०.०५	५०,०००	०.०५
महागूज कोलायरीज लिमिटेड	१०	५०,०००	०.०५	५०,०००	०.०५	५०,०००	०.०५

२) दिलेले, अभिदत्त आणि भरलेले भांडवल (पूर्ण भरणा केलेले)

शेअरचा वर्ग	सममूल्य	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
		शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत
समभाग	१०	२४,८५४,३५६,७८८	२४,८५४.३६	२४,०९८,३७६,७८८	२४,०९८.३८	८,०५७,३०४,५६४	८,०५७.३०

३) शिलकी शेअरचा मेळ करणे

शेअरचा वर्ग	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत	शेअर्सची संख्या	रक्कम ₹ कोटीत
वर्षारंभीची थकीत	२४,०९८,३७६,७८८	२४,०९८.३८	८,०५७,३०४,५६४	८,०५७.३०	६,८०८,३९०,१६४	६,८०८.३९
कालावधीतील भर	७५५,९८०,०००	७५५.९८	१६,०४१,०७२,२२४	१६,०४१.०७	१,२४८,९१४,४००	१,२४८.९१
वर्षा अखेरीस थकीत	२४,८५४,३५६,७८८	२४,८५४.३६	२४,०९८,३७६,७८८	२४,०९८.३८	८,०५७,३०४,५६४	८,०५७.३०

४) हक्क, पसंती, निर्बंध (लाभांश वितरण आणि भांडवलाची परतफेड समाविष्ट)

- १) कंपनीचे फक्त एकाच वर्गातील भाग आहेत. तो म्हणजे समभाग त्याचे नाममात्र किंमत ₹ १०/- प्रति शेअर अशी आहे.
- २) या कंपनीच्या प्रत्येक समभाग धारकाला, त्याने धारण केलेल्या प्रत्येक शेअरसाठी एक मत देण्याचा अधिकार आहे. संचालक मंडळाने प्रस्तावित केलेला लाभांश (अंतरीम लाभांश वगळता) हा वार्षिक सर्वसाधारण सभेत भागधारकांच्या मंजूरीच्या अधीन आहे.
- ३) असा लाभांश जेव्हा मंजूर होईल तेव्हा प्रत्येक भाग धारकास त्याने धारण केलेल्या समभागाच्या प्रमाणात लाभांश मिळण्याचा हक्क आहे.
- ४) जर कंपनीचे परिसमापन झाले तर, कंपनीच्या सर्व पतदारांना मत्तांचे वितरण / परतफेड झाल्यानंतर, समभाग धारकांना उर्वरित मत्ता मिळविण्याचा हक्क राहील. त्याचे प्रत्येक समभाग धारकांनी धारण केलेल्या समभाग संख्येच्या प्रमाणात त्याची विभागणी करण्यात येईल.

५) सूत्रधारी कंपनीने धारण केलेले प्रत्येक वर्गातील समभाग

भाग धारकाचे नाव	३१/०३/२०१७ रोजी	३१/०३/२०१६ रोजी	०१/०४/२०१५ रोजी
	समभाग	समभाग	समभाग
मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड (संख्या)	२४,८५४,३३६,७८८	२४,०९८,३५६,७८८	८,०५७,२३४,५६४
मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड (रक्कम ₹ कोटीत)	२४,८५४.२९	२४,०९८.३१	८,०५७.२३

गुजरात राज्य विद्युत महामंडळ लिमिटेड (संख्या)	२०,०००	२०,०००	२०,०००
गुजरात राज्य विद्युत महामंडळ लिमिटेड (रक्कम ₹ कोटीत)	०.०२	०.०२	०.०२

६) ५ टक्के पेक्षा जास्त शेअर धारण करणारा प्रत्येक भागधारक आणि सूत्रधारी कंपनीचे याचा तपशील

शेअर धारकाचे नाव	कंपनीचे नाव	३१/०३/२०१७ रोजी		३१/०३/२०१६ रोजी		०१/०४/२०१५ रोजी	
		समभाग	शेअर्सची टक्केवारी	समभाग	शेअर्सची टक्केवारी	समभाग	शेअर्सची टक्केवारी
मराविमं सूत्रधारी कंपनी लिमिटेड	महानिर्मिती आणि उपकंपन्या	२४,८५४,३३६,७८८	१००.००	२४,०९८,३५६,७८८	१००.००	८,०५७,२३४,५६४	९९.९९
गुजरात राज्य विद्युत महामंडळ	महागूज	२०,०००	४०.००	२०,०००	४०.००	२०,०००	४०.००

टिपा क्र. - १३
इतर समभाग - (अ) : राखीव आणि अधिव्य

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
ठेवलेली मिळकत			
मागील ताळेबंदानुसार	(६४५३.८७)	(७७४३.३०)	(७७४३.३०)
अधिक : वर्षाचा नफा / (तोटा)	(६२९.१०)	१२८९.४४	०.०१
	(७०८२.९७)	(६४५३.८७)	(७७४३.३०)
इतर समभाग (ब) इतर राखीव			
वाटप प्रलंबित असलेला शेअर ऑप्शन मनी	४१७.३८	७८०.२०	१६०६४.८३
एकूण बेरीज	(६६६५.५९)	(५६७३.६७)	८३२१.५३

टिपा क्र. - १४
चालू नसलेली कर्जे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
मुदतीची कर्जे			
प्रतिभूत			
मुदतीची कर्जे - वित्तीय संस्थांची	२१५७३.८९	२१६७१.५९	२२३८९.०३
मुदतीची कर्जे - बाँकांची	२००३.०३	७८.७२	१५६२.८८

अप्रतिभूत			
मुदतीची कर्जे - वित्तीय संस्थांची	४६.४८	-	४६.८८
मुदतीची कर्जे - इतरांची	२०१.०५	२०५.३६	०.०५
जागतिक बँकेचे कर्ज	१५९.२०	९८.४५	२७.०८
के एफ डब्ल्यूचे कर्ज	५१४.३०	७००.३८	६११.३६
एकूण	२४४९७.९४	२२७५४.५१	२४६३७.२९

टिपा क्र. - १५

चालू नसलेल्या तरतुदी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
अंशदानासाठी तरतूद	३७५.२१	३८३.१३	४१३.०७
रजा रोखीकरणासाठी तरतूद	४२२.४८	४२०.२३	४२५.३६
एकूण	७९७.६९	८०३.३७	८३८.४३

टिपा क्र. - १५ अ

स्थगित कर

(अ) नफा व तोटा यात मान्यता दिलेल्या रकमा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
चालू कर खर्च		
चालू वर्ष	-	-
मागील वर्षासंबंधातील अंदाजाचे बदल	-	-
स्थगित कर खर्च		
मूळ केलेले आणि उलट फिरवलेले हंगामी फरक	(२०२.३५)	२२.३८
कर दरातील बदल	(१३९.३९)	-
मागील वर्षासंबंधातील अंदाजाचे बदल	-	-
पूर्वी मान्य न केलेल्या कर तोट्यांना दिलेली मान्यता	-	-
	(३४१.७४)	२२.३८
आयकर विवरणपत्रकात मान्य केलेले कर	(३४१.७४)	२२.३८

(ब) इतर सर्वकष उत्पन्नात मान्य केलेल्या रकमा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी		
	कर पूर्व	कर खर्च / (लाभ)	निव्वळ कर्ज
नफा किंवा तोटा वर्गीकरण होणार नसलेल्या बाबी व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुर्नमापन	(५८.११)	१७.९६	(४०.१५)
एकूण	(५८.११)	१७.९६	(४०.१५)

तपशील	३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी		
	कर पूर्व	कर खर्च / (लाभ)	निव्वळ कर्ज
नफा किंवा तोटा वर्गीकरण होणार नसलेल्या बाबी व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुर्नमापन	(५४.२९)	१८.४५	(३५.८४)
एकूण	(५४.२९)	१८.४५	(३५.८४)

(क) परिणामकारक कर दराचा मेळ करणे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कर पूर्व नफा	(९२९.७१)	१,३५७.१४
लागू होणारा कर दर	३०.९० %	३३.९९ %
कंपनीचा देशांतर्गत कर दर वापरून कर	(२८७.२८)	४६१.२९
कर दरात कपात	(१३९.३९)	—
कराचे खालील बाबीवर परिणाम :	—	—
कपात होणार नाही असे कर खर्च	१७.६३	९.५९
कायम स्वरूपी फरक	—	—
— घसारा व इतर बाबींसाठी	१३४.६४	(२५०.१४)
— वित्तीय मत्ता कमी करणे	(१२१.९५)	—
रोख तत्वावर मान्य होणारे खर्च	(१५.१९)	(२३.६६)
मागील वर्षासाठी कर उलट फिरविणे	६६.८८	(२२४.१९)
मान्य न होणारे इतर खर्च	२.९२	२.१७
कर खर्च	(३४१.७४)	२२.३८
परिणामकारक कर दर	-३६.७६ %	१.६५ %

(इ) स्थगित कर शिलकीचे स्थलांतर

तपशील					३१/०३/२०१७	
	निव्वळ शिल्लक ०१ एप्रिल २०१६	नफा किंवा तोटा यामध्ये मान्यता	इतर सर्वकष उत्प- न्नामध्ये मान्यता	निव्वळ	स्थगित कर मत्ता	स्थगित कर दायित्व
स्थगित कर मत्ता						
मालमत्ता, कारखाने व साधने	(२,९४४.४७)	(७६४.६२)	-	(३,७०९.०८)	-	(३,७०९.०८)
गुंतवणूकी	-	१०.५३	-	१०.५३	१०.५३	-
वस्तुमाल सूची	८५.५६	१४.२१	-	९९.७७	९९.७७	-
व्यापारी येणी	१७५.२७	७०.०२	-	२४५.२९	२४५.२९	-
तरतुदी	३५९.८१	(५७.६७)	१७.९६	३२०.०९	३२०.०९	-
अघोषित घसारा	८९८.९३	१,०००.३९	-	१,८९९.३२	१,८९९.३२	-
कर्जे व अग्रिमे	(१०८.४१)	६८.८९	-	(३९.५२)	(३९.५२)	-
कर मत्ता (दायित्वे)	(१,५३३.३१)	३४१.७४	१७.९६	(१,१७३.६१)	२,५३५.४७	(३,७०९.०८)

तपशील					३१/०३/२०१७	
	निव्वळ शिल्लक ०१ एप्रिल २०१६	नफा किंवा तोटा यामध्ये मान्यता	इतर सर्वकष उत्प- न्नामध्ये मान्यता	निव्वळ	स्थगित कर मत्ता	स्थगित कर दायित्व
स्थगित कर मत्ता						
मालमत्ता, कारखाने व साधने	(२,४९६.९४)	(४४७.५२)	-	(२,९४४.४७)	-	(२,९४४.४७)
वस्तुमाल सूची	८०.७६	४.७९	-	८५.५६	८५.५६	-
व्यापारी येणी	१००.७७	७४.४९	-	१७५.२७	१७५.२७	-
तरतुदी	३८०.५१	(३९.१५)	१८.४५	३५९.८१	३५९.८१	-
अघोषित घसारा	४९८.२६	४००.६७	-	८९८.९३	८९८.९३	-
कर्जे व अग्रिमे	(९२.७५)	(१५.६६)	-	(१०८.४१)	(१०८.४१)	-
कर मत्ता (दायित्वे)	(१,५२९.३८)	(२२.३८)	१८.४५	(१,५३३.३१)	१,४११.१६	(२,९४४.४७)

जर एकच कर प्राधिकरणाने आकरलेल्या आयकराच्या संबंधातील चालू कर मत्ता आणि चालू कर दायित्वे आणि स्थगित कर मत्ता आणि स्थगित कर दायित्वे यांचे समायोजन कायदेशीररित्या अंमलबजावणी योग्य असतील तरच कंपनीला कर मत्ता आणि कर दायित्वे यांच्या भरपाई करता येईल.

स्थगित आयकर मत्तांची वसुली होईल किंवा कसे याचे निर्धारण करताना व्यवस्थापन स्थगित कर मत्ता संपूर्णपणे किंवा तिचा काही भाग वसूल करावा किंवा नाही याचा विचार करते. स्थगित आयकर मत्ता आणि पुढे नेलेले कर तोटा यांची संपूर्ण वसुली ही भविष्यातील ज्या कालावधीत करपात्र उत्पन्न निर्माण होणे यावर अवलंबूनून असते. तसेच त्या कालावधीतील हंगामी फरक कपात योग्य होतात. याबाबत मूल्यमापन करतांना व्यवस्थापनातील स्थगित कर दायित्वे वेळापत्रकानुसार उलट फिरविणे, प्रक्षेपित केलेले भविष्यातील कर योग्य उत्पन्न आणि कर निर्धारण करतांना कर नियोजनाची कंपनीची व्यूहरचना या बाबी विचारात घेते. ऐतिहासिक करपात्र उत्पन्नाचा स्तर आणि भविष्यातील प्रक्षेपित केलेले करपात्र उत्पन्न आणि ज्यात स्थगित कर मत्ता कपात करण्यास योग्य होतील तो कालावधी या बाबींच्या आधारे व्यवस्थापनाला असा विश्वास वाटतो की, कंपनी मान्यता दिलेल्या कपात योग्य फरकांचे लाभ वसूल करील आणि कर-तोटे पुढे नेईल. स्थगित कर मत्तांची वसुली योग्यता ही भविष्यातील करपात्र उत्पन्नाच्या अंदाजावर आधारलेली आहे. भविष्यात या कर योग्य उत्पन्नात जर काही बदल झाले तर त्याचा प्रभाव स्थगित कर मत्तांच्या वसुलीवर होईल.

टिपा क्र. - १६
इतर चालू नसलेली दायित्वे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
भांडवली अनुदान	५३.६४	३४.०५	१६.५९
घसाऱ्यासाठी अग्रिमे	-	१८९.७०	१८९.७०
एकूण	५३.६४	२२३.७५	२०६.२९

टिपा क्र. - १७
चालू कर्जे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
मागणी केल्यास परतफेड योग्य कर्जे			
प्रतिभूत			
बँकांकडील			
रोख जमा	३४३२.९१	४७४६.२५	५०३९.०३
मागणी केल्यास परतफेड योग्य कर्जे			
अप्रतिभूत			
बँकांकडील			
खेळते भांडवल	१९६२.९१	८६९.००	९४९.०९
इतर अल्प मुदतीचे कर्जे	३४२३.४४	३८२४.७१	५०.९१
एकूण	८८१९.२६	९४३९.९६	६०३९.०३

टिपा क्र. - १८
चालू व्यापारी देणी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सुक्ष्म, लघु, मध्यम उद्योजक	२.४०	०.७०	०.७७
सुक्ष्म, लघु, मध्यम उद्योजकांव्यतिरिक्त	१७०३.९९	१२५५.९५	३९७१.१४
एकूण	१७०६.४०	१२५६.६५	३९७१.९०

टिपा क्र. - १९
इतर चालू आर्थिक दायित्वे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
दीर्घ मुदतीच्या कर्जांची चालू काळातील परिपक्वता	२२२८.४९	३२०५.१८	९१५.७९
ठेवून घेतलेली रक्कम	२८५०.९१	२३९६.९५	२४६३.४९
इतर ठेवी	९४.६८	१५८.९७	१६१.९५

उपार्जित झालेले पण देय नसलेले व्याज	२४२.३६	४४४.००	५२७.२२
भांडवली मालाची देणी	११०.५९	९८.०४	५३०.७३
संबंधितांची देणी	६८७.०३	४९४.६५	५९७.६८
इतर	१७०.९३	९६३.४९	६३४.६७
कर्मचाऱ्यांची देणी	८.४५	२.४७	४४.२८
एकूण	६३९३.४४	७७६३.७५	५८७५.८०

टिपा क्र. - २०

इतर चालू दायित्वे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सांविधिक देणी			
स्त्रोतापाशी कापलेला आयकर - वेतन	९.२१	२०.०५	६.६२
स्त्रोतापाशी कापलेला आयकर - कंत्राटदार	२.२७	८.८२	२४.०९
सेवा कराचे दायित्व	०.०४	२.२५	०.४६
एकूण	११.५२	३१.१३	३१.१७

टिपा क्र. - २१

चालू तरतुदी

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
उपदानासाठी तरतुद	९५.४९	१०७.१८	१०७.३५
रजा रोखीकरणाची तरतुद	१४२.७३	१४८.०४	१३०.५२
एकूण	२३८.२१	२५५.२२	२३७.८७

टिपा क्र. - २१ (अ)

चालू कर दायित्वे (निव्वळ)

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
आयकरासाठी (निव्वळ) तरतुद	(०.००)	०.००	१२१.९७
संपत्ती करासाठी तरतुद	-	-	०.०२
एकूण	(०.००)	०.००	१२१.९९

टिपा क्र. - २२

ठोक उत्पादन विक्री

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
बीज विक्री	१६६२३.७७	१८२३७.२६
एकूण	१६६२३.७७	१८२३७.२६

टिपा क्र. - २३
इतर प्रवर्तनाचा महसूल

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
विलंब भरणा आकार	१५०६.६७	१०३९.२६
संकीर्ण प्रवर्तन उत्पन्न	३३.५१	१६.९०
फ्लाय अॅश विक्री	२६.७९	२६.८२
वजा - फ्लाय अॅश दायित्वामधे स्थलांतरित	(२६.७९)	(२६.८२)
एकूण	१५४०.१८	१०५६.१६

टिपा क्र. - २४
इतर उत्पन्न

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
ठेवीवरील व्याज	०.५२	०.२४
	०.५२	०.२४
जागा भाड्याचे उत्पन्न, वस्तू भाड्याचे आकार इत्यादी	६.०१	६.४४
मत्ता / माल / भंगार विक्रीचा नफा	१६.१६	११.२०
निविदा फॉर्मची विक्री	२.५९	२.८६
किरकोळ पत शिलकी - पुर्नलिखित केलेल्या	९५.४५	९०.३०
इतर प्राप्ती	७८.७३	६१.२४
शासकीय अनुदानाच्या कर्जफेडी	०.४६	०.४६
	१९९.३५	१७२.५०
एकूण इतर उत्पन्नाची बेरीज	१९९.८७	१७२.७५

टिपा क्र. - २५
वापरलेल्या मालाची किंमत

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
कोळसा	१०२६९.३७	१०४०७.३१
वायू	५०२.६२	७४७.५२
तेल	१७८.६०	११७.९४
पाणी	७२.०७	४४.९५
एकूण	११०२२.६६	११३१७.७२

टिपा क्र. - २६

कर्मचारी लाभाचे खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
वेतन, रोजगार, बोनस इत्यादी	९१८.५०	९४५.२४
भविष्य निर्वाह निधीचे अंशदान	८८.९२	९७.४०
उपदान, रजा रोखीकरण आणि इतर कर्मचारी लाभ	१६६.४०	१२३.८२
कर्मचारी कल्याण खर्च	६५.८६	५०.४७
एकूण	१२३९.६८	१२१६.९२

टिपा क्र. - २६ (अ)

इतर सर्वकष उत्पन्ना अंतर्गत कर्मचारी लाभ खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
व्याख्यांकित लाभ योजनेचे पुनर्मापन	५८.११	५४.२९
एकूण	५८.११	५४.२९

टिपा क्र. - २७

वित्त खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
व्याज	२८३०.३२	१९९८.१५
इतर उसनवारी / कर्ज खर्च	७६.२९	४.३५
एकूण	२९०६.६१	२००२.४९

टिपा क्र. - २८

इतर खर्च

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१६-१७	२०१५-१६
भाडे	१५.७३	१५.३८
जलविद्युत भाडे	४५२.१०	४५२.०८
दुरुस्ती व देखभाल खर्च :		
कारखाने, यंत्रे आणि इमारती	७८१.३६	७७२.७१
राख हाताळणी खर्च	३१.८८	३२.६३
दुरुस्ती व देखभाल - इतर	०.५३	०.५८
विमा आकार	१६.५८	११.४०
दर व कर	२०.४७	२१.१३

इतर :		
वंगणे, वापरयोग्य व इतर साठे - निकामी मालासह	७०.४५	५७.८५
अंतर्गत पाणी	०.४९	०.१२
कायदेशीर व व्यावसायिक आकार	१२.०७	८.८४
दलालांना दलाली	२.२७	२६.९१
इतर बँक आकार	०.५२	३.२२
कंपनीची मालकी नसलेल्या मत्ता / कंपनी सामाजिक जबाबदारी खर्च	९.४६	६.२०
संशयास्पद अग्रिमांसाठी तरतुदी	२०४.५२	९३.६५
वित्तीय विलेख कमी करणे	१८७.२५	२२८.९०
इतर सामान्य खर्च	२११.९१	१२०.०९
निकामी स्थिर मत्तांचा तोटा	—	२८.२१
परकीय चलनातील बदलामुळे हानी (निव्वळ)	—	९३.८२
फ्लाय अॅश वापर दायित्वातील स्थानांतरित केलेले खर्च	—	(२६.८२)
लेखा परीक्षकांना खालील कामासाठी पैसे देणे :		
— लेखा परिक्षण शुल्क	०.५३	०.५३
— इतर सेवा	०.०५	—
— खर्चाचा पुनर्भरणा	०.०६	०.०८
— सेवाकराचा पुनर्भरणा	०.०९	०.०९
एकूण	२०१८.३३	१९४७.५७

टिपा क्र. - २९
वित्तीय विवरणपत्रांवर टिपा
महानिर्मिती

महानिर्मिती कंपनी भारतातील खालील व्याख्यांकित कर्मचारी लाभाच्या योजनांमध्ये अंशदान करित असते.

(१) व्याख्यांकित अंशदान योजना :

कंपनीमध्ये भविष्य निर्वाह निधीमध्ये पात्र कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाच्या निश्चित केलेल्या टक्केवारीनुसार अंशदानाचा भरणा करण्याच्या हेतुसाठी स्थापित केलेल्या एका वेगळ्या विश्वस्त निधीत जमा होते. ते अंशदान कंपनीच्या नफा व तोटा पत्रकात आकारले जाते. यामध्ये जर शासनाने विनिर्देशित केलेल्या किमान परतावा दराच्या आधारे तूट झाल्यास त्याचा भरणा कंपनी करील आणि तो नफा-तोटा पत्रकात आकारला जाईल.

कंपनीने तिच्या नफा व तोटा पत्रकात भविष्य निर्वाह निधीचे अंशदान यासाठी ₹ निरंक कोटी (मागील वर्षी ₹ निरंक कोटी) अंशदान मान्य केले. या योजनासाठी कंपनीचे देय अंशदान या योजनेच्या नियमावलीत विनिर्देशित दराने केले जाते.

(२) व्याख्यांकित लाभ योजना :

दीर्घ मुदतीचे व्याख्यांकित कर्मचारी लाभ म्हणजे रजा रोखीकरण, उपदान यांची निश्चिती स्वतंत्र विभागणितज्ञ यांनी वर्षानिहाय केलेल्या

विमागणिती मुल्यांकनानुसार केली जाते. त्यासाठी प्रोजेक्टेड युनीट क्रेडीट मेथड वापरली जाते. रजा रोखीकरण व उपदान या प्रकरणी निश्चित केलेल्या दायित्वाचा निधी नसतो.

उपदान

(अ) निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्वामधील स्थानांतरण

महत्त्वाची लेखा धोरणे :

निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व आणि त्याचे भाग यातील सुरवातीच्या आणि शेवटच्या शिल्लकीचे मेळ पुढील तक्त्यात दर्शविला आहे:

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	व्याख्यांकित लाभ बंधन			नियोजित मत्तांचे रास्त मूल्य			निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व		
	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५
आरंभीची शिल्लक	४९०.३१	५२०.४२	४४७.४७				४९०.३१	५२०.४२	४४७.४७
नफा किंवा तोटा यात समाविष्ट व्याज खर्च	३९.१८	४१.३७	४१.३९				३९.१८	४१.३७	४१.३९
चालू सेवा खर्च	१४.६५	१५.००	१२.०२				१४.६५	१५.००	१२.०२
मागील सेवा खर्च									
व्याज खर्च (उत्पन्न)									
	५४४.१३	५७६.७९	५००.८७	-	-	-	५४४.१३	५७६.७९	५००.८७
इतर सर्वकष उत्पन्नात समाविष्ट पुनर्मोजणी केलेले तोटा (प्राप्ती) विमा गणिती तोटा (प्राप्ती) खालील बाबींपासून :									
लोकसंख्या गृहिते									
वित्तीय गृहिते	१७.३०	(०.९२)	२८.३२				१७.३०	(०.९२)	२८.३२
अनुभव समायोजन	४०.८१	५५.२१	१३०.३७				४०.८१	५५.२१	१३०.३७
नियोजन मत्ताचा परतावा									
(व्याज उत्पन्न वगळून)									
	५८.११	५४.२९	१५८.७०	-	-	-	५८.११	५४.२९	१५८.७०
इतर									
मालकाने भरलेले अंशदान									
दिलेले लाभ	(१३१.५४)	(१४०.७७)	(१३९.१५)				(१३१.५४)	(१४०.७७)	(१३९.१५)

अखेरची शिल्लक	४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२	-	-	-	४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२
प्रतिनिधित्व केलेले:									
निव्वळ व्याख्यांकित लाभ - मत्ता									
निव्वळ व्याख्यांकित लाभ - दायित्व							४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२
							४७०.७०	४९०.३१	५२०.४२

ब) व्याख्यांकित लाभ बंधने :
१) विमागणिती गृहिते :

अहवालाच्या तारखेला खालील प्रधान गृहिते होती. (वेटेड अॅव्हरेज म्हणून दर्शविली आहेत.)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सवलत दर	७.२७%	७.९९%	७.९५%
वेतन वृद्धी दर	५.००%	५.००%	५.००%
नोकरी दरम्यान मृत्यु दर	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)

भविष्यातील मृत्युदरा संबंधीची गृहिते प्रसिद्ध झालेली आकडेवारी आणि मृत्यु विषयक तक्ते यावर आधारित आहेत. सध्याची दिर्घायुष्यता - यामध्ये व्याख्यांकित लाभ बंधने यांचे अहवाल तारखेचे मुल्य खालील प्रमाणे आहे.

२) सूक्ष्म भेद ग्राहिता विश्लेषण

संबंधित एका विमा गणिती गृहितांमध्ये अहवाल तारखेला होऊ शकणाऱ्या बदलांचा व्याख्यांकित लाभ बंधनांच्या रकमांवर जे परिणाम झाले असते ते खाली दर्शविले आहेत. या तारखेला इतर गृहिते स्थिर आहेत असे धरले आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७		३१.०३.२०१६		०१.०४.२०१५	
	वाढ	घट	वाढ	घट	वाढ	घट
सवलत दर (०.०५ टक्के स्थलांतर)	(१२.१८)	१२.९९	(११.२०)	११.८८	(११.३६)	१२.०१
भविष्यातील वेतनवाढ (०.०५ टक्के स्थलांतर)	१३.२१	(१२.४९)	१२.१७	(११.५६)	१२.३०	(११.७२)
कर्मचारी उलाढाल (०.०५ टक्के स्थलांतर)	२.२१	(२.३४)	२.६०	(२.७४)	२.४४	२.५७

जरी हे विश्लेषण या योजनेतील अपेक्षित रोख प्रवाहाचे पूर्ण वाटप विचारात घेत नसले तरी ते दर्शविलेल्या गृहितांची सूक्ष्म भेद ग्राहिता अंदाजित स्वरूपात निश्चितपणे पुरविते.

३) व्याख्यांकित लाभ बंधनातील मृत्यु संख्येचे विश्लेषण

अहवाल तारखेनंतरच्या भविष्यातील वर्षात देय होऊ शकतील असे व्याख्यांकित लाभ

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१ मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६
नंतरच्या १ ल्या वर्षात	९५.४९	७५.९०
नंतरच्या २ च्या वर्षात	४७.२८	३६.०९
नंतरच्या ३ च्या वर्षात	५८.९७	४८.३९
नंतरच्या ४ थ्या वर्षात	५१.९२	४०.८९
नंतरच्या ५ व्या वर्षात	४५.८२	३५.२७
वर्षे ६ ते १० व्या वर्षात	१६९.३३	१२७.३५

रजा रोखीकरण :

अ) निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व यातील स्थलांतर

निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व आणि त्यांचे घटक यांचे आरंभीच्या शिलकी पासून अखेरच्या शिलकीचा मेळ खालील तक्त्यात दिला आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	व्याख्यांकित लाभ बंधन			नियोजित मत्तांचे रास्त मूल्य			निव्वळ व्याख्यांकित लाभ (मत्ता) दायित्व		
	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५	३१, मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६	०१ एप्रिल २०१५
आरंभीची शिल्लक	५६८.२७	५५५.८८	३८७.६७				५६८.२७	५५५.८८	३८७.६७
नफा किंवा तोटा यात समाविष्ट व्याज खर्च	४५.४०	४४.१९	३५.८६				४५.४०	४४.१९	३५.८६
चालू सेवा खर्च	११.१५	११.४६	१०.७३				११.१५	११.४६	१०.७३
मागील सेवा खर्च									
व्याज खर्च (उत्पन्न)									
	६२४.८३	६११.५३	४३४.२६	-	-	-	६२४.८३	६११.५३	४३४.२६
इतर सर्वकष उत्पन्ना-मधे समाविष्ट पुनर्मोजणी केलेले तोटा (प्राप्ती) खालील बाबींपासून विमा गणिती तोटा (प्राप्ती):									
लोकसंख्या गृहिते									
वित्तीय गृहिते	२०.८७	(१.१०)	३१.७५				२०.८७	(१.१०)	३१.७५
अनुभव समायोजन	३५.१५	१२.८९	१९८.१५				३५.१५	१२.८९	१९८.१५
नियोजन मत्ताचा परतावा									

(व्याज उत्पन्न वगळून)									
	५६.०२	११.७९	२२९.९१	-	-	-	५६.०२	११.७९	२२९.९१
इतर									
मालकाने भरलेले अंशदान	(११५.६४)	(५५.०५)	(१०८.२८)				(११५.६४)	(५५.०५)	(१०८.२८)
दिलेले लाभ									
अखेरची शिल्लक	५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८	-	-	-	५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८
प्रतिनिधित्व केलेले:									
निव्वळ व्याख्यांकि लाभ - मत्ता									
निव्वळ व्याख्यांकि लाभ - दायित्व							५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८
							५६५.२०	५६८.२७	५५५.८८

ब) व्याख्यांकित लाभ बंधने :
१) विमागणिती गृहिते :

अहवालाच्या तारखेला खालील प्रधान गृहिते होती. (वेटेड अॅव्हरेज म्हणून दर्शविली आहेत.)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
सवलत दर	७.२७%	७.९९%	७.९५%
वेतन वृद्धी दर	५.००%	५.००%	५.००%
नोकरी दरम्यान मृत्यु दर	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)	भारतीय सरासरी जीवन मृत्यु प्रमाण (२००६-०८)

ब) कंपनीच्या भविष्य निर्वाह निधीचे संचालन “महाराष्ट्र राज्य बीज निर्मिती कंपनी लिमिटेड कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी विश्वस्त संस्था” (विश्वस्त) यांचे मार्फत केले जाते. पात्र कर्मचाऱ्यांना या भविष्य निर्वाह निधीतून लाभ मिळतात. या योजनेचे संरक्षण प्राप्त कर्मचाऱ्यांच्या मासिक वेतनाच्या विनिर्देशित केलेल्या टक्केवारीच्या समान एवढे अंशदान दरमहा कर्मचारी आणि कंपनी या दोघांतर्फे या भविष्य निर्वाह निधीमध्ये केले जाते. या विश्वस्तांकडून लाभधारकांना दरवर्षी शासनाकडून अधिसूचित केलेल्या दराने किमान व्याज देय असते. ट्रस्टच्या गुंतवणूकचा परतावा आणि अधिसूचित व्याज दर यामध्ये काही तूट झाली तर ती भरून काढण्याचे कंपनीवर बंधन असते. यावर्षी गुंतवणूकीचे बाजारमूल्य हे ट्रस्टच्या अंशदान दायित्वापेक्षा जास्त असल्याने यासंबंधी नफा व तोटा पत्रकात या कारणास्तव मान्य केलेले दायित्व रुपये ‘निरंक’ आहे. (मागील वर्षी ₹ ‘निरंक’ होते)

महागूज कोलायरीज लिमिटेड
निवृत्तीनंतरचे लाभ

या कंपनीला भविष्य निर्वाह निधी आणि उपदान देणे लागू नाही. मात्र मे. महानिर्मिती आणि मे. जी एस इ सी एल यांचे जे कर्मचारी प्रतिनियुक्तीवर आहेत; त्यांचा या लाभांसाठी समावेश त्या कंपन्यांच्या धोरणानुसार केला आहे.

एम ए एम एस एल

उपदानासाठी तरतुदी अनावश्यक आहेत; कारण या कंपनीमध्ये यावर्षी कोणताही कर्मचारी नव्हता.

टिपा क्र. - ३०

(रक्कम ₹ कोटीत)

भांडवल / शासकीय अनुदान		
१ एप्रिल २०१५ रोजी		१६.५९
वित्तीय वर्ष २०१५-१६ दरम्यान प्राप्त		१७.९२
वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये कर्जफेड केलेले शासकीय अनुदान		०.४६
३१.०३.२०१६ रोजी		३४.०५
वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान प्राप्ती		२०.०४
वित्तीय वर्ष २०१६-१७ मध्ये कर्जफेड केलेले शासकीय अनुदान		०.४६
३१.०३.२०१७ रोजी		५३.९४
	३१ मार्च २०१७	३१ मार्च २०१६
चालू	०.४६	०.४६
चालू नसलेले	५३.१८	३३.५९
एकूण	५३.६४	३४.०५

पोफळी जलविद्युत निर्मिती केंद्र येथील मालमत्ता, कारखाना आणि साधने यांचे काही भाग खरेदी करण्यासाठी शासकीय अनुदान मिळाले. त्यांचे लेखे 'शासकीय अनुदान' असे केले आणि अशा मत्तांचे उपयुक्त आयुष्य वर्षे याप्रमाणे कर्जफेड करण्यात येते. या अनुदानाच्या संलग्न अशी कोणतीही अट किंवा आकस्मिकता पूर्ण करण्याचे राहिलेले नाही, याशिवाय या वर्षात कंपनीला जागतिक बँकेकडून कोराडी यू-६ नुतनीकरण व आधुनिकीकरणासाठी ₹ २० कोटी (मागील वर्षी ₹ १७.९२ कोटी) मिळाले. नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनेतर्गतच्या मत्ता या बांधकाम चालू असणाऱ्या मत्तांचा एक भाग आहे.

टिपा क्र. - ३१

विकसित होणाऱ्या अमूर्त मत्ता

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
आरंभीची शिल्लक	१२०.७८	-	-
वर्षातील भर	८.९८	१२०.७८	-
अखेरची शिल्लक	१२९.७७	१२०.७८	-

कंपनीने गारे पाल्मा, छत्तीसगढ येथील कोळसा खाण विकसित करण्याचे हक्क मिळविले आहेत आणि या हेतूसाठी खाण विकासक नियुक्त करण्याची प्रक्रिया चालू आहे.

टिपा क्र. - ३२

संबंधितांकडे गुंतवणूकी

(रक्कम ₹ कोटीत)

व्यवहाराचा तपशील	महागूज	धोपावे	महागॅम्स	यू. सी. एम.	औरंगाबाद
आरंभीची शिल्लक दि. ०१-०४-२०१५ रोजी					
- समभागातील गुंतवणूकी	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३	-
- समभाग समकक्ष गुंतवणूक	३२.७१	१३.२५	०.१३	०.०९	४.७१
वर्षभरातील समभाग समकक्ष गुंतवणूक	०.६७	-६.९९	०.००	-	-
थकीत शिलकी दि. ३१-०३-२०१६ रोजी					
- समभागातील गुंतवणूकी	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३	-
- समभाग समकक्ष गुंतवणूक	३३.३७	६.२६	०.१३	०.०९	४.७१
वर्षभरातील समभाग समकक्ष गुंतवणूक	०.५५	०.०१	०.०८	-	-
थकीत शिलकी दि. ३१-०३-२०१७ रोजी					
- समभाग गुंतवणूकी	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३	-
- समभाग समकक्ष गुंतवणूक	३३.९२	६.२७	०.२१	०.०९	४.७१

टिपा क्र. - ३३

प्रतिभूतीसाठी / गहाण ठेवलेल्या मत्ता

चालू किंवा चालू नसलेल्या कर्जासाठीच्या प्रतिभूती म्हणून / गहाण ठेवलेल्या मत्तांची रक्कम खालीलप्रमाणे आहेत :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
चालू नसलेल्या कर्जासाठी निर्माण केलेल्या प्रतिभूती			
मत्ता, कारखाना व साधन - भाडेपट्टीच्या जमिनी वगळून	४०,५६९.७८	२५,१०४.८५	१६,०७९.१३
चालू कर्जासाठी निर्माण केलेल्या प्रतिभूती			
१) वस्तुमाल सूची	१,४१३.७०	१,९०२.५१	१,४२३.१६
२) व्यापारी येणी	-	११,४६५.७४	११,४०६.१५
प्रतिभूती म्हणून ठेवलेल्या एकूण मत्ता	१,४१३.७०	१३,३६८.२५	१२,८२९.३१

टिपा क्र. - ३४

महानिर्मिती

चालू वित्तीय वर्ष २०१६-१७ दरम्यान, सौर वीज विक्रीसाठी केंद्र सरकारकडून महसुली मिळालेल्या अर्थ सहाय्याची रक्कम ₹ १.०८ कोटी (२०१५-१६ ₹ १.६४ कोटी) याचे लेखे केले आहेत.

टिपा क्र. - ३५

महानिर्मिती

आंतर कंपनी व्यवहारांचा मेळ सतत चालू तत्वांनुसार केला जातो. मात्र वर्षा अखेरच्या शिलकी या ज्यांचे मोठे परिणाम होणार नाहीत अशा प्रकारे कायम / मेळ करणे यांच्या अधीन आहेत.

टिपा क्र. - ३६

महानिर्मिती

अधिभार व शिक्षण उपकर वगळून किमान वैकल्पिक कराचा लाभ (मॅट क्रेडीट) ₹ ६०३.८६ कोटी (दि. ३१.०३.२०१६ रोजी ₹ ६०३.८६ कोटी) नोंदवला. यासाठी कंपनी दर नियामकाने नियंत्रीत होणारी कंपनी असून समभागावर पूर्वनिर्धारित मिळकत निश्चित असल्यामुळे कायद्याच्या कलम ११५ जेएए यात विनिर्देशित केलेल्या कालावधी दरम्यान या कराचा लाभ घेण्यास कंपनी पुरेसा नफा मिळवू शकेल याचा आधार घेतला.

टिपा क्र. - ३७

महानिर्मिती

सूक्ष्म व लघू उद्योजक ज्या मर्यादेत निश्चित केले त्यानुसार त्यांच्या थकीत रकमा आणि जर ताळेबंद तारखेपर्यंत त्यावर काही व्याज असेल तर ते समाविष्ट करून, ते प्रकट केले आहे आणि त्यावर लेखापरिक्षकांनी विश्वास ठेवला आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
१	एम एस एम इ डी कायद्या अंतर्गत “पुरवठादारांना” देय असलेल्या रकमा : - मुद्दल - व्याज	२.४ ०.१३	०.७ ०.०२	०.७७ ०.०३
२	एम एस एम इ डी कायद्यानुसार “पुरवठादारांना” त्या-त्या वित्तीय वर्ष मध्ये निश्चित केलेल्या तारखेनंतर दिलेल्या रकमा (त्या चालू वर्षाच्या किंवा मागील वर्षाच्या आहेत किंवा कसे याचा संबंध नाही.) : - मुद्दल - व्याज	०.०४	-	-
३	चालू वर्षी यापूर्वीच दिलेल्या (सव्याज किंवा व्याजाचा काही भाग यासह) मुद्दलावर देय असलेले व्याज / विलंबाने मुद्दल दिल्यामुळे देय झालेली व्याजाची रक्कम	-	-	-
४	लेखा वर्षाच्या अखेरीस उपार्जित झालेली आणि देणे प्रलंबित असलेली रक्कम	०.४८	०.२०	०.१९
५	व्याजाची थकीत व देय असलेली परंतु मागील वर्षानंतर पुढे नेलेली रक्कम	०.७३	०.५८	०.३९

एम ए एम एस एल

दि. ३१-०-२०१७ रोजी सूक्ष्म, लघू व मध्यम उद्योजक विकास कायदा २००६ यातील व्याख्येनुसार अशा सूक्ष्म, लघू व मध्यम उद्योजकांना कोणतीही देणे द्यावयाचे राहिलेले नव्हते.

धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

दि. ३१-०-२०१७ रोजी सूक्ष्म, लघू व मध्यम उद्योजक विकास कायदा २००६ यातील व्याख्येनुसार अशा सूक्ष्म, लघू व मध्यम उद्योजकांना कोणतीही देणे द्यावयाचे राहिलेले नव्हते.

टिपा क्र. - ३८

संबंधित पार्टी बाबतची प्रकटने :

महानिर्मिती
अ) संबंधित संस्थांची नावे आणि नातेसंबंध
१. सहयोगी संस्था

१) मेसर्स यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड

२. उपकंपन्या

१) मे. धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

२) मे. महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड

३) मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड

३. सहोदर उपकंपन्या

१) मे. महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड

२) मे. महाराष्ट्र विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड

ब) भारतीय लेखा मानक क्र. २४ नुसार शासनाशी संबंधित खालील संस्थांची प्रकटने कंपनीने समाविष्ट केलेली नाहीत :-
१. सहयोगी कंपन्या

१) मे. यु. सी. एम. कोल कंपनी लिमिटेड

२. उपकंपन्या

१) मे. धोपावे कोस्टल लिमिटेड

२) मे. महाजनको अॅश मॅनेजमेंट सर्विसेस लिमिटेड

३) मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड

३. सहोदर उपकंपन्या

१) मे. महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लिमिटेड

२) मे. महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड

४. व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्ती
महानिर्मिती

अनु. क्र.	पदनाम	महत्वाच्या व्यक्तीचे नाव	कार्यकाळ
१	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक	श्री. बिपीन श्रीमाळी	०५.०१.२०१५ पासून
२	संचालक	श्री. मुकेश खुल्लर	०४.०२.२०१५ ते ०७.०५.२०१६
३	संचालक (खाणी)	श्री. श्याम वर्धने	१४.०९.२०१६ पासून
४	संचालक (प्रवर्तन)	श्री. विजय सिंग	२८.०८.२०१३ ते २८.०८.२०१६
५	संचालक (प्रवर्तन)	श्री. सी. एस. थोटवे	१९.०९.२०१६ पासून
६	संचालक (वित्त)	श्री. जे. के. श्रीनिवासन	२६.०५.२०१४ पासून
७	संचालक (प्रकल्प)	श्री. सी. एस. थोटवे	२८.०८.२०१३ ते २८.०८.२०१६
८	संचालक (प्रकल्प)	श्री. व्ही. एम. जयदेव	१९.०९.२०१६ पासून

एम ए एम एस एल

अनु. क्र.	पदनाम	महत्वाच्या व्यक्तीचे नाव	कार्यकाळ
१	व्यवस्थापकीय संचालक	श्री. श्याम वर्धने	२८.०९.२०१६ पासून
२	संचालक	श्री. जे. के. श्रीनिवासन	
३	संचालक	श्री. के. एम. चिरूटकर	२२.०३.२०१६ पासून
४	संचालक	श्री. सुधीर पालीवाल	२२.०३.२०१६ पासून

**५. स्वतंत्र संचालक
महानिर्मिती**

अनु. क्र.	पदनाम	महत्वाच्या व्यक्तीचे नाव	कार्यकाळ
१	संचालक	श्रीमती इरावती दानी	२६.०६.२०१४
२	संचालक	श्री. विश्वास पाठक	२१.०७.२०१५

**क. व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्तींना दिलेले परिश्रमिक
महानिर्मिती**

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	संबंधितांचे नाव	नाते संबंध	२०१६-१७	२०१५-१६
१	श्री. बिपीन श्रीमाळी	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक	०.२५	०.२४
२	श्री. जे. के. श्रीनिवासन	संचालक (वित्त)	०.३३	०.३०
३	श्री. सी. एस. थोटवे	संचालक (प्रवर्तने)	०.३२	०.३५
४	श्री. वि. एम. जयदेव	संचालक (प्रकल्प)	०.२९	—
५	श्री. वि. पी. सिंग	संचालक (प्रवर्तने)	—	०.४४
६	श्री. श्याम वर्धने	संचालक (खाणी)	०.०८	—

व्यवस्थापनातील महत्वाच्या व्यक्तींचे परिश्रमिक

१	श्री. ए. आर. नंदनवार	कार्यकारी संचालक	०.२६	०.२६
२	श्री. विनोद बोंद्रे	कार्यकारी संचालक (मा.सं.)	०.१०	—
३	श्री. मनोज रानडे	कार्यकारी संचालक (मा.सं.)	—	०.२०
४	श्री. राजू बुरडे	कार्यकारी संचालक	०.२४	—
५	श्री. कैलास चिरूटकर	कार्यकारी संचालक	०.२४	—
६	श्री. सतिश चावरे	कार्यकारी संचालक	०.२४	—
७	श्री. राहुल दुबे	कंपनी सेक्रेटरी	०.१८	०.१८

*वरील व्यक्तींनी पदधारण केल्यानंतरचे परिश्रमिक विचारात घेतले आहे.

ड. कार्यकारी नसलेल्या संचालकाना दिलेले उपस्थिती शुल्क

(रक्कम ₹ कोटीत)

बैठकीचा तपशील	श्रीमती इरावती दानी	श्री. विश्वास पाठक
मंडळ	०.००४	०.००५
लेखा परिक्षण समिती	०.००३	०.००४
नामनिर्देशित व परिश्रमिक		०.००१
हितसंबंधी नाते		
गुंतवणूक समिती		
सी एस आर व एस डी समिती	०.००२	
एकूण दिलेले उपस्थितीचे शुल्क	०.००९	०.०१०

टिपा क्र. - ३९

भारतीय लेखा मानक २७ - स्वतंत्र वित्तीय विवरण पत्रक याच्या अनुपालनासाठी आवश्यक माहिती खालील तक्त्यात दिलेली आहे :-

महानिर्मिती

तपशील	कंपनीचा देश	गुंतवणुकीची रक्कम	मालकी हिताची टक्केवारी		
			३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड	भारत	उपकंपनी	६०.००%	६०.००%	६०.००%
मे. यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड	भारत	सहकंपनी	१८.७५%	१८.७५%	१८.७५%
मे. धोपावे कोस्टल पॉवर कंपनी लिमिटेड	भारत	उपकंपनी	१००.००%	१००.००%	१००.००%
मे. महाजनको अॅश मॅन-जमेंट सर्विसेस लिमिटेड	भारत	उपकंपनी	१००.००%	१००.००%	१००.००%

टिपा क्र. - ४०

खालील सहयोगी / उपकंपन्या यांचे निव्वळ मोल कमी झाले, त्यामुळे व्यवस्थापनाने त्यांच्या गुंतवणुकीचे मूल्य कमी करण्याचा विचार केला आणि त्यानुसार लेखावह्यांत तरतूद करण्यात आली आहे.

महानिर्मिती

तपशील	गुंतवणूक, अग्रीमासह	कमी करण्याची तरतूद
मे. महागूज कोलायरीज लिमिटेड	३३.९४	३३.९४
मे. यु सी एम कोल कंपनी लिमिटेड	०.१२	०.१२
मे. धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड	६.३१	६.३१

टिपा क्र. - ४० (अ)

महानिर्मितीच्या सहोदर कंपन्यांकडून वित्तीय वर्षाअखेरच्या थकित रकमा.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
महावितरण	४९८.३८	५०६.४१	५३०.३१
महापारेषण	६.८३	७.२८	८.८७

टिपा क्र. - ४१

कंपनीची सामाजिक जबाबदारी

महानिर्मिती

वित्तीय वर्ष २०१६-१७ कंपनीने “कंपन्यांची सामाजिक जबाबदारी” अंतर्गत ₹ ९.४६ कोटी (२०१५-१६ मध्ये ₹ ६.२० कोटी) खालीलप्रमाणे खर्च केले.

(रक्कम ₹ कोटीत)

अनु. क्र.	खर्चाचे लेखाशीर्षक	२०१६-१७	२०१५-१६
१	सामाजिक विकास व कल्याण खर्च	३.२३	२.५०
२	शिक्षण खर्च	०.५१	०.३२
३	वृक्ष लागवड	०.००	०.०२
४	जलयुक्त शिवार योजना	१.०६	०.८१
५	पिण्याचे पाणी पुरविणे, बांधकाम, ट्युबवेल, हातपंप दुरुस्ती	०.७९	०.६४
६	बांधकाम / रस्ते सुधारणे, कुंपणाच्या भिंती, आर सी सी ड्रेनज, इत्यादी	३.८६	१.९१
	एकूण	९.४६	६.२०

टिपा क्र. - ४२

आकस्मिक दायित्वे व बांधिलकी

महानिर्मिती

(रक्कम ₹ कोटीत)

१	आकस्मिक दायित्वे	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
	महानिर्मिती वर एस इ सी एल, डब्ल्यू सी एल आणि एस सी सी एल या कंपन्यांच्या व्याजाच्या मागणीचे आकस्मिक दायित्व आहे. त्याची रक्कम ₹ १०९.०० कोटी (मागील वर्षी ₹ ५९.५४ कोटी) अधिक कामगिरी प्रोत्साहन आणि शॉर्ट लिफ्टिंग याचे एकूण ₹ ७४०.०० कोटी (मागील वर्षी ₹ ४२५.६५ कोटी)	८४९.००	४८५.१९	११.३४
	भुसावळ (२×५००) मे. वॅ. प्रकल्पासाठी मे. टाटा प्रोजेक्ट्स लिमिटेड आणि महानिर्मिती यांच्यातील लवादी कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे. त्या लवादी कार्यवाहीचा एक भाग म्हणून मे. टाटा प्रोजेक्ट्स कंपनीने दीर्घ कालासाठीचे व इतर खर्च यांची ₹ १९७ कोटीची मागणी केली आहे.	१९७.४६	-	-

मे. महालक्ष्मी इन्फ्रा प्रोजेक्ट्स लिमिटेड कोल्हापूर यांनी आर सी सी बॅरिज बांधकाम प्रकरणी केलेल्या दाव्याला कंपनीने आव्हान दिले आहे व हे प्रकरण मुंबई उच्च न्यायालयात प्रविष्ट आहे. त्याच्या निर्णय प्रलंबित असून यासाठी कंपनीने ₹ १७८ कोटीच्या (मागील वर्षी ₹ १५१ कोटी) आकस्मिक दायित्वास मान्यता दिली आहे.	१७८.३३	१५१.१३	१२८.०८
कोळसा धुलाई केंद्राच्या चालकाने कोळसा धुण्यासाठी केलेल्या प्रतिदाव्यासंबंधी महानिर्मितीने ₹ १६९.०१ (मागील वर्षी ₹ १६९.०१ कोटी) कोटीचे आकस्मिक दायित्व गृहित धरले आहे.	१६९.०१	१६९.०१	२८५.९३
आयात कोळशाच्या पुरवठादारांनी रेल्वे वाहतूक भाडे यातील बदल व इतर आकार याचा दावा केला आहे. यावर लवाद प्रक्रिया चालू आहे. निर्णय प्रलंबित असल्याने कंपनीने आकस्मिक दायित्वास ₹ १२७ कोटी (मागील वर्षी ₹ ५२ कोटी) यास मान्यता दिली आहे.	१२७.४५	५२.४१	११.७७
सिंचन खात्याने रत्नागिरी शिराळ पंप हाऊस आणि रत्नागिरी पॉवर अँड गॅस कंपनी येथे पुरविलेल्या पाण्यासाठी मागणी केलेल्या ₹ १०३.२० कोटी (मागील वर्षी ₹ ९७.४२ कोटी) च्या आकस्मिक दायित्वाला कंपनीने मान्यता दिली आहे.	१०३.२०	९७.४२	७१.९७
कंपनी विरोधातील इतर संकीर्ण दावे - मात्र यातील कर्जाच्या रकमेला मान्यता दिलेली नाही.	२२३.११	२६३.५७	७६०.८०
एकूण मागणी	१,८४७.५६	१,२१८.८१	१,२६९.८८
करांच्या थकीत परंतु कंपनीने अमान्य केलेल्या वादग्रस्त मागण्या	६८.६४	११२.११	१११.०४
कंपनीने दिलेल्या हमी	८०३.७७	७४३.९८	४२२.०८
आकस्मिक दायित्वाची बेरीज	२,७१९.९६	२,०७४.९०	१,८०३.०१

महागूज कोलायरीज लिमिटेड

मे. ए पी एम एल यांनी ₹ ३१७.३९ कोटी (मागील वर्षी ₹ ३१७.३९ कोटी) मच्छाकाटा कोळसा खाण जागा वाटप सर्वोच्च न्यायालयाने रद्द केल्यामुळे, विकासासाठी केलेल्या खर्चासाठी मागितले त्यावर कंपनीने प्रतिकार केला आहे. परिणामी कंपनीने त्या मर्यादित आकस्मिक दायित्व मान्य केले.	३१७.३९	३१७.३९	१६४९.०६
--	--------	--------	---------

महानिर्मिती

२	बांधिलकी			
अ	भांडवली खात्यात कार्यावाही न केलेल्या कंत्राटांची अंदाजे रक्कम	३४४.१४	७३९.४५	१७६३.११

टिपा क्र. - ४३

दि. ०८-११-२०१६ ते ३१-१२-२०१६ या कालावधीमध्ये धारण केलेल्या व व्यवहार केलेल्या विनिर्देशित बँक नोटा (एस बी एन) यांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

महानिर्मिती

(रक्कम ₹)

तपशील	एस बी एन	इतर किमतीच्या नोटा	एकूण
दि. ०८-११-२०१६ रोजीची हातातील रोकड	२४६,०००.००	१३७,६६४.५०	३८३,६६४.५०
(+) परवानगी नुसार प्राप्ती	४५०,०००.००	६,६२४,०६१.००	७,०७४,०६१.००
(-) परवानगी नुसार पैसे देणे	४४,०००.००	५,६२६,०२०.५०	५,६७०,०२०.५०
(-) बँकेत जमा केलेली रक्कम	६५२,०००.००	८४५,८०८.००	१,४९७,८०८.००
३१-१२-२०१६ रोजीची हातातील शिल्लक	-	२८९,८९७.००	२८९,८९७.००

महागूज कोलायरीज लिमिटेड

(रक्कम ₹)

तपशील	एस बी एन	इतर किमतीच्या नोटा	एकूण
दि. ०८-११-२०१६ रोजीची हातातील रोकड	२५,०००.००	३,३९१.००	२८,३९१.००
(+) बँकेतून काढलेली रक्कम	-	३०,०००.००	३०,०००.००
(+) परवानगी नुसार प्राप्ती	-	१,४२०.००	१,४२०.००
(-) परवानगी नुसार पैसे देणे	-	(२८,१९१.००)	(२८,१९१.००)
(-) बँकेत जमा केलेली रक्कम	(२५,०००.००)	-	(२५,०००.००)
३१-१२-२०१६ रोजीची हातातील शिल्लक	-	६,६२०.००	६,६२०.००

एम ए एम एस एल

(रक्कम ₹)

तपशील	एस बी एन	इतर किमतीच्या नोटा	एकूण
दि. ०८-११-२०१६ रोजीची हातातील रोकड	-	-	-
(+) बँकेतून काढलेली रक्कम	-	-	-
(+) परवानगी नुसार प्राप्ती	-	-	-
(-) परवानगी नुसार पैसे देणे	-	-	-
(-) बँकेत जमा केलेली रक्कम	-	-	-
३१-१२-२०१६ रोजीची हातातील शिल्लक	-	-	-

धोपावे कोस्टल पॉवर लिमिटेड

(रक्कम ₹)

तपशील	एस बी एन	इतर किमतीच्या नोटा	एकूण
दि. ०८-११-२०१६ रोजीची हातातील रोकड	-	-	-
(+) बँकेतून काढलेली रक्कम	-	-	-
(+) परवानगी नुसार प्राप्ती	-	-	-
(-) परवानगी नुसार पैसे देणे	-	-	-
(-) बँकेत जमा केलेली रक्कम	-	-	-
३१-१२-२०१६ रोजीची हातातील शिल्लक	-	-	-

टिपा क्र. - ४४
वित्तीय मत्ता आणि वित्तीय दायित्वे :

वित्तीय मत्ता आणि वित्तीय दायित्वे यांचे कर्जफेडीचे खर्चाप्रमाणे वर्गीकरण केले असून त्यांच्या रकमा खालील तक्त्यात दर्शविल्या आहेत :-
(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७				३१.०३.२०१६				०१.०४.२०१५			
	नफा व तोट्याव्दारे रास्त मूल्य	इतर सर्वंकष उत्पन्नाव्दारे रास्त मूल्य	कर्जफेडीचे खर्च	कर्जफेड खर्चानुसार बाबींचे रास्त मूल्य	नफा व तोट्याव्दारे रास्त मूल्य	इतर सर्वंकष उत्पन्नाव्दारे रास्त मूल्य	कर्जफेडीचे खर्च	कर्जफेड खर्चानुसार बाबींचे रास्त मूल्य	नफा व तोट्याव्दारे रास्त मूल्य	इतर सर्वंकष उत्पन्नाव्दारे रास्त मूल्य	कर्जफेडीचे खर्च	कर्जफेड खर्चानुसार बाबींचे रास्त मूल्य
वित्तीय मत्ता												
१) व्यापारी येणी			१०,६७१.९३	१०,६७१.९३			१०,८९०.५०	१०,८९०.५०			१०,३५२.०५	१०,३५२.०५
२) रोख व रोख सममूल्य			३४.०६	३४.०६			१४४.३३	१४४.३३			९०.२६	९०.२६
३) बँकांतील शिल्लकी वरील (२) व्यतिरिक्त			-	-			-	-			-	-
४) कर्जे			५४.४०	५४.४०			४१०.०६	४१०.०६			१४३.१५	१४३.१५
५) इतर वित्तीय मत्ता			२,१४०.३२	२,१४०.३२			१,२३०.९०	१,२३०.९०			८५८.०६	८५८.०६
एकूण	-	-	१२,९००.७०	१२,९००.७०	-	-	१२,६७५.७९	१२,६७५.७९	-	-	११,४४३.५२	११,४४३.५२
वित्तीय दायित्वे												
१) उसनवारी - कर्जे			३३,३१७.२०	३३,३१७.२०			३२,१९४.४७	३२,१९४.४७			३०,६७६.३२	३०,६७६.३२
२) व्यापारी देणी			१,७०६.३९	१,७०६.३९			१,२५६.५९	१,२५६.५९			३,९७१.८९	३,९७१.८९
३) इतर वित्तीय दायित्वे			६,३९३.४२	६,३९३.४२			७,७६३.७४	७,७६३.७४			५,८७५.७५	५,८७५.७५
एकूण	-	-	४१,४१७.०१	४१,४१७.०१	-	-	४१,२१४.८०	४१,२१४.८०	-	-	४०,५२३.९७	४०,५२३.९७

वित्तीय जोखीमांचे व्यवस्थापन

जोखीम व्यवस्थापनाचा आकृतीबंध

सर्व सामान्य कार्य करताना, कंपनीच्या कृतींना विविध धोक्यांना सामोरे जावे लागते. त्यातील काही धोके वित्तीय विलेखांसंबंधीचे आणि हे विलेख ज्या बाजारपेठेत कार्यरत असतात त्यांसंबंधी असतात. महानिर्मिती कंपनीची स्वतःची जोखीम व्यवस्थापनाची यंत्रणा असून तिचे नियमित अंतराने संचालन केले जाते. महत्वाच्या जोखीमा संक्षिप्त स्वरूपात खाली दिल्या आहेत.

४४. अ. नियामकामुळे जोखीमा

महानिर्मिती कंपनी तिच्या वार्षिक महसूल गरजा महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांना सादर करते. त्यांनी मंजूर केलेल्या दरपत्रकाच्या आधारे महानिर्मिती ग्राहकांना मासिक उर्जा देयके देते. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने निश्चित केलेले दर या आयोगाच्या बहुवर्षीय वीज दर पत्रकावर आधारलेले असतात. या दराचे ठराविक कालावधी नंतर सुधारणा होते. या आयोगाच्या नियमकांच्या प्रमाणक मापदंडानुसार दर निश्चिती होते. या प्रमाणित मापदंडात किंवा नियमनाच्या मार्गदर्शक तरतुदींमध्ये कोणतेही बदल झाल्यास त्याचे परिणाम महानिर्मितीच्या वीज विक्रीच्या महसूलावर होतात.

४४. ब. कंपनीने वित्तीय धोके ओळखून त्याच्या तीन श्रेणी केल्या आहेत त्या अशा

१) पत जोखीम २) रोकड सुलभता आणि ३) बाजारातील जोखीम. या प्रत्येक श्रेणीतील धोक्यांचे उगमस्थानाचा तपशील आणि कंपनी या धोक्यांचे करीत असलेले व्यवस्थापन याचे स्पष्टीकरण खालील टिपांमध्ये केले आहे.

४४. ब. १ पत जोखीम

जेव्हा कंपनीचा ग्राहक किंवा अन्य व्यवहारातील संस्था तिचे करारानुसार असलेली बंधने पूर्ण करू शकत नाही, तेव्हा कंपनीला वित्तीय नुकसान करणारी पत विषयक जोखीम उद्भवते. त्यामुळे ग्राहकांकडील येणी आणि गुंतवणूकीच्या प्रतिभूती याबाबत धोके निर्माण होतात. म्हणून कंपनी संशयास्पद ऋणे, येणी आणि कमी होणारी प्राप्त यासाठी भरपाईची तरतूद करते. तसेच व्यापारातून आणि इतर येणी व गुंतवणूकी यांचे तोट्यांचा अंदाज कंपनी करून ठेवते.

खाली दिलेल्या वित्तीय विलेखांच्या प्रकरणी पत पुरवठ्यांवर होणारे कमाल धोके हे त्यांच्या निर्देशित रकमांच्या संदर्भात मर्यादित केले जातात.

व्यापारी येणी

व्यापारी देण्यांच्या (चांगली मानलेल्या) अपेक्षित पत तोट्यांचा अंदाज करण्यासाठी कंपनी शासकीय बॉण्डचा उत्पन्नाच्या संबंधित वर्षासाठी सवलत घटक म्हणून वापर करते आणि अशा व्यापारी येण्यांशी संलग्न असणाऱ्या वेळेच्या मुल्यांच्या धोक्यांचे निर्धारण करते. व्यापारी येण्याचा संबंध महावितरणला पुरविलेल्या वीजेच्या येण्याशी आहे. ही सहोदर कंपनी असल्याने तसेच सार्वभौम संस्था असल्याने तिच्या व्यवहारात पत संबंधीचा धोका असल्याचे वाटत नाही. पत संबंधातील धोके दर्शन व तोट्याची तजवीज (अपेक्षित पत तोट्याच्या तरतुदीसह) याची माहिती खालील तक्त्यात दर्शविली आहे :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७		३१.०३.२०१६		०१.०४.२०१५	
	ठोक धरलेली रक्कम	तोट्यासाठी तजवीज	ठोक धरलेली रक्कम	तोट्यासाठी तजवीज	ठोक धरलेली रक्कम	तोट्यासाठी तजवीज
मागील येणे ०-१८० दिवस	७,७२५.०८		७,६६५.४९		७,९४७.१४	
मागील येणे १८०-३६० दिवस			१,०३९.२६		२,७०१.३९	२९६.४८
३६० पेक्षा जास्त दिवस	३,७४०.६६	७९३.८१	२,७०१.३९	५१५.६५		
एकूण	११,४६५.७४	७९३.८१	११,४०६.१५	५१५.६५	१०,६४८.५३	२९६.४८

या वर्षात व्यापारी येण्याच्या संदर्भातील अपेक्षित पत तोट्यासाठी केलेल्या तजवीजचे स्थानांतर खालील तक्त्यात दिले आहे.

(रक्कम ₹ कोटीत)

दि. ०१-०४-२०१५ ची शिल्लक	२९६.४८
अधिक : मान्य केलेला अपेक्षित पत - तोटा	२१९.१७
वजा : निर्लेखित केलेली रक्कम	-
दि. ०१-०४-२०१६ ची शिल्लक	५१५.६५
अधिक : मान्य केलेला अपेक्षित पत - तोटा	२७८.१६
वजा : निर्लेखित केलेली रक्कम	-
३१-०३-२०१५ ची शिल्लक	७९३.८१

रोख व रोख सममूल्य :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी	३१.०३.२०१६ रोजी	०१.०४.२०१५ रोजी
रोख व रोख सममूल्य	३४.०८	१४४.३५	९०.३१

४४. ब.२ रोकड सुलभतेचे धोके

रोकड सुलभतेचे धोके म्हणजे जेव्हा कंपनी तिची वित्तीय बंधने वेळेत पूर्ण करू शकत नाही ते धोके. कंपनी तिचे व्यवहार आणि वित्तीय आश्वासने वेळेवर पूर्ण करण्याची हमी मिळावी म्हणून रोकड सुलभतेचे प्रभावी व्यवस्थापन करण्यावर लक्ष केंद्रित करते. कंपनीच्या कर्जावर पुरेशा मर्यादा असतात, त्याला भागधारक व मंडळाची योग्य मान्यता असते. कंपनीच्या रोकड सुलभतेच्या स्रोतांमध्ये प्रवर्तनीय रोकडता प्रवाह, रोख व समतुल्य बँकांचे निधी व विना निधी आधारित प्रवाह यांचा समावेश होतो. उद्योग व्यवसायाचे काम सुरळीत व सतत चालू रहावे यासाठी रोख व निधी प्रवाह व्यवस्थापन याकडे दैनंदिन लक्ष दिले जाते.

(१) वित्तीय रचना

कंपनीच्या विविध बँकातील निधी व विनानिधी यावर मर्यादा असतात. कंपनीचे भागधारक आणि मंडळ यांनी मंजूर केलेल्या कर्ज, उसनवारी यांच्या मर्यादा पुरेशा आहेत. कंपनीच्या पतस्थितीला दर्जा देणाऱ्या नामांकित संस्थांकडून चांगला दर्जा मिळाल्यास देशांतर्गत बाजारपेठेतून निधी प्राप्त होण्यास त्याची मदत मिळते. निधीच्या स्रोताची विविधता आणि शक्तीवान रोकडता प्रवाह आवश्यक भांडवली शिस्त राखण्यासाठी सक्षम असते. महानिर्मिती कंपनीने तिच्या भांडवली पुरवठ्याच्या रचनेत विविधता ठेवली आहे. यामध्ये कालानुसार मुदत पूर्ण होणाऱ्या ठेवी आणि चलनी पैसा यांच्या वित्तीय उत्पादनांचे मिश्रण आहे. या वित्तीय उत्पादनांमध्ये खरेदीदारांचे क्रेडीट लोन, स्वच्छ व प्रतिभूती असलेली देशांतर्गत मुदतीची कर्जे (तसेच भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन यांच्यामार्फत पुनःपुनः पाठिंबा देण्याच्या आधारे परकीय चलनातील कर्जे) इत्यादी यांचा समावेश होतो. महानिर्मिती कंपनी देशांतर्गत तसेच जागतिक बँक, के. एफ. डब्ल्यू. यासारख्या परदेशी वित्तीय संस्थांशी संपर्क साधून योग्य प्रकारे विविध स्वरूपात निधी मिळविते. यामध्ये भौगोलिक वैविध्यही आहे.

(२) वित्तीय दायित्वांची मुदत पूर्ण होणे

करारानुसार आणि पात्र नसलेल्या रोकडता प्रवाहातील रकमा खालील तक्त्यात प्रकट केल्या आहेत.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७			३१.०३.२०१६			०१.०४.२०१५		
	१ वर्षापर्यंत	१ ते ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा अधिक	१ वर्षापर्यंत	१ ते ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा अधिक	१ वर्षापर्यंत	१ ते ३ वर्षे	३ वर्षांपेक्षा अधिक
डेरिव्हेटिव्ह नसलेले वित्तीय दायित्वे									
कर्जे	११,०४७.७६	७,०६०.०१	१७,४३७.९३	१२,६४५.१४	६,४९३.०२	१६,२६१.४९	६,९५४.८२	९,२११.०७	१५,४२६.२२
व्यापारी येणी	-			-			-		
इतर वित्तीय दायित्वे	-			-			-		
एकूण	११,०४७.७६	७,०६०.०१	१७,४३७.९३	१२,६४५.१४	६,४९३.०२	१६,२६१.४९	६,९५४.८२	९,२११.०७	१५,४२६.२२

४४.सी.३ बाजारापेठेतील धोके - बाजारातील धोक्यांचे पुढील तीन धोक्यांमध्ये वर्गीकरण केले आहे. १) चलनातील धोके, २) व्याजदराचे धोके, ३) वस्तूचे धोके :

४४.सी.३.१ चलनातील धोके

कंपनीने के एफ डब्ल्यू जर्मनी आणि जागतिक बँक (आय बी आर डी) यांचेकडून परकीय चलनात घेतलेल्या कर्जांना परकीय चलनातील बदलाचे धोके संभवतात. युरो आणि अमेरिकन डॉलर या चलनात कर्जे आहेत. मात्र कंपनी दर नियमनाच्या वातावरणात काम करते. परिणामी परकीय चलनातील बदलाची समस्या प्रत्यक्ष ग्राहकांकडील वसूलीने हातात येऊ शकते. म्हणून परकीय चलनातील बदलांचा मोठा धोका कंपनीला नाही.

४४.सी.३.२ व्याज दरातील धोके व ते हाताळणे

कर्जांमुळे कंपनीला व्याजदरातील धोक्यांना तोंड द्यावे लागते. कंपनीचे व्याजधारक वित्तीय विलेखातील व्याजदरांची स्थिती, व्यवस्थापनाच्या कडून दिलेल्या माहितीनुसार खालील प्रमाणे आहे :

तपशील	निर्देशित रक्कम ₹ कोटीत		
	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
स्थिर दरांचे विलेख			
वित्तीय मत्ता	-	-	-
वित्तीय दायित्वे	६५८.७१	८७४.३८	७९५.८४
दर बदल होणारे विलेख			
वित्तीय मत्ता	-	-	-
वित्तीय दायित्वे	३४,८८६.९८	३४,५२५.२८	३०,७९६.२७

दर बदल होणाऱ्या विलेखांसाठी रोकडता प्रवाहाचे विश्लेषण

अहवालाच्या तारखेला व्याज दरात २५ आधार बिंदू इतका रास्त व शक्य बदल झाला असता तर त्यामुळे नफा किंवा तोटा यात होणारी वाढ / (घट) खालील तक्त्यात दिली आहे. तसेच निदर्शक २५ आधार बिंदू (०.२५ टक्के) स्थलांतर हे केवळ दिशादर्शक आहे आणि त्यातून व्यवस्थापनाचे व्याज दरा बदलाचे अंदाज व्यक्त होत नाहीत.

या विश्लेषणात असे गृहित धरले आहे की, इतर सर्व फरक, विचलन विशेषतः परकीय चलन विनिमय दर हे स्थिर आहेत.

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	नफा किंवा तोटा					
	२५ आधार बिंदू वाढ	२५आधार बिंदू घट	२५आधार बिंदू वाढ	२५ आधार बिंदू घट	२५ आधार बिंदू वाढ	२५ आधार बिंदू घट
	३१.०३.२०१७		३१.०३.२०१६		०१.०४.२०१५	
तरता दराचे कर्ज	८७.२२	(८७.२२)	८६.३१	(८६.३१)	७६.९९	(७६.९९)
व्याज दर अदलाबदल (संकल्पनेतील मुद्दल रक्कम)	-	-	-	-	-	-
रोकडता प्रवाहाची सूक्ष्म भेद ग्रहिता (निव्वळ)	८७.२२	(८७.२२)	८६.३१	(८६.३१)	७६.९९	(७६.९९)

४४.सी.३.३ वस्तू संबंधी धोके

कंपनीचे कार्य हे जेथे दराचे नियमन केले जाते अशा वातावरणात चालते. कंपनीच्या खर्चात मुख्य वाटा कोळशाच्या खर्चाचा आहे. कोळसा खर्चातील प्रत्यक्ष बदलाची वसुली ग्राहकांच्या येण्यातून करण्यास परवानगी आहे. मात्र ती कामगिरीचे मापदंड पूर्ण करण्याच्या अटीच्या अधीन आहे. म्हणून कोळसा किमतीतील बदलाचा कंपनीस मोठा धोका नाही.

टिपा क्र. - ४५

भाडी

प्रवर्तनातील भाडेपट्टी

अ. भाडेकरू म्हणून भाडेपट्टी

- अ) कंपनी जमिनी, कार्यालयाच्या जागा, कर्मचारी निवासी गाळे आदिसाठी रद्द होणार / रद्द न होणारे प्रवर्तनीय भाडेपट्टीची व्यवस्था करते. यासंबंधीच्या करारांनुसार संबंधित मुदतीसाठी दिलेल्या भाड्यांना सामान्यतः नफा-तोटा पत्रकात मान्यता दिली जाते. कारण कंपनीच्या मते त्यातून वेळेनुरूप लाभाचे स्वरूप दिसून येते. यासाठी दिलेले भाडे नफा-तोटा पत्रकात आकारले जाते. प्रवर्तनातील जी भाडी रद्द होणार नाहीत अशा (जल-विद्युत केंद्राची भाडेपट्टी) यांचे भविष्यातील किमान भाडी आणि भाड्याच स्थिती खालील प्रमाणे आहे :

१) भविष्यातील किमान भाड्याची रक्कम देणे.

३१ मार्च रोजी, रद्द न होणाऱ्या भाडेपट्ट्यासाठी देय असलेले भाडे :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
एका वर्षापेक्षा कमी	४५२.०८	४५२.१०	४५२.०८
एक ते पाच वर्षांपर्यंत	१,८१२.७३	१,८०९.८४	१,८०९.०८
पाच वर्षापेक्षा जास्त	७,३२६.६०	७,७८१.५७	८,२३४.४१
एकूण	९,५९१.४१	१०,०४३.५१	१०,४९५.५७

२) नफा व तोटा पत्रकात मान्य रकमा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६
भाडे खर्च	४५२.१०	४५२.०८

वीज खरेदी व्यवस्थेत भाडेपट्टीची निश्चिती :

महानिर्मिती कंपनीने महावितरण या कंपनीशी वीज खरेदी करार केला आहे. महानिर्मितीने निर्माण केलेल्या विजेचा मोठा वाटा महावितरणला विकण्यात येतो. म्हणून भारतीय लेखा मानक १७ यातील परिशिष्ट 'सी' यातील अटीनुसार कंपनीने वीज खरेदी व्यवस्थेचे परिक्षण केले, जेणेकरून या व्यवस्थेत भाडेपट्टी संबंधी तरतूद आहे की नाही हे समजावे. त्यातून असे निदर्शनास आले की य करारानुसार महावितरण कंपनीला मत्ता वापरण्याचा हक्क आहे. मात्र वीज निर्मितीसाठी उपलब्ध वीज केंद्राची देखभाल न केल्यामुळे होणारे तोटे महानिर्मिती कंपनीला सोसावे लागतील. म्हणून त्या प्रमाणात धोके व मोबदले यांचे महावितरणकडे हस्तांतरण केलेले नाही. परिणामी ही व्यवस्था वित्तीय भाडेपट्टीचे निकष पूर्ण करित नाही.

टिपा क्र. - ४६

प्रतिभाग मिळकत

समभाग धारण कर्त्यांना देय असलेली मूळ प्रतिभाग मिळकतीचा हिशेब वर्षातील नफ्याला त्या वर्षातील वेटेड ॲव्हरेज इक्विटी शेअर्सच्या संख्येने भागून केला जातो.

सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकतीचा हिशेब नफ्याला वर्षभरातील वेटेड ॲव्हरेज इक्विटी शेअर्सच्या संख्येने भागून केला जातो.

१. समभाग धारकांना द्यावयाचा नफा

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६
समभाग धारकांचा देय नफा - मूळ प्रतिभाग मिळकत	(५८८.९५)	१,३२५.२७
समभाग धारकांना देय नफा - सौम्यकृत प्रतिभाग नफा	(५८८.९५)	१,३२५.२७

२. वेटेड ॲव्हरेज सामान्य शेअर्सची संख्या

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६
समभागांची संख्या	२४,८५५,४३२,९२६	९,०४६,३१३,१२२
मूळ सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकतीसाठी वेटेड ॲव्हरेज शेअर्स	२४,८५५,४३२,९२६	९,०४६,३१३,१२२
मूळ सौम्यकृत प्रतिभाग मिळकत (₹ मध्ये)	(०.२४)	१.४६

टिपा क्र. - ४७

भांडवल व्यवस्थापन

कंपनीच्या भागधारकांचा विश्वास कायम रहावा आणि भविष्यात उद्योग कायम चालावा यासाठी शक्तिशाली भांडवली पाया असला पाहिजे असे कंपनीचे धोरण आहे. भांडवलावरील परताव्याचे व्यवस्थापन सतत परिक्षण करते. यासाठी कंपनी कर्ज आणि समभाग यांचे गुणोत्तराचा उपयोग करते.

३१ मार्च रोजी कंपनीचे कर्ज - समभाग गुणोत्तर

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
दीर्घ मुदतीची कर्जे	२४,४९७.९४	२२,७५४.५१	२४,६३७.२९
समभाग भांडवल	२४,८५४.३४	२४,०९८.३६	८,०५७.३०
कर्ज व समभाग यांचे गुणोत्तर	०.९९	०.९४	३.०६

टिपा क्र. - ४८
लाभांश

कंपनीने आतापर्यंत लाभांश घोषित केलेला नाही.

टिपा क्र. - ४९
भारतीय लेखा मानकाचा प्रथम अंगिकार करणे
भारतीय लेखा मानक पद्धतीत संक्रमण

कंपनीने प्रथमच भारतीय लेखा मानक पद्धतीनुसार तिची वित्तीय विवरणपत्रके तयार केली आहेत.

अ. सवलती आणि अपवाद

ही विवरणपत्रके तयार करतांना कंपनीने खाली नमूद केलेले पर्यायी सवलती आणि बंधनकारक अपवाद यांचा उपयोग केला.

अ. १ पर्यायी सवलती
अ. १.१ मालमत्ता, कारखाने व साधने आणि अमूर्त मत्ता

कंपनीने भारतीय लेखा मानक क्र. १०१ अंतर्गत असलेल्या सवलतीचा कंपनीने लाभ घेतला. त्यानुसार मालमत्ता, कारखाने आणि साधने तसेच अमूर्त मत्ता यांचे प्रचलित मूल्य म्हणजे भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार मोजणी केलेले मूल्य संक्रमणाच्या तारखेला म्हणजे भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे वित्तीय विवरणपत्रात मान्य केले आणि संक्रमण तारखेला (१ एप्रिल २०१५) त्यांची तेव्हाची मानीव किंमत ठरवून ती पुढे वापरण्यात आली.

अ. १.२ सेवा सवलत व्यवस्थेनुसार अमूर्त मत्तांचे लेखे करणे

या कंपनीने भारतीय लेखा मानकांतर्गत तिची मालमत्ता, कारखाने व साधने यात समाविष्ट असलेल्या काही पवनचक्कीच्या मत्तांचे संक्रमण तारखेला पुनर्वगीकरण करून त्यांना अमूर्त मत्ता मध्ये अंतर्भूत केले. कंपनीने भारतीय लेखा मानक १०१ अंतर्गत असलेल्या सवलतीचा उपयोग करून पवनचक्कीचे निर्देशित मुल्य संक्रमण तारखेला भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार पुढे चालू ठेवले. कारण भारतीय लेखा मानक ११ याच्या सेवा सवलती व्यवस्थेचे परिशिष्ट 'सी' पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू करण्याची आवश्यकता अव्यवहार्य होती.

अ. १.३ पूर्वी मान्यता असलेल्या वित्तीय विलेखांचे पदनाम

भारतीय लेखा मानक १०१ यानुसार या कंपनीने दि. ०१ एप्रिल २०१५ रोजी धारण केलेल्या समभागातील गुंतवणूकीचे मुल्य इतर सर्वकष उत्पन्नाद्वारे रास्त मूल्य असे केले. ही कृती संक्रमण दिनांकाची (०१ एप्रिल २०१५) वस्तुस्थिती आणि परिस्थिती याआधारे केली.

कंपनीने या सवलतीचा लाभ उपकंपन्या, सहयोगी व सुयुक्त साहस कंपन्या यातील गुंतवणूकी वगळता, अन्य समभागातील गुंतवणूकीसाठी घेतला.

अ.१.४ उपकंपन्या, संयुक्त साहस व सहयोगी कंपन्या मधील गुंतवणूकी

कंपनीने आपल्या उपकंपन्या तसेच संयुक्त साहस व सहयोगी कंपन्या यामध्ये केलेल्या गुंतवणूकीची भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार मोजणी केलेले प्रचलित मूल्य हेच संक्रमण तारखेला म्हणजे ०१.०४.१५ रोजीचे मानीव मूल्य समजावे असे भारतीय लेखा मानक १०१ मधील सवलतीनुसार निश्चित केले.

अ.१.५ दीर्घ मुदतीच्या परकीय चलन पैशातील बाबी

कंपनीने भारतीय लेखा मानक १०१ मधील सवलतीचा उपयोग करून दि. ३१ मार्च २०१६ पर्यंत घेतलेल्या कर्जे यातील परदेशी पैशातील बाबींवर परदेशी चलनातील फरकांच्या दीर्घ मुदतीसाठी मान्यता देणे चालू ठेवले. त्यानुसार घसारायोग्य मत्तांच्या संपादनासंबंधीचे विनिमय फरकाचे समायोजन मत्तांच्या निर्देशित किमतीशी करण्यात येईल आणि अशा मत्तांचे उर्वरित आयुष्य यासाठी घसारा केला जाईल. इतर प्रकरणात “परदेशी पैशाच्या बाबींचे फरकांचा लेखा” यात संचित केला जाईल आणि कर्जाच्या उर्वरित मुदतीत कर्जफेडीची तरतूद केली जाईल.

अ.२ भारतीय लेखा मानक यातील बंधनकारक अपवाद

अ.२.१ अंदाज

भारतीय लेखा मानक नुसार दि. १ एप्रिल २०१५ रोजीचे अंदाज भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यानुसार केलेल्या समान तारखेच्या अंदाजांशी सुसंगत आहेत. भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वामध्ये आवश्यक नसलेले अन्य अंदाज कंपनीने १ एप्रिल २०१५ रोजी केले. ते खालीलप्रमाणे आहेत :-

- समभाग विलेखातील गुंतवणूकी नफा व तोट्याव्दारे रास्त मूल्य किंवा इतर सर्वकष उत्पन्नाव्दारे रास्त मूल्य यानुसारच्या किमतीप्रमाणे चालू ठेवणे.
- अपेक्षित पत तोटा मॉडेलच्या आधारे वित्तीय मत्ता कमी करणे.
- वित्तीय मत्तांचे सवलतीतील मूल्य कर्जफेडीच्या खर्चानुसार निश्चित करणे.

अ.२.२ वित्तीय मत्तांचे वर्गीकरण व मापन

भारतीय लेखा मानक १०१ यात दिलेल्या परवानगीनुसार कंपनीने संक्रमण तारखेला असलेल्या वास्तव आणि परिस्थिती या आधारे वित्तीय मत्तांचे वर्गीकरण निश्चित केले. तसेच भारतीय लेखा मानक १०१ नुसार वित्तीय मत्तांचे मापनाचा लेखा कर्जफेड खर्चानुसार पूर्वलक्षी प्रभावाने केला. मात्र जेथे तसे करणे व्यवहार्य नव्हते तेथे अपवाद करण्यात आला.

ब. पूर्वीचा सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे आणि भारतीय लेखा मानक यामध्ये मेळ करणे.

ब.१ ३१ मार्च २०१६ रोजीचे आणि संक्रमण तारिख १-४-१५ चे ताळेबंदाचा मेळ करणे

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	३१.०३.२०१६			०१.०४.२०१५		
	भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे*	भारतीय लेखा मानकामुळे समायोजना	भारतीय लेखा मानक	भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे*	भारतीय लेखा मानकामुळे समायोजना	भारतीय लेखा मानक
मत्ता						
चालू नसलेल्या मत्ता						
मालमत्ता, कारखाने व साधने	२७,६५४.९१	७.८९	२७,६६२.८१	१८,२४१.८२	४,९६५.२१	२३,२०७.०३

प्रगतीपथावरील भांडवली कामे	१७,३१३.९१	०.००	१७,३१३.९१	२०,५७६.८३	०.००	२०,५७६.८३
अमूर्त मत्ता	१६.१७	-	१६.१७	१६.१६	-	१६.१६
काम चालू असणाऱ्या अमूर्त मत्ता	१२०.७८	०.००	१२०.७८			
वित्तीय मत्ता :						
उपकंपन्या, संयुक्त साहसे व सहयोगी कंपन्यात गुंतवणूकी	(०.०२)	(६.१८)	(६.२०)	०.०३	०.०८	०.११
व्यापारी येणी	३,७४०.६६	(५१५.६५)	३,२२५.०१	२,७०१.३९	(२९६.४८)	२,४०४.९१
कर्जे			-			-
इतर वित्तीय मत्ता	-	-	-	-	-	-
इतर चालू नसलेल्या मत्ता	५४८.८२	५४२.२३	१,०९१.०५	१,०७५.६४	४६६.२१	१,५४१.८५
एकूण चालू नसलेल्या मत्ता	४९,३९५.२३	२८.२९	४९,४२३.५२	४२,६११.८७	५,१३५.०२	४७,७४६.८८
चालू मत्ता						
वस्तूसूची	१,९०२.५१	०.००	१,९०२.५१	१,४२३.१६	(०.००)	१,४२३.१६
वित्तीय मत्ता						
व्यापारी येणी	७,६६५.४९	-	७,६६५.४९	७,९४७.१४	-	७,९४७.१४
रोख व रोख समतुल्य	१४४.३५	(०.००)	१४४.३५	९०.३१	०.००	९०.३१
बँकांतील शिलकी-वरील	-			-		-
(३) वगळून						
कर्जे	४४३.६६	(३३.५९)	४१०.०६	१८९.३३	(४६.१८)	१४३.१५
इतर वित्तीय मत्ता	१,२३१.०७	(०.००)	१,२३१.०७	८६५.२७	०.००	८६५.२७
चालू कर मत्ता (निव्वळ)						
इतर चालू मत्ता	१,५७५.१९	-	१,५७५.१९	१,६०५.६१	(०.००)	१,६०५.६१
	१२,९६२.२७	(३३.५९)	१२,९२८.६८	१२,१२०.८२	(४६.१८)	१२,०७४.६४
विक्री / विल्हेवाटीसाठी योग्य असे वर्गीकरण केलेल्या मत्ता	१३४.१७	-	१३४.१७	४६.४६	-	४६.४६
एकूण चालू मत्ता	१३,०९६.४४	(३३.५९)	१३,०६२.८४	१२,१६७.२९	(४६.१८)	१२,११२.११
एकूण मत्ता	६२,४९१.६७	(५.३१)	६२,४८६.३६	५४,७७९.१५	५,०८८.८४	५९,८६७.९९
समभाग आणि दायित्वे						
समभाग						
समभाग भांडवल	२४,०९८.३८	-	२४,०९८.३८	८,०५७.३०	-	८,०५७.३०
इतर समभाग	(५,८२६.७०)	१५३.०३	(५,६७३.६७)	३,१७५.९९	५,१४५.५३	८,३२१.५३
एकूण समभाग	१८,२७१.६८	१५३.०३	१८,४२४.७१	११,२३३.३०	५,१४५.५३	१६,३७८.८३
दायित्वे						
चालू नसलेली दायित्वे						
वित्तीय दायित्वे						
कर्जे	२२,७७८.७१	(२४.२०)	२२,७५४.५१	२४,६६१.०३	(२३.७४)	२४,६३७.२९

तरतुदी	८०३.३७	-	८०३.३७	८३८.४३	-	८३८.४३
स्थगित कर दायित्वे (निव्वळ)	१,५२४.२७	९.०३	१,५३३.३१	१,४७१.६९	५७.६९	१,५२९.३८
इतर चालू नसलेली दायित्वे	२४०.७९	(१७.०४)	२२३.७५	२०४.९६	१.३४	२०६.२९
एकूण चालू नसलेली दायित्वे	२५,३४७.१५	(३२.२१)	२५,३१४.९४	२७,१७६.११	३५.२८	२७,२११.३९
चालू दायित्वे						
वित्तीय दायित्वे						
कर्जे	९,४३९.९६	०.००	९,४३९.९६	६,०३९.०३	-	६,०३९.०३
व्यापारी देणी	१,३८२.६३	(१२५.९८)	१,२५६.६५	४,०६३.७४	(९१.८४)	३,९७१.९०
इतर वित्तीय दायित्वे	७,७६३.९०	(०.१५)	७,७६३.७५	५,८७५.९५	(०.१५)	५,८७५.८०
इतर चालू दायित्वे	३१.१३	(०.००)	३१.१३	३१.१७	०.००	३१.१७
तरतुदी	२५५.२२	-	२५५.२२	२३७.८७	-	२३७.८७
चालू कर दायित्वे (निव्वळ)	०.००	-	०.००	१२१.९९	(०.००)	१२१.९९
एकूण चालू दायित्वे	१८,८७२.८४	(१२६.१२)	१८,७४६.७२	१६,३६९.७५	(९१.९८)	१६,२७७.७७
एकूण समभाग व दायित्वे	६२,४९१.६७	(५.३१)	६२,४८६.३६	५४,७७९.१५	५,०८८.८४	५९,८६७.९९

*भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यातील आकडेवारीचे या टिपणीच्या उद्देशानुसार भारतीय लेखा मानकाशी सुसंगत करण्याच्या आवश्यकतेनुसार पूनवर्गीकरण केले आहे.

ब.२ दि. ३१ मार्च २०१६ आणि १ एप्रिल २०१५ रोजी समभागांचा मेळ :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	टिपा	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत निव्वळ मोल (अ)		१८,२७१.६८	११,२३३.३०
भारतीय लेखा मानकासाठीच्या समायोजनाचा सारांश :			
घसाऱ्यासाठी तरतुदी (शासकीय अनुदान मत्ता)	ब.२.१	(०.४६)	
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार मत्तांवर घसारा	ब.२.२		(९,०४५.०३)
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार काढलेल्या मत्तांचे रास्त मूल्य	ब.२.२		(१,१०८.८७)
न वापरलेल्या शासकीय अनुदानाच्या शिलकीचे निर्लेखन करणे	ब.२.७	०.१५	०.१५
शासकीय अनुदानाची परतफेड	ब.२.७	०.४६	-
शासकीय अनुदान	ब.२.७	२५.५५	७.६३
समकक्ष समभाग	ब.२.११	(१५.५७)	(२२.३६)
व्यापारी येणी कमी करणे - अपेक्षित पत तोट्याची पद्धत	ब.२.४	(५१५.६५)	(२९६.४८)
भाडेपट्टी - सरळ रेषा पद्धतीनुसार	ब.२.५	५६३.७३	४७७.९८
भांडवलीकरण केलेल्या कंपनीचा सामाजिक जबाबदारीच्या निर्लेखन	ब.२.६	(०.६१)	(०.६१)
कार्यपालनासाठी प्रोत्साहन	ब.२.८	१२५.९८	९१.८४

वाटप प्रलंबित असलेली शेअर ऑप्लीकेशन मनी	ब.२.२	-	१५,११०.७६
वणी - सावंगी पाणीपुरवठा योजनेसाठी अग्रीम कमी करणे	ब.२.१०	(२१.५०)	(११.७७)
स्थगित कर	ब.२.११	(९.०३)	(५७.६९)
एकूण भारतीय लेखा मानकाप्रमाणे समायोजने - (ब)		१५३.०३	५,१४५.५३
भारतीय लेखा मानकांतर्गत निव्वळ मोल (अ + ब)		१८,४२४.७१	१६,३७८.८३

ब.३ ३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या नफा व तोटा पत्रकाचा मेळ :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१५-१६		
	भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे*	भारतीय लेखा मानकामुळे समायोजना	भारतीय लेखा मानक
महसूल			
प्रवर्तनातील महसूल			
वीज विक्री	१८,२३७.२६	०.००	१८,२३७.२६
इतर प्रवर्तन महसूल	१,०५६.१६	-	१,०५६.१६
	१९,२९३.४२	०.००	१९,२९३.४२
इतर उत्पन्न	१०३.६५	६९.०९	१७२.७५
एकूण उत्पन्न	१९,३९७.०८	६९.०९	१९,४६६.१७
खर्च			
वापरलेल्या मालाचा खर्च	११,३७५.१६	(५७.४४)	११,३१७.७२
कर्मचारी लाभाचे खर्च	१,२६९.३५	(५२.४२)	१,२१६.९२
वित्तीय खर्च	२,००८.२१	(५.७१)	२,००२.४९
घसारा व कर्ज परतफेड खर्च	१,२७५.७२	३५८.०८	१,६३३.८०
इतर खर्च	१,७४०.९७	२०६.६०	१,९४७.५७
एकूण खर्च	१७,६६९.४१	४४९.१०	१८,११८.५१
अपवादात्मक बाबी व कर यापूर्वीचा नफा	१,७२७.६७	(३८०.०१)	१,३४७.६५
अपवादात्मक बाबी	१०,४७९.२०	(१०,४७९.२०)	-
कर पूर्व नफा	(८,७५१.५३)	१०,०९९.१८	१,३४७.६५
कर खर्च			
चालू कर	०.००	-	०.००
स्थगित कर	५२.५८	(४८.६६)	३.९२
मागील वर्षाच्या कराच्या तरतुदींचे निर्लेखन (निव्वळ)			
कर खर्च	५२.५८	(४८.६६)	३.९३
कालावधीतील नफा (तोटा)	(८,८०४.११)	१०,१४७.८४	१,३४३.७३

इतर सर्वकष उत्पन्न नफा किंवा तोटा यात पूनर्वर्गीकरण न झालेल्या बाबी :			
व्याख्यांकित लाभ योजनांचे पुनर्मापन; नफा किंवा तोटा यात पुनर्वर्गीकरण न होणाऱ्या बाबींचा आयकर	-	(५४.२९)	(५४.२९)
वर्षाचे इतर सर्वकष उत्पन्न - कराची निव्वळ	-	(५४.२९)	(५४.२९)
एकूण वर्षाचे सर्वकष उत्पन्न - कराची निव्वळ	(८,८०४.११)	१०,०९३.५५	१,२९८.४४

*भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे यातील आकडेवारीचे या टिपणीच्या उद्देशानुसार भारतीय लेखा मानकांशी सुसंगत करण्याच्या आवश्यकतेनुसार पूनर्वर्गीकरण केले आहे.

ब.४ ३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या कालावधीतील नफा व तोटा पत्रकाचा मेळ :

(रक्कम ₹ कोटीत)

तपशील	२०१५-१६	
भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वानुसार वर्षाचा नफा	अ	(८,८०४.११)
भारतीय लेखा मानकांच्या समायोजनाचा सारांश :		-
भाडेपट्टी सरळ रेषा पद्धतीने	ब.२.५	८५.७५
शासकीय अनुदानाची परतफेड	ब.२.७	०.४६
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार असाधारण घसाऱ्याचे निर्लेखन	ब.२.२	९,४११.३७
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार असाधारण बाबींचे निर्लेखन	ब.२.२	१,१०८.८७
कार्यपालन प्रोत्साहनाचे पुनर्लेखन	ब.२.८	३४.१४
शासकीय अनुदान मत्तांच्या घसाऱ्याची तरतूद	ब.२.१	(०.४६)
त्रीभाजनाच्या आदेशानुसार वर्ष २०१५-१६ साठी मत्तांचा घसारा	ब.२.२	(३६६.३४)
व्यापारी येणी - कमी करणे : अपेक्षित पत तोट्याची पद्धत	ब.२.४	(२२८.९०)
भारतीय लेखा मानकांच्या समायोजनेमुळे स्थगित करावरील परिणाम	ब.२.१२	४८.६६
एकूण भारतीय लेखा मानकांचे समायोजन	ब	१०,०९३.५५
भारतीय लेखा मानकांनुसार वर्षाचा नफा	अ + ब	१,२८९.४४

ब.५ रोकडता प्रवाहाचे विवरण पत्रक

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वामधून भारतीय लेखा मानकांमध्ये संक्रमण केल्याचे कोणतेही मोठे परिणाम रोकडता प्रवाह विवरणपत्रकावर झालेले नाहीत.

समभागाचा मेळ यावर टिपा

ब.२.१ मालमत्ता, कारखाने व साधने

भारतीय लेखा मानक क्र. १०१ यामधील सवलतीचा कंपनीने लाभ घेतला. त्यानुसार भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली

लेखातत्वानुसार मापन केलेल्या मालमत्ता, कारखाने, साधने व अमूर्त मत्ता यांचे प्रचलित मूल्य वित्तीय विवरणपत्रात जसे मान्य केल्या आहेत, तसेच ते संक्रमण तारखेला (०१.०४.२०१५) मानीव किंमत म्हणून वापरले.

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत कंपनीने काही मत्ता, कारखाने व साधने यांचे लेखे संबंधित शासकीय अनुदान वजा करून केले होते. भारतीय लेखा मानक क्र. २० नुसार अशा मालमत्ता, कारखाने व साधने यांच्या प्रचलित रकमा संबंधित शासकीय अनुदानामुळे वाढल्या आहेत. परिणामी त्यांच्या घसाऱ्यांच्या रकमेत वाढ झाली. ती नफा-तोटा पत्रकांत आकारली जाते.

ब.२.२ महाराष्ट्र विद्युत सुधारणा योजना २०१६ चे परिणाम

पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळाची पुनर्रचना दि. ०५.०६.२००५ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार केल्यानंतर 'महानिर्मिती' कंपनी अस्तित्वात आली. या योजनेनुसार पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळाच्या मत्ता व दायित्वे प्रथम महाराष्ट्र शासनाकडे सुपूर्द केल्या होत्या आणि त्या पुन्हा नव्याने निर्माण केलेल्या कंपन्यांकडे देण्यात आल्या. यामधे महानिर्मिती सुद्धा आहे. हे हस्तांतरण प्रारंभी हंगामी स्वरूपाचे होते. त्यानंतर शासन निर्णय दि. ३१.०३.२०१६ नुसार महाराष्ट्र शासनाने हस्तांतरण योजनेत दुरुस्ती केली. त्यात एका बाजूने स्थिर मत्तांच्या मुल्यात सुधारणा केली आणि दुसऱ्या बाजूला समभाग भांडवलात तशीच वाढ केली. या शासन निर्णयाचा खंड-३ नुसार "महाराष्ट्र विद्युत सुधारणा योजना-२००५" दुरुस्त केली आणि खंड-१० अ याद्वारे मत्तांचे मूल्यांकन समाविष्ट केले. या खंडानुसार आत्तापर्यंत महाराष्ट्र राज्य वित्तीय मंडळाने धारण केलेल्या मत्तांचे हस्तांतरण करून त्या महाराष्ट्र शासनाने ताब्यात घेतल्या आणि शासकीय अधिसूचनेच्या अटीनुसार त्या स्थिर मत्ता दि. ०५.०६.२००५ रोजी प्रचलित असलेल्या बाजारभावाने संबंधित कंपन्यांकडे हस्तांतरीत केल्या आहेत.

या योजनेनुसार स्थिर मत्तांचे दि. ०५.०६.२००५ रोजीचे निव्वळ मूल्य ₹ ३,५६६ कोटीवरून ₹ १८६७७ कोटी असे वाढविले. त्यामुळे स्थिर मत्तांचे निव्वळ मूल्य ₹ १५१११ कोटीने वाढले. आणि त्यासमान रकमेचे भाग भांडवल 'मराविमं' सूत्रधारी कंपनी लि. कडे देण्यात आले. २०१५ हा संक्रमण काल असल्याने या घटनेचे परिणाम दर्शविणारा दि. ०१.०४.२०१५ रोजीचा ताळेबंद पुनः सादर केला. त्याप्रमाणे ₹ १५,१११ कोटी ही रक्कम वाटप प्रलंबित असलेला शेअर ऑप्लीकेशन मनी यात दाखविली कारण शेअर्सचे वाटप २०१६ मधे झाले. त्यामुळे स्थिर मत्तांचे दि. ०५.०६.२००५ चे ठोक मूल्य त्या प्रमाणात ₹ १५,१११ कोटीने वाढले. या नंतर व्यक्तिगत मत्तांच्या सुधारीत मुल्यानुसार त्यांच्या घसाऱ्याचा वर्षनिहाय दि. ०१.०४.२०१५ पर्यंत करण्यात आला आणि त्याचा परिणाम घेण्यात आला. यामुळे घसाऱ्याची रक्कम २०१५ मधे ₹ ९,०४५ कोटीने वाढली. याशिवाय ज्या काही मत्ता ०५.०६.२००५ रोजी अस्तित्वात होत्या परंतु नंतरच्या वर्षात त्या निर्लेखित केल्या होत्या, त्याचे सुधारीत मुल्य ₹ १,१०९ कोटी ही सुद्धा दि. ०१.०४.२०१५ रोजी निर्लेखित करण्यात आली. या दोन्ही बाबी वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मधे 'असाधारण बाबी' म्हणून दाखविल्या होत्या. या बाबी पुनः सादर केलेल्या ०१.०४.२०१५ रोजीच्या ताळेबंदात 'ठेवून घेतलेली मिळकत' या अंतर्गत उलट फिरविण्यात आल्या आणि असाधारण बाबींची शिल्लक म्हणजे वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मधील घसारा हा वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मधे नफा-तोटा पत्रकांतर्गत घसारा या लेखाशीर्षात पुढे नेण्यात आल्या.

ब.२.३ उपकंपन्या व संयुक्त साहस कंपन्या यातील गुंतवणूकी

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत उपकंपन्या व संयुक्त साहस कंपन्या यातील गुंतवणूकी किमतीनुसार पुढे नेण्यात आल्या होत्या. महानिर्मिती कंपनीने भारतीय लेखा मानक १०१ मधील सवलतीचा लाभ घेतला आणि या गुंतवणूकीची मोजणी भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे प्रचलित मूल्य याला दि. ०१.०४.२०१५ रोजीचे मानवी किंमत म्हणून मान्यता दिली.

ब.२.४ व्यापारी येणी

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे अंतर्गत कंपनीने कंपनीच्या अपेक्षा व्यक्त करण्याच्या विनिर्देशित तरतूदीच्या आधारे व्यापारी येण्याची तरतूद मान्य केली होती. भारतीय लेखा मानकांतर्गत व्यापारी येणी कमी करणे याला अपेक्षित पत तोटा यांच्या आधारे

मान्यता दिली जाईल. व्यापारी येणी कमी केल्याचा तोटा संक्रमणाच्या तारखेला 'आरंभीची ठेवून घेतलेली मिळकत' यामध्ये आणि वित्तीय वर्ष २०१५-१६ यातील तोटा, नफा - तोटा पत्रकात निर्देशित केला.

ब.२.५ सरळ रेषा पद्धती आधारे भाडेपट्टी

ज्या भाडेपट्टीमधील मालकीचे धोके व मोबदला यातील महत्वाचा भाग कंपनीकडे भाडेकरू म्हणून हस्तांतरीत केलेला नसतो, त्या भाडेपट्टीचे वर्गीकरण 'प्रवर्तनीय भाडेपट्टी' असे केले जाते. प्रवर्तनीय भाडेपट्टीतील पैशाचा भरणा (भाड्याने देणाऱ्या कडून जर काही प्रोत्साहके मिळाली तर त्यांची निव्वळ) यांची आकारणी, भाडेपट्टीच्या मुदतीसाठी, सरळ रेषा पद्धतीने केली जाते. मात्र जर अपेक्षित सामान्य महागाई नुसार भाड्याने देणाऱ्या व्यक्तीचे वाढते उत्पन्न महागाई खर्चाच्या भरपाईसाठी भाडेवाढ करण्याची रचना असेल तर वरील आकारणी केली जाणार नाही.

ब.२.६ व्यावसायिक सामाजिक जबाबदारी - खर्च

कंपन्यांची सामाजिक जबाबदारी यासाठी केलेले खर्च व त्याचे भांडवलीकरण चंद्रपूर औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र येथे केले होते. भारतीय लेखा मानक क्र. १६ यानुसार हे खर्च मालमत्ता, कारखाने व साधने यांचे निकष पूर्ण करीत नसल्याने ते दि. ०१.०४.२०१५ रोजी निर्लेखित करण्यात आले.

ब.२.७ भांडवली शासकीय अनुदाने

पूर्वीच्या सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्त्वानुसार 'मालमत्ता, कारखाने व साधने' या संबंधीच्या भांडवली अनुदाने हे संबंधीत भांडवली मत्तांच्या खर्चातील कपाती याप्रमाणे सादर केल्या जात असत. मात्र भारतीय लेखा मानकानुसार त्यांना 'दायित्वाच्या लेखाशीर्षात' स्थगित शासकीय अनुदाने असे दर्शविले आहे. स्थगित अनुदान, महसूल याला नफा व तोटा पत्रकात संबंधित मत्तेचे अपेक्षित उपयुक्त आयुष्याप्रमाणे दर्शविला जातो.

ब.२.८ पूर्व काळातील बाबी

मागील वर्षातील उत्पन्न / खर्च (निव्वळ) यांची एकूण रक्कम कंपनीच्या विहीत मर्यादांपेक्षा जास्त असल्यास कंपनीने ती मागील वर्षाच्या वित्तीय विवरणपत्रात पुन्हा तशी नमूद केली. पूर्वकाळातील कार्यपालन प्रोत्साहनाचे पुनर्लेखन केले असल्याने त्याचा परिणाम वित्तीय वर्ष २०१५-१६ मध्ये नोंदण्यात आला.

ब.२.९ विमागणिती प्राप्ती / (तोटे)

पूर्वीचे सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्त्वे आणि भारतीय लेखा मानक या दोन्हीमध्ये कंपनीने तिच्या निवृत्ती नंतरच्या कर्मचारी लाभयोजना संबंधीच्या खर्चांना विमागणिताच्या आधारे मान्यता दिली. पूर्वीच्या सर्वसामान्यतः स्विकारलेल्या लेखातत्त्वा अंतर्गत सर्व खर्च, विमागणिती प्राप्ती व हानी सह नफा तोटा पत्रकात मान्य करण्यात येई. भारतीय लेखा मानकांतर्गत पूनर्मापनाला (विमागणिती प्राप्ती व हानी समाविष्ट) ताळेबंदात तात्काळ मान्यता देण्यात आली - आणि त्या सोबत संलग्न खर्च किंवा जमा यांना ठेवलेल्या मिळकतीमध्ये इतर सर्वकष उत्पन्न यात कार्यवाही केली तसेच इतर सर्वकष उत्पन्न यामध्ये संलग्न कर परिणाम नोंदण्यात आले. मात्र दि. ०१ एप्रिल २०१५ आणि ३१ मार्च २०१६ रोजीचे एकूण सर्वकष उत्पन्न आणि एकूण समभाग यांच्यावर परिणाम झालेले नाहीत.

ब.२.१० वित्तीय मत्ता कमी करणे म्हणजे पाणी पुरवठा योजनेचे अग्रिमे

परळी औ. वि. केंद्रासाठी वणी, सावंगी पाणी पुरवठा योजनेसाठी कार्यकारी अभियंता, जल संसाधन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना अग्रिम रक्कम दिली होती. ही योजना नंतर स्थगित झाली. ही रक्कम वसुली योग्य आहे आणि ती वित्तीय मत्ता या श्रेणीतील असल्यामुळे कमी करण्याच्या दृष्टीने परिक्षण करण्यात आले आणि या अग्रिमासाठी काळाच्या मूल्याची तरतूद करण्यात आली.

ब.२.११ समकक्ष समभाग

महानिर्मितीने तिच्या उपकंपन्यांना दिलेले विनाव्याज कर्ज याला समकक्ष समभाग म्हणून मान्यता दिली आहे.

ब.२.१२ स्थिरकर मत्ता (दायित्वे) (निव्वळ)

भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे या पद्धतीमध्ये आयकर विवरण पत्राचा वापर केलेले स्थगित कर लेखे आवश्यक असतात. कालावधीतील कर योग्य नफा आणि लेख्यांमधील नफ्यातील फरक या केंद्रस्थानी असतात. भारतीय लेखा मानक क्र. १२ यासाठी संबंधित संस्थांनी ताळेबंदाचा विचार करून स्थगित करांचे लेखे करणे आवश्यक असते. त्यामध्ये ताळेबंदातील एखादी मत्ता किंवा दायित्व यांच्या पुस्तकी मूल्य आणि करांच्या बेस यातील तात्पुरत्या फरकांवर लक्ष केंद्रीत करते. भारतीय लेखा मानक १२ चा पद्धतीमुळे भारतीय लेखा मानक समायोजनेतील स्थगित कराला मान्यता देण्याची आवश्यकता होती. भारतात सर्वसामान्यतः स्विकारलेली लेखातत्वे पद्धतीत तशी गरज नव्हती.

भारतीय लेखा मानक पद्धतीत संक्रमण केल्यामुळे स्थगित करावर झालेल्या परिणामांचा सारांश खालील तक्त्यात दिला आहे :

तपशील	३१.०३.२०१६	०१.०४.२०१५
भाडेपट्टीची रक्कम येणे	२९.१५	१६२.४७
पाणी पुरवठा योजना अग्रिम कमी करणे	(३.३१)	(४.००)
विक्रीतील स्थगिती	-	-
व्यापारी येणी	(७४.४९)	(१००.७७)
विनिमय फरकाचे भांडवली करणावर स्थगित कर*	-	-
इतर		
कर खर्च / (उत्पन्न)	(४८.६६)	५७.६९

दीर्घ मुदतीचे कर्जे (जोडपत्र अ)

अनु. क्र.	धनकोचा तपशील	कर्जाचे स्वरूप	१ वर्षात परतफेड करावयाचे कर्ज चालू दायित्व मानलेले (रक्कम कोटीत)	निव्वळ दीर्घ मुदतीची उसनवारी (₹) कोटीत	परतफेडीची पध्दत	व्याजाचा दर	प्रतीभूतीचे स्वरूप
१	पीएफसी	नवीन परळी विस्तार प्रकल्प कर्ज रकमेत वाढ	२४.४१	-	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २००७ पासून सुरु	१०.२२%	नवीन परळी केंद्र युनिट - १ येथील स्टिम जनरेटर व सहायक सामग्री गहाण ठेवणे
२	पीएफसी	पारस औ. वि. केंद्र विस्तार १×२५० मे. वॅ. पारस येथे कोळसा आधारित वीज प्रकल्प	८८.२०	८८.२०	४८ समान तिमाही हप्ते एप्रिल २००७ पासून सुरु	१०.२२%	प्रकल्पासाठी निर्माण होणाऱ्या भविष्यातील मत्ता त्याच्या जमीनीसह गहाण ठेवणे
३	पीएफसी	नवीन परळी विस्तार प्रकल्प युनिट-२	७१.२७	५७०.१४	६० समान तिमाही हप्ते एप्रिल २०११ पासून सुरु	१०.२२%	प्रकल्पासाठी निर्माण होणाऱ्या भविष्यातील मत्ता त्याच्या जमीनीसह गहाण ठेवणे
४	पीएफसी	पारस विस्तार प्रकल्प युनिट-२	८८.३०	७११.७५	६० समान तिमाही हप्ते एप्रिल २०११ पासून सुरु	१०.२२%	प्रकल्पासाठी निर्माण होणाऱ्या भविष्यातील मत्ता त्याच्या जमीनीसह गहाण ठेवणे
५	पीएफसी	कोराडी औ. वि. केंद्र प्रकल्प (विस्तार) (३×६०० मे वॅ.)	४६१.०५	७,२८९.८३	६० समान तिमाही हप्ते जुलै २०१७ पासून सुरु	९.४५% व ९.९८%	३×६०० मे वॅ. कोराडी विस्तार औ. वि. केंद्रातील सर्व स्थावर व जंगम मत्तांवर प्रथम एकसमयी समान आकार त्यात चलसंपत्ती यंत्रे व सुटेभाग व प्रकल्पाच्या जागेवरील सामग्री सध्याची व भविष्यातील समाविष्ट असुन त्याच्या १.२५ पटीने आकारणी होईल.
६	पीएफसी	रोटरचे प्रापण करणे	०.४१	-	४० समान तिमाही हप्ते जानेवारी २००८ पासून सुरु	१०.२२%	

७	पीएफसी	चंद्रपूर औ. वि. केंद्राचे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	२.७८	-	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २००७ पासून सुरु	१०.२२%
८	पीएफसी	५०० मे. वॅ. युनिट्स चंद्रपूर केंद्रासाठी सिम्युलेटरचे प्रापण करणे	०.०९	-	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २००७ पासून सुरु	१०.२२%
९	पीएफसी	भुसावळ औ. वि. केंद्रासाठी जनरेटर स्टॅटर प्रापण करणे	०.३६	-	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २००७ पासून सुरु	१०.२२%
१०	पीएफसी	उरण जी टी पी एस युनिट १ व २ यांचे वेस्ट हिट रिकव्हरी युनिटसाठी माहिती प्रणाली (आय.एस) व विद्यमान प्रवर्तन प्रणाली (ओ एस) बदलणे	०.०५	-	४० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २००७ पासून सुरु	१०.२२%
११	पीएफसी	२१० मे. वॅ. युनिटमध्ये अमोनिया फ्युएल गॅस कंडीश- नींग सिस्टीम स्थापन करणे	०.४८	०.३६	४० समान तिमाही हप्ते जानेवारी २००९ पासून सुरु	१०.२२%
१२	पीएफसी	कोराडी औ. वि. केंद्रात नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	१.३०	४.५५	४८ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २००९ पासून सुरु	१०.२२%
१३	पीएफसी	भुसावळ, परळी व पारस येथील नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.३३	१.१६	४५ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २००९ पासून सुरु	१०.२२%
१४	पीएफसी	नाशिक औ. वि. केंद्रातील युनिट १ व २ चे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	१.४२	४.९७	४५ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २००९ पासून सुरु	१०.२२%
१५	पीएफसी	नाशिक औ. वि. केंद्रातील रेल्वे सायडिंगचा दर्जा उंचावणे	२.०८	७.२९	४८ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २००९ पासून सुरु	१०.२२%
१६	पीएफसी	कोयना केंद्रासाठी २५०एमव्हीए जनरेटर ट्रान्सफॉर्मर प्राप्त करणे	०.३१	०.६१	४८ समान तिमाही हप्ते एप्रिल २००८ पासून सुरु	१०.२२%

वैजनाथ येथील परळी युनिट
(१×२५०मे.वॅ.)औ.वि.केंद्र
महानिर्मिती कंपनीच्या मत्ता व
₹ ३८० कोटीचे पॅकेज असलेल्या
बी एच. इ. एल. पॅकेज यातील
एस.जि.व टी.जी. मत्ता गहाण
देवणे

१७	पीएफसी	कोराडी औ. वि. केंद्राला राखेत बॉद	१.७८	६.२३	४८ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २००९ पासून सुरु	१०.२२%	
१८	पीएफसी	महानिर्मितीच्या विविध औ. वि. केंद्रातील बॉयलर इकोनॉमयझर/एल टी एस एच कॉईल्स व वॉटर बॉल्स पॅनलस बदल-ण्याच्या, नुतनीकरण, आधुनि-कीकरणाच्या योजना	३.३७	१५.१५	४८ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१० पासून सुरु	१०.२२%	
१९	पीएफसी	चंद्रपूर महाऔष्णिक वीज केंद्राचे युनीट क्र. ५, ६ व ७ साठी सामुहिक सुटाभाग म्हणून एल पी रोटर मिळविणे	२.३९	१६.७०	४८ समान तिमाही हप्ते एप्रिल २०१३ पासून सुरु	१०.२२%	
२०	पीएफसी	विद्यमान वीज कारखान्यांसाठी भांडवली खर्चाच्या खरेदीदारांची लाईन ऑफ क्रेडीट योजनासाठी	३१.५८	१८५.५५	४० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१३ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२१	पीएफसी	१ मे. वॅ. सौर प्रकल्प चंद्रपूर	१.३९	१.०५	३२ समान तिमाही हप्ते जानेवारी २०११ पासून सुरु	९.४३%	या विषयातील प्रकल्पासाठी भविष्यात निर्माण केल्या जाणाऱ्या व विद्यमान मत्ता गहाण ठेवणे
२२	पीएफसी	कोराडी औ. वि. केंद्राचे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.४७	६.२९	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१६ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२३	पीएफसी	परळी केंद्रासाठी माजलांगव उध्दरण सिंचन योजनेतील नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	-	१४२.००	४० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१८ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२४	पीएफसी	चंद्रपूर महा. औष्णिक विद्युत केंद्राचे बॉयलर व टर्बाइन सुधारणयोजनेचे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	-	६७.५६	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१८ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह

२५	पीएफसी	चंद्रपूर महा. औ. वि. केंद्रातील युनीट ५ व ६ च्या राख हाताळणी प्रणालीचे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.३३	४.४४	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२६	पीएफसी	चंद्रपूर महा. औ. वि. केंद्रातील युनीट ५ व ६ ची कंडेसर कुलिंग सिस्टम नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.७८	१४.३४	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२७	पीएफसी	नाशिक केंद्र टप्पा - २ (३x२१० मे वॅ), युनीट ३, ४ व ५ प्रक्रिया सुधारण्यासाठी नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	-	१.३१	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २०१९ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२८	पीएफसी	भुसावळ केंद्रातील कोळसा, वापराची मोजणी व पहाणीसाठी नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.०३	०.३८	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१६ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
२९	पीएफसी	भुसावळ केंद्राची बॉयलर व टर्बाइन सुधारण्यासाठी (स्टेशन हिट इम्पूव्हमेंट स्किम) नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.४५	६.९४	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१६ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
३०	पीएफसी	भुसावळ केंद्रातील टर्बाइन ऑक्झिलरी परफॉर्मन्स सिस्टमचे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.५२	७.०२	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१६ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
३१	पीएफसी	परळी केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ बी एफ पी कार्टेज (२०० के एच आय) बदलून एनर्जी कार्यक्षम कार्टेज बनवण्यासाठी नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.५०	६.२४	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह
३२	पीएफसी	उरण जीटीपीएस साठी युनीट ७ व ८ साठी जीटी ऑटोमेशन सिस्टिम स्टार्टिंग फिक्वेन्सी	१.१९	१३.९६	६० समान तिमाही हप्ते जानेवारी २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	परळी युनीट ३, ४ व ५ यांचे एकत्रित मत्ता, जमिनीसह

३३	पीएफसी	कन्हटर् व स्टेटीक एक्सीटेशन सिस्टमचे नुतनीकरण व दर्जा उंचावणे	-	२७.५७	६० समान तिमाही हप्ते एप्रिल १०१८ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता
३४	पीएफसी	खापरखेडा केंद्रातील युनीट १ व २ साठी हाय प्रेशर टर्बाइन (एच पी टी मोड्यूल) मिळविणे	१.१२	१२.९०	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१४ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता
३५	पीएफसी	नाशिक केंद्र (युनीट ३, ४ व ५ ३x२१०मे.वॅ.) टर्बाइन ऑक्सिलरी वापर सुधारणा (टप्पा २ येथे) यासाठी नुतनीकरण व आधुनिकीकरण करणे	०.७३	९.९७	६० समान तिमाही हप्ते जानेवारी २०१७ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता
३६	पीएफसी	महाराष्ट्रातील कोळसा वाधीनी रिकाम्या करण्यासाठी विद्यमान प्रणालीचा दर्जा उंचावून या कामाची गती वाढविणे (नाशिक औ. वि. केंद्राचा डी.पी.आर.)	०.११	१.३९	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता
३७	पीएफसी	के जी एस सी, पोफळी महाराष्ट्र येथील विविध योजना	०.४७	५.८२	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता
३८	पीएफसी	पारस केंद्रात वसाहतीसाठी वीज पुरवठाची रचना बी इ एस जी साईडिंगसाठी २५ केव्ही ओएचव् पॅसेंजर एलीव्हेटर पुरविणे	०.१३	१.६०	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता
३९	पीएफसी	महाराष्ट्रातील लघु जल विद्युत निर्मितीच्या विविध योजना	०.०३	०.३३	६० समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१५ पासून सुरु	१०.२२%	नाशिक केंद्राचे युनीट ३, ४ व ५ चे जंगम मत्ता

४०	आर ई सी	(पुणे व नाशिकच्या एस एच पी सी)	भुसावळ विस्तार प्रकल्प	४३०.९९	३,८७८.९३	४८ समान तिमाही हप्ते मार्च २०१६ पासून	१०.२२%	विद्यमान व भविष्यातील निर्माण होणाऱ्या मत्ता त्यांच्या जमिनीसह तारण / गहाण ठेवणे
४१	आर ई सी	चंद्रपूर विस्तार प्रकल्प	चंद्रपूर विस्तार प्रकल्प	३४५.२०	५,१७७.९७	४८ समान तिमाही हप्ते सप्टेंबर २०१७ पासून	१०.००%	विद्यमान व भविष्यातील निर्माण होणाऱ्या मत्ता त्यांच्या जमिनीसह तारण / गहाण ठेवणे
४२	आर ई सी	परळी बदल प्रकल्प	परळी बदल प्रकल्प	१००.१९	१,५०२.८४	४८ समान तिमाही हप्ते सप्टेंबर २०१७ पासून	१०.००%	विद्यमान व भविष्यातील निर्माण होणाऱ्या मत्ता त्यांच्या जमिनीसह तारण / गहाण ठेवणे
४३	आर ई सी	कोराडी प्रकल्प (३x६०० मे. वॅ.) कर्जाचा पुनपुरवठा करणे	कोराडी प्रकल्प (३x६०० मे. वॅ.) कर्जाचा पुनपुरवठा करणे	२१०.५३	१,७८९.४७	३८ समान तिमाही हप्ते जून २०१७ पासून सुरू	९.७५%	विद्यमान व भविष्यातील निर्माण होणाऱ्या मत्ता त्यांच्या जमिनीसह तारण / गहाण ठेवणे
४४	आर ई सी	खापरखेडा केंद्रासाठी स्पेअर एच पी टी मॉड्युल मिळविणे	खापरखेडा केंद्रासाठी स्पेअर एच पी टी मॉड्युल मिळविणे	२.९२	१७.५२	७ समान वार्षिक हप्ते १५ जानेवारी २०१८ पासून सुरू	११.१५%	नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनातून भविष्यात निर्माण होणाऱ्या मत्ता गहाण ठेवणे
४५	आर ई सी	परळी युनिट ३, ४ व ५ बर्नर मॅनेजमेंट, एक्सायटेशन सिस्टम; एच टी मोटर प्रोटेक्शन इत्यादी-चा दर्जा उंचावण्यासाठी नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	परळी युनिट ३, ४ व ५ बर्नर मॅनेजमेंट, एक्सायटेशन सिस्टम; एच टी मोटर प्रोटेक्शन इत्यादी-चा दर्जा उंचावण्यासाठी नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.५९	३.५१	७ समान वार्षिक हप्ते १५ फेब्रुवारी २०१८ पासून सुरू	११.१५% ते १२.००%	नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनातून भविष्यात निर्माण होणाऱ्या मत्ता गहाण ठेवणे
४६	आर ई सी	चंद्रपूर महा. औ. वि. केंद्रासाठी युनिट ५, ६ व ७ च्या इएसपी जिर्णोध्दार / नुतनीकरण (स्टॅक इमिशन कंट्रोल दर्जा वाढविणे)	चंद्रपूर महा. औ. वि. केंद्रासाठी युनिट ५, ६ व ७ च्या इएसपी जिर्णोध्दार / नुतनीकरण (स्टॅक इमिशन कंट्रोल दर्जा वाढविणे)	०.१५	०.८७	७ समान वार्षिक हप्ते १५ मार्च २०१८ पासून सुरू	११.१५% ते १२.००%	नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनातून भविष्यात निर्माण होणाऱ्या मत्ता गहाण ठेवणे
४७	आर ई सी	नाशिक केंद्रातील कोळसा वापराचे मापन व निरीक्षण	नाशिक केंद्रातील कोळसा वापराचे मापन व निरीक्षण	०.८५	५.१०	७ समान वार्षिक हप्ते १५ मार्च २०१८ पासून सुरू	११.१५% ते ११.४०%	नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनातून भविष्यात निर्माण होणाऱ्या मत्ता गहाण ठेवणे

४८	आर ई सी	चंद्रपूर महा औ. वि. केंद्र इनपूट स्त्रोत मापन योजना (इंधन तेल, कोळसा प्रवाह, सहवीज)	०.२५	१.५०	७ समान वार्षिक हप्ते १५ जानेवारी २०१८ पासून सुरु	११.१५% ते १२.००%	नुतनीकरण व आधुनिकीकरण योजनातून भविष्यात निर्माण होणाऱ्या मत्ता गहाण ठेवणे
४९	साऊथ इंडियन बँक	कॅपेक्स (दीर्घ मुदत) विद्यमान वीज निर्मिती केंद्रात भांडवली खर्चासाठी निधी देणे	१५.००	६३.७२	₹ ३.७५ कोटीचे ४० तिमाही हप्ते ऑगस्ट २०१२ पासून	बेस रेट (तरता) (सध्या १०.०० %)	परळी युनीट ६ चला मत्ता (बी. ओ. पी. मेकॅनिकल पॅकेज)
५०	हाऊसिंग अर्बन डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेड (हुडको)	कोराडी प्रॉजेक्ट (३×६०० मे. वॅ.) येथे कर्मचाऱ्यांसाठी निवासी गाळे बांधणे	३.००	९.०२	₹ ७५.०५ लाखाचे ३२ तिमाही हप्ते ३१ मे २०१५ पासून सुरु	तरता दर (१०.००%)	भविष्यात निर्माण होणारे कर्मचाऱ्यांच्या निवासी गाळे व त्यांच्या जमिनीसह गहाण / तारण ठेवणे
५१	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	खापरखेडा केंद्राच्या युनीट-५ च्या विस्तारासाठी कर्जाचा पुनःपुरवठा	१७२.४०	१,९३९.३१	५१ समान तिमाही हप्ते ऑक्टोबर २०१६ पासून सुरु	एम सी एल आर ०.३५% सध्या ९.४०%	खापरखेडा युनीट-५ (५०० मे. वॅ.) च्या सर्व चला व अचला मत्ता गहाण व तारण ठेवणे
५२	पी एफ सी	कोयना एच पी एस स्टेज -३ चे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.२४	-	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २००७ पासून सुरु	१०.२२%	अप्रतिभूत - महाराष्ट्र शासनाच्या हमीचा आधार
५३	पी एफ सी	कोयना एच पी एस स्टेज - १ व २ चे नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	०.१७	-	४० समान तिमाही हप्ते जुलै २००७ पासून सुरु	१०.२२%	अप्रतिभूत - महाराष्ट्र शासनाच्या हमीचा आधार
५४	के. एफ. डब्ल्यु. जर्मनी	साक्री (धुळे) येथे १५० मे. वॅ. चा सौर वीज प्रकल्पाची स्थापना करणे	९०.४८	५१४.३०	२१ अर्धवार्षिक हप्ते ३० डिसेंबर २०१३ पासून सुरु	स्थिर दर (१.९६%)	अप्रतिभूत बँक टू बँक ऑरेंजमेंट महाराष्ट्र व केंद्र शासनासोबत
५५	के. एफ. डब्ल्यु. जर्मनी	बारामती व इतरत्र सौर वीज प्रकल्पांची स्थापना करणे	५३.९४	-	२१ अर्धवार्षिक हप्ते ३० डिसेंबर २०१३ पासून सुरु	स्थिर दर (१.९६%)	अप्रतिभूत बँक टू बँक ऑरेंजमेंट महाराष्ट्र व केंद्र शासनासोबत

५६	आय. बी. आर. डी. जागतिक बँक	कोराडी केंद्रातील युनीट-६ इ. इ. नुतनीकरण व आधुनिकीकरण	७.१०	१५९.२०	५० अर्धवार्षिक हप्ते १५ डिसेंबर २०१४ पासून १५ जुन २०३९ पर्यंत	सहा महिने एल आय बी ओ आर + व्हेरीएबल स्प्रेड १.६६%	अप्रतिभूत बँक टू बँक अरेजमेंट महाराष्ट्र व केंद्र शासनासोबत
५७	महाराष्ट्र शासन	उरण जीटीपीएस कॅपेक्स	०.०३	-	१२० समान मासिक हप्ते एप्रिल २००८ पासून सुरु	०.११५	अप्रतिभूत
५८	मे. क्लिन सस्टेनेबल सोलार एनर्जी प्रायव्हेट लिमिटेड	शिरसूफळ येथे सौर वीज प्रकल्प (५० मे. वॅ.) उभारणी खर्च	४.२७	२०११.०५	मासिक हप्ते भरणे वित्तीय वर्ष २०१५-१६ पासून २० वर्ष	१८%	अप्रतिभूत
		एकूण	२२२८.४९	२४४९७.९४			

अल्प मुदतीचे कर्जे (जोडपत्र ब)

अनु. क्र.	धनकोचा तपशील	३१.०३.२०१७ रोजी थकीत शिल्लक (रक्कम ₹ कोटीत)	परतफेडीच्या अटी	व्याजाचा दर	प्रतीभूतीचे स्वरूप
१	बँक ऑफ इंडिया	२८३.८०	एका वर्षासाठी मंजूर आणि वर्षानिहाय नुतनीकरण करणे	बँकेच्या एम सी एल आर यावर आधारीत व्याज दर (विद्यमान दर ८.५०%)	खापरखेडा औ. वि. केंद्राचे युनीट १, २, ३ व ४ च्या जंगम मालमत्तांवर शुल्क स्वरूपात दुय्यम तारणासह व्यापारी येणी व वस्तुसुची
२	बँक ऑफ महाराष्ट्र	-		बँकेच्या एम सी एल आर यावर आधारीत व्याज दर (विद्यमान दर ९.७०%)	
३	कॅनरा बँक	१,६८४.१७		बँकेच्या एम सी एल आर यावर आधारीत व्याज दर (विद्यमान दर ८.४५%)	
४	इंडियन बँक	३२४.९६		बँकेच्या एम सी एल आर यावर आधारीत व्याज दर (विद्यमान दर ८.५०%)	
५	सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया	४०.९२		बँकेच्या एम सी एल आर यावर आधारीत व्याज दर (विद्यमान दर ८.५०%)	
६	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	१,०९९.०८		बँकेच्या एम सी एल आर यावर आधारीत व्याज दर (विद्यमान दर ८.४०%)	
७	इंडियन रिन्यूएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सीज	४५०.००	लाभ घेण्याच्या तारखेपासून ६ महिने	व्याजाचा स्थिर दर (सध्या ९.००%)	अप्रतिभूत
८	इंडियन रिन्यूएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सीज	५००.००	लाभ घेण्याच्या तारखेपासून ६ महिने	व्याजाचा स्थिर दर (सध्या ९.००%)	अप्रतिभूत
९	इंडियन बँक	५०.००	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५०%)	अप्रतिभूत
१०	सिंडीकेट बँक	४५५.७६	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.४०%)	अप्रतिभूत
११	विजया बँक	१८२.१०	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५५%)	अप्रतिभूत
१२	कॅनरा बँक	५००.००	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.४०%)	अप्रतिभूत

१३	बँक ऑफ इंडिया	१,०००.००	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५०%)	अप्रतिभूत
१४	बँक ऑफ इंडिया	२३०.८१	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५०%)	अप्रतिभूत
१५	कॅनरा बँक	५००.००	लाभ घेतल्या तारखेपासून १ वर्षे	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.४५%)	अप्रतिभूत
१६	सिंडिकेट बँक	५००.००	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.४०%)	
१७	सिंडिकेट बँक	५००.००	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.४०%)	
१८	सिंडिकेट बँक	४४.२४	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.४०%)	
१९	सिंडिकेट बँक	८६.३५	लाभ घेतल्या तारखेपासून १ वर्षे	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ९.४५%)	अप्रतिभूत
२०	विजया बँक	११७.९०	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५५%)	अप्रतिभूत
२१	बँक ऑफ इंडिया	१४०.९५	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५०%)	अप्रतिभूत
२२	बँक ऑफ इंडिया	१२८.२४	लाभ घेतल्या तारखेपासून ३ महिने	एस टी एल साठी बँकेच्या एम सी एल आर वर आधारित व्याजदर (सध्या ८.५०%)	अप्रतिभूत
	एकूण	८,८१९.२६			

भविष्यातील प्रकल्पे

साक्री सोलार

उरण

चंद्रपूर प्रकल्प

कोराडी (३×६६० मे.वॅ.)

कोराडी प्रकल्प नॅच्युरल ड्राफ्ट कुलींग टॉवर

परळी युनिट ८ वॅगन टिपलर

परळी युनिट ८ स्टॅकर रिकलेमर

कोराडी युनिट ८-६६० मे.वॅ.

आमचे ध्येय....

सामाजिक उत्तरदायित्वाच्या भूमिकेतून स्पर्धात्मक
दरात महाराष्ट्र राज्यासाठी सातत्याने
पुरेशी वीजनिर्मिती करणे.

महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित

प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५१ दुरध्वनी : ०२२-२६४७ ४२११, २६४७ २१३१ फॅक्स : २६४७ ६७४९